ආඛ්‍යාන *narrations*

Open access, refereed biannual journal

ISSN 2478-0642 | Volume 09 | Issue 01| 2024

Center for Indigenous Knowledge and Community Studies (CIKCS)

Sabaragamuwa University of Sri Lanka

ආඛ්‍යාන narrations

Open access, refereed biannual journal
ISSN 2478-0642
Volume 09 | Issue 01| 2024
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Attribution-NonCommercial-ShareAlike
CC BY-NC-SA
Legal Code: https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode

Editorial Board

Editor in Chief

Dr. Pradeep Uluwaduge, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Editors

Prof. Sarath Ananda, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prof. Hiniduma Sunil Senevi, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prof. Manoj Ariyarathne, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prof. E. P. N. Udaya Kumara, Department of Natural Resources, Faculty of Applied Sciences, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prof. Jayaprasad Welgama, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Dr. Saman Handaragama, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prabath Galagamage, Visiting Lecturer, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

ආඛ්‍යාන narrations

Open access, refereed biannual journal

ISSN 2478-0642

Volume 09 | Issue 01| 2024

Language Editors

Dr. Noel Dassanayakea, Language Editor in English, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

S. P. S. P. Weerasinghe, Language Editor in English, Senior Lecturer, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Nalaka Jayasena, Language Editor in Sinhala, Visiting Lecturer, Gampaha Wickramarachchi University of Indigenous Medicine

Panel of Reviewers

Prof. Emer. Kalinga Tudor Silva, Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Peradeniya

Senior Prof. Premakumara De Silva, Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Colombo

Prof. Manoj Ariyarathne, Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Prof. S. M. S. Samarakoon, Department of Ayurveda Medicine and Indigenous Medicine, Faculty of Indigenous Medicine, University of Colombo

Dr. H. M. D. R. Herath, Former Professor, Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Peradeniya

Dr. Saman Handaragama, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Dr. Pradeep Uluwaduge, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Dr. A. M. M. Chandrika, Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya

Dr. Sumudu Premachandra, High Court Judge, Civil Appeal Kandy

Mr. I. M. T. Ilangasinghe, Senior Lecturer, Department of Painting, Faculty of Visual Arts, University of the Visual & Performing Arts

Technical Specifications

Fonts
Times New Roman
Abhaya Libre (Unicode)

Page Size
A4 - 8.27 x 11.67 inches

Format
Portable Document Format (PDF)

Full Journal access
https://www.sab.ac.lk/cikcs/akyana_narrations

SUSL e-Repository
http://repo.lib.sab.ac.lk:8080/xmlui/handle/123456789/561

https://www.researchgate.net/institution/Sabaragamuwa_University_of_Sri_Lanka

Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk

Cover Page Painting

Title:* “Too heavy”*

Kasun Indikatihewage, *University of Visual and Performing Arts*

Table of Contents

ජ්‍යාමිතික මෝස්තර හා රටා වර්ගීකරණය සහ විශ්ලේෂණය: හඟුරන්ගෙත විෂ්ණු දේවාලයේ පෙතිකඩ සිතුවම් ඇසුරෙන් 6

The Influence of English Language in the Production of Mixed Compounds in Colloquial Sinhala 25

පුරවැසි ගැටලු හා අභියෝග: ආන්තීකරණ ප්‍රජාවක් ලෙස මලෙයග දමිළ ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික අර්බුදය 50

Patient Satisfaction in Indigenous Medical System of Sri Lanka: A Literature Review 80

ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැගී එන අභියෝග 124

නෙළුම - සමකාලීන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ බේදවාචකය පිළිබඳ දෘශ්‍ය ආඛ්‍යානයක් 158

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 01
ISSN 2478-0642
Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

ජ්‍යාමිතික මෝස්තර හා රටා වර්ගීකරණය සහ විශ්ලේෂණය: හඟුරන්ගෙත විෂ්ණු දේවාලයේ පෙතිකඩ සිතුවම් ඇසුරෙන්

එස්. එම්. දිල්රුක්ෂි, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් කලා අධ්‍යයනාංශය, සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය, menaka.dilruksh@gmail.com

Received: 31 December 2023 / **Revised:** 20 March 2024 / **Accepted:** 05 April 2024

සාරසංක්ෂේපය

කලාත්මක ප්‍රකාශනවලට ආවේණික වූ අද්විතීය නිර්මාණ රටා සහ ශිල්පීය ක්‍රම තුළ පැහැදිලි සමාජ අනන්‍යතා සහ සාරධර්මවල ප්‍රකාශනය මූර්තිමත් වේ. මෙම සංසිද්ධිය විදහා දක්වන පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් හඟුරන්කෙත විෂ්ණු දේවාලයේ සංකීර්ණ මෝස්තරවලින් අලංකාර කරන විශිෂ්ට ලෙස නිමවන ලද පෙතිකඩ සිතුවම් දෙකකි. මෙම අධ්‍යයනය මගින් එහි එක් පෙතිකඩ සිතුවමක් නියැදිය ලෙස භාවිත කෙරිණ. එහි පනේල තුනක චිත්‍රණය කර ඇති කාන්තා සහ පුරුෂ රූපවල ඇඳුම් සඳහා යොදාගෙන ඇති ජ්‍යාමිතික මෝස්තර රටා අධ්‍යයනයට ලක් කරමින් ඒවා ජ්‍යාමිතික මූලධර්ම මත පදනම්ව එම මෝස්තර රටා පිළිබඳ විස්තරාත්මක වර්ගීකරණයක් හා මෙම නිර්මාණවලට ආවේණික වූ ජ්‍යාමිතික මාන පිළිබඳ සියුම් ගවේෂණයක් සිදු කෙරිණ. මෙම අධ්‍යයනයේ “ජ්‍යාමිතික” යන යෙදුම රූපමය සහ මල් රටා බැහැර කරන සීමාකාරී අර්ථයකින් භාවිත කර නොමැති බව සඳහන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ වෙනුවට, එහි යෙදුම අවධාරණය කරන්නේ මෝස්තරවලට පහළින් පවතින ජ්‍යාමිතික ව්‍යුහය පිළිබඳවය. පසුකාලීන ජ්‍යාමිතික අධ්‍යයනයන් කලාත්මක සංකීර්ණතා පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් සඳහා දායක වන අතර, ජ්‍යාමිතික සැලසුම් අංග සහ මෙම කලාත්මක ප්‍රකාශන තුළ අන්තර්ගත වූ පුළුල් සංස්කෘතික හා සෞන්දර්යාත්මක මාන අතර ඇති සංකීර්ණ අන්තර්ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ ආලෝකය විහිදුවයි.

ප්‍රමුඛ පද: ජ්‍යාමිතිය සැලසුම්, පෙතිකඩ සිතුවම්ල මෝස්තර රටා, සමමිතිය, ශිල්පීය ක්‍රම

හැඳින්වීම

පෙතිකඩ සිතුවම් යනු ආගමික ප්‍රවර්ධනය උදෙසා යොදාගන්නා කලාත්මක ගුණයෙන් පූර්ණ ජංගම ආගමික ප්‍රචාරණ මාධ්‍යයකි. එම සිතුවම් මගින් සංකේතවත් වන මෝස්තර රටා හරහා ආගමික හා සංස්කෘතික වටිනාකම් සන්නිවේදනය කරයි. දේශීය පෙතිකඩ සිතුවම් මගින් පෙන්නුම් කරනුයේ සෞන්දර්යාත්මක අලංකාරයක් සහ සංකීර්ණ මෝස්තර නිරූපණයකි. එම පෙතිකඩ සිතුවම්හි අන්තර්ගත වූ සංස්කෘතික පොහොසත්කම සංකේතවත් කරමින් ආකර්ෂණීය පුරාවස්තු ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ හඟුරන්කෙත පොත්ගුල් විහාරයට සමීපව පිහිටා ඇති විෂ්ණු දේවාලය සංස්කෘතික ස්පර්ශකයක් ලෙස විවිධ බලපෑම්වල සම්මිශ්‍රණය හෙළිදරව් කරයි. මෙම කලාත්මක නිර්මාණවලින් ප්‍රදර්ශනය වන සංකීර්ණ මෝස්තර රටා, ඒවායේ ශෛලීය සූක්ෂ්මතා සහ බහුසංස්කෘතික ගුණාංග ඇසුරෙන් ඒවා නිමවන ලද ශිල්පීන්ගේ සංකල්පවල පරිපූර්ණ තාක්‍ෂණික දක්ෂතාවය අවධාරණය කිරීමට උපකාරී වේ. දේවාලය ආශ්‍රිත ආගමික වතාවත්වල දී, විශේෂයෙන්ම වියන් අලංකාර කිරීමේ සන්දර්භය තුළ, මෙම පෙතිකඩ සිතුවම් මගින් ඒවායේ සංස්කෘතික වැදගත්කම තවදුරටත් විස්තාරණය කරන කාර්යභාරය සැලකිය යුතු කරුණකි.

"රටාව" යන පදය මතුපිට මත වෙනස්කම් හෝ වයනය විස්තර කිරීමට බහුලව භාවිත වේ. පුළුල් අර්ථයකින් සලකා බලන විට රටාවක් යනු මතුපිටක් මත මූලද්‍රව්‍ය, වර්ණ, හැඩතල හෝ ආකෘති නැවත නැවත හෝ විධිමත් ලෙස සැකසීමයි (Thomas & Hann, 2007). කලාව, මෝස්තර, රෙදිපිළි, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහ සොබාදහම ඇතුළු විවිධ සන්දර්භ තුළ රටා සොයාගත හැකිය.

නව්‍ය මෝස්තර නිර්මාණය සඳහා අවකාශය, රේඛාව, හැඩය, ස්වරූපය, වර්ණය, අගය සහ වයනය ඇතුළු විවිධ නිර්මාණ අංග යොදා ගනී. ඔවුන් සෞන්දර්යාත්මකව ප්‍රසන්න ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා සමතුලිතතාවය, චලනය, පුනරාවර්තනය, අවධාරණය, ප්‍රතිවිරුද්ධතාව වැනි මූලික සැලසුම් මූලධර්ම අදාළ කරයි. අලංකාර රෙදිපිළි ක්ෂේත්‍රය තුළ, මෝස්තර හැඩතල බොහෝ විට ස්වයංක්‍රීයව පුනරාවර්තනය වන අතර, එය වෙනස් "රටා" ඇති කරයි. අලංකාර රෙදිපිළි නිර්මාණකරුවන් සඳහා රටා සහ පුනරාවර්තනය ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනය සමස්ත දෘශ්‍ය ආයාචනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නිර්මාණ මූලද්‍රව්‍ය පුනර්භාවිතය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට වැදගත් වේ. මෝස්තර රටා පෘෂ්ඨීය ස්වරූපයට සීමා නොවී ඉන් ඔබ්බට නිර්මාණශීලීත්වය හා ගණිතමය දැනුම ඒකාබද්ධ

කරමින් නිර්මාණ ශිල්පියා දක්වා ඇති දක්ෂතා මෙම පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් පෙතිකඩ සිතුවම්හි භාවිත රටා මගින් ඉස්මතු කිරීම වැදගත් වේ.

සාහිත්‍යය විමර්ශනය

හඟුරන්කෙත මහා විෂ්ණු දේවාලයට අයත් පෙතිකඩ සිතුවමෙහි ඓතිහාසික තොරතුරු හා ඡායාරූප තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී දියතිලක නුවර පැරණි ස්මාරක හා සහ ස්ථාන (දිසානායක, 1997) නම් ග්‍රන්ථයත් *The two Deva Angam Cloths of Haguranketha Maha Devale* (Deraniyagala, 1937) යන සඟරාවත් වැදගත් විය. රටා සැලසුම් සමමිතිය අධ්‍යයනය කිරීම 1930 ගණන්වල සිට පැවත එන අතර ලීඩ්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ භෞතික විද්‍යාඥයෙකු වන එච්. ඒ. වුඩ්ස් (H. J. Woods) ද්විවර්ණ, ඒක වර්ණ මායිම් රටා (බෝඩර් රටා) පිළිබඳ පැහැදිලි ගණනය කිරීම් සහ විස්තර සහිත පත්‍රිකා මාලාවක් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ (Woods, 1935 and 1936). එතැන් සිට එච් ඒ. වුඩ්ස් සිදු කළ වැඩ මත පදනම්ව රටා ව්‍යුහයේ පරාමිතීන් අවබෝධ කරගැනීම අරමුණු කර ගෙන ඇත (Hann, 2003: Hann, 1992; Hann, 2003a, 2003b). මෙම අධ්‍යයන පෙන්නුම් කළේ මෝස්තර යනු සියලු රටා (සමමිතික සහ අසමමිතික මෝස්තර ඇතුළුව) මූලික ඒකකය බවයි. රටාවලට ජ්‍යාමිතික මෙහෙයුම් හතරක් (එනම් සමමිතික මෙහෙයුම්) ඇතුළුව සමමිතික ගුණ: පරිවර්තනය, භ්‍රමණය, පරාවර්තනය සහ ග්ලයිඩ පරාවර්තනය, රටා මායිම් සහ සම්පූර්ණ රටා ලෙස වර්ග කළ හැකිය. පළමුවැන්න එක් දිශාවකට පමණක් පරිවර්තනය ප්‍රදර්ශනය කරයි. කෙසේ වෙතත්, දෙවැන්න විධිමත් කාල පරාස තුළ රටාවක් පරිවර්තනය කරයි. තලය හරහා ස්වාධීන දිශා දෙකක පරිවර්තනය පෙන්වන සමස්ත රටා නිර්මාණය සඳහා, සමමිතික මෙහෙයුම් හතරේ සංයෝජන මගින් අවස්ථා 17ක් නිර්මාණ කර සියලුම විචල්‍ය හැකියා නියෝජනය කරමින් සමස්ත රටා සැලසුම් භාවිත කරන ලදී. එය (ක්‍රෝව්, 2001) ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කරන ලදි (හැන් සහ තෝමස්, 2007). මෙමගින් අභිප්‍රාය වන්නේ ජ්‍යාමිතික සමමිතියේ ස්වභාවය පැහැදිලි කිරීම, නිර්මාණ පර්යේෂකයාට විශ්ලේෂණාත්මක මෙවලමක් ලෙස එහි විභව අගය ඉස්මතු කිරීම සහ අදාළ මූලික මූලධර්ම පිළිබඳ අවබෝධයක් සැලසුම් වෘත්තිකයාට උපකාර කළ හැකි ආකාරය පෙන්වීමයි.

පර්යේෂණ අරමුණු

පෙතිකඩ සිතුවම් නිර්මාණ රටා මතුපිටින් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඔබ්බට විහිදෙන නිර්මාණශීලීත්වයේ සහ ගණිතමය ප්‍රවීණතාවයේ සුසංයෝගය සමගින් තාක්ෂණික ඥානය සහ කුසලතා ඒකාබද්ධ කිරීම අවධාරණය කරමින්, මෙම ප්‍රකාශය ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍ය ශිල්පීය බහුමාන ප්‍රවීණත්වය අවධාරණය කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණයි. පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමින් යුක්ත මෙම පෙතිකඩ සිතුවම් පිළිබඳ ඇත්තේ

ඉතා විරල සාහිත්‍යයකි. ඒ අනුව පෙතිකඩ සිතුවම් පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය දැනුම පුළුල් කිරීමත් මෙම සිතුවමෙහි සංකීර්ණ මෝස්තර රටාවල මූලික ජ්‍යාමිතික මූලධර්ම මත පදනම්ව මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය කිරීමත් මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේ අනෙක් අරමුණු වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

වොෂ්බර්න් සහ ක්‍රෝව් (Washburn,1988) ගේ සමමිතික න්‍යාය (Theory of Symmetries) පදනම් කර ගනිමින් මෙම පර්යේෂණ විශ්ලේෂණය සිදුකර ඇත. මෙම පර්යේෂණයේ නියැදිය ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ හඟුරන්කෙත පොත්ගුල් විහාරය ඉදිරිපිට ඇති මහා විෂ්ණු දේවාලයට අයත් පෙතිකඩ සිතුවම යොදාගනු ලබයි. මෙහි සිතුවම් ද්විත්වයක් ඇති අතර එයින් එක් සිතුවමක් මෙහි නියැදිය ලෙස තෝරා ගනු ලැබේ (රූප සටහන 01). එම සිතුවමෙහි මධ්‍යයේ ඇති සිතුවම් තුනක් පමණක් මෙහි නියැදිය වශයෙන් යොදාගනු ලබන අතර එහි කාන්තා සහ පුරුෂ ඇඳුම්හි මෝස්තර රටා සඳහා අවධානය යොමු කර ඇත. මෙම පර්යේෂණය, මෝස්තර රටාවන්හි භ්‍රමණ, පරාවර්තක සහ පරිවර්තන සමමිතිය සලකා ජ්‍යාමිතික රටා තුළ සමමිතිය හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති අතර මෙහි දී ද්විමාන මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය අවබෝධකර ගැනීම සඳහා ලීඩ්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ භෞතික විද්‍යාඥයෙකු වන එච් ඒ. වුඩ්ස්ගේ "ජ්‍යාමිතික සංකල්ප" පිළිබඳ වර්ගීකරණය හා සම්බන්ධ සංකල්පීය රාමුව භාවිත කර ඇත.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

දේව අංගම් පෙතිකඩ සිතුවමේ කලා ලක්ෂණ

හඟුරන්කෙත විෂ්ණු දේවාලයේ මෙම දේව අංගම් පෙතිකඩ සිතුවම් ද්විත්වය ඉතා දුර්ලභ වූ විශාල ප්‍රමාණයේ සිතුවම් වන අතර මෙහි (1 රූපයෙන්) දැක්වෙන්නේ එම පෙතිකඩ සිතුවමයි. මේ සිතුවම පිළිබඳ දක්වන අදහස් පහත පරිදි වේ.

> උඩරට සිතුවම් සම්ප්‍රදායට හාත්පසින්ම වෙනස් ශෛලියකට නිර්මිත මේවා උතුරු ඉන්දියාවේ පුහුණුව ලැබූ සිංහල සිත්තරුන්ගේ කෘති විය හැකි බව පී. ඊ. පී. දැරණියගල පවසයි. මෙය ඇදහීම අසීරුය මක්නිසාදයත් උතුරු ඉන්දීය පුහුණුවක් ලැබුව ද මෙහි නිර්මාතෘන් සිංහලයන් වී නම් යම් තරමකට හෝ උඩරට සිතුවම් කලා ආභාසය මේවාට ඇතුළු වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත. එහෙත් එවැන්නක් සිදුවී නොමැති වීමත්. මින් පසුව හෝ පෙර කාලයට අයත් බව නිගමනය කළ හැකි, මෙම සිතුවම්ගත රෙදිවලට සමවන කිසිම නිමැවුමක් ලංකාවේ කිසිම තැනකින් සොයා ගෙන නොමැත (දිසානායක, 1997: 89).

මෙම සිතුවමෙහි නිර්මාණ ශිල්පියා පිළිබඳ විවිධ මතවාද පවතින අතර ඒ පිළිබඳ නිශ්චිත අදහසක් නැත. මෙහි ශිල්පීය ක්‍රමය, ඇඳීමේ ක්‍රමයක් වුව ද බෝඩර කොටස් සඳහා බ්ලොක් මුද්‍රණ ක්‍රමය යොදාගෙන ඇත. මෙහි භාවිත වර්ණාවලිය රක්ත වර්ණය, ශ්වේත වර්ණය, කහ පැහැය වන අතර රේඛා සඳහා කළු වර්ණය භාවිත කර ඇත. මෙම සිතුවමේ ඉහළ තීරය වෙන්වී ඇත්තේ යුද්ධයක් කරා නික්මෙන හමුදා පෙරහැරක් නිරූපණය කිරීම විෂයයෙහිය. මෙහි පහළ තීරය තුළ මිනිසුන් හා මිනිසුන් අතර සටනක් ද මිනිසුන් හා සතුන් අතර සටනක් ද දැක්වේ. මෙහි ඉතිරි අවකාශය භාවිත කර ඇත්තේ කාන්තාවන් දෙදෙනෙකු හෝ තිදෙනෙකු සමඟ පෙමින් වෙළුණු පුද්ගලයෙකු නිරූපිත පනේලවලටය.

සීමිත වර්ණ සංඛ්‍යාවක් උපයෝගී කොටගෙන වුව ද ඉතා දර්ශනීය ලෙස සිතුවම් නිරූපණයට ශිල්පියා සමත්ව ඇත. මෙහි දී තද රතු පැහැයේ සිට ළා රත් පැහැ දක්වා වර්ණ ප්‍රභේද තුනක් භාවිත කර ඇත. තද සහ රත් පැහැ රූප දෙකක් අතර කහ පැහැයට හුරු රූපයක් පුන පුනා යෙදීමත් රූපවල පිටතින් හා අභ්‍යන්තරය විස්තර දැක්වීම සඳහා කළු පැහැ රේඛා යොදා ගෙන ඇත.

රූප සටහන 01: විෂ්ණු දේවාලයේ දේව අංගම් පෙතිකඩ සිතුවම

මූලාශ්‍රය: දිසානායක, 1997: 193

සමමිතිය සහ මූලික මූලධර්ම

මෑතකාලීන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ඓතිහාසික සංස්කෘතික සන්දර්භ පරාසයක නිපදවන රටා විමර්ශනය කිරීමේ දී මුද්‍රිත රෙදිපිළි වියන ලද රෙදිපිළි මෝස්තර ජනනය කිරීමේ ක්‍රමානුකූල ක්‍රමයක් ලෙසද "සමමිතික" නම් සංකල්පය භාවිත කර ඇත. සමමිතිය නම් සංකල්පය අවධාරණය කරමින් ජ්‍යාමිතික දෘෂ්ටි කෝණයකින් රටා සලකා බැලීමේ දී මූලිකම මූලධර්ම පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් සපයනු ලබයි. මෙම සන්දර්භය තුළ සමමිතික යනු රටාවල සමතුලිත සැකැස්මයි. "සමමිතික" යන පදය සාමාන්‍යයෙන් වස්තුවක හෝ රටාවක මූලද්‍රව්‍යවල සමතුලිත සහ සුසංයෝගී සැකැස්මකට යොමු කරයි. සියළුම මෝස්තර සහ රටා ඒවායේ සමමිතික ලක්‍ෂණ අනුව වර්ග කළ හැකිය. සමමිතිය යනු මූලික ජ්‍යාමිතික ක්‍රියා හතරක් හෝ සමමිතික ක්‍රියා සහ ඒවායේ සංයෝජන වැළඳ ගන්නා පදයකි.

සමමිතික ලක්‍ෂණ පවත්වා ගනිමින් රටා හෝ මෝස්තර පරිවර්තනය කළ හැකි ආකාර වේ, එනම්

1. පරිවර්තනය (Translation) - රූපයක් හෝ මෝස්තරයක් එහි දිශානතිය වෙනස් නොකර නියමිත කාල පරාසයක් තුළ පුනරාවර්තනය කිරීම.
2. පරාවර්තනය (Reflection) - රේඛාවක් හරහා රූපයක් හෝ මෝස්තරයක් පිළිබිඹු කිරීම.මෙම ක්‍රියාවලියට රූපයක් හෝ මෝස්තරයක දර්පණයක් නිර්මාණය කිරීම ඇතුළත් වේ. දර්ශනය සිදුවන රේඛාව පරාවර්තක අක්‍ෂය වේ.
3. භ්‍රමණය (Rotation) - ලක්‍ෂයක් වටා රූපයක් හෝ මෝස්තරයක් හැරවීම හෝ කරකැවීම
4. ග්ලයිඩ් පරාවර්තනය (Glide Reflection) - පරාවර්තනය සහ පරිවර්තනය යන දෙකම ඒකාබද්ධ කරනු ලබයි. රූපයක් හෝ මෝස්තරයක් නිශ්චිත දිශාවකට පරිවර්තනය කර පසුව පරිවර්තන දිශාවට ලම්භක රේඛාවක් හරහා පරාවර්තනය යොදනු ලබයි.

රූප සටහන 02: සමමිතික මෙහෙයුම් හතර

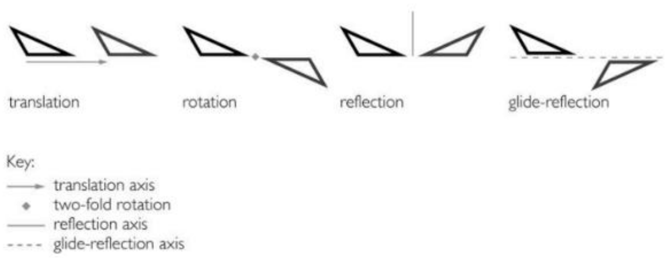

මූලාශ්‍රය: Thomas and Hann, 2007

ඉහත සඳහන් සමමිතික ලක්‍ෂණ ඒකාබද්ධ කළ විට මායිම් රටාවකට (Border Pattern) පරිවර්තන කළ හැකි වේ. මෝස්තර හෝ රටා එකම සමමිතික ලක්ෂණ ඇති විට ඒවා එකම පන්තියේ යැයි කියනු ලබන අතර ඒ අනුව වර්ග කළ හැකිය. මේ පිළිබඳ හැන් සහ තොම්සන් විසින් සම්පූර්ණ පැහැදිලි කිරීමක් ලබා දෙන ලදී. මායිම් රටා තැනීමේ දී, පරිවර්තන අක්ෂයක් ලෙස හඳුන්වනු ලබන මායිමේ පැතිවලට සමාන්තර වන පරිකල්පනීය තිරස් අක්ෂයක් ඔස්සේ පරිවර්තනය සිදු වේ. පරාවර්තනය මායිම් රටාවක පවතින විට එය මායිමේ පැතිවලට සමාන්තරව පරාවර්තක අක්ෂයක් හරහා හෝ මායිමේ පැතිවලට ලම්බකව පරාවර්තන අක්ෂයක් හරහා සිදුවිය හැකිය. මායිමේ පැති නිවැරදිව දිශානුගතව පවතින බව සහතික කිරීම සඳහා භ්‍රමණය කිරීම මායිම් රටාවල ලක්ෂණයක් වන අතර, එය දෙගුණයක එනම් අංශක 180° ප්‍රභේදයකින් පමණක් විය හැකි අතර ග්ලයිඩ පරාවර්තනයක් (Glide-reflection) පවතින විට මෙය සිදු වන්නේ මායිමේ පැතිවලට සමාන්තරව මනඃකල්පිත තිරස් අක්ෂය ආශ්‍රිතවය.

මායිම් රටා (Border Pattern)

වොෂ්බර්න් සහ ක්‍රෝවේ සඳහන් කරන ආකාරයට සමමිතික ලක්‍ෂණ ඒකාබද්ධ කළ විට මායිම් රටා වර්ග හතක් පවතින බවට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙය ක්‍රමානුකූලව වර්ගීකරණය කිරීම සඳහා (pxyz) ලෙස පිළිගත් සංකේත හතරක අංකනයක් භාවිත කර ඇත. වැඩිදුර පැහැදිලි කිරීම පහත දක්වා ඇත. (Washburn) සහ (Crowe) විසින් පෙන්වා ඇති පරිදි, සංකේත අංක හතරේ පළමු සංකේතය (p) එකිනෙකට වෙනස් මායිම් (Border Pattern) පන්ති හතෙන් එක් එක් අංකනයට පෙරවදනක් දක්වයි. දෙවන, තුන්වන සහ හතරවන ස්ථානවල සංකේත මගින් දැක්වෙන්නේ පිළිවෙලින් සිරස් පරාවර්තන, තිරස් පරාවර්තන හෝ ග්ලයිඩ් පරාවර්තන සහ අර්ධ හැරීම් තිබීමයි (X, Y, Z).

ක්‍රමානුකූල වර්ගීකරණය සඳහා (P, X, Y, Z) පිළිගත් සංකේත හතර සඳහා අංකනයක් භාවිත කළ හැකිය. වැඩිදුර පැහැදිලි කිරීම පහත දක්වා ඇත.

- සිරස් පරාවර්තනයක් පවතින විට, (X) යනු m (Mirror); නොඑසේ නම් (X) යනු 1 වේ. (රටාවේ ප්‍රධාන දිශාවට විහිදෙන රේඛාව මනඃකල්පිත රේඛාව මෙහිදී රටාවේ කල් පවතින අක්‍ෂය ලෙස හැඳින්වේ. මෙහි සිරස් පරාවර්තනයක් පවතින විට m නොමැති නම් 1 වේ)
- තිරස් පරාවර්තනයක් පවතින තැන (Y) යනු ප වන අතර (Glide-reflection) එකක් ඇති තැන y යනු a වේ. එසේ නොමැති නම් හ යනු 1 වේ. ද්විත්ව භ්‍රමණය පවතින විට Z 2 වේ; නොඑසේ නම් Z යනු 1 වේ.

ඉහත සංකේතවලට අදාළව සරල අසමමිතික රූපයක් භාවිත කරමින්, සමමිතික ක්‍රියා හතරේ සංයෝජන භාවිත කිරීමේ වෙනස් හැකියාවන් හත, අදාළ අංකනය සමග පහත රූප සටහනෙහි නිදර්ශනය කර ඇත. භ්‍රමණය වන විට, අසමමිතික රූපය විශාල සමමිතික රූපයක සංඝටක කොටසක් බවට වර්ධනය වන බව පෙනේ, එය පසුව අක්ෂය ඔස්සේ පරිවර්තනය වේ. මායිම් රටාවේ සෑම පන්තියක්ම තවදුරටත් විස්තර කර පහතින් දක්වා ඇත.

P111 – රටා පරිවර්තනයක් පමණක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

P1a1 – ග්ලයිඩ් පරාවර්තනයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

Pm11 – සිරස් පරාවර්තනයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

P1m1 – තිරස් පරාවර්තනයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

P112 – ද්විත්ව භ්‍රමණයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

Pma2 – සිරස් පරාවර්තනයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

Pmm2 – තිරස් හා සිරස් රටා පරාවර්තනයක් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

රූප සටහන 03: මායිම් රටා පන්ති 07 සඳහා නිදර්ශන

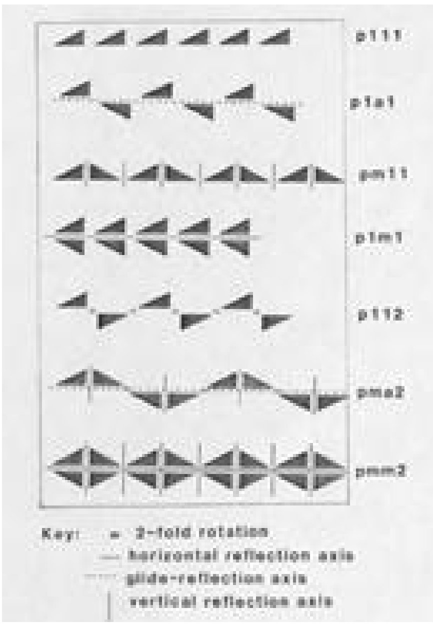

මූලාශ්‍රය: Thomas and Hann, 1992

සමස්ත රටා (All-Over Pattern)

සමස්ත රටා යනු තලය හරහා ස්වාධීන දිශාවන් දෙකකට (motif) මෝස්තර පරිවර්තනය කරන රටා වේ. අනෙකුත් සමමිතික ක්‍රියා හතරෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් සමඟ සංකලනය වූ විට, සමස්ත රටා දාහතක වෙනස් පන්ති ජනනය කළ හැකිය (Xun Lin, 1995).

මෙම පන්ති දාහත සමඟ සම්බන්ධ වී ඇති අංකන රටාවකි. එය රටාව තුළ ඇති ඉහළම භ්‍රමණ අනුපිළිවෙල සහ ග්ලයිඩ් පරාවර්තනයක් හෝ පරාවර්තනයේ පැවැත්ම හෝ නොපැවතීම හඳුනා ගනී.

සමමිතික මෙහෙයුම් හතරේ සංයෝජනවලට අමතරව, තවදුරටත් ව්‍යුහාත්මක මූලද්‍රව්‍යයක් සෑම විටම සමස්ත රටා තුළ පවතී (Regular Lattice). නිත්‍ය ලැටිස් සාදන අනුරූප ලක්ෂ්‍ය රාමුවකි. එකම හැඩයේ, ප්‍රමාණයේ සහ අන්තර්ගතයේ ලැටිස් (unit) ඒකක සෛල ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. නිපදවීමට සමස්ත රටාවේ අනුරූප ලක්ෂ්‍ය සම්බන්ධ කළ හැකිය. ස්වාධීන දිශා දෙකකින් පරිවර්තනය කරන විට, තලය හරහා, ලැටිස් ඒකකයක් සම්පූර්ණ සමස්ත රටාව ජනනය කරයි.

එකිනෙකට වෙනස් ලැටිස් වර්ග පහක් ඇත: සමාන්තර චලිතය, සෘජුකෝණාස්‍රාකාර, රොම්බික්, හතරැස් සහ ෂඩාස්‍ර (මෙම අවසාන ලැටිස් වර්ගය හා සම්බන්ධ ඒකක සෛලය සමපාර්ශ්වික ත්‍රිකෝණ දෙකකින් සමන්විත රොම්බස් වේ.)

රූප සටහන 04: සමස්ත රටා පන්ති 17ක් නිර්මාණය වන ලැටිස් වර්ග

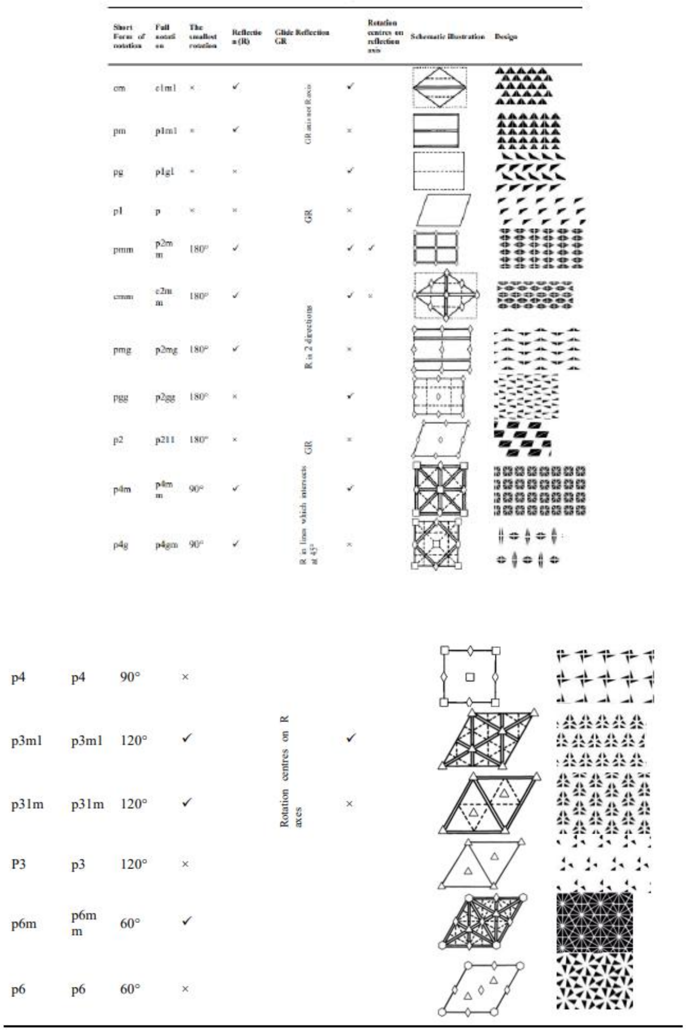

Short Form of rotation	Full notation	The smallest rotation	Reflection (R)	Glide Reflection GR	Rotation centres on reflection axis		Schematic Illustration	Design
cm	c1m1	×	✓	GR axis not R axis	✓			
pm	p1m1	×	✓		×			
pg	p1g1	×	×		✓			
p1	p	×	×	GR	×			
pmm	p2mm	180°	✓		✓	✓		
cmm	c2mm	180°	✓	R in 2 directions	✓	×		
pmg	p2mg	180°	✓		×			
pgg	p2gg	180°	×		✓			
p2	p211	180°	×	GR	×			
p4m	p4mm	90°	✓	R in lines which intersects at 45°	✓			
p4g	p4gm	90°	✓		×			
p4	p4	90°	×					
p3m1	p3m1	120°	✓	Rotation centres on R axes	✓			
p31m	p31m	120°	✓		×			
P3	p3	120°	×					
p6m	p6mm	60°	✓					
p6	p6	60°	×					

මූලාශ්‍රය: ඩොනල්ඩ්, 2001

ලැටිස් වර්ගය අනුව ජාත්‍යන්තර අංකනය කිරීම්

1. P1 - ජ්‍යාමිතියේ දෘෂ්ටිකෝණයෙන්, විශ්ලේෂණය වර්ගීකරණය අනුව සමස්ත රටා ඉතා සරලය. මෙහි ග්ලයිඩ් පරාවර්තනය ප්‍රදර්ශනය නොවේ. භ්‍රමණ ගුණ නොමැත. මෙහි රටාව උත්පාදනය වන ස්ථාන හතරක් පෙන්වයි. ඒවා සමාන්තර නොවන දිශාවන් දෙකකින් පරිවර්තනය වීමෙන් රටාව නිර්මාණය කරයි.
2. P1g1 - මෙම සමස්ත රටාව ජනනය වන්නේ මෝස්තරයක එක සමාන ග්ලයිඩ් පරාවර්තන දෙකක් මගින්ය. මෙය සෘජුකෝණාස්‍රාකාර ලැටිස් ආකාරයෙන් දැක්වේ. එහි කොන් ග්ලයිඩ් පරාවර්තන අක්ෂ මත පිහිටා ඇත.

3. P1m1 - මෙම සමස්ත රටා ප්‍රත්‍යාවර්තන සහ සමාන්තර පරාවර්තන අක්‍ෂ දෙකකින් සංලක්ෂිත වන සෘජුකෝණාස්‍රාකාර ලැටිස් එකතුවලින් සමන්විත වේ.
4. C1m1 - මෙම රටාව රොම්බස් (Rhombic) ලැටිස් වර්ගයට අයත් වේ. විශාල සෘජුකෝණාස්‍රයක් තුළ රඳවා ඇති දියමන්ති හැඩැති රටාව ජනනය වන්නේ පරාවර්තනයකනි.
5. P211 – මෙම පුනරාවර්තනය ද්විත්ව භ්‍රමණයකින් සමන්විත වේ.
6. P2gg – මෙම රටා සෘජුකෝණාස්‍රාකාර ලැටිස් කොටුවක් තුළ සෘජු කෝණවලින් ඡේදනය වන ග්ලයිඩ් පරාවර්තක අක්‍ෂවලින් සමන්විත වේ.
7. P2mg – සමාන්තර පරිවර්තක අක්ෂ දෙකක් ඇති අතර ඒවා එකිනෙකට ප්‍රත්‍යාවර්තනය වන අතර සමාන්තර ග්ලයිඩ් පරාවර්තක අක්ෂ සමග සෘජු කෝණවලින් ඡේදනය වේ. ඉහළට භ්‍රමණය අනුපිළිවෙල දෙගුණයක් වන අතර ග්ලයිඩ් පරාවර්තන අක්ෂ මත භ්‍රමණය වේ.
8. P2mm – මෙහි රටා සෘජුකෝණාස්‍රාකාර ඒකක සෛල (Unit) වලින් නිර්මාණය වී ඇත. රටාව ජනනය වන්නේ සෘජුකෝණාස්‍ර පැති හතරක පරාවර්තනයෙනි. මෙහි තිරස් පරාවර්තනය අක්‍ෂ දෙකක් එකිනෙකට වෙනස් වේ. සිරස් පරාවර්තන අක්‍ෂ වර්ග දෙකක් ද විකල්ප වන අතර පරාවර්තක අක්‍ෂවල සෑම ඡේදනයක්ම දෙගුණයක භ්‍රමණ ලක්ෂ්‍යයක් පවතී.
9. C2mm – මෙහි සමමිතික ලක්ෂ්‍ය කිහිපයක් ප්‍රදර්ශනය කෙරේ. සමාන්තර පරාවර්තනය සහ ග්ලයිඩ් පරාවර්තන අක්‍ෂ සිරස් සහ තිරස් යන දෙඅංශයෙන්ම එකිනෙකට වෙනස් වේ. ග්ලයිඩ් පරාවර්තන අක්ෂ ඡේදනය සහ පරාවර්තන අක්‍ෂඡේදනය යන දෙකෙහිම නැමීම් භ්‍රමණ මධ්‍යස්ථාන දෙකක් පවතී.
10. P3 – මෙහි ෂඩාස්‍රාකාර ලැටිස් ආකාරයෙන් ඒකක ඇති අතර එහි භ්‍රමණය වන අනුපිළිවෙල තුනකින් යුක්ත වේ.
11. P3m1 – මෙහි ලැටිස් ආකාරයෙන් ඒකක සෛල ඇත. රටා පන්තිය පරාවර්තන අක්ෂ සමග තුන් ගුණයකින් භ්‍රමණය වේ.
12. P31m – මෙහි ෂඩාස්‍ර ලැටිස් ආකාරයේ ඒකක සෛල (Unit) සහිත වන අතර තුන් ගුණයක භ්‍රමණයක් පෙන්වයි. සෑම තුන් ගුණයක භ්‍රමණයක්ම පරාවර්තක අක්‍ෂවල ඡේදනයෙහි ස්ථානගත කර ඇත.
13. P4 - මෙහි හතරැස් ලැටිස් ආකාරයෙන් ඒකක සෛල ඇත. සිව් ගුණයක භ්‍රමණයකින් යුක්ත වේ.
14. P4gm – මෙම සමස්ත රටාව හතරැස් ලැටිස් ආකාරයෙන් පරාවර්තන අක්‍ෂ නොමැත. මෙහි භ්‍රමණය සෑම කොනක්ම හතර ගුණයකින් සිදු වේ.

15. P4mm - මෙහි හතරැස් ලැටිස් ආකාරයේ සෛලයක් (Unit) ඇති අතර සිව් ගුණයක භ්‍රමණයක් දැක්වේ. මෙහි රටාව ජනනය වන්නේ සම ද්විපාද ත්‍රිකෝණයක පැතිවල පරාවර්තනය තුළින්ය.
16. P6 - මෙම රටාව සතුව ෂඩාෂ්‍ර දැලිස් ආකාරයේ ඒකක සෛලයක් ඇත. මෙහි මධ්‍යය ලක්ෂය වටා ලැටිස් ඒකක භ්‍රමණය වේ.
17. P6mm - මෙම රටාව ජනනය වන්නේ පරාවර්තනය සහ භ්‍රමණය සංයෝජනයක් මගින්ය. ෂඩස්‍රාකාර දැලිස් ආකාරයේ ඒකක සෛල සෑම කොණකම හය ගුණයක භ්‍රමණයක් ඇත.

රූප සටහන 05: මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය හා විශ්ලේෂණය සඳහා යොදා ගනු ලබන සිතුවම්.

මූලාශ්‍රය: දිසානායක, 1997: 199-200

රූප සටහන 06: මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය හා විශ්ලේෂණය විෂ්ණු දේවාලයේ දේව අංගම් පෙතිකඩ සිතුවම

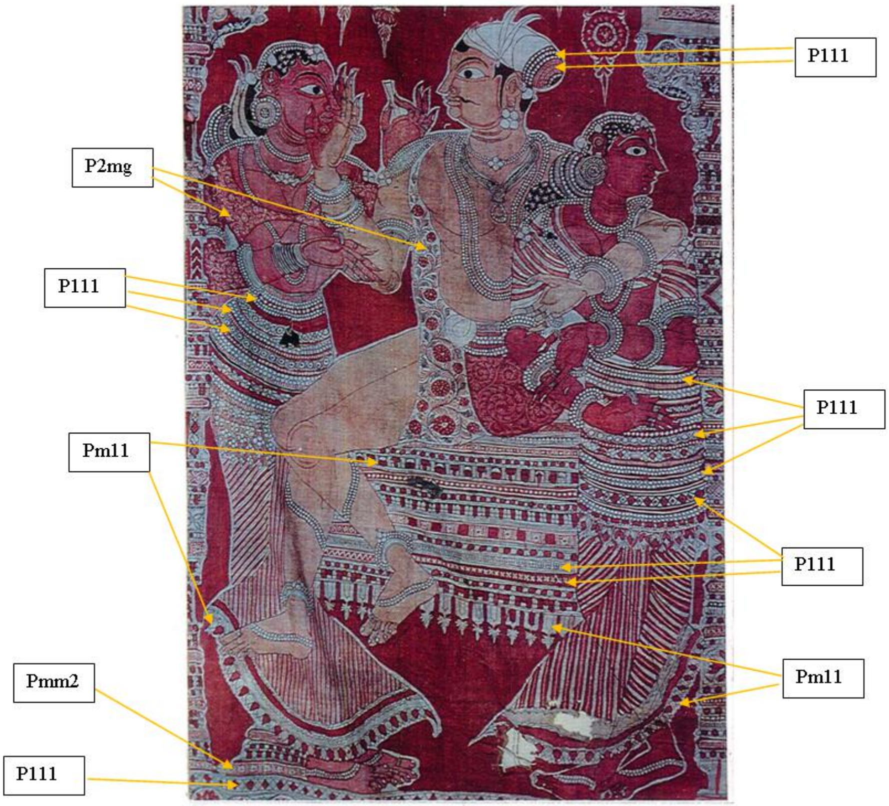

මූලාශ්‍රය: දිසානායක, 1997: 199

රූප සටහන 07: මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය හා විශ්ලේෂණය

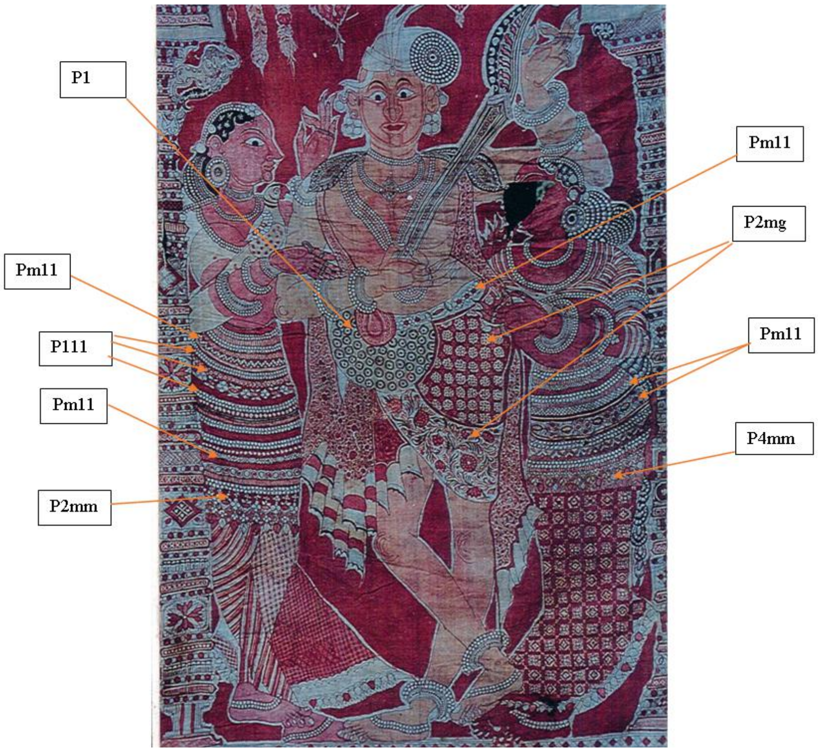

මූලාශ්‍රය: දිසානායක, 1997: 199

රූප සටහන 08: මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය හා විශ්ලේෂණය

මූලාශ්‍රය: දිසානායක, 1997: 200

හඟුරන්කෙත විෂ්ණු දේවාලයේ තෝරා ගත් සිතුවම්වලට අදාළව මායිම් රටා සහ සමස්ත රටාවල භාවිත කර ඇති ජ්‍යාමිතික රටා පහත සඳහන් ආකාරයෙන් වර්ගීකරණය කළ හැකිය. ඒ අනුව මෙහි දී නිර්මාණයේ ව්‍යුහයට සහ ආකෘතියට යටින් පවතින බොහෝ ජ්‍යාමිතික මූලධර්ම, සංකල්ප මෙම සිතුවම් අලංකරණය සඳහා භාවිත වී ඇත.

වගුව 01: මෝස්තර රටා වර්ගීකරණය හා විශ්ලේෂණය

ඡායාරූප අංකය	මායිම් රටා	සමස්ත රටා
5	P111 , Pm11, Pmm2	P2mg
6	Pm111 , Pm11	P1,P2mm , P2mg , P4mm
7	Pm111, Pm11	P2mm, P1g1, P2mg

මූලාශ්‍රය: පර්යේෂකයා විසින් නිර්මාණය කරන ලදි: 2023

නිගමනය

හඟුරන්කෙත විෂ්ණු දේවාලයේ පෙතිකඩ සිතුවම්හි සංකීර්ණ මෝස්තර රටාවල ගැබ්ව ඇති සුවිශේෂ සමාජ අනන්‍යතා සහ සාරධර්ම පරීක්ෂා කිරීම සංස්කෘතික වැදගත්කමක් නිරාවරණය කරයි. ජ්‍යාමිතික සැලසුම් රටා පිළිබඳ සූක්ෂ්ම අධ්‍යයනය ජ්‍යාමිතික මූලධර්ම මත පදනම් වූ විස්තීරණ වර්ගීකරණයක් සැපයීම පමණක් නොව මෙම කලාත්මක නිර්මාණවල යටිපෙළ පිළිබඳ සියුම් ගවේෂණයක් ද සිදු කරයි. මෙමගින් පසුකාලීන ජ්‍යාමිතික අධ්‍යයනයන් කලාත්මක සංකීර්ණතා පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස දායක වන අතර, ජ්‍යාමිතික සැලසුම් මූලද්‍රව්‍ය සහ මෙම ප්‍රකාශනවලට ආවේණික වූ පුළුල් සංස්කෘතික හා සෞන්දර්යාත්මක මාන අතර ඇති සංකීර්ණ අන්තර්ක්‍රියාකාරිත්වය පැහැදිලි කරයි. මෙම ශාස්ත්‍රීය ප්‍රවේශය කලාත්මක උරුමය සඳහා අගය කිරීම ගැඹුරු කරයි. කලාව, ජ්‍යාමිතිය සහ සංස්කෘතික අනන්‍යතාවයේ සංකීර්ණ ස්තර අතර ඇති ගැඹුරු සම්බන්ධතා කෙරෙහි ආලෝකය විහිදුවයි.

නිර්මාණයේ ව්‍යුහයට සහ ආකෘතියට යටින් පවතින බොහෝ ජ්‍යාමිතික මූලධර්ම, සංකල්ප සහ ඉදිරි දර්ශන පිළිබඳ දැනුම පුරාණ කාලයේ මූලාශ්‍රය කර කලාව, සැලසුම්, විද්‍යාව සහ ඉංජිනේරු විද්‍යාව අතර සීමා ඉක්මවා යා හැකිය. මේවා පිළිබඳ අවබෝධයක් විසිළුක්වන සියවසේ ගැටලු විසඳීමේ නිර්මාණ මෙවලම් ලෙස ඉමහත් විභවයක් ලබා දිය හැකිය. කතුවරුන් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන

විවිධ ජ්‍යාමිතික ලක්ෂණ, මූලධර්ම, සංකල්ප, ඉදිකිරීම්, සංසන්දනාත්මක මිනුම් සහ අනුපාත නිර්මාණ වෘත්තිකයාට සහ නිර්මාණ විශ්ලේෂක යන දෙඅංශයෙන්ම විභවයක් ඇති බව මෙම පත්‍රිකාව හඳුනාගෙන ඇත. ජ්‍යාමිතික සමමිතිය සහ සැලසුම් විශ්ලේෂණය සහ සංස්ලේෂණය සඳහා එහි භාවිතය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය. සමමිතික වර්ගීකරණය සියලු විසිතුරු වස්තු සඳහා මූලික වන පරාමිතියක සම්මත මිනුම් ඒකක මත රඳා පවතී.

සමුද්දේශ

Campbell, P. J. (1989). “The Geometry of Decoration on Prehistoric Pueblo Pottery from Starkweather Ruin”, in Hargittai, I. (ed.) Symmetry 2: Unifying Human Understanding, Pergamon, New York, p.731

Crowe, D. W. (1971). “The Geometry of African Art: Bakuba Art”, *Journal of Geometry*, 1, 2, pp.169-182

Crowe, D. W. (1975). “The Geometry of African Art 2: A Catalog of Benin Patterns”, Historia Mathematica, 2, 3, pp.253-271.

Crowe, D. W. (1975). “The Geometry of African Art 2: A Catalog of Benin Patterns”, Historia Mathematica, 2, 3, pp.253-271.

Crowe, D. W. (1975). “The Geometry of African Art 2: A Catalog of Benin Patterns”, Historia Mathematica, 2, 3, pp.253-271.

Crowe, D. W. (1975). “The Geometry of African Art 2: A Catalog of Benin Patterns”, Historia Mathematica, 2, 3,pp.253-271.

Crowe, D. W. (1982). “The Geometry of African Art - Part 3: The Smoking Pipes of Begho”, in Davis, C., Grunbaum,

Crowe, D. W. (1982). “The Geometry of African Art - Part 3: The Smoking Pipes of Begho”, in Davis, C., Grunbaum,B. and Sherk, F.A. (eds.) The Geometric Vein: The Coxeter Festschrift, Springer, New York, p.177.

Deraniyagala,P.E.P.(1937)The two Deva Angam Cloths of Haguranketha Maha Devale, Journal of the Ceylon Branch of the RoyelAsiatic Society.

Elam, K. (2001). Geometry of Design: Studies in Proportion and Composition, Princeton Architectural Press, New York

Elam, K. (2001). Geometry of Design: Studies in Proportion and Composition, Princeton Architectural Press, NewYork

Hann, M. A. (1992). "Symmetry in Regular Repeating Patterns: Case Studies from Various Cultural Settings", Journal of the Textile Institute, vol. 83, no 4, pp.579-590.

Hann, M. A. (1992). "Symmetry in Regular Repeating Patterns: Case Studies from Various Cultural Settings", Journal ofthe Textile Institute, vol. 83, no 4, pp.579-590.

Hann, M. A. (1993). "Symmetry Preferences Exhibited by Japanese Textile Patterns Produced during the Edo Period (1604-1867)", Ars Textrina, vol. 19, pp.37-59

Hann, M. A. (1993). "Symmetry Preferences Exhibited by Japanese Textile Patterns Produced during the Edo Period(1604-1867)", Ars Textrina, vol. 19, pp.37-59.

Hann, M. A. (2003). "The Fundamentals of Pattern Structure. Part I: Woods Revisited". Journal of the Textile Institute, vol.94, part 2, nos 1 and 2, pp53 - 65.

Hann, M. A. (2003). "The Fundamentals of Pattern Structure. Part I: Woods Revisited". Journal of the Textile Institute,vol.94, part 2, nos 1 and 2, pp53 - 65.

Hann, M. A. and Thomas, B.G. (2007, in press). "Structure and Form in the Design Curriculum", Bridges: Mathematical Connections in Art, Music and Science, University of the Basque Country, Spain, July 24-27, 2007.

Hann, M. A. and Thomas, B.G. (2007, in press). "Structure and Form in the Design Curriculum", Bridges: Mathematical Connections in Art, Music and Science, University of the Basque Country, Spain, July 24-27, 2007.

Hann, M. A. and Thomson G. M. (1992). The Geometry of Regular Repeating Patterns, the Textile Progress Series, vol. 22, no. 1, the Textile Institute, Manchester

Hann, M. A. and Thomson G. M. (1992). The Geometry of Regular Repeating Patterns, the Textile Progress Series,vol. 22, no. 1, the Textile Institute, Manchester.

Kent, K. P. (1983). "Temporal Shifts in the Structure of Tradition: South-western Textile Design", in Washburn, D.K. (ed.) Structure and Cognition in Art, Cambridge University Press, Cambridge, Mass., p.113.

Kent, K. P. (1983). "Temporal Shifts in the Structure of Tradition: South-western Textile Design", in Washburn, D.K.(ed.) Structure and Cognition in Art, Cambridge University Press, Cambridge, Mass., p.113.

Reynolds, M. A. (2001). “The Geometer’s Angle: An Introduction to the Art and Science of Geometric Analysis”, Nexus Network Journal, vol3, no.1, pp.113-121

Reynolds, M. A. (2001). “The Geometer’s Angle: An Introduction to the Art and Science of Geometric Analysis”,Nexus Network Journal, vol3, no.1, pp.113-121

Schattschneider, D. (1978). “Plane Symmetry Groups: Their Recognition And Notation”, American Mathematical Monthly, 85, 6, pp.439-450

Schattschneider, D. (1978). “Plane Symmetry Groups: Their Recognition And Notation”, American MathematicalMonthly, 85, 6, pp.439-450

Schattschneider, D. (1986). “In Black and White: How To Create Perfectly Coloured Symmetric Patterns” in Hargittai, I. (ed.) Symmetry: Unifying Human Understanding, pp.673-695

Schattschneider, D. (1986). “In Black and White: How To Create Perfectly Coloured Symmetric Patterns” inHargittai, I. (ed.) Symmetry: Unifying Human Understanding, pp.673-695

Schattschneider, D. (1990). Visions of Symmetry: Notebooks, Periodic Drawings and Related Works of M. C.Escher, Freeman, New York.

Schattschneider, D. (1986). “In Black and White: How To Create Perfectly Coloured Symmetric Patterns” in Hargittai, I. (ed.) Symmetry: Unifying Human Understanding, pp.673-695.

Schattschneider, D. (1986). “In Black and White: How To Create Perfectly Coloured Symmetric Patterns” inHargittai, I. (ed.) Symmetry: Unifying Human Understanding, pp.673-695.

Shepard, A. (1948). “The Symmetry of Abstract Design with Special Reference to Ceramic Decoration”, contribution no.47, Carnegie Institute of Washington, publication no.574, Washington.

Shepard, A. (1948). “The Symmetry of Abstract Design with Special Reference to Ceramic Decoration”, contributionno.47, Carnegie Institute of Washington, publication no.574, Washington.

Van Esterik, P. (1979). “Symmetry and Symbolism in Ban Chiang Painted Pottery”, Journal of AnthropologicalResearch, 35, 4, p.495

Washburn, D. K. (1977). "A Symmetry Analysis of Upper Gila Area Ceramic Design", Papers of the Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, vol. 68, Harvard University, Cambridge, Mass.

Washburn, D. K. (1983). "Symmetry Analysis of Ceramic Design: Two Tests of the Method on Neolithic Material from Greece and the Aegean", in Washburn, D.K. (ed.) Structure and Cognition in Art, Cambridge University Press, Mass., p.138

Washburn, D. K. (1983). "Symmetry Analysis of Ceramic Design: Two Tests of the Method on Neolithic Material from Greece and the Aegean", in Washburn, D.K. (ed.) Structure and Cognition in Art, Cambridge University Press, Mass., p.138

Washburn, D. K. (1983). "Symmetry Analysis of Ceramic Design: Two Tests of the Method on Neolithic Material from Greece and the Aegean", in Washburn, D.K. (ed.) Structure and Cognition in Art, Cambridge University Press,Mass., p.138

Washburn, D. K. and Crowe, D.W. (1988). Symmetries of Culture: Theory and Practice of Plane Pattern Analysis, University of Washington Press, Seattle.

Washburn, D. K. and Crowe, D.W. (1988). Symmetries of Culture: Theory and Practice of Plane Pattern Analysis,University of Washington Press, Seattle

Woods, H. J. 1935, "The Geometrical Basis of Pattern Design. Part 1: Point and Line Symmetry ion Simple Figures and Borders", Journal of the Textile Institute. Transactions, p. 26

Woods, H. J. 1935, "The Geometrical Basis of Pattern Design. Part 2: Nets and Sateens", Journal of the Textile Institute. Transactions.

.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 02
ISSN 2478-0642
Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

The Influence of English Language in the Production of Mixed Compounds in Colloquial Sinhala

Upul Priyantha Gamage, Department of Sinhala, Buddhist and Pali University of Sri Lanka, upulpg@bpu.ac.lk

Nipunika Dilani, Department of English, Buddhist and Pali University of Sri Lanka, nipunika@bpu.ac.lk

Received: 27 November 2023 / **Revised:** 14 March 2024 / **Accepted:** 02 April 2024

Abstract

Language contact as an inevitable and global phenomenon has produced rich literature in sociolinguistic studies after the 1950s. Among various types of language contacts, lexical influence is prominent irrespective of the language. The main objective of this study is to find out and explore English-influenced compounds in the colloquial Sinhala language. Sinhala is the majority language in Sri Lanka and is spoken by almost 20 million people. Apart from secondary data sources and previous literature employed in this research, the primary data was collected from the chunk recordings from public media television programmes, particularly the feature programmes that use colloquial spoken language and from language classrooms of a state-run university in Sri Lanka. Qualitative content analysis was the data analytical technique, thus, the research approach has become qualitative. The study has established six major types of compound formation processes resulting from the direct influence of the English language. Their realisations in colloquial Sinhala in different contexts are presented with contextual-based examples. This study concludes that the emergence of mixed compounds in colloquial Sinhala has been excessively boosted by the direct influence of the English language and that this has

produced a considerable structural change in the colloquial Sinhala language with special reference to mixed lexical formation.

Keywords: *Colloquial Sinhala, Contact Linguistics, English Influence, Mixed Compounds, Sociolinguistics*

Introduction

As a common lexical category, compounds have received special attention from linguists. It is interesting to have compounds been introduced as "protolinguistic fossils" considering their earliest development and influence on the development of other linguistic processes (Jackendoff, 2002). Protolinguistic fossils indicate that the modern language was preceded by a protolanguage. Thus, the contemporary use of the language contains protolanguage characteristics. Moreover, the linguistic significance of compounds grows due to their ability to create new phrases by combining words productively strengthening the vocabulary. "One of the most commonly used word forms today, which is considered to be holistic and concise, as well as productive is compound words" (Rahmanovich, Yusufovich, Almasovna, Dilshodqizi, & Ibragimovich, 2020: 925). Most of such derived words from English are naturalised now in the Sinhala language (Gunasekara, 2008: 379). Ice cream, cake, pudding, and sink are a few to name out of hundreds of naturalised words.

/*sʌma:sə*/ is the Sinhala term used for this grammatical category. *Sidat Sangarava* identifies five kinds of compounds in the Sinhalese language. When sounds that have different meanings, link together to generate a single meaning, it is a compound (Jayathilaka, 2009: 215; Pannasara, 2011: 114). However, scholars have doubted the correctness of this *Sidat Sangara* definition as this grammatical process does not generate a single meaning from sounds with different meanings. According to Karunathilaka (2011: 246), "/*sʌma:sə*/ means putting together/presenting succinctly or putting several words as a single construction". According to Gunasekara (1891: 323), "word that is made up of two or more parts, each of which is a true word by itself is called compound". There is a slight difference between the English definition of compounds and the Sinhala definition of *sama:sə*, but they share almost common characteristics.

The influence of the English language on Sinhalese has been identified in different ways. This influence on Sinhalese compounding has led to huge changes in the traditional Sinhalese compounds and the study of this influence and its consequences as new compounds are the major focuses of this study.

Literature Review

This section includes an introduction to basic concepts and related theories followed by a survey of existing literature on the topic.

Theoretical Literature

The area under discussion in this research covers contact linguistics as a sub-discipline. Weinreich's definition of the goal of contact linguistics is to identify "typical forms of interference from the socio-linguistic description of a bilingual community" (1953: 86). This definition supports encapsulating this study under the same discipline as this also focuses on the analysis of compounds formulated by the interference of the English language in the Sri Lankan bilingual community. Here interference is employed as a cover term for all kinds of contact-induced change (Thomason and Kaufman, 1988). This contact with the source language of an agent language could be in different forms as code-switching, code-mixing and language borrowing as have been introduced by scholars. However, the depth of explanations for bilingualism, multilingualism, language borrowing, etc., are prominently owned by Weinreich (1962) and Haugen (1953) despite many years of their pioneering work. On the other hand, this contact-induced change could result in different lexical, grammatical, semantic, and syntactic changes in the native language. Contact-induced change can be either system-altering or system-preserving (Aikhenvald, 2006). According to Winford (2003), language contact situations can result in language maintenance, language shift, and language creation.

Compounding is vital to discussion on language contact. Compounding in language contact is the creation of complex elements out of the contact of a new language with the already existing ones (Joseph, 2020). The basic conundrum here is that we might expect compounds to show assimilation/adaptation to the borrowing language's structure, but in fact, in many instances, we found just the opposite. That is, often, compounding involving both foreign elements and foreign patterns provides a ready device that speakers incorporate into their usage even if at the expense of having to deal with certain anomalies, these elements might cause within their native language.

Theory of Lexical Diffusion by Sarah Thomason, a renowned linguist known for her work in language contact and historical linguistics could be employed to analyse the formation of contact-induced compounds in Sinhala language. The Theory of Lexical Diffusion focuses on how words and lexical items from one language are borrowed and diffused into another language over time. This theory posits that borrowing does not happen all at once but rather through a gradual process of diffusion, where

borrowed words may undergo phonological, morphological, and semantic changes as they integrate into the borrowing language. Thomason's theory provides valuable insights into the dynamics of language contact and how new words and compounds evolve within a linguistic community. The following aspects of her theory could be assimilated into the current study.

Lexical Diffusion in Contact-Induced Neologisms: Thomason's theory suggests that contact-induced neologisms are not static; they undergo a process of diffusion. When analysing such neologisms, it's crucial to examine their historical development and how they spread within the borrowing community. This may involve tracing the phonological and morphological changes that occurred as the new terms diffused.

Morphological and Semantic Changes in Hybrid Compounds: In the context of hybrid compounds, Thomason's theory can be applied to understand how elements from different languages gradually fuse together. It explores how the morphology of compounds may adapt to fit the phonological and morphological constraints of the borrowing language. Additionally, it can shed light on how the semantics of these compounds may shift as they become more integrated into the linguistic system of the borrowing language.

Variability and Loanword Integration: Thomason's theory acknowledges that not all borrowed words and compounds follow the same path of diffusion. Some may remain relatively stable, while others may undergo significant changes. Analysing the variability in the integration of loanwords and compounds can provide insights into the linguistic and sociolinguistic factors that influence the borrowing process.

Sociolinguistic Considerations: Thomason's theory also considers the social aspects of borrowing and diffusion. It explores questions related to who initiates borrowing, which social groups are more likely to adopt loanwords and neologisms, and how language contact affects linguistic identity. These sociolinguistic aspects can be crucial when analysing contact-induced neologisms and hybrid compounds within specific communities.

Among these concepts, she identifies two types of responses to contact from the native languages as deliberate non-changes and deliberate structural changes depending on the manner in which the interference occurs.

In summary, Sarah Thomason's Theory of Lexical Diffusion offers a valuable framework for analysing contact-induced neologisms and hybrid compounds in the context of language contact. It emphasises the gradual and dynamic nature of

borrowing and diffusion, providing insights into how linguistic elements from different languages interact and evolve within a contact situation (Thomason, 1999).

Empirical Studies

Joseph conducts how compounds are formed through contact, referring to a few cases where languages create compounds through contact, It is obvious that the borrowed element shows its own way, exhibiting properties that outstrip what was possible in the donor language (Joseph, 2020). They develop more productivity than the donor language. Contact-induced interference affects the grammaticality of the languages. Analysing the constraints encountered in contact-induced grammaticalisation, (Heine & Kuteva, 2008) find that choices that speakers make when looking in the replica language for translational equivalents of use patterns and categories that they find in the model language are considered as one constraint. Further, constraints relate to directionality in contact-induced grammatical change. Grammatical change due to language contact even though does not direct the focus of the current study, lexical changes also can lead to grammatical change. Kosmata and Schlücker in their study deal with the question of whether the word-formation pattern of proper name compounding in German and Dutch is an instance of grammatical borrowing from English, as is often claimed in the literature. Conducting a structural analysis of the pattern in the three languages based on original and translation corpus data, they find that the pattern, at first glance, seems to be identical in all three languages. Although this does not necessarily preclude transfer from English, they conclude that there is no evidence in favour of the said influence of English on German and Dutch (Kosmata & Schlücker, 2022). Similar studies to the current context where the influence of English on Sinhala have been studied by other researchers as well. Premawardhena discussing structural changes that occurred in modern Sinhala by English loan words, confirms that literary Sinhala has been somewhat slow in adopting English loan words while spoken Sinhala has made less or no restrictions in this regard. Thus she concludes that English loan words appear more in spoken Sinhala than in written Sinhala. The field of advertising seems to break the barriers and loan words appear even in the written variety (Premawardhena, 2003). Another study of similar context yet focusing on colloquial Sinhala only has been conducted by Gamage and Dilani. In their study, they discuss the causes of the influence of English on colloquial Sinhala and categorise them as political, social, religious and commercial which can be generalised as top-down and bottom-up. However, according to them, this influence is complimentary and multi-dimensional while bottom-up influence is prominent (Gamage & Dilani, 2022). In a similar manner, the current study specifically focuses on the mixed compounds in colloquial Sinhala.

As the above survey of literature makes it clear, Sri Lankan researchers have done a great deal of research on the field of contact linguistics. Even though there is research related to the contact between English and Sinhala and their influence, a dearth could be found in relation to this specific field of study. This is the anomaly that was identified and is to be addressed in the current study.

Research Objectives

The main objectives of the current study are;

- To investigate the nature of English influence on original Sinhalese compounds [1].
- To examine how new compounds are formed in Sinhala due to the influence of English.
- To understand the applications of these compounds in colloquial Sinhala.

Research Methodology

The study belongs to the qualitative research of the interpretive paradigm. The data was collected from a natural/uncontrolled environment through observations. For observations, the selected specific sample was the university classrooms at a state university in Sri Lanka. This can be considered as a longitudinal section as the same classroom was observed several times in regular intervals. The informants were informed that they are observed for their language use but did not exactly explain the research-specific goal to observe their natural language behaviour. The researcher is aware that this observation is not completely natural as the classroom itself is kind of a conditioned environment. Therefore, we consider this as a limitation of the data collection process. In addition to the above, the other main method of primary data collection was chunk recordings from public media, particularly the feature programmes that use colloquial spoken language. Both public and private media programmes were recorded and transcribed to see the mixed discourse. In addition, the study used secondary data as well. The small lexical copra included in analyses as well as appendices in the studies conducted by Dissanayaka (2016/2005), Gunasekara (2008/1891) and Jayasekara (2008) were used as secondary data sources. The data analysis was also done qualitatively through content analysis.

Result and Discussion

Mixed compounds have occurred in abundance in the Sinhala language due to the influence of the English language apart from the original Sinhala compounds. This is a very considerable lexical influence on the Sinhala language resulting in contact of

Sinhala with the English language. As the lexical diffusion theory also explains, these contact-induced compounds have been gradually integrated into the Sinhala language in different ways. These newly formulated compounds can be categorised into different types. They are as follows[2]:

1. English-Sinhala mixed compounds
2. Sinhala -English mixed compounds
3. English-English compounds
4. Sinhala-Sinhala compounds (as English translations)
5. Words came into Sinhala as compounds but not as single words.
6. English single words have become compounds after contacting with Sinhala (Jayaseka, 2008: 125).

All these types of changes or additions in the Sinhala language due to the influence of English are deliberate structural changes as termed by Thomason (1999). The English items have been gradually assimilated into English and have naturalised in the colloquial Sinhala. Let us examine how they have happened in different processes.

English-Sinhala Mixed Compounds

Out of two words in these compounds, the first word is English and the second one is Sinhala. It is very significant to note that almost all these compounds are used only in the colloquial usage of the Sinhala language. Some of these compounds have been formed by Sinhalese speakers in order to explain the English meaning of the first word by using the Sinhala word. This also may be due to a lack of English knowledge to understand what exactly the particular English word means. The Sinhalese speakers use these types of compounds but this is very frequent among the Sinhala monolinguals who have not systematically studied the English language. Almost all the informants under the observation of this study were Sinhala monolinguals with a very poor knowledge of English, thus it convinced us to come into this general observation that must further be verified with other different types of samples in future studies.

Examples:

English Word	Sinhala Compound	English Word	Sinhala Compound
bag	/bæg mʌllə/	bat	/bæt piθθə/
baton	/bætən pɒllə/	board	/bɔ:d lællə/
blade	/bled θʌləjə/	cap	/kæp θɒppIjə/
card	/ka:d pʌθə/	container	/kəntenər pettIjə/

light	/lʌIt elIjə/	rail	/rel pi:llə/
tape	/tep pʌtIə/		

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/mʌmə pole genijənə bæ:g-malləirila:/ (The bag which I take to the fair is torn.)

/ ɒja:tə bæt pIθθək genʌlla: ðennʌm/ (I will bring you a bat.)

/pɒlIs ka:rəjə bætən pɒllen gæhʊvʌ/ (The policeman hit with the baton.)

/bɔ:d lællə kædilʌ/ (The board has broken.)

/ɒja: langə bled θʌləjək θIjenəwʌð?/ (Have you got a blade?)

/kæp θɒppIjə da:gʌnnə,væssə enəvʌ/ (Wear the cap, it's going to rain.)

/ʌpe samurðI ka:d pʌθə[3] *næθIvela:/* (Our Samurdi card is misplaced.)

/me ka:məre lʌit elIjə mʌðI/ (This room does not have enough light.)

/rel pi:llə udə mʌnussəjek nIðI/ (A man is sleeping on the rail.)

/tep pʌtIjə kædIlʌ/ (The tape is broken.)

One of the ways of forming compounds in Sinhala is using a noun as an adjective before another noun, and this has been followed with English words in colloquial Sinhala. In these compounds, an English noun has been used as an adjective before a Sinhala noun and ultimately it has become an English and Sinhala mixed compound in colloquial Sinhala usage.

Examples:

English Word	Mixed Compound in Sinhala	English Word	Mixed Compound in Sinhala
acid	*/æsId bɔ:θələjə/*	battery	*/bætərI kællə/*
bus	*/bʌs rʌθəjə/*[4]	coupon	*/ku:pən pʌθə/*
cheque	*/ʧek pʌθə/*[5]	cinema	*/sInəma:ʃa:la:wə/*
eraser	*/Iresər kællə/*	fountain	*/fʌuntən pænə/*[6]

Ice	*/ʌis væssə/*	jubilee	*/ʤubIlI kʌnʊwə/*
police	*/polis nʌla:wə/*	tennis	*/tenIs pIθθə /*
vitamin	*/vItəmIn-peθI/*[7]		

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/æsId bɔ:θələjə bImə perəlIla:/ (The acid bottle has fallen down on the floor.)

/ɒrəlɔ:sʊwe bætərI kællə bæhælʌ/ (The battery of the watch has gone dead.)

/bʌs rʌθəjə kʌnəpItə perəlIla:/ (The bus is turned into upside down.)

/mʌge ku:pən pʌθə næθIwela:/ (My coupon has been misplaced.)

/Ire:sər kæ:llə kɒhe:ðə θIbbe? / (Where was the eraser kept?)

/mʌge: pʌuntən pænə ʌlʊθ ekək/ (My fountain pen is a new one.)

/me gæs va:jʊvə vIsʌI/ (This gas is toxic.)

/ʌpi hɒstəl ga:sθʊ gewwe næ:/ (We didn't pay the hostel fee.)

/ʌis væssək mʌmə dækkʌ/ (I saw an ice rain.)

/ʌpi dæŋ ʤʊbIlI kʌnʊvə pʌhʊ ʊna: viθərʌI/ (We just passed the Jubilee post.)

/ʌpItə pɒlIs-nʌla:və æhʊn næ:/ (We didn't hear the police whistle.)

/hʌmbʌnθɒtətə re:l pa:rə hʌð ənəvʌ/ (The rail-way is constructed to Hambantota.)

/tenIs pIθθə kɒheðə?/ (Where is the tennis racket?)

/dɒktə mʌtə vItəmIn peθI ðʊnnʌ/ (The doctor gave me vitamin tablets.)

Another type of English-Sinhala mixed compound consists of two words with the latter part Sinhala and the initial part English. The reason for the usage of these compounds may be the ease of usage or the difficulty of translating the whole compound. The English words of these compounds have become adjectives for Sinhalese words.

Examples:

English Compound	Sinhala Compound	English Compound	Sinhala Compound
asbestos-sheet	/æsbæstɔ:s-θʌhʌdʊwə/	canvas-linen	/kænvəs-reði/kænnəs-reði/[5]
coral-island	/kɒrəl-ðu:pəθə/	demy-paper	/dImʌi-kʌdəðaːsI/
drawing-book	/drɔ:wIŋ-pɒθə/	Fahrenheit-degree	/pærənhʌid -ʌŋʃəkə/
log-book	/lɒg- pɒθə/	pass-book	/pa:s- pɒθə/
note-book	/nɒ:t- pɒθə/	supreme-court	/su:prIŋ- usa:wIjə/[10]

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/æsbæstɔ:s-θʌhʌdʊwə hʊləngətə bImə vætʊnʌ/ (The asbestos sheet fell down due to the wind.)

/kænvəs-reði mIlə ʌdʊI/ (Canvas linen is less expensive.)

/ʌpI gIjə sʌIije kɒrəl-ðu:pəθə bʌlʌnnə gIja:/ (We went to see the coral-island last week.)

/pʊθa:tə dImʌi-kʌdəða:sI ðekʌk gennə/ (Bring two demy-papers for my son.)

/drɔ:wIŋ-pɒθə koheðə?/ (Where is the drawing book?)

Some English words which do not appear as compounds in English have become compounds in Sinhala usage. These are highly technical terms and the most probably used by people who are aware of these technical terms and whose career is related to a specific field. These mixed compounds have been created by the Sinhalese speakers and have been assimilated into both formal and colloquial usages. As the primary data informants are Sinhala monolinguals, it can be guessed that the original words are not very familiar to these Sinhala speakers as they are technical terms and this unfamiliarity may be the reason for emerging the new compounds in this type.

Examples:

English Word	**Sinhala Compound**
Acidity	*/æsId-gʌθIjə/*
Communism	*/kɒmIjʊnis-wa:ðəjə/*
Liberalism	*/lIbərəl- wa:ðəjə/*

Marxism /*ma:ks- wa:ðəjə*/

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*æsId-gʌθIjə ʧek kərəla bʌlʌnnə*/ (Check the acidity.)

/*kɒmIjʊnis-wa:ðəjə ðanəwa:ðəjen idvk næ:*/ (Communism has no room in capitalism.)

/*hæmə rʌtəmə navəlIbərəl wa:ðəjətə ʌhʊwela:*/ (All countries have been captured by neo-liberalism.)

/*ma:ks- wa:ðəjə θa:mə vʌlʌŋgʊi*/ (Marxism is still valid.)

In order to form a personal noun using a Sinhala inanimate material noun, the usual way is to add the word/*ka:rəjʌ*/ to the inanimate material nouns in traditional Sinhala. /w*edIkka:rəjʌ*/, /*sʌpʌθθʊ ka:rəjʌ*/ and /kʌlIsʌm ka:rəjʌ/ are a few examples. The same formation has been applied to English words as well through 'analogy' in order to form compounds in the English-Sinhala mixed discourse. Analogy is concerned with similarities between observable properties and the relation between a material property and a function of that property (Kumar, 2019, p. 824).

Examples:

/*pɒlIs- ka:rəjʌ*/ (policeman)

/*prInsIpəl- ka:rəjʌ*/ (principal)

/*sɜ:r- ka:rəjʌ*/ (sir/teacher)

/*mæʤIk- ka:rəjʌ*/ (magician)

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/pɒlIs- ka:rəjʌ ʌpIvə dækkʌ./ (The policeman saw us.)

/*prInsIpəl- ka:rəjʌ* enəvʌ./ (The principal is coming.)

/*sɜ:r- ka:rəjʌ tə* ma:və pennə bæ./ (The teacher hates me.)

/kʌʊðə mæʤIk- ka:rəjʌ?/ (Who is the magician?)

In the above examples /prInsIpəl- ka:rəjʌ/ (principal) and /sɜ:r- ka:rəjʌ/ (sir/teacher) connote derogation. Semantically these mixed compounds are more derogatory in colloquial Sinhala.

Also, English-Sinhala mixed compound nouns are formed by adding */ka:rəjʌ/* to country names in order to introduce the citizens belonging to that particular country.

Examples:

/æmərIkən- ka:rəjʌ/

/iŋgri:sI- ka:rəjʌ/

/ʤəmən- ka:rəjʌ/

/ʤʌpʌn- ka:rəjʌ/[11]

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/æmərIkən-ka:rəjʌ[12]*ʌpe rʌtə ʌllənəvʌ/* (Americans invade our country.)

/mInIhʌ hɒðə Iŋgri:sI-ka:rəjʌ/ (He knows English well/ He is a good Englishman.)

/ʤə:mən-ka:rəjʌ i:je gIja:/ (The German person went yesterday.)

When using compounds such as */iŋgri:sI- ka:rəjʌ/*, it does not denote only the citizens of that country but those who can speak English and English teachers too are represented by this compound in Sinhala usage.

The traditional way of forming material nouns through adjectives in Sinhala is adding */ekə/* to qualitative nouns are demonstrated below. Some proper nouns also have followed the same method to form compounds. In traditional Sinhala, */sʊðʊ ekə/*, */mʌhʌθə ekə/*, */kʌlʊ ekə/* and */me:ekə* (me:kə)/, */ɒjə ekə/*(ɔ:kə) are some examples. As this is an easy way to decline nouns, the same has been analogised to English words in Sinhala. This is a very popular declension among all the Sinhala speakers irrespective of educational differences.

Examples:

English Word	Sinhala Compound
bus	*/bʌs ekə/*
bag	*/bæg ekə/*
belt	*/belt ekə/*

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*mʌtə bʌs ekə ʌllə gʌnnə bærIʊna:*/ (I was unable to catch the bus.)

/*ɒja:ge bæg ekə lʌssənʌI*/ (Your bag is beautiful.)

/*belt ekə* ða:*gannə*/ (Fasten the belt.)

These kinds of compounds are also formed with words that contain several units in the same expression. The lexical items which are used in colloquial Sinhala with the helping word /*ekə*/ are the most common usage among Sinhalese speakers. As has already been mentioned, this is an analogy that has been made by the speech community of the Sinhala language.

Examples:

English Word	**Sinhala Compound**
table-cloth	/*te:bəl-klɔ:*θ *ekə*/
union-place	/*jʊnIjən-pleis ekə*/
paper-plate	/*pepə-pleit ekə*/
biscuit-packet	/*biskət-pækət ekə*/
armor-street	/*a:mər-stri:t ekə*/
Ice-cream-cup	/*ʌIskri:m-kʌp ekə*/

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*te:bəl klɔ:*θ *ekə* ða:*nnə*/ (Put the table-cloth.)

/ɒ*ja: jʊnIjən ples ekə* ð*ʌnnəvaðə*/ (Do you know the Union place?)

/*biskət pækət ekə kʌdʌnnə*/ (Open the biscuit-packet.)

/a:mər stri:t ekə *lʌgə bɔ:mbəjʌk pʊpʊrəlʌ*/ (A bomb has exploded near the Armor-street.)

/*ʌIskri:m kʌp ekə bImə vætʊnʌ*/ (The ice-cream-cup fell down.)

There are some compounds in Sinhala that have been formed by adding a word explaining the status of a profession after the name of that certain profession[13].

Following the same pattern, the words taken from English also have been added to Sinhalese words to show the status and ultimately they have become English-Sinhala mixed compounds in colloquial Sinhala.

Examples:

English Word	Sinhala Compound
Driver	/*drʌIvə*[14] *mʌhʌθθəjʌ*/
Nurse	/*nɜ:s nɔ:nʌ*/
Police	/*pɒlIs ra:ləha:mI*/

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*drʌIvə mʌhʌθθəjʌ be:rʊnʌ*/ (The driver escaped.)

/*nɜ:s nɔ:nʌ kæ: gʌhʌnəvʌ*/ (The nurse shouts.)

Sinhala-English Mixed Compounds

The compounds in the colloquial Sinhala language contain several kinds as has already been pointed out, and this is another category that shows mixed discourse. The initial word is Sinhala, whereas the second word is English in these compounds. Almost all these compounds portray a special characteristic; the initial words of these compounds are Sinhalese adjectives and the second words are English nouns. Even though the function of these initial words in the mixed discourse is an adjective, sometimes they are used as plural nouns in the Sinhala language.

Examples:

English Word	Sinhala Compound
Omelette	/*bIθθərə ɒmlət*/
Cutlet	/*ma:lʊ kʌtlət*/
Jam	/*ʌnna:sI ʤæm*/
Sauce	/*θʌkka:lI sɔ:s*/
Vase	/*mʌl wa:s*/

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*matə bIθθərə ɒmlət ekək ðaːnnə*/ (Make an egg omelet for me.)

/*ʌpI maːlu kʌtlət haðəmu*/ (Let's prepare fish cutlet today.)

/*ʌnnaːsI ʤæm ekə rʌsʌj*/ (Pineapple jam is delicious.)

English-English Compounds

Other compounds in modern Sinhala have directly been borrowed from English as they are, and those compounds are of several kinds. Apart from one category of compounds, all the others are originally compounds in the English language.

Compounds Formed with Two English Nouns

Examples:

Wall-paper	Call-centre
Role-plug	Clock-tower
Bath-room	Bus-stand
Hand-book	Bus-halt

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/ɒjʌ ð*aːlʌ* θ*Ijenə wɔːl pepə ekə hʌr*I *næ*/ (The wallpaper that you have applied is not good.)

/*mʌmə kɔːl sentə ekəkə wædə kəlaː*/ (I worked in a call centre.)

/*rɔːl plʌg ekək ðaːlʌ ɔːkə ellannə*/ (Put a role-plug and hang it.)

/*klɒk tʌwə ekə gaːwIŋ wʌmətə hærennə*/ (Turn left from the clock tower.)

Compounds formed with an Adjective and Noun

Short-leave	Half-day
Black-money	White board
High-way	

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*mʌmə ʃɔ:t li:w* ða:*la: a:wʌ*/ (I came having a short leave.)

/*ha:f de ɒja: enəwʌ* ðə *?*/ (Are you coming on a half day?)

/*mInIhʌ lʌgə blæk mʌnI θIjenəwʌ*/ (He has illegally earned money.)

Compounds formed with a present participle and a noun

Driving-seat[15]	Dining-room
Starting[16]-salary	Washing-machine
Parking-facility[17]	Boarding-house
Waiting-room	

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*mʌmə hItIje drʌIwIn-si:t ekə lʌngə*/ (I was near the driving seat.)

/*dʌInIn-ru:m eke pa:tə wenəs kərəmʊ*/ (Let's change the colour of the dining room.)

/*Ista:tIn sæləI ekə rʊpIjʌl* ðʌhʌ ða:*hʌi*/ (The starting salary is Rs. 10,000.)

/*ʌpitə wɒʃIn-mæʃ*In *ekək ɔ:n næ*/ (We don't need a washing-machine.)

Compounds Formed with an English Noun and a Gerund

The first words of these compounds are used as adjectives for the gerund.

Examples:

Hand-writing	Home-coming
Alms-giving	Fast-driving
Prize-giving	

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*ɒja:ge hænd-rʌitIn lʌssənʌI*/ (Your hand-writing is beautiful.)
/*hɔ:m-kʌmIn kʌvə ðʌðə ?*/ (When is the homecoming?)
/*a:ms-gIvIn ekətə ɒja: enəwʌðə*/ (Are you coming for the alms-giving?)

Compounds formed with a Past Participle and a Noun

fried[18]-rice	dried[19]-fish
retired-principal	printed-materials
sregistered-owner	

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*ʌpI ræ*tə *fraid rʌIs kʌmʊ* / (Let's have fried-rice for dinner.)

/*me drʌI fIʃ ki:jəðə*/ (How much is this dried-fish?)

/*eja: ritʌjɜ:d prInsIpəl kenek*/ (He is a retired-principal.)

English-English Compounds Used in Sinhala

A vast difference in cultural backgrounds could be observable between English and Sinhala cultures which makes some concepts incomprehensible to each other. Particularly, some cultural events cannot be seen in English culture but during the colonial period, they had to talk about them in English. As there have not been these concepts in the English culture, they had to introduce new terms for them. Also, some places had to be named in English during that period. Through these efforts, some indigenous compounds were formed, and they are unique to Sri Lanka. These compounds also can be introduced as a part of Sri Lankan English colloquy. Now they have become almost Sinhala words after being used for years by Sinhalese. This is how foreign lexeme gradually diffuse to native languages as Thomason points out (Thomason, 1999).

Examples:

Lake-house	Tower-hall
tea-maker	wood-apple
Elephant[20]-pass	Cinnamon-gardens
Kandy-road	paddy-board

It is interesting to note that most of the English words which are commonly used in Sinhala have been given Sinhala terms by Sinhalese scholars and lexicographers, but some of the above examples do not have such loan translations in Sinhala. Therefore, even in formal usage apart from colloquialism, the same English words are used. *Lake-house* is one such example that does not have a separate Sinhala term in formal usage. Hence, this compound is not only used in colloquial Sinhala but also in written formal Sinhala.

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*le:k hʌʊs sʌba:pəθIʌs kərə la*/ (The chairman of Lake-house has been sacked.)

/*mʌmə dra:mʌ ekək balʌnnə tʌvə hɔ:l jʌnəvʌ*/ (I am going to tower-hall to watch a drama.)

/*ti: mekə vekənsI ekək θIjənəvʌ*/ (A vacancy is available for the post of tea-maker.)

Sinhala-Sinhala Compounds as Direct English Translations

These compounds are also new formations in Sinhala that do not appear as English compounds but as direct translations from English usage. Most of these Sinhalese terms have been introduced by Sinhalese scholars to enrich Sinhala vocabulary[21]. The most significant fact is, that even though there are Sinhalese terms, the original English compound is used in most circumstances in modern colloquial Sinhala. It seems that using these Sinhalese-translated compounds is quite fictitious and unfamiliar for most Sinhalese in their colloquial usage, but scholars use them in formal writing. For instance, *good morning* has been translated into Sinhala as /*sʊbə* ʊðe*sənək*/, even though people who meet in the morning do not often greet by saying /*sʊbə ʊðesənək*/ in Sinhalese language. The original English compound *good morning is commonly used* to greet[22]. This does not reflect a social class representation or educated and uneducated differences. What is important here is that Sinhala as a living language has been enriched by expanding its vocabulary at least into dictionaries through this lexical influence. The original English compounds in this category are popular in colloquial language whereas, English influenced Sinhala compounds are used in literary language. In a way, this has become a positive influence on the Sinhala language apart from popular criticism. Scholars who studied the contact phenomenon of languages also have given productive thoughts while formulating theories on this matter. The classic examples are '*The Languages in Contact*' by Uriel Weinreich and the studies by Einar Haugen.

There are no unadulterated nations, cultures or languages in the world today. Borrowings have become very useful in strengthening the language, enriching its vocabulary and acquiring ideas without difficulty for people (Thilakasena,1997). Obviously, these newly occurred compounds due to English influence are used even in formal usage, but they have not become a significant fact. This has become a trend in colloquial Sinhala usage.

Examples:

English Compound	**Sinhala Translation**
electric-torch	/wIðʊlI pʌnðəmə/
fountain-pen	*/ʊlpʌθ pænə/*
table-spoon	*/mesə hænðə/*
post[23]-card	*/θæpæl paθə/*
volley-ball	*/ʌθ pʌnðʊ/*
money-order	*/mʌðʌl ænəʊmə/*
type-writer	*/jʌθʊrʊ lIjənəjə/*
good-morning	*/sʊbə ʊðesənʌk/*
Foot[24]-board	/pa: pʊwərʊvə/ (Jayasekara, 2008,p.138)

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

As it is very rare to see that these Sinhala translations are used in colloquial Sinhala, examples in practice were not found in the research but some of the original English compounds are used in colloquial Sinhala mixed discourse. Therefore, utterances are given below with those original English compounds from colloquial Sinhala. Also, it further strengthens the influence of English on the colloquial Sinhala. Even though there are newly introduced Sinhalese terms, they are not as familiar as the original English terms.

/pɔ:s ka:d tIkə ʌðemə jʌvʌnnə ɔ:nə/ (Post-cards ought to be sent today itself.)

/mʌmə a:səmə kri:da:wə wɒlI bɔ:l/ (My favourite sport is volley-ball.)

/ðæŋ tʌIp rʌItə pa:witʃtʃI kərʌnne næ/ (Type-writers are not used nowadays.)

English Words Using as Compounds in Sinhala

The English words of this category are not used as single words in Sinhala but as a part of the compound they are used. This does not mean that they are not used at all as single words in Sinhala, but popularly they have come into practice as compounds. Some of them also have well-established Sinhalese usage with their continuous application in colloquial usage [25].

Example:

English Word	**Sinhala Compound**	**English Word**	**Sinhala Compound**
air	air-mail	ash	ash-tray
salt	table-salt	fish	gold-fish
wife	mid-wife	tooth	tooth-brush

birth	birth-day	tea	tea-party, tea-maker
fox	fox-tail	long	long-jump
short	short-hand	horse	horse-power
book	book-keeping	head	head-master
go	go-cart	spare	spare-parts
mail	mail-bag[26]		

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

Only a few utterances are given below with the above compounds to understand how these compounds are used in colloquial Sinhala.

/*eja: me:l ða:nnə,Ikmənətə ei*/ (Send by air-mail, you will receive soon.)

/*gold fIʃ lʌssənə ma:luwek*/ (Gold-fish is a beautiful fish.)

/*signəl tu:θ brʌʃ θIjənəwa ðə*/ (Is signal tooth brush available?)

/*mʌmə bɜ:θ ðe: pa:tIjəkətə jʌnəva*/ (I am going for a birthday party.)

/ *mʌmə lɔ:ŋ ʤʌmp wəlIn ekə ʌrʌn* θIjənəvʌ/ (I have won the first place in the long jump.)

/*hɔ:s pʌwə ðəhʌjə me:kətə mʌðI*/ (Ten horsepower is not sufficient for this job.)

Single English Words Functioning as Compounds in Sinhala

This is also a mixed compound type formed through single English words. These words may not be compounds in English, but they have become compounds after coming into Sinhala. The first word is English and the second word is to demonstrate the English word in the Sinhala context. The initial English word also is not in the original nature in the Sinhala usage. They have been *Sinhalised*[27] in applied Sinhala. Probably, these compounds may be used in both colloquial and formal written Sinhala.

Examples:

English Word	Sinhala Compound	English Word	Sinhala Compound
asbestos	*/æsbætɔ:s θʌhʌdʊ/*	bolt	*/bɔ:lt ænə/*
braille	*/brel ʌkʊrʊ/*	cabin	*/kæbIn ka:mərəjə/*
commission	*/komisən saba:və/*	foolscap	*/fʊlskæp kʌdəða:sI/*
helmet	*/helmət θʊppIjə/*	Ilmenite	*/Ilmənʌait vælI/*
invoice	*/InvɒIs pʌθrəjə/*	ribbon	*/rIbən pʌtIjə/*

Realisations in Colloquial Sinhala Utterances

/*wʌhəletə æsbætɔːs θʌhʌdʊ ðaːmʊ*/ (Let's put asbestos sheets to the roof.)

/*matə bɔːlt ænə pʌhʌk ðennə*/ (Give me five bolts.)

/*mInIhʌtə hɒðətə breːl ʌkʊrʊ lIjʌnnə pʊlʊwʌn*/ (He can write braille letters well.)

/*kæbIn kaːmərəjə pIrIsIðʊ kʌrʌnnə*/ (Clean the cabin.)

Conclusion

Among many types of lexical influences in Sinhala, due to contact with the English language, this article establishes that the compound formation in colloquial Sinhala language has an inordinate impact from English lexical influence which has now almost become a natural settlement. This effect has led to changes in the traditional lexical formation processes prescribed in traditional Sinhalese grammar (There are five major traditional types of compounds in Sinhala which are different from these new mixed compounds[28].) while creating complicated structural changes in this unique South Asian language in two ways; In a way, it enriches the vocabulary of this language, on the other hand, it has formed many types of strange and traditionally accommodating compounds in the Sinhala language. As these mixed compounds are fundamentally different from traditional Sinhala compounds, they can also be designated as mixed compounds in the Spoken Sinhala language. As the study confirmed the data with several cross sections while validating with secondary data as well, the above compounds can be considered as naturalised lexical items in the colloquial Sinhala language. However, this study further suggests conducting similar kinds of studies with different cross-sectional samples to verify the current findings, specifically in the contexts where mixed discourse is used in purely natural setups.

References

Aikhenvald, A.Y. (2006). Grammars in contact: A cross-linguistic perspective. In Grammars in Contact: A Cross-Linguistic Typology, ed. by Alexandra Y. Aikhenvald

Dissanayaka, J. B. (2005/20160. MANAWA BHASHA PRAVESHAYA. Sarasavi. Nugegoda.

Gamage, U. P., & Dilani, N. (2022). The Rationale Behind the Influence of English on Modern Colloquial Sinhala Language. Advances in Social Sciences Research Journal, 9(9). https://doi.org/0.14738/assrj.99.13019

Gunasekara, A. M. (1891/2008). Comprehensive Grammar of the Sinhala Language. Godage Publishers. Maradana.

Heine, B., & Kuteva, T. (2008). Constraints on Contact Induced-Linguistic Change. Journal of Language Contac. www. jlc-journal.org.

Jackendoff, R. (2002). Foundations of Language. Oxford University Press. Oxford.

Jayasekara, A. (2008). Sinhala Vag Malava Kerehi Ingrisi Balapema. Samanthi Book Publishers.

Jayathilaka, K. (2009). VIMARSHANA SAHITHA SIDATH SANGARAWA (Sidath Sangarawa with an Interpretation). Pradeepa Publishers. Colombo.

Joseph, B. (2020). Compounding and Contact. In The Interaction of Borrowing and Word Formation (pp. 17–31). Edinburgh University Press. https://doi.org/:10.3366/edinburgh/9781474448208.003.0002

Karunathilaka, W. S. (2011). SINHALA BHASHA VYAKARANAYA (Grammar of the Sinhala Language). Gunasena. Colombo.

Kosmata, E., & Schlücker, B. (2022). Contact-induced grammatical change? The case of proper name compounding in English, German, and Dutch. Languages in Contact, 22(1), 77–113. https://doi.org/doi.org/10.1075/lic.20001.kos

Kumar, M. S. (2019). Analogy, A New Concept in English Linguistics: An Investigative Study. International Journal of Science and Research, 8(9), 824-826.

Pannasara, O. (2011). SIDATH SANGARA VIMASUMA (Interpretation of Sidath Sangara). Author Publication. Kelaniya.

Premawardhena, N. (2003). Impact of English loan words on modern Sinhala. 9th International Conference on Sri Lanka Studies.

Rahmanovich, O. A., Yusufovich, E. H., Almasovna, S. A., Dilshodqizi, S. S., & Ibragimovich, H. I. (2020). Linguistic Features of Compound Words in English and Uzbek Languages. European Journal of Molecular and Clinical Medicine, 7(1), 925-932.

Thilakasena, A. (1997). Adata Obina Basa. Godage Publishers. Maradana.

Thomason, S. G., & Kaufman. T. (1988). Language contact, creolization and genetic linguistics. University of California Press. Berkeley.

Thomason, S.G. (1999). Speakers' Choices in Language Change. Studies in Linguistic Sciences, 29(2). https://core.ac.uk/download/pdf/4818976.pdf

Weinreich, U. (1953). Languages in Contact.The Hague. New York.

Winford, D. (2003). An Introduction to Contact Linguistics. Blackwell, Oxford. and R.M.W. Dixon, Oxford University Press,1–66.

Endnotes

---

[1] This study utilises both media discourse and natural data as data sources.

[2] As the present study recognised the same categories in our data, this guideline has been used to plot new data as well.

[3] /*ka:d-pʌθə*/ is not frequently used in colloquial Sinhala and it is more towards formal usages.

[4] /*bʌs rʌθəjə*/ is also not common usage in colloquial Sinhala even though is used in formal Sinhala.

[5] / *ʧek pʌθə* / is usually used in formal Sinhala but not in colloquial Sinhala.

[6] /*fʌuntən*/ is pronounced by most of the colloquial Sinhala speakers as /*pʌuntən*/.

[7] These words were derived from the book *"Sinhala Vagmalava Kerehi Ingrisi Balapema"* by Anada Jayasekara.

[8] /kænvəs-reði/ has become / kænnəs-reði/ in colloquial Sinhala usage due to euphony among English non-educated speakers.

[9] English /f/ has regularly become /p/ when it is pronounced by most Sinhalese and this example shows the practical application, even though the Sinhalese alphabet contains a letter to represent this English sound. Some Sinhalese speakers can pronounce this original English pronunciation, but the prominent usage is not /f/ but /p/ in colloquial Sinhala.

[10] These words have been derived from the book, *Sinhala Vagmalava Kerehi Ingrisi Balapema* by Anada Jayasekara.

[11] The initial part of all these compounds is not the original English usage. Some of them have been adapted into Sinhalese euphony.

[12] /*æmərikən- ka:rəjʌ*/ is singular but it has a broad meaning in this Sinhala colloquial sentence to represent all Americans. This is common in other examples too in this category.

[13] /*gʊɪʊ θʊma:*/ is an example from Sinhala compounds.

[14] This word has realised among rural Sinhalese as /*dʌIvər*/

[15] English *seat* is pronounced in colloquial Sinhala as *sheet* by most of the non-English educated speakers.

[16] *Starting* is pronounced as /*ista:tin*/ with an initial vowel sound in colloquial Sinhala by non-English educated people as this pronunciation type is new to Sinhala speakers.

[17] *The facility* is sometimes pronounced as /*pæsiliti*/ by non-English educated Sinhalese speakers (These comments with reference to pronunciation are included here to indicate that there are different lexical realisations based on some sociolinguistic factors though this paper is not about phonological features).

[18] *Fried rice* is sometimes pronounced in colloquial Sinhala as *paid rais*. Phoneme /f/ is generally substituted with the closed voiceless stop /p/ by Sinhala monolingual speakers.

[19] *Dried fish* is used as *dry-fish* in colloquial Sinhala by Sinhala monolinguals.

[20] *Elephant* is pronounced in colloquial Sinhala as *elIpənt* by most speakers, particularly Sinhala monolinguals.

[21] Please refer to the English–Sinhala dictionary by Sucharitha Gamlath (*INGRISI SINHALA MAHA SHABDAKOSHAYA*).

[22] There had not been a greeting system saying /sʊbə ʊðesənək/ in the Sinhala culture. Therefore, this Sinhala translation is an artificial usage among Sinhalese, but using the English greeting '*good morning'* is quite natural. This does not mean that there are no greetings at all in the Sinhala tradition. When traditional Sinhalese meet each other, they inquire about weal and woe in different ways. However, the term '*good morning*' has become Sinhalised by now and it is used by everybody irrespective of educational or social class differences in Sinhala society. Because of the unfamiliarity of such greetings, some people just use '*morning*' when they see others in the morning, without thinking of the meaning and this shows the rigid English cultural influence as this English greeting has become naturalised. We observe the usage of this greeting in the selected sample.

[23] *Post-card* is sometimes pronounced as /*po:s ka:d*/ in colloquial Sinhala by dropping out 't'.

[24] Here also *foot-board* is sometimes pronounced in colloquial Sinhala as /*pʊt bɔ:d*/ or /*pʊd bɔ:d*/.

[25] This is what we have introduced as Sinhalisation in this study.

[26] Some of these words were derived from the book *Sinhala Vagmalava Kerehi Ingrisi Balapema* by Anada Jayasekara.

[27] Sinhalised means, adopting the words in accordance with Sinhalese's speech organ potentials to be used easily in the context of Sinhala language usage and this is a newly added term by us into this research work.

[28] See 'SINHALA BHASHA VYAKARANAYA' by W. S. Karunathilaka, pp. 246-261.

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 03
ISSN 2478-0642

CC BY NC ND

Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

පුරවැසි ගැටලු හා අභියෝග: ආන්තීකරණ ප්‍රජාවක් ලෙස මලෙලෙයග දමිළ ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික අර්බුදය

සමදරා දිල්කි තාරුකා බටුවන්තුඩාව, සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, sd.tharuka97@gmail.com

සුරංජිත් ගුණසේකර, සමාජවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, suranjith@soci.ruh.ac.lk

Received: 09 November 2023 / **Revised:** 02 February 2024 / **Accepted:** 01 March 2024

සාරසංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාව තුළට වර්ෂ 1823-1824 දී දකුණු ඉන්දියානු දමිළ ප්‍රජාවක් පැමිණි අතර ඔවුන් මෙරට වතු වගාවන් සඳහා ගෙන්වා ගන්නා ලදී. ඉන් පිරිසක් මෙරට ස්ථිර වශයෙන් පදිංචි වූ අතර ඔවුන්ට පුරවැසිභාවය පිළිබඳ ගැටලු විටින් විට මතුවිය. නමුත් 2003 අංක 35 දරණ පුරවැසිභාවය පිළිබඳ පනත සංශෝධනය කරමින් සියලුම ඉන්දීය දමිළ ප්‍රජාවන්ට පුරවැසිභාවය ලැබී අවසන් විය. නමුත් මොවුන්ගේ පුරවැසිභාවය පිළිබඳ වර්තමානයේ ප්‍රහේළිකාවක් බවට පත්වන්නේ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය හේතුවෙනි. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන ගැටලුව බවට පත්වූයේ සුළුතර ප්‍රජාවක් ලෙස මලෙලෙයග දමිළ ප්‍රජාව දීර්ඝ කාලීන සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික ප්‍රපංචයන්ගෙන් බහිෂ්කරණය වීමට බලපාන ලද පුරවැසිභාවයේ අර්බුදය සොයා බැලීමයි. එහිදී පර්යේෂණ අරමුණ බවට පත් වූයේද මොවුන්ගේ මෙම අර්බුදයට සැඟවුණු හේතු සාධකයන් සොයා බැලීමයි. උප අරමුණු ලෙස රජයේ භූමිකාවන් හා වෙනස් කොට සැලකීම් මෙන්ම ප්‍රජාවගේ භූමිකාවන් හා සංවර්ධනයේ පවතින දුර්වලතා හඳුනා ගැනීමත් වේ. මෙම පර්යේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණ සැලැස්මක් යටතේ සිදු කරනු ලැබූ අතර නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ අහඹු ලෙස තෝරාගත් දත්තදායකයින් විසිදෙනෙකුගෙන් ප්‍රාථමික දත්ත ගැඹුරු සමග සාකච්ඡා හා නිරීක්ෂණයන් තුළින් රැස් කරගත් අතර

ද්විතියික දත්ත ලෙස *Institution of Social Development* යන ආයතනයෙන් ලබාගත් ලිපි හා වාර්තා ඇතුළත් වේ. මලෛයග දමිළ ජනතාව ජාතියට වඩා ජනවාර්ගිකත්වයට මුල් තැන ලබාදීම හේතුවෙන් ඔවුන් විසින්ම ඔවුන්ව සමාජය තුළ ආන්තීකරණයට ලක් කරගෙන ඇත. එහිදී ඔවුන්ට ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසිභාවය තිබුණද ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීම සඳහා හඬක් නැගීමට නොහැකි වන්නේද ඔවුන් තුළ පවතින්න දැනුමේ දුර්වලතාවය හා ඒ හරහා සමාජය තුළ බලයක් නොමැති වීමෙනි. එමෙන්ම ඔවුන්ගේ දැනුම වර්ධනය කර ගැනීම නිවැරදි සමාජානුයෝජනයක් සියලුම පරම්පරාවන්වලට සිදුකිරීම, එමෙන්ම උපසංස්කෘතිය මෙන්ම මහා සංස්කෘතියට අනුගත වීම, සමාජයේ සාමාජිකයන් විසින්ම බලගැන්වීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු නොවීම හේතුවෙන් පුරවැසිභාවය හිමිවුවද ඔවුන්ට මෙවැනි වූ සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික ගැටලුවලට දීර්ඝ කාලීනව මුහුණ දීමට සිදුවී ඇත. එමෙන්ම රාජ්‍ය අංශයේ භූමිකාවන් ලෙස ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේදී ආන්තීකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ට අවධානය යොමු වූ කිරීමත් මෙම ප්‍රජාවගේ සංවර්ධනය ළඟා කර ගැනීම සඳහා ඔවුන්ට සුදුසු නිසි සවිබල ගැන්වීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමත් වැදගත් වේ. අවසාන වශයෙන් නිසි ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක නොවීමත් ඒ වෙනුවෙන් ජනතාවගේ අවධානයක් නොමැතිවීම මත මෙම දමිළ ප්‍රජාව දීර්ඝ කාලීනව සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලනික සංවර්ධන ගැටලුවලට මුහුණ දේ. එය තවදුරටත් රටේ අනෙකුත් ප්‍රපංචයන්ටද බලපෑමක් එල්ල කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: *ආර්ථිකය, දමිළ ප්‍රජාව, දේශපාලනය, පුරවැසිභාවය, රාජ්‍ය, සංස්කෘතිය, සමාජානුයෝජනය*

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව බහුවිධ සංස්කෘතීන් හා බහුවිධ ආගම් විශාල ප්‍රමාණයක් පවතින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. මෙහිදී දමිළ ජනතාව ශ්‍රී ලංකාව තුළ විශාල කාර්යභාරයක් සිදුකරන ප්‍රජාව අතරින් ප්‍රමුඛ ස්ථානය සනිටුහන් කරයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළට විදේශ විනිමය සපයන ප්‍රධාන කර්මාන්තයක් වන තේ නිෂ්පාදන කර්මාන්තය තුළ වැඩිම ශ්‍රමිකයන් පිරිසක් මෙම ප්‍රජාවන් වීම එයට හේතු සාධක ලෙස දැක්විය හැකිය. කෙසේදයත් දමිළ ප්‍රජාව මෙලෙස තේ වතු ආශ්‍රයෙන් ඔවුන්ගේ ජීවනාලිය ආරම්භ කිරීමට ප්‍රධාන වන හේතු කාරණා කිහිපයක් ඉතා ඈත අතීතයේදී නිර්මාණය වී ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය. මෙලෙස වතුකරය ආශ්‍රිතව සිටින දමිළ ජන කොට්ඨාසය 19 වන සියවසේ සිට ඉන්දියාවේ දකුණු ප්‍රදේශවලින් ශ්‍රී ලංකාවට සංක්‍රමණය වූ ප්‍රජාවක් වේ. වතු ප්‍රජාව ලංකාවට සංක්‍රමණය වීමට බලපෑ මූලික හේතු සාධක අතර ලංකාව යටත් විජිත රාජ්‍යයක් වීම වැදගත් වෙයි. යටත් විජිත පාලකයෝ ඔවුන්ගේ අභිමතයට ගැළපෙන පාලන ව්‍යුහයක් ලංකාවේ ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කළහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එතෙක් ලංකාවේ පැවති සාම්ප්‍රදායික කෘෂි ආර්ථික ක්‍රමය වෙනස් වී වාණිජ භෝග ප්‍රමුඛ කරගත් වතු වගා ක්‍රමයක් ලංකාවේ ස්ථාපිත විය. මේ අනුව 19 වන ශත වර්ෂයේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන

සමයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ක්ෂේත්‍රය තුළට 'වත්ත' නමැති සංකල්පය ඇතුළු විය. භෝග වැවීම ඊට පෙරද පැවති නමුත් වතු වගාවන් ඇරඹෙන්නේ 19 වන ශත වර්ෂයේ සිටය. බ්‍රිතාන්‍ය ඉංග්‍රීසි අධිරාජ්‍යවාදීන් විසින් කෝපි, තේ, රබර් වැනි වාණිජ භෝග විශාල වශයෙන් වගා කිරීමට පටන් ගන්නා ලදී (ද සිල්වා, 2005). මෙහිදී ඔවුන් විසින් ගෙන්වන ලද දමිළ ප්‍රජාවෙන් පිරිසක් නැවත ඉන්දියාවට සංක්‍රමණය වීමත් පිරිසක් ජීවිතක්ෂයට පත්වීමත් සිදුවිය (Institute of Social Development, 2017). ඉන්පසු ඉතිරි සියලුම දමිළ ප්‍රජාව නුවරඑළිය, බදුල්ල, රත්නපුර, මහනුවර කෑගල්ල, කළුතර, මාතලේ, ගාල්ල සහ මොනරාගල වැනි ප්‍රදේශවල පදිංචි විය (ද සිල්වා, 2005).

මෙලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළට සංක්‍රමණය වී දමිළ ජන කොට්ඨාසය ශ්‍රී ලංකාව ඔවුන්ගේ නවාතැන්පළ කරගනිමින් ක්‍රමක්‍රමයෙන් ජනාවාසයන් ගොඩනගා ගනිමින්, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා වැඩ කටයුතු කිරීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන වශයෙන් සංක්‍රමණය වූ හේතු වශයෙන් කෝපි නිෂ්පාදනය තුළ නිරත වී ඇත. ඔවුන් කෝපි නිෂ්පාදනය නොසිතූ ලෙස කඩා වැටීමට ලක් වූ හෙයින් එම නිෂ්පාදන නතර කරමින් ඔවුන් තේ වගාවන් සඳහා යොමුවිය. ඉන් ජීවිතය ඇරඹී ඔවුන් වර්තමානය වන විට ද ශ්‍රී ලංකාව තුළ තේ වගාව මෙන්ම තේ කර්මාන්තය තුළ ප්‍රධාන කොට්ඨාසයක් ලෙස කටයුතු කරමින් ජීවත් වෙයි. මෙලෙස ඉන්දියාව තුළින් සංක්‍රමණය වූ සංක්‍රමණිකයන් වටා ගෙතුණු විශේෂ නාමයන් පවතී. එනම් ඔවුන්ව මලෛයග දමිළ ප්‍රජාව ලෙස හඳුන්වයි. දකුණු ඉන්දියාවෙන් පැමිණි මෙම ජන කොට්ඨාසය ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා නම් අතරින් මලෛයග (Malaiyaga Thamilar) යනු තවත් එක් නාමයකි (Institute of Social Development,2017). එමෙන්ම එය ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවය ලෙස ඔවුන් ඉතා අභිමානයකින් යුතුව කථාබහ කරයි. එමෙන්ම දහනව වන සියවස තුළ ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි මෙම ජන කොට්ඨාසය 2023 වර්ෂය වන විට එම සංක්‍රමණික ක්‍රියාවලිය අවුරුදු 200 සමරනු ලබයි.

නමුත් අතීතයේ යටත් විජිත පාලන සමය තුළ මෙම ජනතාව 'මලෛයග' යන නාමය හරහා ආන්තිකරණයට ලක් කිරීම මෙන්ම ජන සංගණනයේ දී පවා ඔවුන්ව 'මලබාර් කුලී' යන අපහාසාත්මක යෙදුම් භාවිත කර ඇත (Institute of Social Development, මලෙයග ප්‍රදර්ශනය, 2023). එවකට ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිංහල ජනයා මෙන්ම මෙලෙස සංක්‍රමණය වූ දමිළ ජනතාවට අමතරව වෙනත් දමිළ ජන කොට්ඨාසයක් සිට ඇති අතර මෙම දමිළ ප්‍රජාවගෙන් සංක්‍රමණික දමිළ ප්‍රජාව හඳුනාගැනීම සඳහා 'කල්ලතෝනි' (නීතිවිරෝධී බෝට්ටු සංක්‍රමණිකයන්) සහ 'තෝට්ටක්කාට්ටන්' (වතුකරයේ මිනිසා) වැනි වෙනත් නින්දිත යෙදුම් භාවිත කරන ලදී (Institute of Social Development, මලෛයග ප්‍රදර්ශනය, 2023). නමුත් පසු කාලීනව 1948 නිදහස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ලබා ගැනීමත් සමගම දේශපාලනික, වාර්ගික අනන්‍යතා ප්‍රති නිර්මාණය වීමත් සමග මෙම දමිළ ප්‍රජාව නිල වශයෙන්

'ඉන්දියානු දෙමළ' සහ 'ඉන්දියානු සම්භවයක් ඇති දමිළ' ලෙස හඳුන්වනු ලැබිණි (Institute of Social Development, මලෙයග ප්‍රදර්ශනය, 2023).

පසුකාලීනව මෙම ජනයා වතුකරය තුළම ඔවුන්ගේ ආර්ථික වපසරිය ගොඩනගා ගනිමින් දරුවන් හදා වඩා ගනිමින් පරම්පරා කිහිපයක් මේ වන විට ජීවත් වී ඇත. එහිදී ඔවුන් විසින් යටිතල පහසුකම්, අධ්‍යාපනය පහසුකම් මෙන්ම ආර්ථික වශයෙන්, සමාජයීය වශයෙන්, තත්ත්වයන් ගොඩනගා ගැනීම සිදු කරන ලදී. එබැවින් මලෛයග දමිළ ජනතාවගේ සමාජ ආර්ථික සහ සංස්කෘතික ජීවන රටාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

සමාජ, ආර්ථික සහ සංස්කෘතිය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ මිනිසුන්ගේ ජීවන රටාව, මිලදී ගැනීම්වල පවතින හුරුපුරුදු, අධ්‍යාපනය, ආගම, විශ්වාසයන්, වටිනාකම්, ජන විකාසන, සමාජ පන්ති, ලිංගිකත්වය සහ ආකල්ප යන ප්‍රධාන සාධක වේ. මෙම සාධක තුළින් කුමන හෝ ජන කොට්ඨාසයක ජීවන තත්වයන් තුළ යෝග්‍යතාවයන් තීරණය කිරීමට හැකියාව පවතී. ඒ අනුව එක් එක් ජන කොට්ඨාසය තුළ මෙම ලක්ෂණ එකින් එකිනෙකට වෙනස් වේ. මෙහිදී තවත් වැදගත් සාධකයක් බවට පත් වන්නේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයයි. මෙම කී සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් ඉහත කී සාධක සමග ඍජු බලපෑමක් එල්ල කරයි. එහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් ආදායම, රැකියාවේ වර්ගය සහ ඒ සඳහා ලැබෙන කීර්තිනාමය, පදිංචි ස්ථානය මෙන්ම ඇතැම් විට මේ සඳහා වාර්ගික සම්භවය සහ ආගමික පසුබිම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපානු ලබයි. සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව පරීක්ෂාවේදී බොහෝ විට සම්පත්වලට ප්‍රවේශ වීමේ අසමානතාව මෙන්ම වරම් වරප්‍රසාද බලය සහ පාලන සම්බන්ධ ගැටලු මතු වේ. මෙම අසමානතාවය ගොඩනැගීම සඳහා රජය තුළින් තල්ලු කරනු ලබන ප්‍රධාන පුරුක වන්නේ පුරවැසිභාවය වේ. ඒ අනුව මලෛයග දමිළ ජනතාවගේ මෙම සමාජීය ආර්ථික සහ සංස්කෘතිය යන ලක්ෂණ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම වැදගත් වනවා සේම ඔවුන්ට ලැබී ඇති පුරවැසිභාවය හරහා කෙතෙක් දුරට ඔවුන්ගේ ජීවිත තුළට බලපෑමක් එල්ල කරන්නේද සහ සාධාරණයක් ඉටු කරන්නේද යන්න සාකච්ඡා කිරීම වැදගත් වේ.

සාහිත්‍යය විමර්ශනය

පුරවැසිභාවය රාජ්‍යයක් තුළ පුරවැසියකු සතු නීත්‍යානුකූල තත්ත්වය (Legal Status) ලෙස පවතින සහ එම රට තුළ තවදුරටත් මෙම පුද්ගලයා උපන් රට විය යුතු නැත යන අදහසින් ලබාදෙන වරප්‍රසාදයකි. තවදුරටත් පැහැදිලි කිරීමේදී සිවිල් දේශපාලන සහ සමාජ අයිතිවාසිකම් ලැබෙන සහ ඒවා තමන්ටද ලැබිය යුතු යැයි කෙනෙකුට කිව හැකි අයිතිය ලබාදෙන නීතිමය තත්ත්වයක්ද, රාජ්‍යයක පුරවැසියෙකු 'නෛතික පුද්ගලයෙකු වේ' යන අදහසද මේ හරහා පෙන්වා දිය හැකිය

(උයන්ගොඩ, 2010). මෙම පුරවැසිභාවය ඉතිහාසය සිට මෑත කාලය තුළ දේශපාලන වෙනස්කම්වලට අනුවර්තනය වෙමින් පැවත ගෙන එන සාධකයක් බවට පත්ව ඇත. ඒ අනුව පුරවැසියාගේ අයිතිය තීරණය කිරීම නීත්‍යානුකූල කර්තව්‍යයක් මෙන්ම ඒ සඳහා දේශපාලන මැදිහත්වීම හා තීරණ ගැනීම වක්‍රාකාරව බලපානු ලබයි. සංක්‍රමණය හේතුවෙන් පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීමට හැකියාව ආකාර කිහිපයක් ඔස්සේ වර්ග වීම දක්නට ලැබේ.

1. පවුලේ පුරවැසිභාවය (Family Citizenship) - එනම් මෙය ලේ අයිතිය මත ලබා ගත හැකි පුරවැසිභාවයකි.
2. උපතින් ලැබෙන පුරවැසිභාවය (Citizenship by Birth) - මෙය පුද්ගලයකු උපන් රට තුළ ලැබෙන පුරවැසි අයිතියකි.
3. ස්වභාවීකරණය (Naturalization) - මෙය පුරවැසිභාවය සඳහා පොදු මාර්ගයක් වන අතර එය සාමාන්‍යයෙන් අදාළ වන්නේ දේශපාලන රැකවරණය වැනි නීත්‍යානුකූල ක්‍රම හරහා රට තුළට ඇතුළු වූ අයට හෝ නියම කාල සීමාවක් තුළ රට තුළ නීත්‍යානුකූලව ජීවත් වූ අයට ලැබෙන පුරවැසි අයිතියකි.
4. විවාහයෙන් පසු පුරවැසිභාවය (Citizenship by Marriage) - නීත්‍යානුකූලව පුරවැසිභාවය ඇති පුද්ගලයකු සමඟ විවාහ වීමෙන් හිමිවන පුරවැසිභාවය මෙලෙස හැඳින්විය හැකිය.
5. ආර්ථික පුරවැසිභාවය (Economic Citizenship) - සාම්ප්‍රදායික වශයෙන් පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීමට නොහැකි අයට මෙම ක්‍රමය හරහා පුරවැසිභාවය ලබා ගත හැකිය. රටක අර්ථවත් ආර්ථික මූල්‍ය දායකත්වයක් ලබාදෙන ආයෝජකයින්ට මෙය ලබාගත හැකිය (CS Global Partners, 2023).

ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම පුරවැසිභාවය ලබාදීම ආරම්භ කරන ලද්දේ 1948 නොවැම්බර් 15 දින සිටය. නමුත් ශ්‍රී ලාංකිකයන් ලෙස එවකට සිංහල සහ අනෙක් ජන කොට්ඨාසයන්ට මෙම පුරවැසිභාවය ලැබුණද 1948 දී ලබා දුන් මෙම පුරවැසිභාවය කඳුකරයේ පදිංචි වී සිටි මෙම දමිළ ජන කොට්ඨාසයක අහිමි විය. මේ හේතුවෙන් පුරවැසිභාවය නොමැති වීම මත ඔවුන් විශාල ගැටලු රාශියකට මුහුණ දුන් අතර එය ලබා ගැනීම සඳහා විශාල අරගලයන් ඔවුන්ට කිරීමට සිදු වී ඇත. එමෙන්ම මෙලෙස සටන් වැදීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට පුරවැසිභාවය වර්ෂ 1960 සිට 2000 දක්වා ලබාදීමට කටයුතු කර ඇති අතර 2003 අංක 35 දරණ පුරවැසිභාවය පිළිබඳ පනත සංශෝධනය කරමින් සියලු දමිළ ප්‍රජාව පුරවැසිභාවය ලබා දී ඇත. නමුත් පුරවැසිභාවය ලැබුණද ඔවුන් හට පුරවැසියන්ට හිමි විය යුතු සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටක ඔවුන්ට ලැබිය යුතු මූලික අයිතිවාසිකම් ලැබෙනවාද යන්න ප්‍රශ්නයක් මතු

වන්නේ ඔවුන්ගේ ජීවන රටාවේ තවමත් පවතින ඌන සංවර්ධනය හේතුවෙනි (Institute of Social Development, මලෙයග ප්‍රදර්ශනය, 2023).

මුල් කාලය තුළදී මෙලෙස දකුණු ඉන්දියාවේ පැමිණි දමිළ ප්‍රජාව සඳහා වතුවලට යාමට අවශ්‍ය ප්‍රවාහනයන්, වෛද්‍ය පහසුකම් නොමිලේ ලබාදිය. එයට හේතුව දකුණු ඉන්දියාවෙන් මෙරටට කම්කරුවන් ගෙන්වා ගැනීමේ අරමුණ හේතුවෙනි. නමුත් පසු කාලීනව මෙම ප්‍රජාවට පහසුකම් ලබාදීම සිදු නොකර ඔවුන්ගේ ශ්‍රමය පමණක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇති අතර වැවිලිකරුවන් විසින් ඔවුන්ව පහත් කොට සැලකීමට ලක් කරන ලදී. 1847 ආණ්ඩුකාර ටෙන්ටන් සඳහන් කරන පරිදි කුලීකරුවන් හට වැවිලිකරුවන් විසින් සලකනු ලැබූ ආකාරය මානුෂික අයිතිවාසිකම්වලට අගෞරවයක් ගෙනදී ඇති අතර එය මිනිසුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පාගා දැමීමක් විය (බ්‍රිසන්, 1963). අයිතිවාසිකම්, වරප්‍රසාද සහ ගෞරවය නොලැබුණු මෙම දමිළ ජනයාගේ සම්පූර්ණ ජීවිතයම වතුවලට පමණක් සීමා විය. කුලීකරුවන් වතුවල සේවය සඳහාම සිය ජීවිතය කැප කළ අතර වතුකම්කරුවන්ගේ ආර්ථිකය වැසුණු ආර්ථිකයක් ලෙසින් ක්‍රියාත්මක විය (හෝලුන්, 1994).

එමෙන්ම මෙම දමිළ ප්‍රජාව සමාජයේ පහළ මට්ටමක ජීවත් වූ අතර මුල් කාලයේ කංකානම්වරුන්ගේ උපක්‍රමශීලී පාලනය නිසා මොවුන්ට සමාජීය වශයෙන් ගැටලුකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය. එනම් කංකානම්වරුන් මෙම දමිළ ප්‍රජාවට ණය ලබාදී ඔවුන්ව ණයකරුවන් බවට පත් පත් කළහ (ජයවර්ධන, 1997). 'ඉන්දීය ආගමික කම්කරු පාලකයාගේ වාර්තාවක් අනුව ලංකාවේ ඉන්දියානුකම්කරුවන් උපන්නෙත් ණය ගැතිවය ජීවත්වන්නෙත් ණය ගැතිවය මැරෙන්නෙත් ණය ගැතිවය කංකානම් බොහෝ විට වත්තේ එකම ණය හිමියා විය' (ජයවර්ධන, 1997). කෝපි වගාවන්වලින් පසු තේ වගාවන් සඳහා තම ජීවන වෘත්තිය වෙනස් වූ පසු මෙම ප්‍රජාවගේ ජීවන රටාවේද යම් යම් වෙනස්කම් ඇති විය. එහිදී ඔවුන් බොහෝ විට නිදහසේ තමන්ට අභිමත පරිදි වත්තේ රැකියා සඳහා සංක්‍රමණය වීමට හැකි තත්ත්වයක් උදාවීම හරහා ඉන්දියානු වතු කම්කරුවන්ගේ සමාජයේ සම්බන්ධතාද විවිධ ස්වරූපයන් ගත්හ (සිල්වා, 2005). මෙම ප්‍රජාවගේ වැඩ කිරීමේ තත්ත්වයන් වත්තෙන් වත්තට, දිස්ත්‍රික්කයෙන් දිස්ත්‍රික්කයට වෙනස් වී ඇති අතර එයට හේතුව බවට පත්ව ඇත්තේ වැඩ කිරීමේ පැය ගණන්වල නීතියෙන් සීමා රෙගුලාසි කිසිවක් නොමැති වීම හේතුවෙනි (ජයවර්ධන, 2004).

දමිළ ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය දෙස බැලීමේදී වැදගත් ලක්ෂණයක් බවට පත් වන්නේ ඔවුන් ස්වකීය ජාතිය සමඟ එකට විසීමට අදටත් ප්‍රිය කරන බවයි. එනම් මෙයට ඔවුන් මුල් කාලය තුළදී පදිංචි කරනු ලැබූ ආකාරයේ බලපෑමක් වන්නට පුළුවනි. මොවුන්ව පදිංචි කරනු ලැබුවේ පේළි නිවාසයක් තුළය. මේ තුළ ඔවුන්ට පෞද්ගලිකත්වයක් නොතිබුණද ඔවුන්ට මෙලෙස ජීවත්වීම හරහා ණය ගෙවීම සහ

එදිනෙදා ආහාරවේල් සොයා ගැනීම් සඳහා පමණක් අවධානය යොමු කිරීම හේතුවෙන් වතු හිමියන් විසින් ඔවුන්ට ලබා දෙන මෙම ලැයිම් නිවාස ඔවුන්ට මහ මෙරක් සේ සලකා දීර්ඝ කාලීනව අනාගතයක් ගැන නොසිතා ජීවත් වීමට හුරු විය (සිල්වා, 2005).

වතු කම්කරුවන් ලෙස ලයින් කාමර තුළ ජීවත්වීමට හුරු වූ මෙම ප්‍රජාව රටේ සමාජ දර්ශකය තුළ අඩු අගයක් නියෝජනය කරයි. එනම් ඔවුන් මන්ද පෝෂණය, මාතෘ ළමා මරණ අනුපාතය, සාක්ෂරතාවය, මත්පැන් භාවිතය, අධ්‍යාපනය යන අංශයන් ඉතා දුර්වල මට්ටමක විය (මනතුංග, 2016). විශාල ශ්‍රමයක් යොදා වතුවල රැකියාවල නිරත වූ මොවුන් බෙලහීන වීම, කොලරාව වැනි පීඩාවන්ට ගොදුරු වීම, විවිධ බෝවන රෝග ඇතිවීමත් ඒ හේතුවෙන් රැකියාවන් කිරීමට නොහැකි වීමත් ඔවුන්ට වෙනත් ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම හරහා වතුකරය අනෙකුත් කම්කරුවන්ද මෙවැනි පිරිස් හේතුවෙන් ප්‍රධාන ගැටලු සහගත තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය (ජයවර්ධන, 1989). එමෙන්ම මෙම වතුකරයේ ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය බිඳ වැටී ඇති අතර දරුවන්ගේ මන්දපෝෂණය වැඩිවීම සිදු වී ඇත. එමෙන්ම වෙනත් සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න රැසකට මුහුණ දීමට සිදු වී ඇති අතරම මෙම වතු ප්‍රදේශයේ සිටින ජනතාව විවිධ උවදුරු එනම් නාය යෑම වලටද මුහුණ දීමට සිදුවන අතර ඔවුන් තේ දල්ලෙන් එහා ලෝකයක් නොදනී (විජේකෝන්, 2016).

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් යන වයසේ ළමයින් පාසල්වලින් බැහැරවීම හා ඒ සඳහා බලපෑ කරුණු පිළිබඳව හඳුනාගැනීම වැදගත් වේ. එහිදී වතු, ග්‍රාමීය හා නාගරික යන ක්ෂේත්‍ර තුන ඔස්සේ ළමයින්ගේ අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම පිළිබඳව හඳුනාගෙන ඇත. මෙහිදී ළමයින් පාසලෙන් බැහැරවීමට බලපෑ කරුණු සංඛ්‍යාත්මක අනුපිළිවෙලකට දක්වා තිබේ. ආර්ථික දුබලතා, ළමයින්ට පාසල අභියෝගාත්මක ස්ථානයක් වීම, ළමයින් පාසල් යැවීම පිළිබඳව දෙමව්පියන්ගේ අඩු අවධානය, ප්‍රවාහන ගැටලු, මව නිවසේ නොමැතිවීම ආදී කාරණා ඒ අතර වේ. වතුකරයේ ළමයින් ශ්‍රමිකත්වයට පත්වීම ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය ඉක්මනින් නවතා දැමීමට හේතු සාධක වී ඇති බව යුනිසෙෆ් සංවිධානය විසින් දෙදහස් දහතුනේ දී කළ *out of school children in Sri Lanka* නම් අධ්‍යයනය තුළින් පැහැදිලි කරනු ලබයි (www.unisef.org, 2014). වතු කම්කරුවන්ගේ දැනුම තුළ පවතින විහීනතාවයට හේතුවක් ලෙස ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් දරිද්‍රතාවය පෙන්වාදිය හැකිය. ඉගෙනුම් දරිද්‍රතාවයෙන් මිදීමට අධ්‍යාපනික වශයෙන් මොනයම් හෝ අභිප්‍රේරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කළද එය චාරිත්‍රයක් මෙන් දිගින් දිගටම සිදුවෙමින් පවතී (ගොයාරි, බොසුමාටාරි, 2013). එමෙන්ම මෙම වතු ප්‍රජාවගේ අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමට පවතින අඩු ලුහුඩුකම් පාසල් පද්ධතිය නිසි ලෙස කළමනාකරණයක් නොමැති වීම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම නිදහස් අධ්‍යාපනයේ සීමා හා අධ්‍යාපනය පිළිබඳව පවතින අවම ගුරුවරු සහ මූලාශ්‍රය හේතුවෙන්

මොවුන්ගේ අධ්‍යාපනය අභියෝගයට ලක්වී තිබේ (ජසෙල්, අල්ශෙබසබ්, සරවනකාමර්, 2017). මෙම වතුකරයේ ප්‍රජාව අධ්‍යාපනය සඳහා යොමුවීමට පවතින ප්‍රධාන බාධකයක් ලෙස ආර්ථික පහසුකම් නොමැතිවීම පෙන්වාදිය හැකිය (රත්නායක, 2016).

දකුණු ඉන්දියාවෙන් ගෙන්වන ලද මෙම මලෙයගු දමිළ ජනතාව කම්කරුවන් ලෙස ගෙන්වා ගැනීම සිදුකරනු ලැබුවද ඔවුන්ට වැටුප් ගෙවීමේදී අසාධාරණ ලෙස තුණ්ඩු ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කර ඇති බව 'ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරු ව්‍යාපාරයේ නැගීම' නම් කෘතිය තුළින් පෙන්වා දෙනු ලබයි (ජයවර්ධන, 1989). ශ්‍රී ලංකාව තුළ අතීතයේ වැඩවසම් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වී ඇති බැවින් එම ක්‍රමය බිඳ වැටී වතු ආර්ථිකය නැගීමක් සිදුවීය. එහිදී වතු ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන සාධකය බවට ශ්‍රමය පත්විය. මෙහිදී වැවිලි කර්මාන්තය ශ්‍රම සූක්ෂ්ම ව්‍යාපාරයක් වීම නිසා වතු වගාව පැතිරී යන විට ශ්‍රමය සහ ඉල්ලුම සීඝ්‍රයෙන් පුළුල් වූ බවත් ඒවායින් සිංහලයන් ප්‍රයෝජන නොගත් අතර, මෙලෙස දමිළ ප්‍රජාවන් සඳහා මෙම වතුකර ක්ෂේත්‍රය තවදුරටත් පුළුල් වූ බව 'ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය නූතන යුගය' යන ග්‍රන්ථය තුළින් පෙන්වා දෙයි (ඊරියගම, 2006).

ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි පසු මෙම දමිළ ප්‍රජාව ස්ථිර වශයෙන් සේවයට බඳවා ගැනීම මත ඔවුන්ට ඉන්දියාවේ තිබූ පුරවැසිභාවය අහිමිවීමද, එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ පුරවැසිභාවය නොලැබීමද සිදුවිය. මේ තත්ත්වය තුළදී මෙම ජනතාව රටක් නොමැති ජාතියක් බවට පත් වූ අතර, කම්කරු අයිතීන් හා වරප්‍රසාද ලබා ගැනීම සඳහා යොමුවීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ මානසික පසුබිම ඇතුළුවීමට හැකි සෑම මගක්ම රාජ්‍ය අංශය මෙන්ම වැවිලිකරුවන් හා කංකානිවරුන් විසින් අහුරනු ලැබීය (ජයවර්ධන, 2004). නමුත් වතු කම්කරුවන් මුහුණ දුන් ගැටලු හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පසු කාලීනව ඔවුන් විවිධ වෘත්තීය සමිති ක්‍රියා මාර්ගවලට යොමු වීමට පටන් ගත්හ. එහිදී 1913 සිට 1922 දක්වා කාලය තුළ පැවති ආඥා පනතට විරුද්ධව සටන් වැදි අතර 1930 දී වෘත්තීය සමිති පිහිටුවා ගැනීම සිදුවිය (කරුණානන්ද, 1990).

වතු කම්කරුවන් සම්බන්ධයෙන් වැදගත් දේශපාලනික කතිකාවතක් ගොඩනැගීම සිදුවූයේ 1931 දී ඔවුන්ට ඡන්ද බලය ලැබීම හේතුවෙනි. අතීතයේ දී ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ආදායම, දේපළ හා උගත්කම යනාදී සුදුසුකම් සැපරීමට සිදු විය (ජයවර්ධන,2004). නමුත් කම්කරුවන්ට ඡන්ද බලය හිමි වුවත් පුරවැසිභාවයේ ගැටලු නිරන්තරයෙන් ඔවුන්ට මතුවිය. නමුත් පසුව කම්කරු ව්‍යාපාරය හරහා පුරවැසිභාවයද ලබා ගැනීමට උත්සාහ කර අතර ඒ තුළින් ඇති වූ දේශපාලනික පිබිදීම මත මෙම වතු ප්‍රජාව සඳහා දේශපාලනමය වශයෙන් අවධානයක් යොමුවිය. එහිදී මෙම වතු ප්‍රජාවගේ ශුභසාධන සඳහා විවිධ පනත් ගිවිසුම් ඇති විය.

1. වතු නිවාස පනත

2. රෝගී පනත

3. වෛද්‍ය අවශ්‍යතා පනත

4. වතුකම්කරු පනත

5. මාතෘත්වය සම්බන්ධ පහසුකම්

6. කම්කරුවන්ගේ අලාභ ගෙවීම් පනත

(ද සිල්වා, 2005).

මෙම දමිළ ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වයන් එනම් සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික පසුබිම හා ස්වභාවයන් ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි පසු දශක කිහිපයක ජීවන තත්ත්වයන් ප්‍රසාරණය වී ඇති ආකාරය පූර්ව අධ්‍යනයන් තුළින් හඳුනාගත හැකියි.

පර්යේෂණ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ කේන්ද්‍රීය අරමුණ බවට පත්වන්නේ සුළුතර ප්‍රජාවක් ලෙස මලෛයග දමිළ ප්‍රජාව දීර්ඝ කාලීනව සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික වශයෙන් බහිෂ්කරණයට ලක්වීමට සැගවුණු හේතු සාධක (Hidden Causes) සොයා බැලීමය. ඒ මත පදනම් වුණු පහත සඳහන් උප අරමුණු කෙරෙහි අධයනයේ අවදානය යොමු වුණි.

උප අරමුණු

- මෙම මලෛයග දමිළ ප්‍රජාව වෙනුවෙන් රාජ්‍ය අංශයේ පවතින මැදිහත්වීමේ ස්වභාවය හා භූමිකාව හඳුනා ගැනීම
- •ආන්තිකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් වශයෙන් සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික ක්‍රියාවන් සඳහා ඔවුන්ට පැවරී ඇති භූමිකාවන් හඳුනා ගැනීම

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ ආන්තීකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් වන මලෛයග දමිළ ජනතාවගේ දෛනික ජීවිතයේ ස්වභාවය අධ්‍යයනය කිරීම සහ මානව යථාර්ථවාදය පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීම හේතුවෙන් මෙම අධ්‍යයනය සත්භාවවේදය පසුබිම යටතේ

ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් ලෙස සිදුකරන ලදී. මෙය පුළුල් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමේ පහසුව සඳහා නිර්මාණවේදය සහ අර්ථකථනවාදය භාවිත කිරීම වැදගත් වේ. මෙම අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන සැලැස්ම ලෙස ප්‍රපංචවේදී ආනුභවික ව්‍යුහය යොදා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම මෙහි දත්ත තෙවන පාර්ශවීය දෘෂ්ටි කෝණයක් හරහා අහඹු ලෙස තෝරාගත් පුද්ගලයින් විසි දෙනෙකුගේ නියැදියක් තෝරාගෙන දත්ත එක් රැස් කරන ලදී. ඒ අනුව අහඹු ලෙස තෝරා ගත් කාන්තාවන් දස දෙනෙකුද පුරුෂයින් දස දෙනෙකුද ඒ අතර විය. මෙම පර්යේෂණයේ දත්ත රැස්කිරීම සඳහා යොදා ගත් ක්‍රමවේදයන් ලෙස ප්‍රාථමික හා ද්වීතික දත්ත හඳුන්වා දිය හැකිය. එහිදී ප්‍රාථමික දත්ත ලෙස ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නිරීක්ෂණ ක්‍රමය යොදාගත් අතර ද්වීතික දත්ත ලෙස ISD ආයතනයේ වාර්තා සහ ලිපිගොනු ආශ්‍රයෙන් ලබා ගන්නා ලදී. මෙලෙස ලබාගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා තේමා විශ්ලේෂණය යොදා ගන්නා අතර ඒ තුළින් පර්යේෂණයේ අරමුණු පැහැදිලිව පෙළගැස්විය හැකිය.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ශ්‍රී ලංකාවේ මලෙයගෙ යන දමිළ ප්‍රජාවට ශ්‍රී ලංකාව තුළ මුල් කාල සීමාවේදී පුරවැසිභාවය අහිමි විය. එහිදී ශ්‍රී ලංකාව තුළදී මෙන්ම ඔවුන් ජීවත් වන සමාජය තුළ සාමාජිකයන් නොවන සරණාගතයන් බවට පත්විය. කෙසේදයත් මොවුන්ට මූලික අයිතිවාසිකම් අහිමි වී ඔවුන් විශාල අසාධාරණකම් රැසකට මුහුණ දීමට සිදු විය. එමෙන්ම යටිතල පහසුකම්වල සිට ඔවුන්ගේ රැකියාවන් කරන පසුබිම් දක්වා ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් සියල්ල අහිමි විය. නමුත් ඔවුන්ට කෙසේ හෝ පුරවැසිභාවය හිමි වුවද වර්තමානය වන විටත් ඔවුන් ජීවත් වන්නේ ඔවුන් මීට පෙර ලංකාවට සංක්‍රමණය වූ කාල සීමාව තුළ තිබූ දුෂ්කර ජීවිතයමය. එය පූර්ව අධ්‍යයනයන් සහ වර්තමාන දත්ත සංසන්දනය කිරීම හරහා පැහැදිලි වේ. මේ සඳහා බලපාන හේතු සාධක සාකච්ඡා කිරීමේදී දත්ත අනුව ප්‍රධාන ආකාර ද්විත්වයක් හඳුනාගත හැකි විය. එනම්,

1. රාජ්‍ය ආයතන භූමිකාව සහ වෙනස් කොට සැලකීම
2. මලෙයගෙ දමිළ ජනතාවගේ භූමිකාව හා සංවර්ධන ගැටලු

යන ප්‍රධාන තේමා ද්විත්ව ඔස්සේ ඉදිරියට මෙම අධ්‍යයනය විශ්ලේෂණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

රාජ්‍ය ආයතන භූමිකාව සහ වෙනස් කොට සැලකීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිටින ඉන්දියානු සම්භවයක් ඇති මෙම දමිළ ජනතාවට 2003 වන විට පුරවැසිභාවය ලැබී අවසන් වූවද මූලික අයිතිවාසිකම්, රටේ අනෙකුත් සාමාජිකයන්ට හිමිවන පහසුකම් සියල්ලම

ඔවුන්ට ලැබීම සිදු නොවේ. මෙම මලෙයග ජනතාව බොහෝ විට ජීවත් වන්නේ නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ ය. එහි දී ඔවුන්ව වතුකරය තුළ සිටීමට සිදුවන්නේ ඔවුන්ගේ ආර්ථිකය හා ජීවන රටාව ගොඩනැඟී තිබෙන්නේ තේවතු ආශ්‍රයෙන් බැවිනි. ඒ අනුව ඔවුන් මේ වන විටත් ඉඩම් හෝ නිවාස නොමැති වීම දක්නට ලැබේ. ඔවුන් තවමත් ජීවත් වන්නේ අඩි (10×12) ප්‍රමාණයේ ලයිම් කාමරවල වේ. එය පවුලකට ජීවත් වීමට සුදුසු ඉඩ ප්‍රමාණයක් ද යන්න තවමත් ප්‍රශ්නාර්ථයක් ඔවුන්ගේ ජීවිතය තුළ මතු වී තිබේ. නමුත් නුවරඑළිය තුළ ජීවත් වන අනෙක් සියලුම ජන කොට්ඨාස තමන්ට අයිති නිවාසයක් තිබීම එලෙස ප්‍රශ්නාර්ථයක් නැඟීමට ප්‍රධාන හේතු සාධකයක් බවට පත්වෙයි.

මෙලෙස ලයිම් කාමර තුළ ජීවත්වන නුවරඑළිය දමිළ ජනතාවට ඔවුන්ටම අයිති පෞද්ගලික තැපැල් ලිපිනයක් නොමැති වීම පුරවැසිභාවය ලැබුණ ද ඔවුන්ගේ අයිතීන් උල්ලංඝනය වන ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. රට තුළ නිවාසයක් නොමැති පුද්ගලයෙකු එම රටේ පුරවැසියෙකු නොව සරණාගතයකු බවට පත්වේ. මේ හේතුවෙන් දමිළ ජනයා ලයිම් කාමර තුළ අතීතයේ සිට ජීවත්වීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට පෞද්ගලික ලිපිනයක් ලබා දීමට රජය කටයුතු නොකිරීමත් එම ලයිම් කාමර තුලින් ඉවත්ව වෙනත් ස්ථානයක පදිංචියට ගොස් නිවසක් සහ ලිපිනයක් ලබා ගැනීමට එම ජනතාව කටයුතු නොකිරීමත් මෙයට හේතු සාධක වේ. එමෙන්ම රජය විසින් නව ගම්මාන සෑදීමට උත්සාහ කරන අතර එවැනි වරප්‍රසාද ලබා ගැනීමට දමිළ ජනයාට නොහැකිවේ. එයට හේතුව ඔවුන්ට පෞද්ගලික ලිපිනයක් නොමැති වීම හරහා ඒ සඳහා ඔවුන් සුදුසුකම් නොලැබීම හේතුවෙනි. එමෙන්ම රජය විසින් ලබා දෙන විවිධ ණය මෙන්ම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වේ.

> " අපිට ලිපිනයක් නෑ. නව ගම්මාන හදනවා. ඒක නිසා වතු අයින් වෙනවා අපිට ඒවට පහසුකම් නෑ. අපිට සුදුසුකම් නෑ" (පුරුෂ, අවු: 52)

පුරවැසියකුට තිබිය යුතු නිවාස පහසුකම්වල මූලික අයිතිවාසිකම ඔවුන්ට අහිමි වීම හරහා ඔවුන් ඒ හා බැඳුණු සියලුම පහසුකම් ලබා ගැනීමට හැකි ප්‍රවේශයන් අවහිර වන බව පැහැදිලි වේ. එමෙන්ම මෙම ප්‍රජාව තුළ තවමත් උප්පැන්නය ලියාපදිංචි නොමැති පිරිස් සිටී.එහිදී ඔවුන්ට ලැබෙන වරප්‍රසාද මෙන්ම ඇතැම් රාජ්‍ය ආයතනයන්හි අවශ්‍ය කටයුතු කරගැනීමට නොහැකියාව පවතී. එමෙන්ම ඔවුන්ට ඡන්දය ලබාදීම සඳහා ද ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් පවතී. මේ හරහා පැහැදිලි වනුයේ ලිපිනය නොමැතිවීම මත, ඡන්ද අයිතිය ලබාගැනීමට නොහැකි වීම හා ඒ හරහා ඔවුන්ට රජයේ ලබා දෙන පහසුකම් එනම් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම, දරුවන්ට රජයේ පාසල්වලට යැවීම ආදී ක්‍රියාවන්හි මග අවහිර වීම සිදුවේ. ඒ හේතුවෙන් දේශපාලන පක්ෂ ඔවුන් කෙරෙහි දක්වන අවධානය සීමිත බවයි. නමුත් බොහෝ පුද්ගලයින් සඳහන් කරනු ලැබුවේ දේශපාලන පක්ෂ ඡන්දයන් ආසන්න

කාලය තුළ ඔවුන්ට සියලුම පහසුකම් ලබාදීමට පොරොන්දු වීම ද, සියලුම දේශපාලන පක්ෂයන් නියෝජනය කරමින් දේශපාලනඥයින්ද එම කාලසීමාව තුළ පැමිණෙන බවත් ඔවුන් ඡායාරූප ගෙන ගොස් ඒවා ඡන්දය ලබා ගැනීම සඳහා යොදා ගනිමින් කටයුතු කරන බවත් ඉන් එහාට ඔවුන් වෙනුවෙන් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැති බවත් ය. එවිට පෙනී යන්නේ වතුකරයේ ජනතාවගේ දරිද්‍රතාවය මෑත කාලයේ ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ප්‍රභූ පැළැන්තියේ ජනතාව ඒවායින් වාසි ප්‍රයෝජන ලබා ගන්නා බවයි. ඒ හරහා දිගින් දිගටම වතු ජනතාව රැවටීමට ලක් වෙමින් පවතී. ඒ හරහා රටක වගකිවයුතු පාර්ශවයන් ද සිදු කරනුයේ ඔවුන්ට ලැබිය යුතු අයිතිවාසිකම් පෙන්වමින් සිටිනවා මිස ඒ සඳහා ක්‍රියා නොකරන බවයි.

> " ඡන්දෙ කාලෙට ඇමතිලා එනවා යනවා. කවදාවත් අපිට ප්‍රයෝජනයක් වෙලා නෑ. එයාලා අපි එක්ක ෆොටෝ ගහලා යනවා ඒව දානවා විතරයි. අපිට දැන් ඒවා හොඳට තේරිලා තියෙන්නේ. එයාලගේ ප්‍රයෝජනයට අපිව භාවිත කරනවා විතරයි. අපිට ඉන් එහාට දුක් විඳින්න විතරයි වෙලා තියෙන්නෙ" (කාන්තාව, අවු: 49)

සෑම රටකම සංවර්ධනය ඇති කිරීම සඳහා විවිධ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ගොඩනැඟීම සිදු කරයි. එය ප්‍රධාන වශයෙන් සමාජයීය, ආර්ථික, දේශපාලනික මෙන්ම සංස්කෘතික පැතිකඩ පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් සිදු කිරීමයි. එමෙන්ම රටක සිටින සියලුම ජන කොට්ඨාසවලට සාධාරණයක් ඉටු වනසේ රජයේ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටක ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් බවට පත්වේ. ශ්‍රී ලංකාවද බහුවිධ ජාතීන් සිටින රාජ්‍යයක් වන නිසාවෙන් සියලුම රාජ්‍යය ප්‍රතිපත්ති බහු සමාජ, සංස්කෘතික අගයන් සහ ධර්මතාවලට අනුකූලව සහ සියලුම ජනවාර්ගයට සමානතාවය හිමිවන පරිදි ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී.

නමුත් ඇතැම් විට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිපත්තීන් සකස් කිරීමේ දී නාගරික ප්‍රජාවට මූලිකත්වයක් ලබා දෙන අතර ඉන්පසු පිළිවෙලින් ග්‍රාමීය සහ වතු ප්‍රජාව කෙරෙහි අවධානය යොමුවේ. නමුත් බොහෝ විට නාගරික වශයෙන් ප්‍රතිපත්ති සකස්කර අවසන් කිරීම වර්තමාන රාජ්‍ය අංශය තුළ දක්නට ලැබෙන දුර්වලතාවයකි. මෙම මලෙයග ප්‍රජාව රජයේ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ දී අවධානය යොමු නොකරන බව අවධානයට යොමුවිය. එයට ප්‍රධාන කාරණා කිහිපයක් බලපානු ලබයි. ඇතැම් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති විශේෂයෙන්ම ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති, සමාජ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ දී ඔවුන් කෙරෙහි පවතින අවධානය අවම වේ. ආර්ථිකය පිළිබඳව විමසීමේ දී ආර්ථිකය නගාසිටුවීම සඳහා 2006 වර්ෂයේ දසවසරක වැඩපිළිවෙළක් ඉදිරිපත් වී ඇති බවත් එය තවමත් වතුකරයේ ජනතාව සඳහා ක්‍රියාත්මක නොවීමත් සිදුවන බව සඳහන් කරන ලදී. එමෙන්ම 1992 දී රජයේ වතු පෞද්ගලිකකරණය කරන විට වතුකම්කරුවන්ගේ සමාජ සුබසාධනය පිළිබඳව එම සමාගම් භාර නොගන්නා බව එවකට පවසා ඇති

අතර ඉන් ජනතාවගේ සැනසීම වෙනුවෙන් ආණ්ඩුව එම ජනතාවගේ සුභ සාධනය ඉටුකිරීමට භාර ගන්නා බව සඳහන් කර ඇති නමුත් වර්තමානය විටද ඒවා කිසිවක් නොලබා ජනතාව අපහසුතාවයට පත්ව ජීවත් වන බවත් වතු පෞද්ගලිකකරණය වීම හරහා මෙලෙස ජනතාවගේ නිදහසට ද බොහෝ බාධා ඇතිවී ඇති බවත් ඒ හරහා වර්තමානය වන විටදීත් යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම ඇතැම් විට දුෂ්කර වී ඇති බව තොරතුරුවලින් අනාවරණය විය.

> " 2006 වසර අවුරුදු දහයක වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරන්න කටයුතු කරා එහිදි දමිළ ජනතාවට ඒවා හිමි වුනා. ඒ වගේම මට මතකයි 1992 දී රජය විසින් මේ වතු පෞද්ගලිකකරණය කරන්න කටයුතු කරා. ඒකට විවිධ සමාගම් රජය සමග ඒකාබද්ධ වුණා. හැබැයි එම සමාගම් වතු කරේ ජනයාගේ සුභසාධනය බාරගන්න අකමැති වුණ නිසා රජයේ ඒවා පාර ගන්නං කිව්වා. හැබැයි මේ වෙනකම් වතුකරේ අයට ඒවාට සාධාරණයක් ඉටු වුණේ නැහැ" (හිටපු ග්‍රාමසේවක නිලධාරී පුරුෂ, අවු: 61).

ඒ අනුව පෙනී යන්නේ රජය ද බොහෝ විට වතුකරයේ ජනතාව කෙරෙහි දක්වන අවධානය සීමිත බවයි. නමුත් වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ විදේශ විනිමය උපයන ප්‍රධාන පුරුකක් බවට පත්ව සිටින කොටස් අතර මෙම වතුකර ජනතාව ප්‍රමුඛත්වය ගනු ලබයි. ඔවුන් ඔවුන්ගේ මුළු ජීවිත කාලයම මෙම වතුකරයට දිය කරමි තේ දළු නෙලමින් රටට විදේශ විනිමය ලබා ගැනීමට කටයුතු කරයි. එහිදී ඔවුන්ගේ ශ්‍රමයට සරිලන ආදායමක් ලැබෙනවාද යන්න ප්‍රශ්නාර්ථයක් මතු වේ.

මෙම වතු කම්කරුවන්ට වැටුප ලෙස දිනපතා ලැබෙනුයේ කාන්තාවන් සඳහා රුපියල් 800ක මුදලකුත් පුරුෂයින් සඳහා රුපියල් 1000ක මුදලකුත් ය. මෙලෙස ලැබෙන දෛනික වැටුපෙන් ඔවුන් ඔවුන්ගේ දෛනික ජීවිතයේ කටයුතු මෙන්ම දරුවන්ගේ කටයුතු සිදුකිරීමට සිදුවී ඇත. බොහෝවිට මෙය ස්වාමිපුරුෂයා නැතිවූ කාන්තාවක් හට රුපියල් 800ක මුදලින් සියලු කටයුතු සිදු කිරීමට නොහැකි බව වැටහී යයි. ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ ලයිම් නිවාසවලින් මෙම ජනයා වෙන් නොවීමටද හේතුවක් ලෙස මෙය පෙන්වා දිය හැකිය. නමුත් ඔවුන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රමය සම්පූර්ණයෙන්ම මෙම වතුකරය වෙනුවෙන් යොදවනු ලබයි. නමුත් ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදු වූ බෝම්බ ප්‍රහාරය සිදුවූ කාලයේදීත් කොවිඩ්-19 තුළදීවත් ඔවුන්ගේ රාජකාරිය සිදු නොකර සිටියේ නැත. ඔවුන් දිගින් දිගටම ඔවුන්ගේ සේවය රට වෙනුවෙන් ලබාදී ඇත. නමුත් තවමත් ඔවුන්ගේ දෛනික ආදායම ඔවුන්ගේ ශ්‍රමයට යෝග්‍යද යන්න ගැටලුවකි. ඇතැම් විට ඔවුන්ට රාජකාරි සඳහා පැමිණීමට නොහැකි වුවහොත් එදින වැටුප් නොලැබීම සිදුවේ. අතීතයේ ප්‍රසූතදීමනා ඔවුන්ට ලැබුණද වර්තමානය වන විට එම දීමනා සීමා වීම සහ එම පනත් ඒ අයුරින්ම ක්‍රියාත්මක නොවීම සිදුවේ. ඔවුන්ට ප්‍රසූත නිවාඩු මාස තුනද ඒ ආකාරයෙන්ම නොලැබෙන බව සඳහන් වේ. ලංකාව තුළ තිබෙන අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන්

දෙස බැලීමේදී ඒවා තුළ රාජකාරි සිදු කරන සේවකයන්ට ලබා දෙන මූලික අයිතිවාසිකම් පවා මොවුන්ට අහිමි වීම සිදු වුවද මොවුන්ගෙන් ශ්‍රමය සූරාකෑමට ලක් වීම සිදුවන බව පැහැදිලි වේ. මේ හේතුවෙන් රජය මැදිහත් වීම සහ අවධානය මෙම ප්‍රජාව කෙරෙහි දැක්විය යුතු බව පැහැදිලි වේ.

ඊට හේතුව වන්නේ ඔවුන් දිනපතා රැකියාවල නිරත වුව ද තවමත් ඔවුන් අඩි (10×12) ලයිම් කාමරයක ජීවත් වීමත්, යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීමට නොහැකිවීමත්, අධ්‍යාපන සෞඛ්‍ය යන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා ප්‍රවේශ වීමට නොහැකි වීමත් යන කාරණාවන් නිසා වෙනි. මෙලෙස මෙම ප්‍රධාන කාරණාවන් ඉටුකර ගැනීමට නොහැකියාව පවතින හේතු සාධකයක් ලෙස සඳහන් කළ හැක්කේ වතු කම්කරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආර්ථික සහ සහ ජීවනෝපායන් යන අයිතිවාසිකම්වලින් වෙන්ව පවතින බැවිනි. කෙසේ නමුත් වර්තමානය වන විට වතුකරේ කම්කරුවන්ගේ වැටුප වැඩිවීම සම්බන්ධව කිසිදු ප්‍රතිපත්තියක් හෝ දේශපාලනික සංවාදයක් ගොඩ නැඟී නොමැති වීම මෙම කම්කරුවන්ට දිනපතා ලැබෙන සුළු මුදලින් ජීවත්වීමට සිදුවීම හරහා ඔවුන්ගේ පවුල් තුළ ප්‍රධාන ආහාර වේල් තුනෙන් එක් ආහාර වේලක් ලබා ගනිමින් එදිනෙදා ජීවිතය ගැට ගසා ගන්නා බවත් ඒ හරහා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා සීමා කිරීමට සිදු වී ඇති බවත් තවමත් ඔවුන් අඳින ඇඳුමේ සිට නිවසේ සියලුම භාණ්ඩ ඉතාම පැරණි භාවිතයට නොසුදුසු තත්වය තිබෙන දේ පවා භාවිත කිරීමට සිදු වී ඇති බවත් තොරතුරු තුළින් හෙළි විය.

> "අපිට හම්බෙන්නේ 800ක සොච්චමක්. ඉතින් අපි කොහොමද ඒකෙන් මේ ආර්ථිකයත් එක්ක හැප්පෙන්නේ. අපි ඉතින් එක වේලක් කාලා ජීවත් වෙන්න තමයි ඉතින් දැනට උත්සාහ කරන්නේ" (කාන්තාව, අවු: 55).

අනුප්‍රාප්තික ආණ්ඩුව විසින් විසඳාගත නොහැකි සමාජ සහ ආර්ථික රෝග රැසක් ඇත. එම දුබල ජීවන තත්වයන් ප්‍රමාණවත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහ අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබාදීමට නොහැකි වීම වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් මෙම දුර්වලතාවයන් ඇතිවීමට සහ අවුරුදු 200 ගත වූවත් මෙම ප්‍රජාව තවමත් එකම දුර්වල ජීවන මට්ටමක සිටිනුයේ ඔවුන් සඳහා නිසි ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් නොමැති වීම නිසා ය. එනම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පැවති සියලුම රජයන් විසින් මෙතෙක් ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලවල් ඓතිහාසික වතුකරයේ ජනතාව ඉවත් කරමින් සිදු කිරීම හේතුවෙන් වතුකර ජනතාවට නවාතැන් පහසුකම්, සෞඛ්‍ය පහසුකම්, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් මෙන්ම අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබා ගැනීමට තවමත් දුෂ්කර වී ඇත.

1972 වතු ජනසතු කිරීම සඳහා වැඩපිළිවළක් සකස් කරන ලද අතර එහිදී අධ්‍යාපනය වැනි රාජ්‍ය සේවාවන් වතු ප්‍රජාවට ලබා දීමට කටයුතු කර ද එහිදී පළාත් පාලන සේවා, ප්‍රධාන සංවර්ධන සේවා

මෙම ප්‍රජාවට ව්‍යාප්ත වී නොමැත. එමෙන්ම 1992 දී රජය ඉහත සඳහන් කරන ලද ආකාරයට වතු පෞද්ගලිකකරණය කිරීමෙන් පසු මේ සියලුම වරප්‍රසාද මෙම වතුකරේ දමිළ ජනයා හට අහිමි වී ඇත. ප්‍රාදේශීය සභාවත් 33 වැනි වගන්තිය මගින් තේරී පත් වූ මන්ත්‍රීවරුන්ට ප්‍රාදේශීය සභා අරමුදල් යොදා ගනිමින් වතුකරය තුළ සංවර්ධනය කටයුතු කිරීමට පවතින බලය වළක්වා තිබුණද එය 2018 වන විට වනවිට අංක 30 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා (සංශෝධිත) පනත හරහා සංශෝධනය කර ඇත. (හිටපු ග්‍රාමසේවක නිලධාරී පුරුෂ, 61). නමුත් තවමත් ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ද මෙලෙස මලෛයග දමිළ ජනයා හට ඔවුන්ගේ අයිතීන් දිනා ගැනීමට අවම වශයෙන් එලදායී ජීවනයක් එදිනෙදා ගත කිරීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් ලබා දීම සිදු නොවන බවට පෙන්වා දිය හැකියි. මෙයට හේතුව වන්නේ ප්‍රජාව සම්බන්ධව ගනු ලබන සංවර්ධන තීරණ සහ භාවිත කරන ක්‍රමවේදයන් තුළ හඳුනාගත හැක්කේ ප්‍රජාව පිළිබඳ අනවබෝධයක් සහිත හාන්සි පුටු තීන්දු හා ක්‍රමවේදයන් වීම බවයි.

ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සිදු කරනු ලබන කාර්යයන් තුළින්ම මෙම දමිළ ජනයා ආන්තීකරණයට ලක් වී ඇති බවට මෙන්ම ඔවුන්ට ලැබී ඇති පුරවැසි අයිතිය බිඳවැටෙන තවත් ප්‍රධාන කාරණයක් බවට පත් වන්නේ මෙලෙස දමිළ ජනයා සිටින වතු ප්‍රදේශය සඳහා සිටින රාජ්‍ය නිලධාරීන් තුළින් බොහෝ පිරිස් දෙමළ කතා කතා කිරීමට නොදන්නා නිළධාරීන් වීම ප්‍රධාන ගැටලුවකි. එහිදී වතුකරයේ දමිළ ජනතාව මෙන්ම එම රාජ්‍ය නිලධාරීන් අතර සිදුවන සංවාදයන් පාර්ශව දෙකටම වටහා ගැනීමට නොහැකි වීම මත ඔවුන් සඳහා පවතින ගැටළු රජයට දැනුම් දීමට නොහැකිවීම පිළිබඳව ප්‍රධාන වශයෙන් ගැටලු සහගත තත්ත්වයක් පවතී. එනම් වතුකරයේ ජනතාවට සිංහල භාෂාව නොතේරීමත්, ඒ හරහා ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ඉල්ලීම් ප්‍රකාශ කිරීමට නොහැකිවීමත් ඔවුන් සඳහා දක්වන නොසැලකිල්ලක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එමෙන්ම මෙය රජය මූලික වී මෙම ප්‍රදේශයන් සඳහා සුදුසු ඔවුන්ගේ දමිළ භාෂාව හැසිරවීමට හැකි නිලධාරීන් පත් කිරීමට කටයුතු සිදු කළ හැකි වුවද රජය ඒ සඳහා උනන්දුවක් නොදැක්වීම දක්නට ලැබේ. එම ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ වීමක් දක්නට ලැබේ එමෙන්ම එම නිලධාරීන්ට රජය විසින් ලබාදෙන දීමනා වරප්‍රසාද මෙන්ම රජයේ පවතින ඉදිරි දැක්ම නිසියාකාරව දමිළ ජනතාවට සන්නිවේදනය කිරීමට නොහැකි වීම හරහා මෙම ජනතාවගේ ආර්ථික දේශපාලනික සංස්කෘතික යන පැතිකඩයන්ගේ සංවර්ධනය කරා ගෙන යාම ඉතාම දුෂ්කර කාර්යයක් බවට පත් වෙයි. එනම් මෙයට හොඳම උදාහරණය වන්නේ,

> " සමහරු සමෘද්ධි, සමෘද්ධි කියනවා අපි ඒ මොකක්ද කියලවත් දන්නේ නැහැ" (පුරුෂ, අවු: 47).

ඉහත සඳහන් කරන ලද ආකාරයට රජය විසින් දරිද්‍රතාවෙන් පෙළෙන ජනතාවට ලබාදෙන වරප්‍රසාදයන් පිළිබඳව ඔවුන් දැනුවත් නොවීම ඔවුන් වර්තමානයේ තුළ තවමත් ඌණ සංවර්ධනයත්

පෙන්නුම් කිරීමට ප්‍රධාන හේතු සාධකයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එමෙන්ම රජයේ ද මෙම සමෘද්ධි සහනාධාරයක් ලබා දීමට උත්සහ කරන්නේ නගරබද හෝ ගම්බද ප්‍රදේශයන් තුළ ජීවත් වන ජනතාවට පමණක් යන වග ඉහත සඳහන් පාඨය හරහා තේරුම් ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. රජය විසින් සැබෑ දරිද්‍රතාවෙන් සිටින ජන කොට්ඨාසයන් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීමත්, ඒ පිලිබඳව ඔවුන්ට නිසි අවබෝදයක් නොමැති වීමත්, රටේ අනෙකුත් පුරවැසියන්ට මෙලෙස සමෘද්ධි ණය, අස්වැසුම යනාදි විවිධ ණය පහසුකම් ලබාදීමට කටයුතු කිරීම හරහා සත්‍ය වශයෙන්ම මෙවැනි ණය සහ වරප්‍රසාදයන් හිමිවියයුතු කොට්ඨාසයට නොලැබීම හරහා ඔවුන් සිටින දරිද්‍රතාවයෙන් මුදවා ගැනීමට දුෂ්කර වීම තව තවත් තීව්‍ර වේ.

එමෙන්ම මෙහිදී පවතින රාජ්‍ය මට්ටමේ දුර්වලතාවයක් වන්නේ රජය විසින් පුරවැසි අයිතීන් පිළිබඳව දැනුවත් නොකිරීම මෙන්ම ඒ ඒ ජන කොට්ඨාසයන් සඳහා සුදුසු නිලධාරීන් පත් නොකිරීමයි. මේ හරහා ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රකාශ කර ගැනීමට නොහැකිව ආන්තීකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් ලෙස සිටිමින් දරිද්‍රතාවය තුළින් හෙම්බත් වෙමින් ජීවත් වීමට ඔවුනට සිදුවේ.

> "අපිට State වලින් E කියන අකුරක් ඉස්සර කරන් Estate කියලා දාලා සමාජය තුළින් කොන් කරල දාල තියෙන්නෙ" (පුරුෂ, අවු: 42).

එමෙන්ම වතුකරයේ දමිළ ජනතාව මෙම පෞද්ගලිකකරණය වූ වතු වෙත යෑමේ දී ඔවුන්ට වේතනයක් ගෙවීම අවම බව ඉහත කරුණු හරහා සාකච්ඡාවට ලක්විය. එමෙන්ම මෙලෙස මොවුන් වතු ආශ්‍රිතව ජීවත් වන බැවින් ඔවුන්ට එම රැකියාවන් හරහා කීර්ති නාමය වෙනුවට කුලී ශ්‍රමිකයන්, තේ දළු කඩන්නන්, වත්තේ වැඩ කරන්නන් ලෙස නාමයන් පටබැඳී ඔවුන් පහත් කුලය හෝ පහළ සංස්කෘතික ජන කොට්ඨාසයක් ලෙස බලමින් තවමත් වර්තමාන සමාජය හරහා ඔවුන්ව ලේබල් කිරීම සිදුවේ.

ඒ අනුව මොවුන්ට සමාජයීය සහ ආර්ථික වශයෙන් හිමිවිය යුතු සමාජ තත්ත්වයන් ඉතාමත් පහල මට්ටමක් බැවින් සමාජය තුළ උසස් තත්ත්වයකට යෑමට ඔවුන්ට නොහැකි බව සෘජුව පෙනෙන කාරණයක් බවට පත්වී ඇත. මෙලෙස වතු ආශ්‍රයෙන් දිගින් දිගටම රැකියාවේ නියැලෙන ඔවුන්ට පෞද්ගලික වශයෙන් හෝ දියුණු වීමට ඇති ප්‍රවේශයන් සියල්ල අහිමි වී යන්නේ රජයේ දක්වන දායකත්වය ඇති දුර්වලතා මත බව ඉහත කරුණු හරහා පෙනීයයි.

එමෙන්ම රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්ද මෙම මලෙයග දමිළ ජනයාගේ අවශ්‍යතා සොයා බැලීම සිදු කර ද ඒ සඳහා නිසි වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ ඒ සඳහා පෙළඹවීමක් කිරිමට කටයුතු නොකරයි. එමෙන්ම සෘජුවම වතුකරයේ ජනතාවගේ මෙලෙස සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික ගැටළු

දිගින් දිගටම සාකච්ඡා කරමින් සිටිය හැකි නමුත් එහිදී ද ක්‍රියාත්මක වන වැඩපිළිවෙළක් ඉදිරිපත් නොවුවහොත් මෙලෙස දිගින් දිගටම මෙම ජනතාව ඌන සංවර්ධිත ජන කොට්ඨාසයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිටීමට පවතින වපසරිය පුලුල් වේ.

මලෙයගම දමිළ ජනතාවගේ භූමිකාව හා සංවර්ධන ගැටලු

ලංකාව තුළ පුරවැසිභාවය ලබා ගත්තද ඔවුන් ජීවිත කාලය පුරා වතු කම්කරුවන් ලෙස රැකියාවන් තුළ නිරත වුවද ඔවුන්ගේ ජීවිතය දක්නට ලැබෙන්නේ දරිද්‍රතාවයෙන් පිරි සමාජ කොට්ඨාසයක් ලෙසයි. එමෙන්ම ප්‍රධාන වශයෙන් මේ සඳහා සෘජුවම රජයේ පවතින දුර්වලතා හා අවධානය අවම වීම මෙන්ම මෙලෙස දමිළ ජනයා තුළ පවතින දුර්වලතාවයන් සහ සංවර්ධනය සඳහා උනන්දුව දැක්වීම සහ ඔවුන් බලගැන්වීම සිදුනොවීම ප්‍රධාන කාරණාවන් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ඒ අනුව සමාජයීය ආර්ථික, දේශපාලනික සහ සංස්කෘතික වශයෙන් ඔවුන් ආන්තීකරණය වී ඇති බවත් අවුරුදු 200 යන තුරුත් ඔවුන් ජීවිතය ආරම්භ කරන ලද ස්ථානය තුළ සිටීම මොවුන් තුළ පවතින දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම සමාජීය වශයෙන් ඔවුන්ගේ දියුණුවට යෝජනා ඉදිරිපත් කළ හැකි මාර්ගයක් බවට පත් වෙයි. ඒ අනුව මොවුන් තුළ පවතින දුර්වලතා ආකාර කිහිපයක් යටතේ හඳුනාගත හැකිය.

1. සමාජීය දැනුවත් භාවය අවම වීම
2. සමාජානුයෝජනය සිදු කරන ආකාරය පවතින දුර්වලතා
3. සංස්කෘතිය

සමාජීය දැනුවත් භාවය අවම වීම

ඉහත කාරණා ඔස්සේ මෙම මලෙයගම ජනතාව තවමත් ආන්තීකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් ලෙස සිටීමට හේතු සාධකයන් විමසීමට ලක් කළ හැකිය. පුරවැසියන් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිංහල, දමිළ සහ මුස්ලිම් ජන කොට්ඨාසයන් සියලු දෙනාම එක හා සමානව සියලුම අයිතිවාසිකම් ලැබීම සිදු විය යුතුයි. එමෙන්ම දරිද්‍රතාවය පවුල් සඳහා ලබාදෙන සියලුම සහනාධාරයන් එක හා සමානව ලැබීම සිදුවිය යුතුයි. නමුත් අනෙකුත් ජන කොට්ඨාසයන්ට සාපේක්ෂව මෙම මලෙයගම දමිළ ජනතාවගේ සමාජ දේශපාලනික දැනුවත් භාවය අවම මට්ටමක පවතී. එයට හේතුව වන්නේ ඔවුන්ගේ ලයිම් නිවාස තුල ඇතැම් විට සමාජ තොරතුරු දැනගැනීමට හැකි සන්නිවේදන මෙවලම් නොමැති වීම සහ ප්‍රධාන වශයෙන් රටේ බහුතරයක් දෙනා භාවිත කරන සිංහල භාෂාව හැසිරවීමේ අපහසුතාවය මත ඔවුන්ට සමාජීය වශයෙන් පවතින දැනුවත් භාවය අවම වේ. මේ හේතුවෙන් ඔවුන්ට ශ්‍රී ලාංකික

පුරවැසියන් වශයෙන් ඇති අයිතිවාසිකම් මොනවාද යන්න පිළිබඳව රජය මගින් ලබාදෙන විවිධ දීමනා පිළිබඳව අවබෝධයක් නොමැතිවීමත් සහ ඒවා පිළිබඳ උනන්දුවක් නොමැති වීම හේතුවෙන් මොවුන් තවමත් දරිද්‍රතාවෙන් බැට කන ජනතාවක් බවට පත්ව ඇත.

එමෙන්ම රජයේ නිලධාරීන් පැමිණෙන තුරු බලා සිටිනවා හැර මොවුන් ඔවුන්ගේ අයිතීන් දිනා දිනාගැනීමට උත්සාහ නොකරන බවක් පෙනී යන්නේ නුවරඑළි සිටින අනෙකුත් ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන් මෙන් ඔවුන් රජයේ නිලධාරීන් සමඟ කතා කොට ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ඉදිරිපත් නොකරන්නේ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් රජයේ නිලධාරීන් නොසලකා හරිනවා යැයි ඔවුන් විසින්ම සිදුකර ගන්නා ලද පුරෝකථනයන් නිසාවෙනි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමෘද්ධි ආධාර පිළිබඳව නොදන්නා කෙනකු නොමැති බව වැටහෙන්නේ ඒ පිළිබඳව දිගින් දිගටම ගොඩනැගෙන කතිකාවතයන් හේතුවෙනි. නමුත් මෙම වතු කෙරෙහි සිටින දමිළ ජනතාව මෙම සමෘද්ධි වරප්‍රසාදය කුමක්ද යන්න 2023 වර්ෂය වන විටත් නොදන්නා බව ඉහත සඳහන් කරන ලද කාරණාව සඳහා එක් උදාහරණයක් ලෙස පෙන්වා පෙන්වා දිය හැකිය.

එමෙන්ම මොවුන්ට එවැනි ආධාරයන් උපකාරයන් ලබා ගැනීමට හැකියාව තිබුනද ඔවුන් තුළ පවතින අවම සාක්ෂරතා මට්ටම හේතුවෙන් අදාළ ලියකියවිලි පිරවීමට නොහැකි වීම සහ ඒ වෙනුවෙන් කෙනෙකු සොයා ගැනීමට යාමේ දී ඔවුන්ට එම උත්සාහයන් අත් හරින බවත් ඒවා පිළිබඳව අවබෝධයක් නොමැති හෙයින් ඔවුන් ඒවා සඳහා අත්සන් තැබීමට බිය දක්වන බවත් ඇතැම් තොරතුරු හරහා අනාවරණය විය. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ මෙම සාක්ෂරතා මට්ටම ද ඔවුන්ගේ අයිතීන් දිනා ගැනීමට හැකියාව ඇතත් පවතින අවම භාෂා දැනුවත් බව සහ අවම සාක්ෂරතා මට්ටම එයට හරස් වී ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

> " අපිට දන්නෑ ලියන්න. මොනවද කොළ වගයක් තියෙනවා ඒවා පුරවන්න කියනවා. ඉතින් අපි ඒවා දන්නැති නිසා පුරවන්න බයයි. ඉතිං අපි සමහර දවසට ගිය පයින්ම ආපහු වෙනවා ඒවා පුරවන් නැතුව" (කාන්තාව, අවු:54).

ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ පුරවැසි අයිතීන් දිනා ගැනීමට ඔවුන්ට දැනුම, අවබෝධය නොමැති වීම ප්‍රධාන අභියෝගයක් බවට පත්ව ඇති බවත්, ඒ හරහා ඔවුන්ගේ ජීවිතය සංවර්ධනය කර ගැනීමට පියවරක් ඉදිරියට යාමට ඔවුන්ට නොහැකි වී තිබෙන බවත් ය.

සමාජානුයෝජනය සිදු කරන ආකාරය පවතින දුර්වලතා

මීට අමතරව පුරවැසිභාවය හිමි වුවත් ඔවුන් තවමත් දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන ආන්තිකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් බවට පත්වීමට ප්‍රධාන සාධකයක් බවට පත්වන්නේ සමාජයානුයෝජනය පවතින දුර්වලතා යන්න ලබාගත් තොරතුරු තුළින් පෙන්වා දිය හැකිය. මෙම පුරවැසියන් සමාජානුයෝජනය සිදුකරන ක්‍රියාවලියේ පවතින දුර්වලතා පවුල, අධ්‍යාපනය, ආගම සහ රැකියාව යන කාරණාවන් හරහා හඳුන්වාදිය හැකිය. ප්‍රථමයෙන් පවුල තුළින් ලබාදෙන සමාජානුයෝජනය මෙම දමිළ ප්‍රජාව අතර පුළුල් පරාසයකට විහිදී නොයයි. එනම් ඔවුන් ලයිම් කාමර තුළ ගත කරන ජීවිතය ඒ ආකාරයෙන්ම පරම්පරා ගණනාවක් මෙන්ම අවුරුදු 200 සපිරුණු ද සිටීම ප්‍රධාන වශයෙන් පෙන්වාදිය හැකි උදාහරණයක් බවට පත්වේ. බොහෝ විට පවුල තුළින් භාෂාව ආගම සහ සමාජ ගත කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ අවම පරාසයකින්ය. එනම් එම ලයිම් කාමර තුළ සිටින පිරිස් අතර පමණක් සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම, දරුවන්ට ලයිම් කාමර තුළින් එපිට සමාජය පෙන්වීමට ඒ සඳහා අවස්ථාව නොදීමට කටයුතු කිරීම, දරුවන්ට සමාජය දැනුම ලබා දීමට බිය වීම, දරුවන් අධ්‍යාපනය සඳහා නොව ඔවුන් දවසේ වැටුප සොයා ගැනීම සඳහා කුඩා වයසේදීම රැකියා සඳහා යොමු කිරීම සිදුකරන බව දත්ත තුලින් පැහැදිලි විය.

ප්‍රධාන වශයෙන් යටිතල පහසුකම් එනම් වැසිකිලි භාවිත කරන ආකාරය, පිරිසිදු පානීය ජලය භාවිත කරන ආකාරය, පිරිසිදුව ආහාර ලබා ගන්නා ආකාරය තමන් ජීවත්වන වටපිටාව පිරිසිදුව පවත්වා ගත යුත ආකාරය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතියි. ඒ අනුව පරම්පරා ගණනාවකටම විකාසනය වන්නේ ලයිම් කාමර ඉදිරියේම සියලුම සනිපාරක්ෂක කටයුතු සිදුකර ගැනීම, එම ස්ථානයේදීම ආහාර පිසීම වැනි කටයුතු සිදුකිරීමට හුරුවීමයි. කෙසේ නමුත් මෙලෙස ඔවුන් ඒවා ඔවුන්ගේ ජීවිතයට හුරු පුරුදු කරගෙන ඇති බැවින් ඉන් එහාට ඵලදායි ජීවිතයක් ගත කිරීමට උත්සාහ නොගනී. එමෙන්ම නුවරඑළිය යනු ස්වභාවික එළවළු පලතුරු ඇති සාරවත් ප්‍රදේශයක් වුවත් මොවුන් එම සාරවත් බවෙන් ප්‍රයෝජන නොගන්නා බවට පෙනී යන්නේ වර්තමානය වනවිට රජයේ වතුකර රැකියා කරන පවුල් සඳහා වියළි සලාකයක් ලබාදෙන බවත් එහිදී ඔවුන්ට ලැබෙන ආහාරවලින් ඔවුන් මාසිකව තමා ආහාර වේල ලබා ගන්නා බවයි. එම වියළි සලාකය තුළ පාන් පිටි, සීනි වැනි ආහාර පමණක් තිබීම හේතුවෙන් මොවුන් ඔවුන්ගේ දිනකට අනුභව කළ යුතු ආහාර සඳහා බහුලව රොටි අනුභවයට හුරුපුරුදු වී ඇත. ඒ අනුව ඔවුන්ට සහ විශේෂයෙන්ම දරුවන් සඳහා පෝෂදායී ආහාර වේලක් නොලැබීම මත මෙන්ම අපිරිසිදු වටපිටාවක් තිබීම හරහා රෝගයන්ට ගොදුරු වීම ඉක්මනින් ම සිදු වේ. එයට හේතුව වන්නේ ඔවුන් දිනකට ආහාර වේල් ත්‍රිත්වයම ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම,

පෝෂදායී ආහාර නොලැබීම හේතුවෙන් ප්‍රතිශක්තිකරණය හීන වීම මෙන්ම ප්‍රධාන වශයෙන් වතුකර ළමා කණ්ඩායම මන්දපෝෂණයෙන් පෙළෙන දරුවන් බවට පත්වීම මේ හරහා සිදුවේ.

> " අපිට හම්බෙන සොච්චමෙන් කොහොමද වේල් තුනම කන්නේ එක වේලක් හරි දෙකක් හරි රොටියක් කාලා ඉන්නවා ඉතින්" (කාන්තාව, අවු:48).

රූප සටහන 01: වතු ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍ය තත්වය

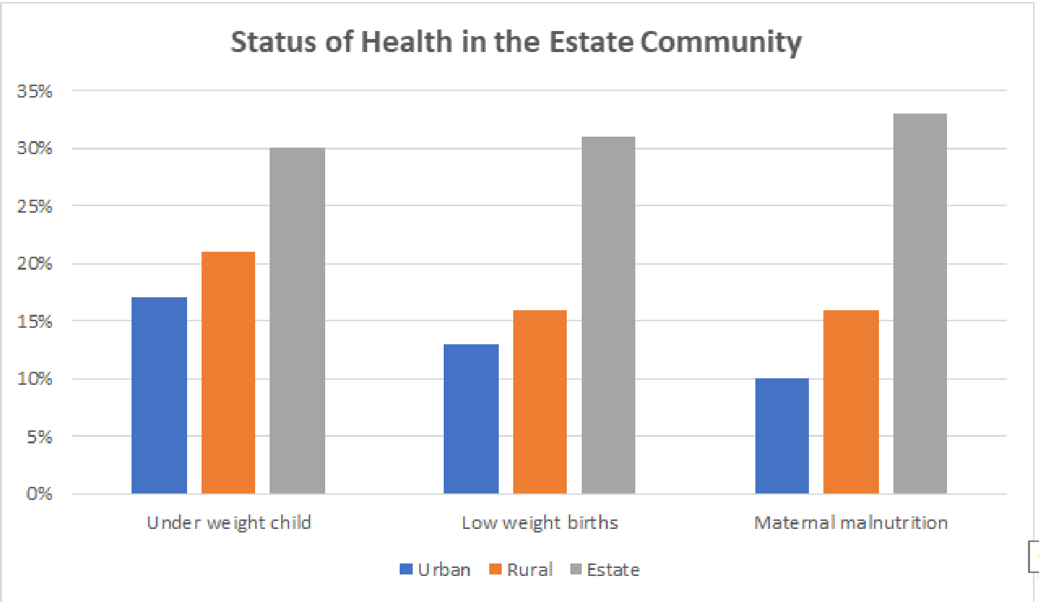

මූලාශ්‍රය: Institute of Social Development, 2023

මේ හේතුවෙන් ඇතැම්විට මාතෘ මරණ මෙන්ම ළමා මරණ අනුපාතය ද විවිධ රෝගයන්ට ගොදුරු වීම හරහා සිදුවන මරණ අනුපාතයන්ද වැඩි වීම සිදුවිය හැකිය. පූර්ව අධ්‍යයනය තුළින්ද හෙළිවූයේ අතීතයේ සිටම මෙම ප්‍රජාවගේ සමාජයේ ගැටලු ලෙස මේවා දීර්ඝ කාලීනව පැවතගෙන එන බවයි. මේ හේතුවෙන් මෙම වතු ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව එම ජනතාවට පිරිසිදු යටිතල පහසුකම් සැපයීම සහ පිරිසිදු පානීය ජලය ලබාදීම වැදගත් වේ. නමුත් ඇතැම් විට මෙලෙස ඔවුන්ට පෝෂදායි ආහාරවේල යටිතල පහසුකම් ලබාගැනීම මෙන්ම අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබා ගැනීමට නොහැකි වන්නේ ඔවුන් ජීවත්වන වතු ප්‍රදේශය තුළ ඔවුන්ට එදිනෙදා ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ආහාර, භාණ්ඩ හෝ මුදල් ලබා ගත් විට එම ණය නැවත ගෙවීමට නොහැකි වූ විට ඔවුන් එම වතු ප්‍රදේශය අතහැර වෙනත් වතු ප්‍රදේශයකට ගමන් කිරීමට සිදුවන බවත් එහිදී ඔවුන්ගේ දරුවන්ට අඛණ්ඩව අධ්‍යාපන කටයුතු සිදු කිරීමට නොහැකි බවත්, ඔවුන්ට දිනකට ආහාර වේල් ත්‍රිත්වයම ලබාගැනීමට නොහැකියාව පවතින

බවත්, ඔවුන්ට යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීමට නොහැකි බවත් සඳහන් වේ. එමෙන්ම ඔවුන් එවිට අවිනිශ්චිත ජීවිතයක් භුක්ති විඳීමට සිදුවේ. එබැවින් ඔවුන්ට මෙලෙස පෝෂණය සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ගුණාත්මක (Quality of Life) ජීවිතයක් ගත කිරීමට නොහැකි බව ලබාගත් දත්ත අනුව පැහැදිලි වේ.

ඒ අනුව අධ්‍යාපනය නොලැබීම මෙම දමිළ ප්‍රජාව සංවර්ධනය නොවීමට බලපාන තවත් ප්‍රබල සාධකයක් ලෙස මෙහිදී හඳුනාගත හැකිය. එයට හේතුව වන්නේ පවුලේ වැඩිහිටි ප්‍රජාව අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු නොවීම හේතුවෙන් ඔවුන් හට අධ්‍යාපනයේ පවතින වැදගත්කම සහ ඒ ඔවුන්ගේ ජීවිතය සංවර්ධනයට ඇති කළ හැකි බලපෑම පිළිබඳව නො දැනුවත් වීම හේතුවෙන් ඔවුන් ඔවුන්ගේ ඉදිරි පරම්පරාව හට ද අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම නිවැරදි ලෙස සමාජානුයෝජනය සිදු නොකරයි. මෙම දමිළ ප්‍රජාව සඳහා අතීතයේ අධ්‍යාපනික අයිතිය ලැබෙනුයේ අවුරුදු 6 සිට 10 දක්වා වූ දරුවන්ට පමණි. වයස අවුරුදු 10 න් පසු ඔවුන්ට වතුවල වැඩ කිරීමට සිදු වී ඇත. එම දරුවන් වතුකරයේ ළමා කම්කරුවන් ලෙස වැඩ කර ඇත. 1947 වන විට සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව් කන්නන්ගර මහතා රටේ සියලුම දරුවන්ට නිදහස් අධ්‍යාපනය සහතික කිරීම සඳහා පනතක් ගෙන ආ නමුත් වතුකරයේ දරුවන්ට එම නිදහස් අධ්‍යාපනය අහිමි විය. නමුත් වර්තමානය තුළ සියලුම දරුවන්ට නිදහස් අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට හැකි වුවද පුරුද්දක් වශයෙන් වතුකරයේ ජනතාවගේ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය අවුරුදු 10 හෝ සාමාන්‍ය පෙළ දී නතර කිරීමට කටයුතු කරයි.

ලබාගත් දත්ත අනුව පැහැදිලි වූයේ ඔවුන්ට උසස් අධ්‍යාපනය සහ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් නොමැති බවයි. එනම් ඔවුන් සිතනුයේ උසස් අධ්‍යාපනය තුළින් A සාමාර්ථ පමණක් ලබාගන්නා අයට විශ්වවිද්‍යාලය සඳහා ප්‍රවේශයන් ලැබීමත් හෝ වෙනත් පාඨමාලාවක් කිරීමට හැකියාවක් ඇති බවයි. එමෙන්ම මූලික වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින නව විෂය ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව දැනුවත්භාවය අවම වීමද මෙයට ප්‍රධාන ගැටලුව බවට පත්වෙයි. මෙම අධ්‍යාපනික ක්‍රියාවන් සඳහා වතුකරයේ ළමුන් බලගැන්වීම දෙමව්පියන් විසින් සිදු නොකරන්නෙ අධ්‍යාපනය සඳහා ඔවුන්ට වියදම් කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් මුදල් නොලැබීමත්, අධ්‍යාපනය සිදු කරන කාලය තුළදී වතුවල රැකියා කරමින් මුදල් ඉපයීම වඩාත් යෝග්‍ය බවත් ඔවුන් තරයේ විශ්වාස කරන බැවිනි. මේ අනුව වතුකරේ සිටින සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දරුවන් අධ්‍යාපනය මග නතර කරමින් රැකියාවන්වලට යොමු වේ. නමුත් වතුකරයේ වර්තමානය වන විට අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ හෝ වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල නියුතු එනම් ගුරුවරුන්ගේ දරුවන් පමණක් උසස් අධ්‍යාපනය සහ විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනයට ප්‍රවේශ වීමක් දක්නට ලැබේ.

> "මගේ මව ගුරුවරියක්. ඒ නිසා මම ඉන්න වතුකරේ විශ්වවිද්‍යාලයකට ගිය පළවෙනි කෙනා මම. මට හිතෙන්නේ ගොඩක් අය උත්සහ කරන්නේ නැහැ ඉගෙනගන්න. එයාල හිතන්

ඉන්නේ A ගත්ත අයට විතරයි කැම්පස් යන්න පුළුවන් කියලා. අනික් ගොඩක් අය මුදල් හම්බ කරන්න හුරු වෙලා නිසා අධ්‍යාපන කටයුතු කරන්න කැමති නැහැ" (කාන්තාව, අවු: 28).

මෙහිදී පැහැදිලි වන්නේ රජය විසින් මෙම වතු ජනතාවගේ අධ්‍යාපනය සඳහා අවම අවධානයක් ලබා දෙනවා සේම එම ජනතාවගේද අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය දියුණු කර ගැනීම සඳහා උනන්දුවක් නොමැති බවයි මොවුන්ට රජයේ වැදිහත්වීමක් සිදු නොවුවද ප්‍රජාවක් ලෙස සව්වල ගැන්වී එක් එක් වතු ප්‍රදේශය තුළ සිටින ලිවීමට කියවීමට හැකි පුද්ගලයකු මගින් තමන්ට අවශ්‍ය දැනුම ලබා ගැනීමට ඔවුන් විසින්ම ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගැනීමට උත්සාහ කරන්නේ නම් ඇතැම් විට රජයේ සහයද ඇතිව ඔවුන්ට අවශ්‍ය අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබාදීමට හැකියාව පවතී නමුත් සිදු වන්නේ මොවුන් අධ්‍යාපනය නොසලකා හැරීම මත දැනුම තුළ පවතින දුර්වලතාවයත් ඒ තුළින් සමාජ බලය නොමැති වීමක් මෙන්ම ඒ හරහා හඬක් නැගීමට, සමාජය තුළ ඔවුන් වෙනුවෙන් කථිකාවතක් ගොඩනැගීමට නොහැකි වීමත් ඒ හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ ජීවිතය තුල සංවර්ධනයක් ඇති කර ගැනීමට අවශ්‍ය මාර්ගයන් අවහිරවීම සිදුවීමත්ය.

වතුකරයේ මුල් ළමාවිය සංවර්ධනය සඳහා ළමුන් යොමු වීම නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට වඩා වැඩිවේ. (Primary Grade 1-5, Estate 39.6) එමෙන්ම ද්විතික අධ්‍යාපනය (Secondary School Grade 6-10 Estate 41.8) වතුකරයේ ළමුන් නාගරික සහ ග්‍රාමීය මට්ටම සමග සමඟ සමව පවතී සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා යාමේ දී සැලකිය යුතු පහත බැසීමක් වතුකරයේ දරුවන් තුළ අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු යොමු වීම දක්නට ලැබේ ප්‍රමාණය 5.4 ලෙස සඳහන් කළ හැකිය එමෙන්ම උසස් පෙළ සිට ඉහලට ඉහලට යාමේදී අධ්‍යාපනික වශයෙන් විශාල පහළ බැසීමක් පෙන්නුම් කරයි එය 3 දක්වා පහත වැටේ (Household income expenditure survey, 2016).

රූප සටහන 02: වතු ප්‍රජාවේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය

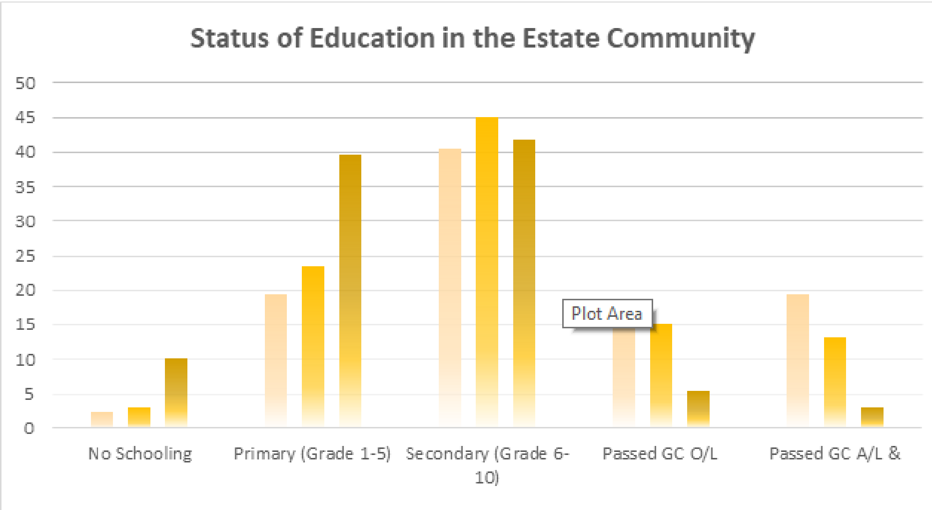

මූලාශ්‍ර: Household Income Expenditure Survey, 2016

ඒ අනුව වතුකරයේ දෙමව්පියන් අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ දරුවන්ට ධනාත්මක සමාජ සමාජානුයෝජනය සිදු නොකරන බව ඉහත දත්ත ඔස්සේ පැහැදිලි වේ. නමුත් සිදු කළ යුත්තේ වයස අවුරුදු හයේ සිට උසස් පෙළ දක්වා නිවැරදිව දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබාගැනීමට අවස්ථාව සැකසීමයි. එහිදී බොහෝ විට එම පරම්පරාව තුළින් හෝ සංවර්ධනය කරා යාමට මෙන්ම ධනාත්මක ආකල්පයන් වර්ධනය කරගැනීම, මෙන්ම එය හරහා ඵලදායි ජීවිතයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය සන්දර්භය ගොඩනැගීමට මෙන්ම, ස්වයං රැකියාවන් සිදු කිරීමට, එමෙන්ම විවිධ රැකියා ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ පුළුල් දැනුමක් ලබාගැනීම, නව විෂයන් පිළිබඳව පුළුල් දැනුමක් ලබා ගැනීම හරහා දෙමව්පියන් මෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවිතය තුළ ද සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට මෙම අධ්‍යාපනයේ ඇති වටිනාකම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම වැදගත් වේ. එය දෙමාපියන් විසින් සිදු නොකරන්නේ නම් දරුවන් අධ්‍යාපනය සඳහා යොමුවන කාලසීමාව තුළදී ද අධ්‍යාපනයේ වටිනාකම කියා දෙමින් ඒ සඳහා ඔවුන්ව බලගැන්වීම කිරීම මෙන්ම විශේෂයෙන්ම ඔවුන්ගේ භාෂාව හසුරුවීම එනම් රටේ ප්‍රධාන භාෂාව හැසිරවීමට දැනුවත්භාවයක් ලබාදීම වැදගත් වේ.

වතුකරයේ අධ්‍යාපනික කටයුතු සිදු කිරීමට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් ප්‍රමාණය රජය තුළින් මොවුන්ට ලබා නොදීමත් ගුරුවරුන් ඇතුළු අවශ්‍ය පොත්පත් භාණ්ඩවල හිඟය හේතුවෙන් ඔවුන්ට අධ්‍යාපනය සඳහා ධනාත්මක පෙළඹවීමක් ඔවුන් වෙත කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බව දත්ත තුළින් පැහැදිලි වේ. මේ හේතුවෙන් දරුවන්ට අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක සමාජානුයෝජනය සමාජය තුළින් ලබා දෙන්නේ නම් එක් පරම්පරාවකින් හෝ වතුකරේ සංවර්ධනය නගා සිටුවීමට මෙන්ම යහපත් ඵලදායි

ජීවන තත්ත්වයක් ඇති කිරීමට අවස්ථාව ඔවුන්ට ලබාදිය හැකිය. එයට ඔවුන්ගේ සෘණාත්මක උපකල්පනයන් ඉවත් කිරීම කළ යුතුයි.

මීට අමතරව ඔවුන්ගේ ජීවිතය වතු ආශ්‍රිතව පමණක් ගොඩනගා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමේදී දෛනිකව ඔවුන් තේ දළු නෙලීමට සහ ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා පමණක් අවධානය යොමු කරමින් කටයුතු කරයි. ඉන් එපිට ඔවුන් ව්‍යවසායකයන් වීමට හෝ ස්වයං රැකියාවක නිරත වීමට දක්ෂතා තිබුණද ඒවා තුළින් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නොගෙන බොහෝ වතුවල රැකියා සඳහා ගමන් කරයි.

> " මට දැන් අවුරුදු 65 මට හොඳට දෙමළ ජන ගී ගායන හා නර්තන හැකියාවක් තිබුණා. මම ඒවට හරි ආස වුණා. ඒත් ඒකෙන් ඉදිරියට යන්න බැරි වුණා. තිබ්බ ආර්ථික ප්‍රශ්නයි සාම්ප්‍රදායික කාන්තාවක් තේ දලු කඩන්න යොමු වෙලා තිබ්බ නිසා ගෙදරින් බලපෑම් කළේ ඒ රැකියාවට. ඒ නිසා ඒ රැකියාව සිදුකර නමුත් මට දැන් ඒ රැකියාව කරන්න අමාරුයි. දැන් මම ජන ගී ගායනා කරලා සතුටු වෙනව දැන් ඒ සඳහා දරුවන්ගෙන් උපකාර සහ නිදහස ලැබෙනවා" (කාන්තා, අවු: 65).

එමෙන්ම වර්තමානයේ සිටින තරුණ පිරිස් වෙනත් රැකියාවන් සඳහා කොළඹ වැනි නාගරික ප්‍රදේශවලට පැමිණියද ඔවුන්ට එහිදී පවතින ආර්ථික ගැටළු හමුවේ වැඩිවන මිල ගණන් හමුවේ ආහාර මිල ඉහළ යාම, නවාතැන් පහසුකම් නොමැතිවීම හේතුවෙන් එම රැකියාවන් අත්හැර දමා නැවතත් වතුකරය වෙත යාමට උත්සහ කරයි. ඒ අනුව දත්තදායකයන් සඳහන් කරන ලද්දේ වතුකරේ සිට පැමිණි බව දැනගත් පසු වේතන සාකච්ඡා කිරීමේදී ඉතාම අඩු මුදලක් ලබාදීමට ඔවුන් පෙළඹෙන බවයි.

> "මම කොළඹ රැකියාවකට ගියා. ඊට පස්සේ නවතින්න තැනයි, කෑමටයි, බීමටයි මුදල් ගියාම මට කීයක්වත් ඉතිරි වෙන්නෑ. එයාලා අපි දෙමළ වතුකරය අය නිසා අඩු පඩියට වැඩ ගන්නෙ ඉතින් ඊට වඩා වතුකරේ වැඩ කරන එක හොඳයි කියලා හිතලා මම මෙහෙ ආවා". (පුරුෂ, අවු: 38).

මේ ආකාරයට වතුකරයේ තරුණයින් ද ඔවුන්ගේ සමාජ පරිසරයෙන් වෙන්ව ගොඩනැගීමට උත්සහ කිරීමේදී වතුකරයේ ජනතාවගේ ඌන සංවර්ධිත ස්වභාවය, අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින දුර්වලතාවයන් හේතුවෙන් ලේබල් ගැසීම සිදු කරමින් ඒ තුළින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට උත්සාහ දැරීමද ඔවුන්ගේ ජීවිතය සංවර්ධනය කරා ගෙන යාම තවදුරටත් දුෂ්කර කාර්යයක් බවට සමාජය තුළින් ද පත් කරනු ලබයි.

සංස්කෘතිය හා දේශපාලනය

එමෙන්ම මීට අමතරව මලෛයග දමිළ ජනතාව සංවර්ධනය නොවී ආරම්භක ස්ථානයේම තවමත් සිටීමට හේතුව වන්නේ ඔවුන්ගේ සංස්කෘතියයි. ඔවුන් ඔවුන්ගේ ජීවත් වන සමාජය තුළින් මෙන්ම ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය තුළින් වෙනත් සංස්කෘතීන් වෙත අනුගත වීමට දක්වන බිය ප්‍රධාන වේ. මෙහි සමාජවිද්‍යාත්මක හැඳින්වීමේදී සංස්කෘතික තිගැස්ම, සංස්කෘතික කම්පනය ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. මලෛයග දමිළ ජනයා වතුකරයේ මුල්බැස ගනිමින් ජීවත් වන අතර ඔවුන්ගේ සාම්ප්‍රදායිකත්වයට ඔවුන්ගේ සංස්කෘතීන්ට මූලිකත්වය ලබාදෙයි. එයින් පිට සංස්කෘතීන් වෙත ගමන් කිරීමට තමන්ගේ පාරම්පරික ඇවතුම් පැවතුම් වෙනස් කිරීමට ඔවුන් බියක් දක්වයි. එනම් වතුකරයේ මහා සංස්කෘතියට අනුගත වීමට, තරගකාරී සමාජය තුළ සංවර්ධනය වී ඇති සමාජය තුළට බැස ජීවත් වීමට ඔවුන් මැලිකමක් මෙන්ම ඒ සඳහා අනුගත වීමට අකමැත්තක් දක්වයි. මේ හේතුවෙන් ඔවුන්ට ඔවුන්ගෙන් පසු පරම්පරාවට ද ඔවුන්ගේ සංස්කෘතියෙන් එහා යෑමට උගන්වන්නේ නැත. මේ හේතුව නිසාවෙන් ඔවුන් ඔවුන් විසින්ම මහා සමාජය, සංස්කෘතිය තුළින් පසුපසට යෑමත් ඔවුන් විසින්ම ඔවුන් නොසලකා හරින කොන් කරන, ආන්තීකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් ලෙස ලේබල් කර ගැනීමත් සිදුවන බව ඔවුන්ගේ අදහස් හා සිතුම් පැතුම් හරහා, රැකියාවන් සඳහා අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති ආකල්ප හමුවේ මෙන්ම ඔවුන් එදිනෙදා ගෙවන ජීවන රටාවන් හමුවේ හඳුනාගත හැකි ප්‍රබල කරුණකි. නමුත් ඔවුන්ට ඵලදායි යහපත් ජීවන රටාවක් ලබා ගැනීමට නම් තරගකාරී සමාජයට යොමු වීමත්, සංස්කෘතීන්ට අනුගත වීමට මෙන්ම සංවර්ධනය වන සමාජය තුළ දැනුම තොරතුරු ලබා ගැනීමට, ඉදිරි පරම්පරාව ධනාත්මක ලෙස සමාජානුයෝජනය කිරීම මෙන්ම බලමුලු ගැන්වීම හරහා පුරවැසිභාවය ලබා ගන්නා සේම ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංවර්ධිත දමිළ ජන කොට්ඨාසයක් බවට පත්විය හැකිය.

මෙම ප්‍රජාවගේ සංස්කෘතික වර්ධනයට, ප්‍රජාව වර්ධනයට විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කර ද ඒවා සාර්ථක නොවන්නේ ඔවුන් තවමත් ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය තුළ පවතින ජාතික හැඟීමට අනුගත නොවී ඇති බැවිනි. එනම් ඔවුන් බොහෝ විට ජනවාර්ගිකත්වයට එනම් ඉන්දියානු දමිළ යන ජනවාර්ගිකත්වයට ඇලුම් කරයි. මේ පිළිබඳව ආනන්ද (2014) ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ සමාජ ව්‍යාපාර ප්‍රොටෙස්ටන්ත බුදුසමය හා ධනවාදී ක්ෂාරය උත්සහ කරන්නේ යම් ජාතියක් හෝ ආගමක් සංවර්ධනය කිරීමට ඔවුන් තුළ ජාතිකත්වය (National Building) යන හැඟීම ඇතිවිය යුතු බවයි. එසේ නොවන්නේ නම් සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ ප්‍රතිපත්ති යනු නිෂ්ඵල සහ චාරිත්‍රයක් ලෙස ගොඩනැගෙන ක්‍රියාවලියක් බවට පත්වෙන බව පැහැදිලිය. ඒ අනුව සංස්කෘතික සහ දේශපාලනික වශයෙන් මෙම ප්‍රජාව තුළ ශ්‍රී ලාංකික යන අනන්‍යතාවය සහ ජාතික හැඟීම වර්ධනය කරගත යුතුය.

ඔවුන් විසින්ම මානසික තත්වය ගොඩනගා ගත යුතු අතර එයට අවශ්‍ය වපසරිය රාජ්‍ය ආයතනය, දේශපාලන පක්ෂ සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්ගේද මැදිහත්වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

එයට හේතුව වන්නේ ඔවුන්ගේ ශ්‍රමය අනෙකුත් සියලුම ක්ෂේත්‍රයන්ගේ අභිබවා රට තුළ විශාල ආදායමක් ලබා දෙන නිසා දමිළ ප්‍රජාව යනු ශ්‍රී ලාංකික බවු සංස්කෘතියේ නියෝජනය කරන තවත් ඒත් වටිනා ජනකොට්ඨාසයක් වීම හේතුවෙනි. එසේම දෛනිකව වැටුප් ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට දායක වන ප්‍රධාන පෙළේ පිරිසක් වීම හෙයින් ඔවුන්ගේ ද පෞද්ගලික ජීවන සංවර්ධනය කරා ළඟා කර ගැනීමට දරිද්‍රතාවයෙන් අවම වීමට මෙන්ම අවුරුදු 200ක දරිද්‍රතාවයෙන්, දුර්වලතාවයන් ඉවත් කර ගනිමින් බලමුළු ගැන්වූ බල මුළුගැන්වී සමාජයට අවතීර්ණ වන ශක්තිමත් ප්‍රජා කණ්ඩායමක් වීමට නම් ඉහත සඳහන් කරන ලද සියලුම කාරණාවන් සඳහා රජයේ රජයේ අවධානය හා මැදිහත්වීමත් මලෙලයග දමිළ ප්‍රජාවගේ අවධානය හා ඒ වෙනුවෙන් වැඩ කටයුතු කිරීමත් සිදුකළ යුතුයි.

නිගමනය

ශ්‍රී ලංකාව බහුවිධ සංස්කෘතීන්ගෙන් හෙබි රාජ්‍යයක් වන අතර එන් සුවිශේෂී ජන කොට්ඨාසයක් ලෙස ඉන්දියාවෙන් මෙරටට වර්ෂ 1823-1834 දීපැමිණි දකුණු ඉන්දීය දමිළ ප්‍රජාව හඳුනාගත හැකිය ඔවුන් වතුකම්කරුවන් ලෙස මෙරටට ගෙන්වා ගත් අතර ඉන් පිරිසක් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශයන්ට සංක්‍රමණය වී තේ කර්මාන්තය ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කරගනිමින් ජීවත් වේ. 2023 වර්ෂය වන විට ඔවුන් මේ රටට පැමිණ අවුරුදු 200ක් සපිරෙයි.

සුළුතර ප්‍රජාවක් ලෙස මෙම මලෙලයග දමිළ ප්‍රජාව දීර්ඝ කාලීන සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික වශයෙන් බහිෂ්කරණයකට ලක්වීමට බලපාන ලද පුරවැසිභාවයේ අර්බුදය ආකාර ද්විත්වයකින් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ඉන් පළමුව හේතු සාධකය ලෙස එම ප්‍රජාවගේ භූමිකාවන්වල පවතින ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් හඳුනාගත හැකි විය. එනම් ඔවුන් ජාතික අනන්‍යතාවයට වඩා ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවයට ප්‍රිය කිරීම මත ඔවුන් විසින්ම සමාජයේ අන්තිකරණයට ලක් වූ ප්‍රජාවක් ලෙස ලේබල් කරගෙන තිබීමත් ඔවුන් තුළ පවතින සෘණාත්මක සමාජානුයෝජනයත්, ඔවුන්ගේ උපසංස්කෘතිය මත පමණක් යැපෙමින් ජීවත් වීමත්ය. එමෙන්ම මීට අමතරව ප්‍රජාවක් ලෙස සංවර්ධනය කරා ළඟා වීමට අවශ්‍ය සවි බලගැන්වීමට උත්සාහ නොකිරීමත්, ඒ හරහා සමාජයේ දැනුම නොමැති වීමත්, ඒ තුළින් සමාජය තුළ බලයක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීමත්, බලය නොමැති වීම මත ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් ඔවුන්ට හඬක් නැගීමට නොහැකි වීමත් මත ඔවුන් දීර්ඝ කාලීනව ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෙකු ලෙස සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික ගැටලුවලට මුහුණ දෙනු ලබයි.

එමෙන්ම දෙවන හේතු සාධකය ලෙස රජයේ භූමිකාවන් හඳුනාගත හැකිය. එහිදී රජයේ විවිධ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මෙම ප්‍රජාව සවිබල ගැන්වීම සඳහා නිසි ක්‍රමෝපායන් හඳුනාගෙන නොමැති වීමත්, ගන්නා ලද බොහෝ ක්‍රියාමාර්ග එම ප්‍රජාවගේ දෛනික ජීවිතය හා සංස්කෘතිය සඳහා නොලගැලපෙන ඒවා බැවින් ඒවා අසාර්ථක වීමත් සිදුවිය හැකිය. එයට හේතුව වන්නේ මෙම දමිළ ප්‍රජාව සමාජය තුළ ආන්තීකරණයකට ලක්වී ඇති ප්‍රජාවක් බැවින් සමාජය තුළ ඔවුන් සැඟවුණු ප්‍රජාවක් (Hidden Community) ලෙස ජීවත්වීම හේතුවෙනි. එහිදී සමාජය තුළ හඬක් නොමැති වීම නිසා රජයේ අවධානයද මොවුන්ට අවම වීම මත මොවුන් දීර්ඝ කාලීන සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික මෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවිතය සඳහා ඔවුන්ට උඩුකුරු චලනතාවයක් ලබා ගැනීමට හැකි සියලුම ප්‍රවේශ, එනම් අධ්‍යාපනය, රැකියා තත්ත්වයන්, යටිතල පහසුකම් සහ සෞඛ්‍ය යනාදී අහිමිවීම සිදුවේ. මෙලෙස රජයේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක වීමේදී මෙම ප්‍රජාව සඳහා අවධානය ලබා නොදීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවිතය නගා සිටුවීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක නොකිරීම මත ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසිභාවය ලැබුණද මෙම ප්‍රජාව දීර්ඝකාලීන සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික යන ප්‍රපංචයන් බහිෂ්කරණයට ලක්වී ඇත.

ඒ හරහා එම ප්‍රජාවට පමණක් නොව අනාගතයේදී ශ්‍රී ලංකාවක් වශයෙන් සංවර්ධනය වීමේදී සමාජයේ ගැටලු ඇති විය හැකිය. එනම් සමාජීය ගැටළු ලෙස හඳුනා ගැනීමේ දී සියදිවි නසා ගැනීම, මිනිස් කුට්ටනය, මන්දපෝෂණය, මාතෘ හා ළමා මරණ අනුපාතය ඉහළ යෑම, මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම් ඇතිවීම, අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය යටිකුරු චලනතාවයක් ඇතිවීම ආදිය සිදුවිය හැකිය. ඒ අනුව රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නාගරික ග්‍රාමීය වතු යන සියලු අංශයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමත් ප්‍රජාවක් වශයෙන් එම ප්‍රතිපත්ති, සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා උනන්දුවක් මෙන්ම ජාතික හැඟීම වර්ධනය කරමින් කටයුතු කිරීමටත් උත්සාහ කරන්නේ නම් ප්‍රජාවක් සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලනික යන ප්‍රපංචයන්ගේ සංවර්ධනයක් ලබා ගත හැකි බව නිගමනය කළ හැකිය.

යෝජනා

සුළුතර ප්‍රජාවක් ලෙස මලෙයගල දමිළ ප්‍රජාව දීර්ඝ කාලීනව සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික වශයෙන් බහිෂ්කරණයට ලක් වීමට හේතුවන කාරණාවන් මූලික කරුණු ද්විත්වයක් යටතේ ඉහත දත්ත අනුව හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අනුව රාජ්‍ය අංශයෙන් සහ දමිළ ජනතාවට මෙම තත්වයෙන් මිදීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ වගකීම් පැවරේ. ඒ සඳහා පහත ආකාරයේ යෝජනා ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

රාජ්‍ය අංශය සඳහා

රජය විසින් පුරවැසිභාවය හරහා ඔවුන්ගේ අයිතීන් ගැන දැනුමත් කිරීම කළ යුතුය. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ගොඩනැගීමේදී සහ අයවැය සැකසීමේ දී ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම කළ යුතු තවත් ප්‍රධාන කාරනවක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එමෙන්ම දමිළ ජනතාවගේ කටයුතු පහසු කරවීම සඳහා දමිළ භාෂාව දන්නා නිලධාරීන් රාජකාරි සඳහා පත්කිරීම මෙන්ම සාමාන්‍ය ජනයා මෙන් ඔවුන්ටත් සම්පත් සමානව බෙදා වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම කළ හැකිය. දමිළ ප්‍රජාවගේ උන්නතිය සඳහා ස්ථිර ක්‍රියාමාර්ග රජය තුළ තිබීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම තවත් වැදගත් ක්‍රියාමාර්ගයක් වේ. දෙමළ ප්‍රජාව බලගැන්වීම, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය ආයතනයක අංශය සහ සාමාන්‍ය මහජනතාවගේ මැදිහත්වීමෙන් මූලික අයිතිවාසිකම්, පාලනයන්, යුක්තිය, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය සමාන කිරීම සඳහා දැනුවත් භාවයෙන් යුත් වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම මෙන්ම ප්‍රජාව මුහුනදෙන ගැටලුණ අසමානතාවයන් හා වෙනස්කොට සැලකීම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම කළ යුතුය. ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී දමිළ ජනයාගේ අදහස් සඳහා ද මූලිකත්වය ලබා දීම ඉහත සඳහන් කරන ලද සියලුම කාරණාවන් හා සමානවේ.

රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා

දමිළ ජනතාව බලමුලු ගැන්වීම සඳහා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කළ යුතුය. එමෙන්ම දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබා දීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී දී රජයට සහය ලබාදී, එම ප්‍රතිපත්ති මෙන්ම ඔවුන් ගන්නාවූ ක්‍රියාමාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහයෝගය ලබා දීම සිදු කළ යුතුය.

දමිළ ජනතාව සඳහා

ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත් වන ශ්‍රී ලාංකිකයකු ලෙස ජානවාර්ගිකත්වයට වඩා ජාතියට ඇල්මක් දක්වන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකාවේ රජය විසින් සපයන සංවර්ධනීය ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ තම සංවර්ධනය ළඟා කර ගැනීමට හැකියාව පවතී. සමාජය මෙන්ම පුරවැසියෙකු ලෙස ලැබෙන වරප්‍රසාදයන් මෙන්ම අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව දැනුවත් වීම ඔවුන් කළ යුතු ප්‍රධාන කර්තව්‍යයකි. නිවැරදි සමාජානුයෝජන ක්‍රියාවලියක් පවුල් තුළින් ගොඩනඟා ගැනීම සියලුම පරම්පරාවන් විසින් සිදු කිරීමට වග බලා ගත යුතුය. එමෙන්ම උප සංස්කෘතීන් තුළ පමණක් නොව මහා සංස්කෘතියටද අනුගත වෙමින් තරගකාරී සමාජයට ප්‍රවේශ වීමට වැඩිහිටියන් මෙන්ම කුඩා වයසේ සිට දරුවන් ඒ සඳහා හුරු කිරීම සිදු කිරීම සහ කුඩා වයසේ මෙන්ම දරුවන් වැඩිහිටි වියට පැමිණි විට අධ්‍යාපනය නතර නොකර අධ්‍යාපනය තුළ නිරතවීමට

ඔවුන්ව බලගැන්වීම කළ යුතුය. එමෙන්ම උත්සාහ කළ යුතු ප්‍රධාන කාර්යයක් වන්නේ සමාජයේ අනිකුත් සියලු දෙනා සමගම සන්නිවේදනය සිදු කිරීමට උත්සාහ කිරීමය.

සමුද්දේශ

ආනන්ද., එස්.ජී. (2014). ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ සමාජ ව්‍යාපාර ප්‍රොටෙස්ටන්ත බුදුසමය හා ධනවාදී ක්ෂාරය

ඊරියගම., ටී. (2006). ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ නූතන යුගය. ගොඩගේ සහෝදරයෝ

උයන්ගොඩ., ජේ. (2010). සමාජයේ අපි ඔක්කොම සමාන පුරවැස පුරවැසි භාවයේ දේශපාලන න්‍යාය සහ භාවිතය. සමාජ විද්‍යා සංගමය. කොළඹ.

ජයවර්ධන., කේ. (2004). ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරු ව්‍යාපාරයේ නැගීම. කරුණාරත්න සහ පුත්‍රයෝ. හෝමාගම

ද සිල්වා., ආර්. (2005). ශ්‍රී ලංකාවේ තේ ඉතිහාසය. සමාජ පොත් ප්‍රකාශන. ජා- ඇල

මනතුංග. අන්වර්. (2016). අනන්‍යතාවයක් සොයා යන වතුකරේ ද්‍රවිඩ ප්‍රජාව. යහ පාලන ලංකා

රත්නායක. එන්.වී.,(2016). වතු ප්‍රජාවේ දරුවන්වයේ අධ්‍යාපන කුසලතා සහ ආර්ථිකමය බලපෑම.Journal of Social Statistics. Retrieved From: https://repository.kln.ac.lk/bitstream/handle/123456789/15455/STATICA%202016%20%203%2801%29.9-16.pdf?sequence=1&isAllowed=y

විජයකෝන්., එස්. (2016). වතු කම්කරුවන්ගේ ආර්ථිකය නගා සිටුවීම.

Bosumatari, D., & Goyari, P. (2013). Asian Journal of Multidisciplinary Studies Educational Status of Tea Plantation Women Workers in Assam: An Empirical Analysis. Retrieved From: https://core.ac.uk/download/pdf/229682615.pdf

Chandrabose A.S., Sivapragasam P.P.(2011). Red Color of Tea: Central Issues that Impact the tea plantation community in Sri Lanka.Kumara Book House. Colombo.

CS Global Partners. (2023, March 20). What Are The Different Types of Citizenship? - CS Global Partners. CS Global Partners Limited. https://csglobalpartners.com/resources/the-different-types-of-citizenship/

Dujan, P. (2023, August 8). Nationality and Citizenship: Are they different or the same? Visagov. https://www.visagov.com/en/blog/nationality-vs-citizenship#:~:text=Although%20they%20are%20similar%20in,you%20have%20rights%20and%20responsibilities

Institute of Social Development.(2017). 150 Years of Ceylon Tea and Community. Printsrilanka. Kandy.

Institute of Social Development.(2017). සැවොම කැටුව යාම : ශ්‍රී ලාංකීය කඳුකර දෙමළ ජනතාවගේ තිරසාර සංවර්ධනය උදෙසා. ප්‍රින්ට් ශ්‍රී ලංකා. මහනුවර.

Malaiyagam 200. Institute of Social Development. Cinesita Town Hall. Nuwaraeliya. Sri Lanka.

Saravanakumar, A. R., Jazeel, A. M., & Alshebeb, A. (2017). Challenges for Improving Quality in Education at Primary and Secondary Schools in India and Sri Lanka. Retrieved From: https://www.researchgate.net/publication/329773588_Challenges_for_Improving_Quality_in_Education_at_Primary_and_Secondary_Schools_in_India_and_Sri_Lanka

Verit Research (2019). Hill Country Tamil of Sri Lanka: Analysis of Legal and Policy Issues Affecting Labor and Governance Structure.

Verit Research and Institute on Statelessness and Inclusion. (2019). Hill Country Tamils of Sri Lanka: Towards Meaningful Citizenship

Vijesandiran S. (2021). Study on Living Wage for the Sri Lankan Tea Estate Workers. Institute of Social Development.

Wikramasinghe N. (2017, June). Reorienting_the_Study_of_Citizenship_in_Sri_Lanka. Researchgate. Retrieved November 11, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/321636361_Reorienting_the_Study_of_Citizenship_in_Sri_Lanka

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 04
ISSN 2478-0642

Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

Patient Satisfaction in Indigenous Medical System of Sri Lanka: A Literature Review

K. Sivadharan, PhD Candidate, Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka, drsivadharan@hotmail.com

R. Sivakanesan, Department of Biochemistry, University of Peradeniya, sivaskanda@gmail.com

G. R. S. R. C. Samaraweera, Department of Economics and Statistics, Sabaragamuwa University of Sri Lanka, sumadi@ssl.sab.ac.lk

Received: 27 November 2023 / **Revised:** 28 January 2024 / **Accepted:** 10 February 2024

Abstract

Ayurvedic medicine in Sri Lanka has four systems of medicine and they are collectively referred to as indigenous medicine. However, indigenous medicine is used by Sri Lankans and people all over the world. Because of this, World Health Organization (WHO) mentions that 80% of the world's population relies on indigenous medicine. This paper discusses patient satisfaction in Sri Lanka's indigenous medical system. Patient satisfaction is becoming increasingly important in the health care industry; measuring patient satisfaction with healthcare service quality is an important component of a healthcare system's overall evaluation. That is difficult to achieve in the indigenous sector. Review articles are obtained from Lens.org, Google scholar and high-index journals. Articles are selected through PRISMA. Patient satisfaction is determined by different categories of dimensions:

clinical or non-clinical, intrinsic - extrinsic and internal treatment – external treatment. The majority of articles discuss nonclinical aspects of patient satisfaction. Because of the nature of drugs, clinically related patient satisfaction is extremely difficult in indigenous medicine. Non-clinical related patient satisfaction is controlling in nature. If taken about non-clinical and clinical factors in this section as same as other dimensions. Patient satisfaction is influenced by both intrinsic and extrinsic factors. Intrinsic refers to the patient's internal causes, whereas extrinsic refers to the patient's external factors. Internal and external medicines are the foundations of indigenous medicine. Internal medicine has a bitter taste and slow onset of drug action that causes dissatisfaction, External medications are not the same as internal medications, which relieve pain and specific complaints and provide patient satisfaction.

Keywords: *External Medicine, Indigenous Medicine, Internal Medicine, Patient Satisfaction*

Introduction

The world health organization (WHO) defines traditional medicine as the sum of the knowledge, skills and practices based on theories, beliefs and experiences, indigenous to different cultures, whether explicable or not, used in maintenance of health, as well as in the prevention, diagnosis, improvement or treatment of physical and mental illnesses (WHO, 2019).

According to the World Health Organization (WHO), 75 to 90 percent of people in developing countries rely on herbal medicine for their primary care. The reasons for its growing acceptance around the world include its safety, effectiveness, biocompatibility, better cultural acceptability, ease of availability, and lack of severe side effects (Satrupa & Mitra, 2011). Numerous studies have been conducted on the topic of satisfaction in the fields of sociology, psychology, marketing, and healthcare administration. Consumer expectations and opinions of the questioned service or product must be balanced in order to achieve consumer satisfaction, which is

understood to be a complex process. According to the 1990s competitive environment, "The satisfied customer is an indispensable means of creating a sustainable advantage (Newsome & Wright, 1999). Even though the terms "satisfaction" and "quality assessment" are frequently used interchangeably, satisfaction is generally regarded as being the broader concept. It can be viewed at both the level of the specific service encounter (transaction) and at a more global level, which includes all experiences with an organization (Newsome & Wright, 1999).

The 1960s consumer movement sparked an interest on studying patient satisfaction with healthcare. After 1960, next 63 years measured the patient satisfaction. The different factors were taken into account when determining patient satisfaction such as ease of access to care, perception of waiting time, patient-provider relationship, payment, and hospital facilities/environment (Iliyasu et al, 2010). Patient satisfaction is a crucial and frequently used metric for assessing the quality of the healthcare industry. According to Donabedian (1980) theory, the interpersonal component of care is crucial in determining how satisfied patients are with their medical treatment. A patient needs to think favorably about all aspects of the quality of care received, especially when it comes to the interpersonal aspects of health care, to be satisfied with the way that it was provided. According to Fox and Storms (1981), the satisfaction can only be resulted from alignment between patients' and providers' perspectives on what constitutes satisfaction in medical care. According to Linder and Pelz (1982), the patient satisfaction is influenced by their prior expectations, beliefs, and values regarding receiving medical care. Fitz Patrick and Hopkins (1983) contend that a patient's particular social environment affects how satisfied they are with the medical care they had been received. Assess the perceived comfort or discomfort that patients feel in relation to the services when determining the level of patient satisfaction that they experience. According to Ware et al. (1983), the degree to which patients are satisfied with their care depends on their individual preferences and expectations. Clinical outcomes, medical malpractice, claims and patient retention are all had been impacted by patient satisfaction. It has an impact on the effective, timely, and patient-centered provision of high-quality medical care

(Bhanu, 2010). Patient satisfaction and consumer satisfaction is not the same thing, but and many common medical situations do not fit the marketing-oriented conceptual model well or are inappropriate in other ways. The reasons why patient satisfaction with healthcare may vary especially in indigenous medicine are discussed below (Newsome & Wright, 1999). Communities in Sri Lanka possess a significant stockpile of underutilized, underappreciated, and unidentified indigenous knowledge and skills, most of which had become obsolete or go extinct for a variety of reasons. Particularly in medicine, the indigenous knowledge system largely still has a tacit nature. Consequently, it is extremely difficult to manage indigenous knowledge of indigenous medicine (Padmasri, 2018). Ayurveda, Siddha, Unani, and *Deshiya chikitsa* are among the four medical systems that make up Sri Lanka's indigenous medicine as mentioned Ayurveda in Ayurveda act 1961 no 31(Kamal, 2020). This review is discussed about patient satisfaction about indigenous medicine in different dimensions. Such as (1) clinical and non-clinical, (2) intrinsic and extrinsic, (3) internal medicine and external medicine.

Research Objectives

There are three objectives of this review.

1. To identify the clinical and non- clinical factors associated with patient satisfaction of indigenous medical system in Sri Lanka
2. To identify the intrinsic and extrinsic factors associated with patient satisfaction of indigenous medical system in Sri Lanka
3. To identify the internal and external treatment related factors associated with patient satisfaction of indigenous medical system in Sri Lanka

Research Methodology

This study's systematic literature review (SLR) methodology was used to review the literature. Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analysis (PRISMA) is a common format for reporting the SLR (Liberati et al., 2009). To establish the criteria for articles and analysis techniques to be included, a protocol

was created. Inclusion standards are listed in Table 1. Following a standard procedure advised for a PRISMA systematic literature review (Liberati et al., 2009) articles were included. PRISMA is strongly advised in medicine. Authors who want to conduct the SLR, however, frequently use narrative and arbitrary guidelines because there isn't a framework like this in the social sciences (Pahlevan-Sharif et al., 2019). Identification, screening, and inclusion are the first three steps of the PRISMA.

The identification stage includes the use of keywords or search terms, search criteria, databases, and data extraction. The typical search terms used were "Patient satisfaction," "Indigenous medicine," “complementary alternative medicine” "external application," antecedents, and outcomes. The "OR" operative for terms that are similar to "patient satisfaction" and the "AND" operative between antecedents and outcomes were used to develop the search criteria. The search criteria were entered into LENS.ORG. Google Scholar and “My collection”. Article screening are divided into two categories: screening and eligibility checking. Both automatic and manual screening is used in the process. Following the inclusion criteria from one to five listed in Table 01, the articles were added using the databases' standard automatic screening functionality. The number of articles that have been excluded thus far and the causes are described in Table 02. Additionally, each article was manually evaluated by the author's two independent co-workers in accordance with the inclusion criteria listed in Table 01. The evaluation of methodological reporting is crucial for the eligibility check of the articles (Meline, 2006; Priyashantha et al., 2021; Priyashantha & Dilhani, 2022). Eighty articles met the inclusion criterion for the study, while the others were excluded, and the empirical research that used quantitative methodologies in those eighty were included. 38 articles from the lens.org database, 40 articles from the Google scholar database and 57 articles from “my collection” were retrieved. The retrieved list, which included the title, abstract, keywords, names and affiliations of the authors, the name of the journal, the number of citations, the year, etc., was then exported CSV files to a Microsoft Excel sheet. After that, the duplicates were looked up and eliminated.

Table 01: Inclusion Criteria

No	Inclusion criteria
01	Publication duration 2018-2023
02	Publication in academic journals
03	Publication as academic articles
04	The articles in the English language
05	Empirical research that employed quantitative methodologies

Source: Authors Conception, 2023

The task was completed independently by the author's two co-workers, and any disagreements over inclusion were settled through conversation. Table 02 explains the number of articles that were excluded at this time with justifications. The remaining articles were then exported to an MS Excel sheet, along with their title, abstract, keywords, authors' names and affiliations, journal name, citation counts, and year of publication, to be fed into the VOS viewer for the required analysis. The article selection process and the reasons for excluding the articles are shown in Figure 02 Assessment of the bias of the article (researchers' bias) in article selection and analysis lowers the quality of reviews (Kitchenham and Charters, 2007). By adhering to a review protocol and selecting articles in a methodological, objective manner, the selection bias could be reduced.

Table 02: Exclusion Criteria

No	Exclusion criteria
01	Publications from non-recent years (others of 2018-2023)
02	Non patent application
03	Biological - non Homosapience
04	Publication from other language

Source: Authors Conception, 2023

As well as having two reviewers evaluate publications in parallel independently (Brereton et al., 2007). Additionally, it is possible to lessen analysis bias by using a preliminary protocol design that predetermines the analysis procedures (Xiao and Watson, 2019). Therefore, those steps were taken to remove bias from article selection and analysis.

A bibliometric analysis was the analysis technique employed. It was carried out using VOS viewer. Research activity is analyzed quantitatively using this technique (Aparicio et al., 2019; Paule-Vianez et al., 2020). The term co-occurrence analysis is one of the many bibliometric analyses that is essential to identifying the term used in article abstracts. The term co-occurrence network visualization was created using the term co-occurrence data that the VOS viewer had extracted. Using this method, the term is divided into a number of clusters so that the themes represented by each cluster could be found (Priyashantha et al., 2022). The modified Microsoft Excel sheet (CSV) was then used to feed the data into the VOS viewer Software, which ran the network visualization maps of the co-occurrence of terms and keywords (Figure 02 & Figure 03). That was done in an effort to determine the major themes in the studies that were chosen. As the keywords of a research article denote its primary content on a specific field of investigation, it is noteworthy that the keyword co-occurrence is to identify the main areas touched from the keywords of the studies. Furthermore, the term co-occurrence analysis searches key terms reflected in the titles and abstracts of each article in order to identify more about studies than the keywords co-occurrence. Lastly PRISMA flow diagram manually formed as follows in Figure 01.

Figure 01: PRISMA Flow Diagram

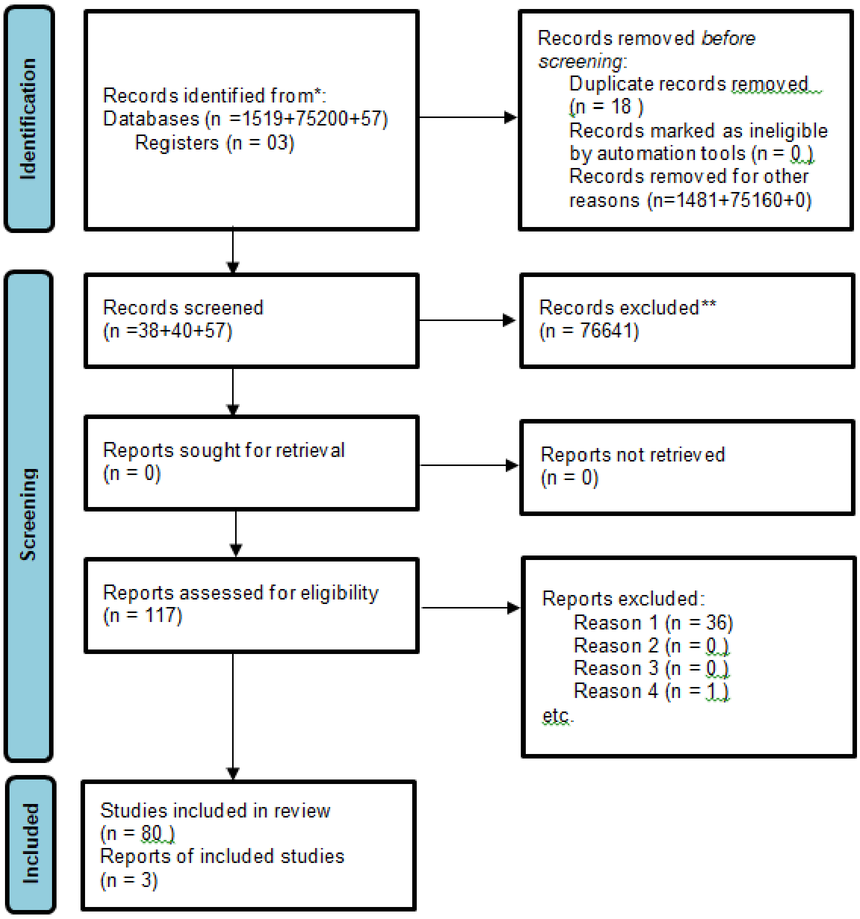

Source: Authors Conception, 2023

Results and Discussion

Results and discussion are describing the factors associated with the patient satisfaction of Indigenous medical system in Sri Lanka under three dimensions. The first dimension includes of clinical factors and non- clinical factors while the second dimension considered for instinct and extinct factors. Internal and external treatments related factors were considered under the third dimension. Those are predictors of patient satisfaction (Ahmed et al, 2011).

The First Dimension: Clinical vs Non Clinical Factors

The clinical and non- clinical factors associated with the patient satisfaction using indigenous medicine in Sri Lanka were reviewed under this section. Doctor - patient relationship, Patient and therapist/attendants/dispenser relationship, time spends with the doctors, post treatment relationships, privacy plans, preparative process, Personal hygiene of doctors/therapist, Technical skills of doctors/therapist, Doctors attention during/after treatment process, doctor's instruction, doctor equity thinking, Doctor's empathy to patients, harassment related matters, external treatment types are some of the important clinical factors discussed under this section while the non- clinical factors including, telephone conversation, front office conversation, contact details issuing, telephone reminding, availability and accessibility and infrastructure development are considered on the other way around.

Clinical Factors

a) Doctor- patient relationship

Over the time, the doctor-patient relationship has changed from a paternalistic model in which doctors made decisions on the patients' behalf to one that is more collaborative and patient-centered. In ethics, patient autonomy, and the understanding that the patient is an active participant in their care have been all contributed to the shift toward shared decision-making. Those are under history of doctor patient relationship and patient satisfaction (Brody, 1982).

The doctor-patient relationship is essential to providing quality healthcare and has a big impact on patient outcomes, satisfaction, and overall healthcare quality. The key conclusions from the literature on various facets of the patient-doctor relationship are synthesized in this review. The need for effective communication and trust-building in patient and doctor relationships (Matusitz & Spear, 2014). Shared decision-making improves the doctor-patient relationship (Legare & Witteman, 2013; Elwyn et al., 2012); patient-centered care makes good patient-doctor relationships

(Epstein et al., 2005); and patient-doctor relationships consist of ethical consideration. Cultural competency and diversity also affect the doctor-patient relationship (Eiser & Ellis, 2007; Ihara, 2004). The changing dynamics of the doctor-patient relationship emphasize the importance of trust, empathy, and communication (Brody, 1982), the essential elements of trust in the doctor-patient relationship, and provide insight into how fostering this trust improves patient outcomes. The concept of physicians empathy, its components, and its impact on patient satisfaction (PS) and adherents to treatment plans (Hojat et al., 2002) Shared decision-making between doctors and patients, making benefits, challenges, and strategies for implementation in clinical settings (Legare & Witteman, 2013), the four habits model, a framework for physician and patient communications, and its utility in improving patient outcomes (Epstein & Street, 2001), the importance of patient-centered communication in oncology care and its impact on patient emotional wellbeing and treatment decisions (Epstein & Street, 2007); the relationship is between physician empathy and patient satisfaction and adherence to medical recommendations (Kim et al., 2004).

The development of trust and a fruitful patient-doctor relationship depends on the effective communication. (Epstein & Street, 2001) Open, sympathetic, and transparent communication improves patient satisfaction and adherence to treatment plans, according to studies. Transparent communication, consideration for patient preferences, and the dissemination of accurate information all contribute to the development of trust. The above-mentioned point is under the collaborative doctor-patient relationship and patient satisfaction categories. In order to choose the best course of treatment, patients and doctors must collaborate in shared decision-making. This method takes into account the values, preferences, and scientific data of the patient. Shared decision-making, according to research, enhances patient satisfaction, treatment adherence, and healthcare outcome (Epstein,2005).

The patient-doctor relationship is influenced by socioeconomic and cultural factors. Patients from various backgrounds might have different communication styles and viewpoints on health. To ensure effective communication and the development of trust, doctors need to be culturally competent and sensitive to these differences (Epstein & Street, 2001).

The patient-doctor relationship faces difficulties despite its importance. The effectiveness of interactions is affected by time restraints, electronic health records, and administrative burdens. The training and communication abilities of doctors also influence how patients are treated. The patient-doctor relationship now has additional dimensions due to the technological advancements. Although telemedicine, electronic communication, and patient portals are practical, they also make it difficult to preserve the human and personal elements of healthcare interactions. The doctor-patient relationship is still changing as a result of the shifting healthcare environment. Understanding the effects of new communication technologies, interventions to enhance doctor-patient communication, and methods to address healthcare disparities across various populations should be the main areas of future research (Elwyn et al, 2012).

The standard of the doctor-patient relationship is impacted by race, ethnicity, and language. According to the literature, a more diverse physician workforce is necessary because minority patients are more likely to select minority doctors, to be happier in relationships based on language compatibility, and to feel more connected and involved in decision-making with racially compatible doctors (Ferquson & Candib, 2002). Similar to what is happening in Sri Lanka, fluency in another language is required for employment in the government sector in order to pass the efficiency bar exam. That resolves the aforementioned issue. In order for doctors to practice medicine effectively, patient equity is crucial. According to an indigenous belief system, a doctor, a patient, a staff member, and a drug working together in harmony will result in effective treatment. That is called *Chatus Pada or Nat patham* (Four limb) As a result, patients are more satisfied (Parimelalakar, 1956).

Patient and Therapist/Attendants/Dispenser Relationship

Patient satisfaction and knowledge of prescribed medications are both improved by pharmacist interaction and consultation with patients. The strongest correlation between patient knowledge, satisfaction, and communication tasks was observed (Garjani et al., 2009). Additionally, native druggists or dispensers must mention *Patiya* and *Apatiya* (wholesome and unwholesome diets) as well as *anuphana* (medicinal vehicles). As a result, patients are more satisfied.

In conclusion, the doctor-patient relationship is a dynamic and intricate part of providing healthcare. Patient outcomes and the standard of care are greatly influenced by effective communication, developing trust, and shared decision-making. Fostering a healthcare system that is patient-centered will be easier if historical evolution is acknowledged and problems are addressed.

b) Time spend with doctors

A crucial component of healthcare delivery that can have an impact on the standard of care, patient satisfaction, and health outcomes is the amount of time patients spend with doctors during clinical encounters. Physicians spend time with patients during the visit, and they also spend time with administrative work and electronic health records in developed countries (Gottschalk & Flocke, 2005). Primary care physicians allocate their time and their self-efficacy to discussing physical activity with older patients. Nowadays, with the elderly population increasing, primary care workers spend their time with elders in Sri Lanka, just as they do in other countries. Reduce the appointment duration impact on patient satisfaction. That means reduce patient satisfaction. Rheumatologists spend their time with their multidisciplinary team discussing training and patient care; here also, *kadum Bidum* traditional physicians spend their time with their patients and their students. The consulting room also makes a difference in patient satisfaction. The effect of time restraints on the standard of care provided during patient-doctor interactions has been highlighted by research. Shorter visit times may result in hurried decision-making,

poor communication, and incomplete medical histories. The efficacy of treatment regimens and the accuracy of diagnoses may be compromised as a result. Patient satisfaction has been linked to the amount of time spent with doctors. Longer consultations frequently lead to improved patient-doctor communication as well as better patient understanding of medical conditions and available treatments. Patients are generally more satisfied with their care when they feel like they have more time to talk about their worries and ask questions. For shared decision-making, the length of patient-doctor interactions is essential. A thorough discussion of treatment options, potential risks, and benefits can take place with enough time, allowing patients to actively participate in making decisions about their healthcare. Longer visits encourage group decision-making and aid in tailoring treatment plans to individual patient preferences (Gottschalk & Flocke, 2005).

The amount of time patients spend with doctors depends on a number of factors. These factors include patient preferences, the healthcare environment, the complexity of the medical condition, and the doctor's workload. Due to different patient needs and the nature of the care given, primary care visits may last less time than specialty consultations (Ogden et al, 2004).

In order to maximize patient-doctor interactions while maintaining time constraints, technological solutions have recently been investigated. Telemedicine, patient portals, and electronic health records can all promote more effective information exchange and communication, potentially enhancing the standard of care provided within constrained time frames (Rastogi et al, 2020).

In order to maximize the amount of time patients spend with their doctors, a balance must be struck between providing high-quality care and preserving productivity. To ensure patient satisfaction and healthcare provider productivity, it is important to focus on streamlining administrative tasks, improving communication, and putting effective time management techniques into practice (Ogden et al, 2004).

According to the literature, policy modifications may be required to address the problem of insufficient time for patient-doctor interactions. The effectiveness of patient-doctor interactions can be raised with adequate compensation for longer visits, better workload management, and the promotion of patient-centered care models (Gottschalk & Flocke, 2005).

The effects of various interventions aimed at maximizing the amount of time patients spend with doctors should be the subject of future study. This might entail researching the efficacy of communication training for healthcare professionals, assessing the impact of technology on interactions between patients and doctors, and investigating cutting-edge care delivery models that guarantee quality while accommodating time restraints (Rastogi et al, 2020).

Dissatisfaction among patients has been addressed in two different ways. Some researchers have first addressed how long a consultation actually lasts. This has either included a call for longer consultations or a suggestion to alter the way time is allocated through the use of new technologies and more adaptable practice management. These solutions have been informed by research showing that longer consultations are of higher quality, are linked to a number of better patient outcomes, and acknowledge that each patient's problem necessitates a different amount of time for appropriate management. Others, however, have concentrated on how the time is used. From this angle, it has been asserted that the time allotted for the consultation should be managed rather than prolonged (Ogden et al., 2004). In any case, consultations in the indigenous sector last longer than regular consultations.

In conclusion, the length of time patients spend with doctors affects the caliber of care, patient satisfaction, and healthcare outcomes in a significant way. It remains difficult to strike a balance between the need for comprehensive care and the realities of time constraints, necessitating ongoing research and creative strategies to improve patient-doctor interactions.

c) Post treatment relationship

The post-treatment care-related role of health care providers is important in health (Kamal et al., 2012), which leads to Ayurveda, one of the main aims of healthy long life. The doctor-patient relationship of communication after patients are discharged from the hospital achieves the system network of health care with the community. Post-treatment relationships need to be developed in acute to sub-acute transition treatment settings. The post-hospital experience of older adults and their family caregivers leads to interaction with health care providers during transition (Bowles et al., 2009). The doctor-patient relationship, after long-term follow-up, presents challenges and opportunities for improved communication. Not only doctor-patient relationships, but nurses-patient relationships also build bridges from hospital to home through nurses phone calls. Some of the treatment, like breast cancer survivors post-follow-up treatment, requires ongoing support and communication (Beaver et al, 2010).

The post-treatment phase emphasizes the significance of doing so. After receiving treatment, patients require continued observation and follow-up to make sure their condition is improving as anticipated and to address any potential complications that may develop. Scheduled follow-up visits give medical professionals the chance to evaluate a patient's progress, keep tabs on any alterations to their health, and alter the course of their treatment as necessary. These appointments give us the chance to address patient concerns and respond to inquiries (Duffy & Baldwin, 2013).

Post-treatment monitoring and surveillance are crucial for some medical conditions. Healthcare professionals can monitor the efficacy of treatment and spot any signs of recurrence or new problems with the help of routine medical exams, imaging studies, and other diagnostic procedures. Patient education is still crucial in the post-treatment stage. Patients should have thorough knowledge of the warning signs and symptoms, possible treatment side effects, and lifestyle changes that can aid in their recovery and long-term wellbeing. Following treatment, patients might face emotional and psychological difficulties. By addressing any anxiety, depression, or

emotional distress that patients may be experiencing as a result of their medical journey, healthcare providers play a role in providing psychosocial support (Castillo et al, 2010). Adequate medication management and adherence are essential when patients are taking long-term medications. Healthcare professionals should keep an eye on the efficacy, potential interactions, and side effects of medications. For some patients, rehabilitation and regaining physical function come after treatment. To support their recovery and improve their quality of life, healthcare professionals may collaborate with patients to develop exercise plans, physical therapy schedules, and other interventions (Tennakoon & Zoysa, 2014).

Similar to the treatment phase, the post-treatment phase also emphasizes the value of shared decision-making. Discussions about the patient's current condition, available treatments, and any potential changes to the care plan should involve the patient actively (Elwyn et al 2012). A crucial component of the post-treatment relationship is empowering patients to take charge of their own health and recovery. To assist patients in making educated decisions about their lifestyle, self-care, and well-being, healthcare professionals can offer information, resources, and counseling (Garjani et al., 2009).

The post-treatment phase for patients who have finished treatment and are in long-term survivorship involves regular check-ins to guarantee ongoing health and well-being. Healthcare professionals can provide advice on maintaining a healthy lifestyle and addressing any potential long-term treatment effects. Participants finishing residential treatments were more likely to attribute aftercare to their treatment agency. People who finished community treatment, however, were more likely to admit to setting up their own aftercare or to say they did not want or need ongoing support (Duffy & Baldwin, 2013). The same situation exists in both conventional and Sri Lankan indigenous medicine. It is essential to follow up with patients after treatment. The patients will be happy if we take that action. Indigenous medicine talks about preventing illness and extending life.

In conclusion, it is crucial for patients and healthcare professionals to maintain a positive relationship after treatment in order to ensure the best possible recovery, ongoing care, and quality of life. To promote a successful and fruitful post-treatment phase, effective communication, shared decision-making, patient education, and psychosocial support are essential.

d) Privacy plans

Privacy is important for patient consultation and treatment; every institution has its own privacy plans. Especially, external application therapy, need privacy plans. During consultation, treatment procedures, and nursing practice, ethical and legal aspects of patient privacy and confidentiality are considered (Gallagher et al., 2017). Health care organizations have strategies to enhance compliance with patient privacy regulations and safeguard patient information. The challenges are maintaining patient privacy while sharing patient information across the various platforms. We need a balance between patient privacy concerns and the drive for innovation in the digital health landscape. Translational researchers should be aware of privacy and security considerations in the context of digital health (Filkins et al, 2016) challenges and strategies for ensuring patient privacy as health care organizations transition to electronic health care records.

According to some studies, patient satisfaction is significantly influenced by the provider's respect for their privacy, waiting times, and consultation times (Quitana et al., 2006). *Thokkanam* (massage) and external treatments like *Sarvanka dhara* require privacy in the indigenous sector. If you respect the patients' privacy, it will result in their satisfaction. Sri Lankan indigenous treatment centers have maintained their privacy plans by creating separate rooms, dividing them with dividing boards, or dividing them only slightly with a curtain. Some indigenous physicians do not give privacy any thought.

e) Preparative process

On the other hand, the study (Ahmad et al., 2011) revealed that most patients did not enjoy the way nurses behaved and had negative experiences because they saw the nurses failing to pay attention to their needs. Patients in other studies of a similar nature expressed displeasure with the staff's lack of courtesies (Quitana et al., 2006).

f) Personal hygiene of doctors/therapist

A doctor's and therapist's personal hygiene is crucial because certain disease conditions, such as skin diseases and infectious diseases, can spread to them or to other patients through them. If patients are protected from those diseases by personal hygiene, it increases patient satisfaction. According to research, it is essential to provide sufficient resources (liquid soap, paper towels, gloves, and masks) to encourage health care workers (HCWs) to practice proper hygiene standards (Akkadian et al., 2006). This is very essential for indigenous medical systems, especially external application therapies. While most practitioners take personal hygiene into consideration, some do not.

g) Technical skills of doctors/therapist

Anyone can question qualified doctors' and therapists abilities; they are learned from recognized universities and achieved through graduations (BAMS, BSMS, BUMS), diplomas (DA, DAMS, DSAMS, DIMS), traditional knowledge from their families, and post-graduation employment (Pg Dip, M.Sc., MD) in both the public and private sectors. However, if a new technical skill is introduced, they must learn it in order to improve patient satisfaction (Banerjee & Mitra, 2012).

h) Doctors attention during/after treatment process

The majority of traditional healers in Sri Lanka focus both during and after treatment. Someone's disregard for their responsibilities damages the industry's reputation. It consists of five A components: "asking about smoking", "advising to quit," "assessing willingness to quit", "assisting the patient in trying to quit," and

"arranging" follow-up to prevent relapse (Persai et al. 2014). This seems to indicate that doctors are paying attention and can discuss smoking habits with specific patients. Nonsmokers of patients are the cause of the patient's dissatisfaction (Persai et al. 2014).

i) Doctors instructions

Doctors giving patients advice on drug use, diet (*Patya and Apatya*), and lifestyle changes in the indigenous medical sector (*Aushadha, Ahara, and Viharana*) give their patients advice that results in satisfaction. In some European countries, many people are unwilling to rely on doctors when they are ill, as evidenced by the demand for over-the-counter (OTC) medications and complementary therapies (Coulter & Magee, 2003), but our context is entirely different.

j) Doctors equity thinking

If you look at some countries that have implemented equity policies, like Russia, China, and Cuba, doctors rarely do so due to national circumstances. Patient satisfaction is affected by Sri Lanka's and India's unfavorable conditions. In the private sector, the majority of users are financially stable (Kamimura et al, 2020).

k) Doctors empathy to patients

Different doctors have different levels of empathy for their patients, which can impact how satisfied they are. Patients anticipate compassion from doctors (Kim et al., 2004) did not cause harassment.

Patients dislike being harassed during their care. That creates negative opinions and dissatisfaction, which are extremely uncommon in Sri Lanka, particularly in the indigenous sector (Kim et al , 2004).

l) Different type of external treatment

The treatment process, or clinical base, is what determines the health sector's main objective. The patient's main objective is to receive care that leaves them satisfied. It offers both internal and external treatments. In contrast to conventional treatment, various external treatment modalities are employed in the indigenous sector. Various forms of external application therapy produce varying degrees of satisfaction. For instance, while most patients prefer massage therapy, some patients reject cupping therapy (Shifa, 2022).

It appears that the Ayurvedic healthcare system places a high value on patient satisfaction. The term "*Chatushpada*" refers to four quadruples, each with four qualities: the doctor (*Vaidyapada*), the medication *(Aushadhapada*), the nursing staff (*Upasthatapada*), and the patient (*Rogipada*). Only when these four quadruples are present and successfully deliver the required care can a treatment be considered successful (Deepa et al., 2017).

Only in *Vaidyapada* was excellence in medical knowledge, clinical expertise, skill, and cleanliness attained, proving the essential interdependence of all four qualities. Although there are two factors related to *Paricharakapada*, the first one concerns the skill, nursing quality, affection, and cleanliness of the nursing staff, and the second one refers to the knowledge and expertise of the staff (the therapist) involved in medicine preparation. These two can be regarded as one. The therapist, or masseur, is an essential component of therapeutics (Deepa et al., 2017).

Rogipada only produced one factor, which is representative of the class of patients seeking Ayurveda who are aware of the types of diseases that can be treated by Ayurveda, the cost of treatment, the doctor's insistence on adhering to the recommended course of action, which includes dietary changes and lifestyle modifications for the best results, and patient participation in the therapeutic process (Deepa et al., 2017).

By implementing client-centered health education strategies, particularly those related to physical activity and weight control, physiotherapists with advanced knowledge of physical activity and exercise can play a significant role in lowering the risk of chronic lifestyle-related condition (Pang, 2012).

Satisfied patients were more likely to adhere to treatment, keep follow-up appointments, and use health services, according to health service researchers. Dissatisfied patients exhibited different behaviors. Such satisfaction-related behavior effects may have an impact on treatment outcomes. A behavior that seeks health compared to those in advanced countries, health care recipients in developing countries are more sensitive to perceptions of the quality of health care delivery (Iliyasu et al., 2010).

1) Non - clinical Factors

a) Telephone conversation

Telephone conversations are important in health care, especially in emergency medical settings, for patient satisfaction and their perception of care. Relationships exist between physician-patient telephone communication, job satisfaction, and the quality of care provided. Role of telephone communication in emergency departments and its influence on patient satisfaction and perceived quality of care (Brown et al., 2013). Telephone conversation, between pediatrician and patient, is highlighting its potential impact on patient satisfaction and health care outcomes. Patient satisfaction is enhancing with telephone-based primary care interactions (Beaver et al., 2010).

b) Front office conversation

The front office staff's professionalism impacts on patient satisfaction and the patient's overall experience. Front office factors that influence patient satisfaction in private hospitals and their impact on overall health care service perception. Front desk characteristics and the pay collection process influence patient attitude and

satisfaction. Relationships exist between front office employees' empowerment and patient satisfaction in hospital settings (Nguyen, 2019).

c) Contact details issuing

One of the communication strategies is this: That indicates that the doctor gives the patient, his or her contact information in case of an emergency or after the patient contacts them. These days, the majority of native medical professionals use this approach. The patient will be satisfied because of this. This strategy is followed not only in the indigenous sector but also in law, marketing, management, and education (Beaver et al., 2010).

d) Telephone reminding

Patients are satisfied with telephone reminders for their next clinic visit or health care visit. According to some studies, the majority of patients were content with the attitude and communication abilities of the care providers (Ahmed et al., 2011), which is one of the aspects covered in the aforementioned information. This is novel in the context of Sri Lankan traditional medicine. That is Patients' future expectations from the aforementioned sector.

e) Availability and accessibility

Discipline, the cost of medical care, the accessibility of doctors, the length of service hours, and the location of the wards are some of the satisfaction factors. According to some studies, the patients had a positive experience because doctors were available in the wards and because the service hours were convenient (Ahmed et al, 2011). This is appropriate for all medical treatments. Relationships exist between the accessibility of health care services and patient satisfaction, considering factors such as distance, waiting time, and service quality (Takbiri et al., 2020), which are important for improving access to health care services for people with disabilities and their impact on their satisfaction and health care outcomes.

f) Infrastructure development

The various aspects of environment satisfaction include a welcoming setting, cleanliness, facilities and services, a beautiful building, and the hospital's convenient location (Ahmed et al., 2011) Surveys of patient satisfaction conducted on a regular basis give hospital management and staff information about the caliber of services provided. In developed nations, these surveys have become standard practice as a component of total quality management. The patient-provider relationship, in-patient services, hospital amenities, and accessibility to care were all rated favorably by patients, while waiting times and treatment costs were not. Patients and their loved ones voiced complaints about long wait times for ultrasound and other radiological investigations, missed folders, missing laboratory results, and delayed appointments (Gajida, 2010) While patients in developed nations have strong consumer protection groups that call for high-quality care (Iliyasu et al., 2010), patients in developing nations use conventional or alternative treatments without complaining about the care they receive.

A relationship exists between health infrastructure development and patient satisfaction. Influence of health facility infrastructure on patient satisfaction relationship between health care infrastructure and quality of service, including patient satisfaction. Impact is on healthcare infrastructure, health system responsiveness and patient satisfaction. Patient satisfaction can be measured in a direct or indirect manner. In the indirect method, patients from alternative health care delivery systems and the general population are sampled through regular field surveys. The direct method is to conduct exit interviews with patients and ask them to rate their satisfaction with their interactions with particular healthcare facilities or providers. The direct method is less time-consuming and provides data for total quality management (Iliyasu et al., 2010). In the Sri Lankan indigenous medical context, both methods are not applied.

The Second Dimension Intrinsic Vs. Extrinsic Factors

Intrinsic factors are the factors those are closely dealing with patient satisfaction

1) **Intrinsic Factors** (Patients and factors are closely related.)

a) patient previous experience

The various characteristics of patient awareness include prior hospital experiences, knowledge of diseases, and awareness of patient rights. Some studies have found a connection between prior experience and satisfaction (Ahmed et al., 2011). Increased patient satisfaction is not always a result of complementary and alternative medicine's (CAM) general characteristics. There are some characteristics of complementary medicines that can be problematic or have negative effects (Bhalero et al., 2013). Patients' perceptions of care, including their previous experiences, relate to hospital quality and safety measures and overall satisfaction (Isaac et al., 2010). Found a relationship between patient's prior hospitalization experiences and their satisfaction with the discharge process. The patient's prior experience with hospital influence led to their evaluations of the care they received (Hude Quan et al., 2005). The patient's previous experience and expectations shape their satisfaction and interaction with health care providers (Kornelsen et al., 2016). Patients with hospital care, including the influence of patients previous health care experiences (Levy et al., 2009), and the patient's symptoms, diagnostic labels, and prior experience influence the rating of patient satisfaction (Hude Quan et al., 2006).

b) Patients acceptance

Patients with chronic diseases use complementary and alternative medicine (CAM) at a high prevalence. Patients with diabetes mellitus (DM), human immunodeficiency virus (HIV), and epilepsy who used CAM rated it highly for convenience, effectiveness, and safety. Given the possibility of an interaction between CAM and allopathic medications, a history of CAM use must be obtained (Bhalero et al., 2013). Determinants of patient acceptance of a web-based disease management program for

heart failure have an impact on patient satisfaction (Ahmed et al, 2011). Physician's emails relate to their satisfaction and communication. Impact is on e-health technologies on the quality and safety of health care services, which can indirectly affect patient satisfaction. Patient acceptance is tele-health in the management of type 2 diabetes mellitus and its impact on patient satisfaction (Rastogi, 2020).

c) patients mentality

In developed nations, 50% of acute liver failure is brought on by drug-induced liver damage. The use of some of homeopathic and Ayurvedic medications has been linked to liver damage (Dalal et al., 2017). This case describes the first known instance of *Kanchanar gugulu* and *Punarnava mandura* causing drug-induced liver damage (Dalal et al., 2017). People believe that all herbal remedies cause the above-mentioned issue, which has contributed to their dissatisfaction with the use of indigenous medicines.

As a system of healthcare medicine, Ayurveda has its own theories and special ways of treating patients. It was widely used in south Asian nations during the ancient era, but as a result of colonization and its subsequent decline in popularity, allopathic medicine quickly replaced Ayurveda as the primary form of healthcare. Ayurveda's standing as a superior treatment for various illnesses, particularly the most prevalent lifestyle diseases like obesity, hypertension, diabetes, and heart disease, has somehow returned to the healthcare market today (Suhail & Srinivasulu, 2021).

According to the researcher's survey, it is clear that the Ayurvedic healthcare sector is highly service-oriented and that there are more in-person interactions between patients and service providers during treatment times. Here, rather than drug quality, personal judgments are what healthcare consumers use to determine how well a service is provided. Five key performance-based service quality model (SERVPERF) dimensions include tangible, dependability, responsibility, assurance, and empathy (Suhail & Srinivasulu, 2021). Patient mindset can influence physician behavior and decision-making, which can have an impact on patient satisfaction.

Patient characteristics and mindsets influence patient perception and satisfaction with outpatient care. The placebo effect and patients' mindsets can impact their response to treatment and overall satisfaction (Zion & Crum, 2018). Mindset of patient's responses to disease management programs leads to influence on patient satisfaction. Influence of patient expectations, which are closely related to mindset, on clinical outcomes and patient satisfaction. Impact of hospitalist mindset, communication, and patient encounters and the potential implications for patient satisfaction (Anna Lembke et al., 2021).

2) Extrinsic Factors (Patients and factors are not closely related.)

a) Environment cleanliness of treatment place

In foreign countries, hospital cleanliness using visual and microbial environmental monitoring relates to patient satisfaction. Patient satisfaction is associated with hospital cleanliness, quality of care, and patient outcomes (Gajida, 2010). The cleanliness of the hospital environment impacts the patient's outcome and overall satisfaction. Relationship is between hospital cleanliness and clinical outcomes, which can influence patient satisfaction. Measurement of hospital cleanliness, particularly related to hard surfaces, and its implications for patient safety and satisfaction. Role of hospital cleanliness is as a quality indicator. Patient perception of hospital cleaning and it correlates with their overall experience and patient satisfaction (Issac, 2010).

b) Back ground music

The effects of background music on patient anxiety during a urological examination have a potential impact on patient satisfaction. The effects of music therapy on health-related outcomes, including potential implications for patient experience (Mandel et al., 2007), the patients and their relatives experiences with music in the health care environment impact satisfaction (Leslie Bunt et al., 2018). The effect of health music on pain and anxiety in colorectal surgery patients leads to potential influence on overall satisfaction. The use of music in health care settings and the

integration of music can influence patient experience and satisfaction. The effect of music on post-operative pain and anxiety and its potential impact on patient satisfaction the role of music and sound in the healing arts, including its potential impact on patient-centered care (Mandel et al., 2007).

c) Environment smell

The impact of hospital environments on patient experiences, including the role of sensory factors such as smell, Impact of odors in a health care environment, particularly in a geriatric ward, and their influence on patient satisfaction (Zhang et al., 2019). Smoking is ban in a hospital environment and its potential effects on patient satisfaction. The effect of ambient odor on pain perception can have implications for patient behavior and satisfaction. The influence of environmental odor on pain perception, which can be indirectly related to patient satisfaction, The effect of odor on the perception of pain and its potential relevance to patient behavior and satisfaction Impact of hospital environment odor on patient well-being, proving insight into patient satisfaction (Zhang et al., 2019).

d) Ventilation

Patient perception of the indoor environment in health care facilities, including aspects related to ventilation (Dimitroulopoulou et al., 2023). The effects of air quality on hospital employees health, which can indirectly impact patient experience (Abbas Shaughnessy et al., 2016). Air quality in health care facilities and its implications for human health, including patients experiences relationship between ventilation rates and health, which can influence the patient's behavior (Sundell et al., 2011). Air quality and comfort in hospital rooms with the displacement ventilation system and its potential impact on patient satisfaction. Influence of ventilation on airborne particles and microbial contamination in a hospital ward, which can relate to patient satisfaction. Noise and ventilation are impact on patients' sleep quality, which can indirectly affect patient experience. Indoor air quality and impacts on health at tertiary care hospitals are providing patient wellbeing (Sundell et al., 2011).

e) Noise of the environment

Noise levels in acute care settings, including their impact on patient experience and satisfaction, impact of noise in hospitals on patients, including its effects on sleep, stress, and satisfaction. Noise pollution in hospitals and its impacts on patients, leads to patient satisfaction (Hsu et al., 2012). Effects of hospital noise on the sleep quality of patients and implications for patient satisfaction. Noise pollution in an adult intensive care unit its impact on patient satisfaction. Hospital noises on patients sleep and their potential relationship to overall satisfaction (Spence, & Keller, 2019).

f) Packaging

The impact of medication packaging on medication adherence and treatment outcome in older adults with hypertension, which can influence patient satisfaction, Medication packaging is a resource for improving medication management in older adults, which can affect the patient experience. Influence of medication packaging on patient safety, including its potential role in medication errors and its implications for patient safety. The relationship between medication packaging and patient compliance can have an impact on patient satisfaction. Medication packaging and its influence on dialogue during medication administration with older patients, which can relate to patient satisfaction, medication packaging and its impact on patient compliance, which can have implications for patient satisfaction (Brain et al., 2014).

In Ayurvedic medicine, the evaluation of the actual service received by patients is used to determine the level of patient satisfaction and service quality. General satisfaction, technical quality, interpersonal manner, communication, financial aspects, time spent with doctors, accessibility, and convenience (Suhail & Srinivasulu, 2021).

By examining patient satisfaction with allopathic, Unani, and Siddha forms of medicine, it will be possible to clearly understand how patients feel about traditional or herbal medicine. The study also demonstrates patient awareness of and familiarity with unorthodox and Ayurvedic treatments (Jegajeevandram & Ganesh, 2019).

The development of various herbal research fields, from extraction techniques to isolation and identification methods, the design and use of bioassays for efficacy testing, dosage form design, and the study of pharmacokinetic, pharmacodynamics, toxicological, and pharmacological modes of action, calls for healthy competition with the currently in place traditional health care systems. Another area of the herbal medicine industry that has received attention recently is the use of forensic studies in regulatory aspects and international marketing strategies (Satrupa & Mitra, 2011). If foreign marketing techniques were implemented in the domestic medical industry, patient satisfaction would rise.

A major but largely unexplored area in the study of herbal drugs is the alteration of environmental conditions during the cultivation or growth of medicinal plants, improper agricultural practices used during cultivation and harvesting, mistakes made during drying, and improper post-harvest storage conditions. The secondary metabolite concentration is also impacted by conditioned drying, processing, post-harvest storage, production steps like extraction and final processing before packaging, and transportation (Satrupa & Mitra, 2011). If you take into account the aforementioned elements that boost patient satisfaction,

Aspects of quality control simultaneously find adulteration. That is a common and serious issue; quality control, safety, and efficacy research on herbal drugs is therefore a major thrust area of research today (Satrupa & Mitra, 2011). Adulteration results in lower quality, which makes patients unhappy. Thin-layer chromatography (TLC), high-performance liquid chromatography (HPLC), capillary electrophoresis (CE), and others are techniques for analyzing the active ingredient as well as adulteration (Satrupa & Mitra, 2011).

Modern methods for isolating medicinal compounds, pharmacological testing procedures, and advancements in plant tissue culture techniques for the production of more secondary metabolites are all regarded as important issues today. Low-cost plant tissue culture bioreactors are being created specifically for the commercialization of phyto-constituents. Herbal drug side effects will be reduced

through technology (Satrupa & Mitra, 2011). Tissue culture technology is a crucial component of plant growth for pharmaceutical production. Herbs from anthills are beneficial for making drugs, according to Ayurveda. Whether or not metabolites change during natural growth and tissue culture Science produces beneficial results for society, but traditional methods still appeal to people's minds.

In cultivated medicinal plants, pesticides play a part in controlling plant growth and the production of secondary metabolites. However, adverse effects can also result from adulteration, substitution, contamination, and misidentification, lack of standardization, improper preparation and/or dosage, and inappropriate labeling and/or advertising. Some toxic heavy metals and unreported drugs, including Glibenclamide and Mefenamic acid, have been discovered in some Chinese and Indian traditional herbal products. Patients experience serious side effects when mixing Western medications. Once the aforementioned issue is identified, no amount of effective medication will satisfy the patient (Satrupa & Mitra, 2011). Now that people are aware of these issues, numerous steps are being taken, including forensic identification and regulations, to address them. Not only does it highlight negative effects, but today's society also values drug-drug and drug-excipient interactions (Satrupa & Mitra, 2011). In Sri Lanka, pesticide usage is increasing, which causes collateral damage to the human body and leads to dissatisfaction in patients.

Studies on herbal drug stability are now regarded as important. Herbal medications are typically administered as pills, decoctions, syrups, tablets, or capsules. The high moisture content, bacterial and fungal contamination, chemical instability, improper harvesting, and storage conditions are damaging causes. Raw materials used to make herbal drugs are physically instable. Active constituents' biodegradation is frequently facilitated by high moisture content. These frequent sources of instability can be reduced by using proper drying conditions that take into account the way that active ingredients break down, the drug's nanoparticle coating, the use of chelating agents, and the formulation of emulsions and suspensions, among other factors (Satrupa & Mitra, 2011). Drug dosage forms and drug instability are factors that affect

patient satisfaction. Patients are satisfied with some dosage forms, such as syrups. Some of the dosage forms are unsatisfactory, such as *Perunkaya churna* (Ramanathan, 2000). Patients were not satisfied due to drug instability and some irritable dosage forms.

Once more, the main cause of the low bioavailability of water-soluble phyto-constituents is poor in vivo absorption. Therefore, methods to improve phytochemical bio-availability and stabilize the bioactive extract with a minimum shelf life of over a year are crucial research areas. Different novel drug delivery systems, such as polymeric nanoparticles, nano capsules, liposomes, phytosomes, Nano emulsions, microspheres, transferosomes, and ethosomes, had been reported to extend the product's shelf life and enhance and prolong the biological efficacy of the herbal medicine (Satrupa & Mitra, 2011). Patient dissatisfaction with herbal medications is caused by the slow onset of drug action. In order to solve that issue, new drug formulations are required. Adding new technologies can help with drug development.

The Third Type of Dimension: Internal Vs. External Treatments

According to drug usage mode, drugs are dividing as two kinds, such as external and internal. The drug used on body surface is called external and the drug swallowed is called internal drug.

1) Internal Treatment

a) Taste of the drugs

Strongly bitter medicinal plants are used as therapeutic and appetizing agents. By contrasting the threshold bitter concentration of an extract material with that of quinine hydrochloride, the bitterness is ascertained (Pradhan et al., 2015). The role of taste and smell in drug administration leads to sensory aspects can influence patient acceptance and satisfaction. Insights into taste masking methods cause their implications for patient experience. Improve medication acceptance among children

and adolescents, which can impact the patient satisfaction. Taste and odor mask bitter drugs, and sensory aspects can reduce patient acceptance. Flavor and formulation on drug production can have implications for patient satisfaction. Taste masking strategies are used in pharmaceuticals, and they can impact the patient experience (Ranjit, 2002).

b) Smell of the drugs

The sensory aspects of pediatric pharmaceuticals, its taste and smell, and their implications for medication acceptance. Taste and smell change in cancer patients, highlighting the relevance of sensory aspects in medication experience. Medication and administration by caregivers at home for children with cancer, including sensory aspects of medication and their impact on caregivers home care experience. Medication acceptance is among elderly patients, encompassing sensory aspects and potential effects on satisfaction. Sensory aspects of medication and administration in geriatric patients (aged patients), which can be influenced aged patients' experience and satisfaction (Paliwel et al., 2021).

c) Gastric irritation

Most of the drug ingredients are spices in indigenous medicine, and because of that, they irritate the gastric mucosa. But some of the ingredients are antagonists of that action, and the drug with *Anupana* also prevents that irritation in any way. Gastric irritation causes patient dissatisfaction (Pararajasekaram, 2016).

d) Integration of medical systems

Studying patient satisfaction with both conventional and Ayurvedic medicine is very common worldwide. A recent study found that both conventional and complementary medicine were used with high patient satisfaction (>90%). Gastrointestinal disorders (24.3%), hair and skin disorders (21.8%), menstrual issues (19.4%), musculoskeletal disorders (13.9%), headaches (6.1%), and metabolic and

endocrine disorders (4.8%) were the most common complaints in Bangladesh (Snigdha et al. 2020).

It is clear that the high cost and side effects of modern medicine are having a negative impact on patient satisfaction. Additionally, consumers think Ayurvedic medicines are safe because they are affordable and made from natural ingredients. That could be the cause of the relatively higher patient satisfaction with Ayurvedic treatment. To aid in disease prevention and promote wellness, Ayurvedic therapy aims to integrate and balance the body, mind, and spirit. Due to their high patient satisfaction rate, lack of adverse drug reactions unlike modern medicine, and cost-effectiveness, traditional medicines should therefore receive more attention (Snigdha et al., 2020).

2) External Treatment

External application therapy of Indigenous medicine causes following beneficial effect and changes in body soothing effect, cosmetic improvement, no drug interaction, safety usage for kidney failure patient, Applicability for Coma patient, Applicability for Paralysis patient and Safety usage for small infant/elders.

For the above-mentioned reasons, the external treatment of indigenous medical systems caused more patient satisfaction. Impact of medication adherence on hospitalization risk and health care cost, which could be indirectly related to patient satisfaction (Sokol et al., 2005) adverse drug reactions and medication errors, which can be affected patient experience (Mekonnen et al., 2018). Pharmacological aspect of drug therapy for aged population, could be able to impact on patient satisfaction and wellbeing. Medication adherence, pharmacy education and related policies, those are considering as their implications for patient satisfaction (Bell et al., 2010).

In the 21st century, lifestyle-related illnesses have been grown to be a significant health concern. If strategies to encourage lifestyle behavior changes are incorporated into the overall clinical management of their clients, physiotherapists, who are committed to providing the best care, can make significant contributions to society (Pang, 2012). Due to the highly competitive market environment, physiotherapists

face many difficulties. Although some doctors tend to decrease the number of patients they refer to physical therapy, other professionals, like Ayurvedic and homeopathic practitioners, effectively market their services to potential clients. Patient satisfaction has become a factor of crucial importance as market competition has increased. In other words, patient satisfaction can help determine how likely it is that they will follow their treatment plan (Tennakoon & Zoysa, 2014).

The technical workforce in the field of public health includes licensed physicians, registered nurses, and lab technicians, as well as occasionally other professionals with backgrounds in healthcare management, health policy, economics, and law. A unique indigenous group of medical professionals known as the AYUSH (Ayurveda, Yoga, Unani, Siddha, and Homoeopathy) doctors play a significant role in providing healthcare, particularly in the Indian and Sri Lankan public healthcare systems. India is the only nation that has legalized these traditional medical practices alongside the allopathic or modern medical system (Samal & Pratap, 2013).

Following a combined treatment of orthopedic pain management and local Ayurvedic therapy for osteoarthritis of the knee joint, noticeably positive results were found on the visual analog scale and the patient satisfaction index. Conservative treatment cannot correct a fixed joint deformity, but Ayurvedic therapy improves patients' functional outcomes and levels of patient satisfaction (Saoji, 2015).

The *Pancha Karma* therapy is used by Ayurveda in its treatments. *Pancha Karma* therapy employs a number of procedures for the body's renewal, purification, and extension of longevity. The five actions that make up *Pancha Karma* are used to remove toxins from the tissues of the body. They are the *Vamana* (forced therapeutic emesis using some medications), the *Virechana* (purgation through the use of powders, pastes, or decoction), the *Vasti* (use of enemas prepared from medicated oils or decoction), the *Rakta mokshana* (detoxification of blood), and the *Nasya* (administration of medicines like decoctions, oils, and fumes through the nasal route). This includes two different types of medications: internal and external

(Jaiswal & William, 2017). This provides the patient with satisfaction, longevity, and relief from illness.

Conclusion

In conclusion, the literary research conducted aimed to achieve three primary objectives which are related to the patient satisfaction with the indigenous medical system in Sri Lanka. The study focused on identifying both clinical and non-clinical factors influencing patient satisfaction, as well as intrinsic and extrinsic factors contributing to the overall satisfaction level. Additionally, the research delved into understanding internal and external treatment-related factors that play a role in shaping patients' perceptions of the indigenous medical system.

The findings from the literature review shed light on a multifaceted understanding of patient satisfaction within the context of the indigenous medical system in Sri Lanka. Clinical factors such as the effectiveness of treatment, the competence of healthcare providers, and the accessibility of services were explored, alongside non-clinical factors like communication, cultural sensitivity, and the overall patient experience. In the realm of clinical factors, the dynamics between healthcare providers and patients play a pivotal role in shaping the overall satisfaction within the indigenous medical system in Sri Lanka.

The doctor-patient relationship serves as a cornerstone, influencing the entire treatment journey. The quality of this relationship extends to interactions with therapists, attendants, and dispensers, forming a collective experience that significantly impacts patient contentment.

The time spent with doctors during consultations and treatment processes emerges as a critical factor. Adequate time allocation fosters a sense of attention and personalized care, contributing positively to patient satisfaction. The post-treatment relationship, privacy plans, preparative processes, and the personal hygiene of healthcare providers further influence the overall patient experience.

Technical skills exhibited by doctors and therapists are carrying substantial weight in patient satisfaction, as proficiency in traditional healing methods contributes to treatment efficacy. The attention given by doctors during and after the treatment process, coupled with clear instructions and equitable thinking, shapes patients' perceptions of the quality of care they receive. Empathy, a cornerstone of effective healthcare, is also a key determinant of patient satisfaction, reflecting the compassionate nature of healthcare providers within the indigenous medical system.

Beyond the clinical sphere, non-clinical factors also significantly contribute to patient satisfaction. Communication channels, such as telephone conversations and interactions at the front office, serve as touch points that influence patient perception. The issuance of contact details and telephone reminders enhance accessibility and follow-up care, reinforcing a patient-centric approach.

The availability and accessibility of healthcare services, along with ongoing infrastructure development, form crucial components of non-clinical factors. These aspects not only impact the convenience of seeking medical care but also contribute to a perception of the overall quality of healthcare facilities.

In conclusion, the comprehensive analysis of both clinical and non-clinical factors within the indigenous medical system in Sri Lanka reveals a multifaceted landscape that influences patient satisfaction. The intricate interplay between doctor-patient relationships, technical competencies, communication channels, and healthcare infrastructure collectively shapes the patient experience, providing valuable insights for improving the quality of care within the indigenous medical context.

The distinction between intrinsic and extrinsic factors allowed for a nuanced analysis of patient satisfaction. Intrinsic factors, such as the perceived quality of care and the effectiveness of traditional treatments, were contrasted with extrinsic factors like the physical environment of healthcare facilities, administrative processes, and socio-economic considerations. This comprehensive approach provided insights into

the diverse aspects that contribute to the overall satisfaction of patients with the indigenous medical system.

Furthermore, the investigation into internal and external treatment-related factors aimed to pinpoint specific elements within the healthcare delivery process that significantly impact patient satisfaction. Internal factors encompassed the actual treatment procedures, the competence of practitioners, and the availability of resources, while external factors delved into aspects such as the accessibility of healthcare facilities, waiting times, and the overall infrastructure.

The insights gained from this research could be able to inform healthcare practitioners, policymakers, and researchers in enhancing the quality of care and patient experience within the indigenous medical system. The relative nature of indigenous medical practices and their effect on patient satisfaction are highlighted in the literature review. Different nations take different approaches, and it is important to comprehend these differences in order to develop strategies that work. The study recognizes that various nations adopt a range of approaches and follow different healthcare trajectories. The study clarifies the relative standing of Sri Lanka's health activities by contrasting these tactics, suggesting possible areas for development. The fact that health activities in Sri Lanka are currently relatively low, especially in the indigenous medical sector, should be emphasized in the conclusion. This prepares the ground for an improvement and call to action.

The above mention reasons, through the literature, traditional medicine of Sri Lanka and its external application therapies reflect positive and negative impact on patient satisfaction and human health. Further studies need for patient satisfaction and relative finding for clear detail elaboration.

References

Ahmad, I., Nawaz, A., Khan, S., Khan, H., Rashid, M. A., & Khan, M. H. (2011). Predictors of patient satisfaction. *Gomal Journal of Medical Sciences*, *9* (2).

Askarian, M., Khalooee, A., & Emroodi, N. N. (2006). Personal hygiene and safety of governmental hospital staff in Shiraz, Islamic Republic of Iran. *EMHJ-Eastern Mediterranean Health Journal, 12 (6), 768-774, 2006*.

Banerjee, S., & Mitra, A. (2012). Changing landscape of herbal medicine: technology attributing renaissance. *International Journal of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences*, *4*(1), 47-52.

Beaver, K., Williamson, S., & Chalmers, K. (2010). Telephone follow-up after treatment for breast cancer: views and experiences of patients and specialist breast care nurses. *Journal of Clinical Nursing*, *19*(19-20), 2916-2924.

Bell, J. S., Enlund, H., & Vainio, K. (2010). Medication adherence: a review of pharmacy education, research, practice and policy in Finland. *Pharmacy Practice*, *8*(3), 147.

Bhalerao, M. S., Bolshete, P. M., Swar, B. D., Bangera, T. A., Kolhe, V. R., Tambe, M. J., ... & Thatte, U. M. (2013). Use of and satisfaction with complementary and alternative medicine in four chronic diseases: a cross-sectional study from India. *The National Medical Journal of India*, *26*(2), 75-77.

Bhanu, P. (2010). Patient satisfaction. *Journal Cutan Aesthet Surg. Sep-Dec, 3*(3),151-155.

Brody, H. (1982). The lie that heals: the ethics of giving placebos. The doctor patient relationship revisited, Journal of general internal medicine.

Castillo-Pérez, S., Gómez-Pérez, V., Velasco, M. C., Pérez-Campos, E., & Mayoral, M. A. (2010). Effects of music therapy on depression compared with psychotherapy. *The Arts in Psychotherapy*, *37*(5), 387-390.

Coulter, A., & Magee, H. (2003). *EBOOK: The European Patient Of The Future*. McGraw-Hill Education (UK).

Dalal, K. K., Holdbrook, T., & Peikin, S. R. (2017). Ayurvedic drug induced liver injury. *World Journal of Hepatology*, *9*(31), 1205.

Deepa, L. S., Mallika, K. J., & Girish, K. J. (2018). Development and Validation of Patient Satisfaction Questionnaire for Inpatient Department of Ayurvedic Teaching Hospitals. *Journal of Ayurveda Physicians & Surgeons (JAPS)(EISSN 2394-6350)*, *5*(1).

Dimitroulopoulou, S., Dudzińska, M. R., Gunnarsen, L., Hägerhed, L., Maula, H., Visualisation, R. S., ... & Haverinen-Shaughnessy, U. (2023). Indoor air quality guidelines from across the world: An appraisal considering energy saving, health, productivity, and comfort. *Environment International*, 108127.

Duffy, P., & Baldwin, H. (2013). Recovery post treatment: plans, barriers and motivators. *Substance abuse treatment, prevention, and policy*, *8*(1), 1-12.

Eiser, A. R., & Ellis, G. (2007). Cultural competence and the African American experience with health care: The case for specific content in cross-cultural education. *Academic Medicine*, *82*(2), 176-183.

Elwyn, G., Frosch, D., Thomson, R., Joseph-Williams, N., Lloyd, A., Kinnersley, P., ... & Barry, M. (2012). Shared decision making: a model for clinical practice. *Journal of General Internal Medicine*, *27*, 1361-1367.

Epstein, R. M., & Street Jr, R. L. (2001).The four habits model of validation of an instrument to assess the communication skills of primary care physician , Academic medicine 2001

Epstein, R. M., & Street Jr, R. L. (2007). Patient-centered communication in cancer care: promoting healing and reducing suffering.

Epstein, R. M., Franks, P., Fiscella, K., Shields, C. G., Meldrum, S. C., Kravitz, R. L., & Duberstein, P. R. (2005). Measuring patient-centered communication in patient–physician consultations: theoretical and practical issues. *Social Science & Medicine*, *61*(7), 1516-1528.

Ferguson, W. J., & Candib, L. M. (2002). Culture, language, and the doctor-patient relationship.

Filkins, B. L., Kim, J. Y., Roberts, B., Armstrong, W., Miller, M. A., Hultner, M. L., ... & Steinhubl, S. R. (2016). Privacy and security in the era of digital health: what should translational researchers know and do about it?. *American journal of translational research*, *8*(3), 1560.

Fitzpatrick, R., & Hopkins, A. (1983). Problems in the conceptual framework of patient satisfaction research: an empirical exploration. *Sociology of health & illness, 5*(3), 297-311.

Fox, J.G., & Storms, D.M. (1981). A different approach to socio demographic predictors of satisfaction with health care. *Social Science & Medicine. Part A: Medical Psychology & Medical Sociology, 15*(5), 557-564.

Gajida, A. U. (2010). Patients' satisfaction with services obtained from Aminu Kano Teaching Hospital, Kano, Northern Nigeria. *Nigerian journal of clinical practice*, *13*(4).

Gallagher, A. (2017). Care ethics and nursing practice. *Key concepts and issues in nursing ethics*, 55-68.

Garjani, A., Rahbar, M., Ghafourian, T., Maleki, N., Salimnejad, M., & Aghajani, H. (2009). Relationship of pharmacist interaction with patient knowledge of dispensed drugs and patient satisfaction. *EMHJ-Eastern Mediterranean Health Journal, 15 (4), 934-943, 2009*.

Gottschalk, A., & Flocke, S. A. (2005). Time spent in face-to-face patient care and work outside the examination room. *The Annals of Family Medicine*, *3*(6), 488-493.

Hojat, M., Gonnella, J. S., Nasca, T. J., Mangione, S., Vergare, M., & Magee, M. (2002). Physician empathy: definition, components, measurement, and relationship to gender and specialty. *American Journal of Psychiatry*, *159*(9), 1563-1569.

Hsu, T., Ryherd, E., Waye, K. P., & Ackerman, J. (2012). Noise pollution in hospitals: impact on patients. *JCOM*, *19*(7), 301-9.

Ihara, E. (2004). *Cultural Competence in Health Care: Is it important for people with chronic conditions?*. Center on an aging society.

Iliyasu, Z., Abubakar, I. S., Abubakar, S., Lawan, U. M., & Gajida, A. U. (2010). Patients' satisfaction with services obtained from Aminu Kano Teaching Hospital, Kano, Northern Nigeria. *Nigerian journal of clinical practice*, *13*(4).

Isaac, T., Zaslavsky, A. M., Cleary, P. D., & Landon, B. E. (2010). The relationship between patients' perception of care and measures of hospital quality and safety. *Health services research*, *45*(4), 1024-1040.

Jagajeevanram, A. K., & Ganesh, A. A. (2019). Influence Of Attitude On Patient Satisfaction (PS) Towards Government Treatment Of Siddha And Allopathic In Cuddalore District, Tamilandu. *Think India Journal*, *22*(35), 1361-1366.

Jaiswal, Y. S., & Williams, L. L. (2017). A glimpse of Ayurveda–The forgotten history and principles of Indian traditional medicine. *Journal of traditional and complementary medicine*, *7*(1), 50-53.

Kamimura, A., Higham, R., Rathi, N., Panahi, S., Lee, E., & Ashby, J. (2020). Patient–provider relationships among vulnerable patients: the association with health literacy, continuity of care, and self-rated health. *Journal of patient experience*, *7*(6), 1450-1457.

Kanesalinganathan, (2009), Sekarasasekara vaithiya thirattu, Department of Ayurveda, Nawinna, Maharagama. 13-14,31

Keller, S., Tschan, F., Semmer, N. K., Holzer, E., Candinas, D., Brink, M., & Beldi, G. (2018). Noise in the operating room distracts members of the surgical team. An observational study. *World journal of surgery*, *42*, 3880-3887.

Kim, S. S., Kaplowitz, S., & Johnston, M. V. (2004). The effects of physician empathy on patient satisfaction and compliance. *Evaluation & the health professions*, *27*(3), 237-251.

Kiwanuka, F. (2018). Complementary and alternative medicine use: influence of patients' satisfaction with medical treatment among breast cancer patients at Uganda Cancer Institute. *Advances in Bioscience and Clinical Medicine*, *6*(1), 24-29.

Légaré, F., & Witteman, H. O. (2013). Shared decision making: examining key elements and barriers to adoption into routine clinical practice. *Health affairs*, *32*(2), 276-284.

Linder-Pelz, S. (1982). Toward a theory of patient satisfaction. *Social science & medicine, 16*(5), 577-582.

Mandel, S. E., Hanser, S. B., Secic, M., & Davis, B. A. (2007). Effects of music therapy on health-related outcomes in cardiac rehabilitation: a randomized controlled trial. *Journal of Music Therapy*, *44*(3), 176-197.

Matusitz, J., & Spear, J. (2014). Effective doctor–patient communication: an updated examination. *Social work in public health*, *29*(3), 252-266.

Mekonnen, A. B., Alhawassi, T. M., McLachlan, A. J., & Brien, J. A. E. (2018). Adverse drug events and medication errors in African hospitals: a systematic review. *Drugs-real world outcomes*, *5*, 1-24.

Newsome, P. R. H., & Wright, G. H. (1999). A review of patient satisfaction: 1. Concepts of satisfaction. *British dental journal*, *186*(4), 161-165.

Nguyen, T. T. (2019). *The Effect of AIDET Communications Delivered by Front Desk Staff on Patient Experience and Satisfaction at a Medical Practice* (Doctoral dissertation, Capella University).

Niemiera, E. A. (2017). *The Impact of Portable Music on the Internal World of Young Adults* (Doctoral dissertation, Institute for Clinical Social Work (Chicago)). Niemiera, E. A. (2017). *The Impact of Portable Music on the Internal World of Young Adults* (Doctoral dissertation, Institute for Clinical Social Work (Chicago)).

Ogden, J., Bavalia, K., Bull, M., Frankum, S., Goldie, C., Gosslau, M., ... & Vasant, K. (2004). "I want more time with my doctor": a quantitative study of time and the consultation. *Family practice*, *21*(5), 479-483.

Padmasiri, G.R. (2018). Management of indigenous knowledge in Sri Lanka, with special reference to indigenous medicine. *Information Development, 34*(5), 475-488

Paliwal, Y., Jones, R. M., Moczygemba, L. R., Gendron, T. L., Nadpara, P. A., Parab, P., & Slattum, P. W. (2021). Over-the-counter medication use in residents of senior living communities: A survey study. *Journal of the American Pharmacists Association*, *61*(6), 736-744.

Pang, M. Y. (2012). The role of physiotherapy in prevention and management of lifestyle-related conditions. *Hong Kong Physiotherapy Journal*, *2*(30), 43. Parajasekaran, (2016) Pararajasekaram, Provincial department of Indigenous medicine, Northern province, 17

Parimelalakar (1956) Thirukkural, Ed 10, Trinelveli, South India Saiva Siddhantha works publishing society, couplet 950.

Perera, P.K.(2012), April). Current scenario of herbal medicine in Sri Lanka. In *conference proceeding, ASSOCHAM,4th annual Herbal International Summit cum Exhibition on Medicinal & Aromatii Products, Spices and finished products (hi-MAPS),NSIC, Okhla Industrial Estate, New Delhi, India*

Persai, D., Panda, R., Venkatesan, S., Arora, M., & Ahluwalia, J. S. (2014). Does receipt of 5As services have implications for patients' satisfaction in India?. *BMC Family Practice*, *15*(1), 1-7.

Poulsen, J. H., Clemmensen, M. H., Nørgaard, L. S., & Dieckmann, P. (2021). Prospective risk assessments of patient safety events related to drug shortages in hospitals: Three actor-level perspectives. *Exploratory Research in Clinical and Social Pharmacy*, *3*, 100055.

Pradhan, N., Gavali, J., & Waghmare, N. (2015). WHO (World Health Organization) guidelines for standardization of herbal drugs. *International Ayurvedic Medical Journal*, *3*(8), 2238-2243.

Quintana, J. M., González, N., Bilbao, A., Aizpuru, F., Escobar, A., Esteban, C., ... & Thompson, A. (2006). Predictors of patient satisfaction with hospital health care. *BMC health services research*, *6*(1), 1-9.

Ramanathan, (2000), Siddha oudatha pakaviyal, Ayurveda medical officers association, Jaffna Ranjit M.Senaviratne, (2002) Pharmacy, First edtion, M.D.Gunasena & co ltd, 60. Rastogi, S., Singh, N., & Pandey, P. (2020). Telemedicine for Ayurveda consultation: Devising collateral methods during the COVID-19 lockdown impasse. *Journal of Ayurveda and Integrative Medicine*, 100316.'

Samal, J., & Pratap, A. K. (2013). Knowledge and perception regarding the issues, opportunities and practices of public health among Ayurveda interns in India. *South East Asia Journal of Public Health*, *3*(1), 74-76.

Saoji, A., Mahajan, S., & Deshpande, S. (2015). Added advantage of ayurvedic management in a series of 100 cases of osteoarthritis of the knee joint: a shared experience between Orthopaedic and Ayurvedic Faculty. *Egyptian Rheumatology and Rehabilitation*, *42*(1), 7-10.

Shiffa & Fahamiya, 2017, Ilaj Bit Tadbeer (Regimenal therapy in unani medicine),IBH publication,Colombo, 42,60,63

Snigdha, S. A., Alam, M. M., Dilshad, S., Salam, S. A., Biswas, A., & Hawlader, M. D. H. (2020). Level of patient satisfaction at government Unani & Ayurvedic Medical College Hospital in Dhaka, Bangladesh. *Public Health in Practice*, *1*, 100037.

Sokol, M. C., McGuigan, K. A., Verbrugge, R. R., & Epstein, R. S. (2005). Impact of medication adherence on hospitalization risk and healthcare cost. *Medical care*, 521-530.

Spence, C., & Keller, S. (2019). Medicine's melodies: On the costs & benefits of music, soundscapes, & noise in healthcare settings. *Music and Medicine*, *11*(4), 211-225.

Suhail, P., & Srinivasulu, Y. (2021). Perception of service quality, satisfaction, and behavioral intentions in Ayurveda healthcare. *Journal of Ayurveda and integrative Medicine*, *12*(1), 93-101.

Sundell, J., Levin, H., Nazaroff, W. W., Cain, W. S., Fisk, W. J., Grimsrud, D. T., & Weschler, C. J. (2011). Ventilation rates and health: multidisciplinary review of the scientific literature. *Indoor air*, *21*(3), 191-204.

Takbiri, A., Takian, A., Rahimi Foroushani, A., & Jaafaripooyan, E. (2020). The challenges of providing primary health care to Afghan immigrants in Tehran: a key global human right issue. *International Journal of Human Rights in Healthcare*, *13*(3), 259-273. Tennakoon, T., & de Zoysa, P. (2014). Patient satisfaction with physiotherapy services in an Asian country: A report from Sri Lanka. *Hong Kong Physiotherapy Journal*, *32*(2), 79-85.

Ware Jr, J. E., Snyder, M. K., Wright, W.R., & Davies, A.R. (1983). Defining and measuring patient satisfaction with medical care. *Evaluation and program planning, 6*(3-4), 247-263.

World Health Organization (2019) who global report on traditional and complementary medicine 2019

Zhang, Y., Tzortzopoulos, P., & Kagioglou, M. (2019). Healing built-environment effects on health outcomes: Environment–occupant–health framework. *Building research & information*, *47*(6), 747-766.

Zion, S. R., & Crum, A. J. (2018). Mindsets matter: a new framework for harnessing the placebo effect in modern medicine. *International review of neurobiology*, *138*, 137-160.

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 05
ISSN 2478-0642

cc BY NC ND

Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැගී එන අභියෝග

කේ. ඒ. ජී. රංවල, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය,
Anushkaga98@gmail.com

ජී. සී. එල්. පතිරණ, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය,
pathiranaakash@gmail.com

Received: 19 February 2024 / **Revised:** 05 April 2024 / **Accepted:** 06 May 2024

සාරසංක්ෂේපය

කලින් කලට ලොව පුරා ඉදිරිපත් වන අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති විවිධාකාරය. මාර්ගගත අධ්‍යයනය යනු එසේ ඉදිරිපත් වූ නව අධ්‍යයන රටාවකි. මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තියෙහි ව්‍යාප්තිය ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වීම සිදුවන්නේ කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමගය. සාම්ප්‍රදායිකව පංති කාමරයක භෞතිකව ගලා යන ශ්‍රී ලංකාවෙහි අධ්‍යාපන රටාවට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙහි ආගමනය අභියෝග රැසකට මූල පාදක විය. “ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැගී එන අභියෝග රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය ඇසුරින්” අධ්‍යයනය කිරීම මුඛ්‍ය අරමුණ කරගනිමින් පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනය මිශ්‍ර අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය යටතේ ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත පදනම්ව සිදු කර තිබේ. ප්‍රශ්නාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්චා මගින් ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කර ගත් අතර පොත් පත්, සඟරා,ලිපි ලේඛන, අන්තර්ජාලය හරහා ද්විතීයික දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. නියැදි ප්‍රමාණය අසූවක් වන අතර එය රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගනු ලැබූ පාසල් ත්‍රිත්වයකින් ගුරුවරුන් දස දෙනෙකුගෙන් සහ ශිෂ්‍යයන් හැත්තෑ දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. දත්ත විශ්ලේෂණයේදී තේමාත්මක විශ්ලේෂණය යොදා ගත් අතර දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රස්තාර, වගු, රූප සටහන් මත පදනම්ව සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනය තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සබැදි අධ්‍යයන ප්‍රතිපත්තිය නව අභියෝගයන් රැසකට මූල පාදක වූ බව නිගමනය කළ හැකි විය. විශේෂයෙන්ම පාසල් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයෙන් දුරස් වීම, භෞතික හා

මානව සම්පත් හිගය, සහභාගිත්වයෙහි හා ආයතනික ධාරිතාවයෙහි දුර්වලතා සහ අධ්‍යාපනය සීමා වීම ඒ අතරින් සුවිශේෂය. භෞතික සහ මානව සම්පත් ප්‍රසාරණය කිරීම, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගේ සහ ක්‍රියාත්මක කරන්නන්ගේ සහභාගිත්වය සහ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම මෙම අභියෝගයන්ට විසඳුම ලෙස නිගමනය කරන ලදී.

ප්‍රමුඛ පද: *ආයතනික ධාරිතාවය, තාක්ෂණය, මාර්ගගතඅධ්‍යයනය, සහභාගිත්වය*

හැඳින්වීම

දැනුම සම්ප්‍රේෂණය කිරීම හෝ කුසලතා සහ චරිත ලක්ෂණ පෝෂණය කිරීම වැනි ඇතැම් අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා යොමු කරන ලද අරමුණු සහිත ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස අධ්‍යාපනය හඳුන්වා දිය හැකිය. අධ්‍යාපනය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී ගෝලීයකරණයත් සමග නවමු කාරණාවන් ඔස්සේ නවමු අධ්‍යයන මාර්ගයන් ද කළ එළි බසින්නට විය. එහි දී දුරස්ථ අධ්‍යාපනය යන සංකල්පයත් සමග 1990 දශකය වනවිට මාර්ගගත ඉගෙනීම (Online Learning) හඳුන්වා දී ඇත (Chandasiri, 2020). මාර්ගගත ඉගෙනීමේ ප්‍රතිපත්තිය ඔස්සේ ආරම්භ වූ මෙම නවමු අධ්‍යාපන රටාව ලොව පුරා විකාසනය විය. එහි දී මාර්ගගත අධ්‍යාපනය යනු කුමක්ද යන්න පිළිබඳව සරලව කිවහොත් පරිගණකයක් හරහා ලබා ගත හැකි ඉගෙනීම සහ අනෙක් ආධාරක සම්පත් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. කෙසේ නමුත් ඉතිහාසය,න්‍යාය පර්යේෂණ සැලසුම් කිරීම සහ ප්‍රායෝගිකව ආමන්ත්‍රණය කරමින් සම්මිශ්‍රිත සහ සම්පූර්ණයෙන්ම මාර්ගගත ඉගැන්වීම් වේදිකා පිළිබඳ පුළුල් ගවේෂණයක් ලෙස ද මාර්ගගත අධ්‍යාපනය විස්තරාත්මකව හඳුන්වා දිය හැකිය.

නව තාක්ෂණයන්ගේ එකතුවීම, අන්තර්ජාලය ගෝලීය වශයෙන් භාවිත කිරීම සහ දිනෙන් දින විකාසනය වන ඩිජිටල් ආර්ථිකය සඳහා වරින් වර පුහුණු කරන ලද ශ්‍රම බලකායක් සඳහා ඇති ඉල්ලුම තීව්‍ර කිරීම හේතුවෙන් එහි විවිධ මාදිලියේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ලොව පුරා ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතී. මාර්ගගත අධ්‍යාපනය 2025 වන විට ප්‍රධාන අධ්‍යාපන ධාරාව වීමට ද නියමිතය. එමෙන්ම තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණයන් දියුණු වෙමින් පවතින බැවින් මාර්ගගත අධ්‍යාපනය තාක්ෂණය ආර්ථික සහ ක්‍රියාකාරී වශයෙන් වඩාත් ශක්‍ය වී ඇත (Teo & Williams, 2005). නවමු අධ්‍යයන ක්‍රමයක් වූ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය යන්න සම්බන්ධයෙන් විවිධ පර්යේෂකයන් සහ විචාරකයින් අදහස් දක්වා ඇත. එම නිර්වචනයන් සලකා බැලීමේ දී Clark සහ mayer යන දාර්ශනිකයන් විසින් "ඉගෙනීම සහ උපදෙස් පිළිබඳ විද්‍යාව" යන පරීක්ෂණය මගින් "බහුමාධ්‍ය ඉගෙනුම් පාරිභෝගිකයන් සහ නිර්මාණකරුවන් සඳහා ඔප්පු කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන්

ඉගෙනීමට සහය වීම සඳහා ඩිජිටල් උපාංග හරහා ලබා දෙන උපදෙස්" ලෙස විද්‍යුත් ඉගෙනීම අර්ථ දැක්වීය (Carliner, 2014).

MintZer සහ Leipzig (2006) විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ "කාර්ය සාධනය සහ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අන්තර්ජාල තාක්ෂණය භාවිත කිරීම" ලෙස විද්‍යුත් ඉගෙනීම අර්ථ දක්වා ඇත. අධ්‍යාපනය පිළිබඳ සමකාලීන කතිකාවේ ඇති ප්‍රධාන වචනයක් ලෙස මාර්ගගත අධ්‍යනය හඳුන්වා දිය හැකිය.මාර්ගගත ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් දෙස බැලීමේ දී එය වර්තමානය වන විට අධ්‍යාපනයේ පොදු අංගයක් බවට පත්ව තිබේ. එහි දී එවැනි ක්‍රියාකාරකම් පරිපූරක අන්තර්ක්‍රියා ආකාරයක් ලෙස ආරම්භ වූ අතර, ඒවා දැන් බොහෝ උපාධි පාඨමාලා සහ සමස්ත උපාධි වැඩසටහන්වල කේන්ද්‍රීය අංගයක් බවට පත්ව ඇත (Kearsley, Lynch and Wizer, 1995). ඒ අනුව ජාත්‍යන්තරය තුළ විවිධ චින්තකයන් විසින් නිර්වචනය කොට ඇති මාර්ගගත අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය ශ්‍රී ලංකාවට සංක්‍රමණය වීම පිළිබදව සාකච්චා කිරීමේ දී 2019 වර්ෂයේ දී කොවිඩ් වසංගතය ආරම්භයත් සමඟ මෙහි පදනම සකස් විය. කොවිඩ් වසංගත තත්වය හේතුවෙන් සාමාන්‍ය ඉගෙනුම් රටාවට විශාල බලපෑමක් ඇති කොට ඇති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිසුන්ට සහ දෙමව්පියන්ට මානසික ගැටලු ඇති වේ. එහි දී මාර්ගගත ඉගෙනීම සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරයට වඩා වෙනස් සැකසුමක් ඇති බැවින්, සාර්ථක වීමට මඟ පෙන්වීම සඳහා මාර්ගගත අධ්‍යාපනඥයින් විශේෂ තාක්ෂණික ක්‍රම සහ සංජානන භාවිත කළ යුතුය (Kearsley, Lynch and Wizer, 1995). එමෙන්ම බොහෝ පර්යේක්ෂකයන් යෝජනා කර ඇත්තේ දුරස්ථ අධ්‍යාපනය තුළ නිර්මාණාත්මකභාවය යෙදිය යුතු බවයි. කෙසේ වෙතත් මෙය ආරම්භයේ දී පාසල් අධ්‍යාපනය, විශ්වවිද්‍යාල, රැකියා යනාදී සෑම අංශයකටම බලපෑම් කරමින් ව්‍යාප්ත වන්නට විය. සාම්ප්‍රදායිකව පංති කාමරයක් තුළ නියමිත පාඨමාලා ක්‍රමවේදයකට අනුව ක්‍රියාත්මක වූ පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය ඔස්සේ නවමු බලපෑමක් සිදු කළේය. මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයේ ආරම්භයත් සමඟ ප්‍රභූ පාසල් සහ සීමිත යටිතල පහසුකම් සහිත පාසල් අතර සිදු වූ අසමානතාවයත් සමඟ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ සාර්ථක සහ අසාර්ථකභාවය තීරණය විය. විශේෂයෙන්ම ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික අධ්‍යාපන මට්ටමක දී ඉගෙනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ දෙමව්පියන්ට විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට සිදු වූයේ අන්තර්ජාල භාවිතයත් සමගයි. උදාහරණයක් වශයෙන් පාසල් දරුවන් තිදෙනෙකු සිටින දෙමව්පියන්ට උපාංග තුනක් තිබිය යුතු අතර කාලසටහනට අනුව දරුවන් තිදෙනාම නිරීක්ෂණය කිරීම හෝ උපකාර කිරීම දුෂ්කර කාර්යකි. මාර්ගගත අධ්‍යාපනය කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමග මෙරට ආරම්භ වුව ද වසංගත තත්වය පහව යාමත් සමඟ වර්තමානය වන විට ද මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වේ. එහි දී සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යාපන රටාව තුළ දෙමව්පියන්ට දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය උදෙසා දැරිය යුතු වියදම සහ සම්පත් ප්‍රමාණයේ වෙනස් වීමක් සිදු විය. එනම් පාසල් පොත් පත්, ලිපි ද්‍රව්‍ය

වෙනුවට ස්මාර්ට් ජංගම දුරකථන, ලැප්ටොප් පරිගණක අත්‍යවශ්‍ය කාරණාවක් බවට දෙමව්පියන්ට සැලකීමට සිදු විය. මෙම කරුණු කාරණාවන් මූලික කොට ගනිමින් සංඥා අපහසුතාවයන්ට මුහුණ දෙන දරුවන් මෙන්ම ජංගම දුරකථනයක් නොමැතිකම හේතුවෙන් තම දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයට තිත තැබූ දෙමව්පියන් ගැන ද වරින්වර ශ්‍රී ලංකාව පුරා ප්‍රචාරය විය. විශේෂයෙන්ම zoom මෙවලම ඔස්සේ පංතියට සහභාගී වීමට තම නිවසේ වහළ උඩට නැගී දරුවෙකු පිළිබඳව කථාබහක් පුවත් පත් ඔස්සේ මෑත කාලීනව ප්‍රචාරනය විය. මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග මෙරට නැගී එන අභියෝගයන් අතරින් හඳුනාගත හැකි ප්‍රධානතම කාරණයක් වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය සමග දරුවන් සහ ගුරුවරයා අතර පවතින සම්බන්ධය ඛණ්ඩනය වීමයි. මෙය දරුවා ක්‍රමක්‍රමයෙන් අධ්‍යාපනයෙන් ඈත් වී දුරකථනයට නැඹුරු වීමේ ප්‍රවණතාවයට හේතු විය. යථෝක්ත කරුණු කාරණාවන් මූලික කොට ගෙන බැලීමේ දී මෙය ඉතාමත්ම කලෝචිත අධ්‍යයනයක් වන බව පැහැදිලි වන අතර සැබවින්ම නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ආරම්භ වූ මාර්ගගත අධ්‍යයනය හරහා වෙනසකට ලක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය තුළ විශේෂයෙන්ම පාසල් අධ්‍යාපනය තුළ නැගී එන අභියෝගයන් රැසකට පාදක වූ බව තහවුරු වේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැගී එන අභියෝගයන් අධ්‍යයනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

රටක අධ්‍යාපන ක්‍රමය එය රටේ යහපැවැත්මට බලපාන අතර සමාජය බොහෝ ආකාරවලින් මිනිසාගේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. Zembylas සහ තවත් අය (2008) විසින් සිදු කරන ලද "මාර්ගගත ඉගෙනීමේ අත්දැකීම් තුළ චිත්තවේගීය භූමිකාව : අභියෝග සහ අවස්ථා" (The Role of Emotions in the Experience of Online Learning: Challenges and Opportunities) යන අධ්‍යයනයට අනුව මාර්ගගත ඉගෙනීමට අදාළ ඉගෙන ගන්නන්ගේ චිත්තවේගීය අත්දැකීම් කෙසේ ද යන්න පිළිබඳව විමර්ශනය මෙමගින් සිදු කොට ඇත. එහි දී මෙම චිත්තවේගීය අත්දැකීම් අධ්‍යයන වැඩසටහන අතරතුර වෙනස්වන අතර ඉගෙනීමට බලපායි. මෙම පර්යේෂණය පැවති නිශ්චිත සන්දර්භය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් අනුගමනය කර පවත්වා ඇත. එහි දී මෙම අධ්‍යයනයේ දී මාර්ගගත ඉගැන්වීමේ සහ ඉගෙනීමේ මෙම අධ්‍යයනයේ ඇඟවුම් සාකච්ඡා කර ඇත. සොයා ගැනීම් චිත්තවේදී අත්දැකීම් කෙසේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් වර්තමාන දැනුම පොහොසත් කරයි. මෙමගින් අධ්‍යයනය කරන වැඩිහිටියන්ගේ සමාජ භූමිකාවන්, මෙම අධ්‍යයනයෙන් ඉස්මතු කරයි. එමෙන්ම මාර්ගගත ඉගෙනීමට අදාළ ධනාත්මක සහ නිෂේධාත්මක හැඟීම් පුළුල් තේමාවන් ලෙස මෙහි දී සාකච්ඡා කොට ඇත. මේවායින් බොහෝමයක් අත්දැකීම් සමග සෘජුවම සම්බන්ධ විය. මාර්ගගත දුරස්ථ ඉගෙනීමේ වාසි

ගැන ද මෙහි දී සඳහන් කොට ඇත. එහි දී විවෘත සහ දුරස්ථ ඉගෙනීමේ වාසි ගැන ද මෙහි දී සඳහන් කොට ඇත. එහි දී විවෘත සහ දුරස්ථ ඉගෙනීම මගින් ලබා දෙන හැකියාව මෙන්ම ඇගවුම් සහ මෙම විශේෂිත ක්‍රමවේදය වැඩිහිටි ඉගෙනගන්නන්ගේ ජීවන රටාවට ඇති කළ හැකි සමහර අතුරු ආබාධ සහ දෛනික චර්යාවන් ද මෙහි දී සාකච්ඡාවට බඳුන් කොට තිබේ.

ලියනගේ (2014) සිදු කරන ලද “ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ශක්තීන් සහ දුර්වලතාවයන්” (Education System of Sri Lanka: Strength and Weaknesses) යන අධ්‍යයනයට අනුව පාසල් අධ්‍යාපනය ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් අනුව කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඇති හොඳම ආයුධයයි. පාසල් යන වේදිකාව විනෝදාත්මක කාල පරිච්ඡේදයකි. එය පරිපූර්ණ වේ. ඊට අමතරව සමාජ කුසලතා මෙන්ම සමාජ දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ අවස්ථාව සංවර්ධනය සඳහා පදනමක් ස්ථාපිත කිරීමට සැලකිය යුතු වෙනස්කම් කිරීමක් නාගරික සහ ග්‍රාමීය වශයෙන් මිලියන 4ක පාසල් සිසුන් අතර පරතරයක් පවතී. පෞද්ගලික පාසල් පද්ධතිය වෙනස් සැකැස්මක් ඇත. නමුත් 2020 කාලය තුළ ලොව පුරා ව්‍යාප්ත වූ කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමග මෙය පූර්ණ වශයෙන් වෙනසකට භාජනය වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආරම්භ වීමත් සමග වේ. “අධ්‍යාපනය බලවත්ම ආයුධයයි” ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය දිගු කලක් තිස්සේ විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කොට ඇත. එමෙන්ම ගමෙන් නගරයට නොමිලේ අධ්‍යාපනය ලබා දෙන රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාව ඉදිරියෙන්ම සිටී. එය එසේ වනවා සේම මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමය හරහා බොහෝ සිසුන් ප්‍රගතියේ මාවතේ තම වෘත්තිය ජීවිතය ගොඩනගා ගෙන ඇත. මීට අමතරව පෙර පාසලේ සිට විශ්වවිද්‍යාල දක්වා සෑම සිසුවෙකුටම එය ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ. පන්ති කාමර ක්‍රියාකාරකම්, සෘජු පාඩම්, කැපවූ ගුරුවරුන් සහ රජයේ රෙගුලාසි ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ජයග්‍රහණ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු වේ.

රස්මිටඩිලා සහ තවත් අය (2020) විසින් සිදු කරන ලද “කොවිඩ් වසංගතය අතරතුර අන්තර්ජාල ඉගෙනීම පිළිබඳ ප්‍රාථමික පාසල් ගුරුවරයාගේ සංජානනය” (The Perceptions of Primary School Teachers of Online Learning during the COVID-19 Pandemic Period: A Case Study in Indonesia) අධ්‍යයනයට අනුව කොවිඩ්-19 හේතුවෙන් ජාතීන්ට ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් පද්ධතිය වෙනස් කිරීමට ද සිදු විය. එහි දී ඉගෙනුම් පද්ධතිවල වෙනස්කම් දුරස්ථ අධ්‍යාපනය හෝ මාර්ගගත ඉගෙනීම, විද්‍යුත් ඉගෙනීම දුරස්ථ අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පාසල්වලට බල කොට ඇත. ලෝක බැංකුවේ 2020 වාර්තාවක සඳහන් වූයේ කොවිඩ්-19 හේතුවෙන් භෞතික පාසල් වසා දමා ඇති බැවින් රටවල් කිහිපයක් විවිධ ඉගෙනුම් පද්ධති ක්‍රියාත්මක කර ඇති බවයි. උදාහරණයක් ලෙස 2020 පෙබරවාරි මස මුලදී සිසුන් සඳහා ඉගෙනීම බාධා නොවන බව සහතික කිරීම සඳහා

චීනය එකවර මාර්ගගත ඉගෙනුම් පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කළේය. එමෙන්ම ඉන්දුනීසියානු රජය විසින් මහා පරිමාණ සමාජ සීමාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රජාවගේ සහ ඉගෙනුම් පද්ධතියේ සිසුන්ගේ චර්යාවන්ට බලපා ඇත. නිවසේ සිට පාසල ක්‍රියාත්මක කිරීමට පටන් ගන්නා පාසල් සඳහා දුරස්ථ ඉගෙනීම හෝ මාර්ගගත පද්ධති භාවිත කිරීමට විසඳුම් සපයා ඇත. මාර්ගගත ඉගනීමේ කාලය තුළ ගුරුවරුන් මාර්ගගත පරිසරයක් තුළ මුහුණ දෙන අභියෝගයන් ප්‍රධාන වශයෙන් තාක්ෂණික බාධාවන්, සිසුන්ගේ සහභාගීත්වය සහ මාර්ගගත රූප සටහනක් මෙන්ම ගුරුවරුන් මුහුණ දෙන අභියෝග නිදර්ශනය කරයි. එමෙන්ම තාක්ෂණික ගැටලු හා සම්බන්ධ බාධක මතුවීම සම්බන්ධ අභියෝග කිහිපයකට ගුරුවරුන්ට මුහුණ දීමට සිදු විය. සියලුම දෙමව්පියන්ට ජංගම දුරකථනයක්, ලැප්ටොප් පරිගණකයක් නොමැති අතර අන්තර්ජාල සංඥා දුර්වලතාවය විශේෂයෙන්ම තදාසන්න ප්‍රදේශවල මෙම බාධාවන් ඉදිරිපත් කරන අභියෝග විසින් සිදු කළ හැකි උපදේශන කටයුතු තීරණය කරයි. එහි දී මෙම තාක්ෂණික බාධා ජයගත නොහැකි නම් ගැටලු මතුවිය හැකි අතර එයින් අදහස් වන්නේ ඉගෙනීම සඳහා සිසුන්ගේ සහභාගීත්වය ප්‍රශස්ත නොවේ. මේ නිසාවෙන් සමහර ශිෂ්‍යයන් හට පාඩම් අනුගමනය කළ නොහැකි අතර ගුරුවරයා ලබා දෙන පැවරුම් සම්පූර්ණ කිරීමට ප්‍රමාදයන් අත්විඳියි. ඒ අනුව මෙම සියලු බාධකයන් මෙම අධ්‍යයන පත්‍රිකාව මගින් අභ්‍යන්තර සහ බාහිර වශයෙන් කොටස් දෙකට බෙදා දක්වමින් සාකච්ඡා කොට ඇත. එහි දී ශිෂ්‍යයාගේ නිවසේ පරිසරයෙන් පැන නගින දුෂ්කරතා එනම් පවුලේ සාමාජිකයන්ගෙන් මැදිහත්වීම් වැනි දෑ ඉගෙන ගන්නා සිසුන්ට ඉගෙනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට බාධා කිරීමට හේතු වේ.

දි ෂූ සහ ජගර්ස් (2013) විසින් රචනා කරන ලද "සිසුන්ගේ පාඨමාලා ප්‍රතිඵල මත මාර්ගගත ඉගෙනීමේ බලපෑම: පුළුල් ප්‍රජාවකින් සහ කාර්මික විද්‍යාල පද්ධතියකින් සාක්ෂි (The Impact of Online Learning on Students' Course Outcomes: Evidence from a Large Community and Technical College System) යන පර්යේෂණ අධ්‍යයනයට අනුව මාර්ගගත පාඨමාලා සඳහා සංවර්ධන පිරිවැය එක් පාඨමාලාවකට ඩොලර් 10000 සිට ඩොලර් 60000 දක්වා ආයතන හරහා වෙනස් වන බව පෙන්වා දී තිබේ. එමෙන්ම මෙම අධ්‍යයනයට අනුව ශිෂ්‍ය අවශ්‍යතාවයන්ට වඩා හොඳින් සේවය කිරීම සඳහා දුරස්ථ අධ්‍යාපනය ලබා දී ඇත. සත්‍ය වශයෙන්ම බොහෝ සම්මුඛ පරීක්ෂකයන් විසින් විශ්වාස කරනු ලැබ ඇත්තේ මාර්ගගත පාඨමාලා අවම වශයෙන් සාම්ප්‍රදායික පාඨමාලා තරම් මිල අධික වන අතර; ඒවායේ සැලකිය යුතු ආරම්භක පිරිවැය පමණක් නොව පුනරාවර්තන වියදම්, මාර්ගගත පාඨමාලා පිරිවැය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් සැලකිල්ලට ගෙන නොමැති බවකි. පරීක්ෂා කරන ලද පාඨමාලාවල ගුණාත්මකභාවය හෝ සඵලතාවය සහ ඉහළ සම්පූර්ණ කිරීමේ අනුපාත සහ ශක්තිමත් ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල සහිත මාර්ගගත පාඨමාලා සැලසුම් කිරීමට සහ ඉගැන්වීමට සැලකිය යුතු අයෝජනයක් අවශ්‍ය විය හැකිය. බොහෝ පුද්ගලයන් මාර්ගගත ඉගෙනීම අවම

වශයෙන් කිසිදු හානියක් නොකරයි; යන නිගමනයට යොමු කරයි. කෙසේ වෙතත් සලකා බැලීම් දෙකක් මෙම නිගමනයේ ප්‍රයෝජනය සීමා කරයි. පළමුව පෙර අධ්‍යයනයන් සියල්ලම පාහේ පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කළ සිසුන් අතර ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති අතර එමගින් පාඨමාලා ඉවත් කර ගැනීමේ දී මාර්ගගත බෙදා හැර විභව බලපෑම නොසලකා හැර ඇත.

හෙට්ටිආරච්චි සහ තවත් අය (2021) විසින් සිදු කරන ලද "කොවිඩ් වසංගත කාලය තුළ මාර්ගගත ඉගෙනීම පිළිබඳ ශිෂ්‍ය තෘප්තිය: ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවල අධ්‍යයනයක්" (Student Satisfaction with Online Learning during the COVID-19 Pandemic": A Study at State Universities in Sri Lanka) යන අධ්‍යයනයට අනුව මාර්ගගත ඉගෙනීම යනු දැනට අන්තර්ජාල වේදිකාවක් මත ද්‍රව්‍ය උඩුගත කිරීමේ සිට වෙබ් පාදක භාවිතය තුළින් ගුරුවරයා සහ ශිෂ්‍යයා අතර ඇති අවකාශය සීමා කිරීමට පහසුකම් සපයන zoom වැනි විවිධ මෘදුකාංග යෙදුම් භාවිතයෙන් සජීවීව ඉගැන්වීම වේ. එහි දී කොවිඩ් වසංගතය තුළ බොහෝ අධ්‍යාපන ආයතන අනුගමනය කර ඇති ඉගැන්වීමේ ක්‍රමය සඳහන් කිරීම සඳහා වඩාත් නිවැරදි යෙදුමක් ලෙස හදිසි දුරස්ථ ඉගැන්වීම (ERT) යෝජනා කර ඇත. වසංගතයට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ කිසිදු රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලයක ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාල විසින් පිරිනමනු ලබන සමහර දුරස්ථ අධ්‍යාපන වැඩසටහන් හැර අවම වශයෙන් අර්ධවශයෙන් මාර්ගගතව පවත්වන ලද අධ්‍යාපන වැඩසටහනක් නොතිබීමෙන් ද මෙය පැහැදිලි වේ. එහි දී ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල්වලට සාපේක්ෂව ගතහොත්, ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල මාර්ගගත ඉගෙනීම වෙත සංක්‍රමණය වීම හදිසි විය. නව ඉගැන්වීම් සහ ඉගෙනුම් ක්‍රමය සඳහා සූදානම් වීමට කථිකාචාර්යවරුන්ට සහ සිසුන්ට තිබුණේ ඉතා සීමිත කාලයකි. කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් ගනු ලැබූ තීරණයන් සහ ක්‍රමවේදයන් හේතුවෙන් මෙම සංක්‍රාන්තිය ඉතාමත්ම පහසු විය. එහි දී විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රධාන මුලපිරීම වූයේ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවල ඉගෙනුම් කළමනාකරණ පද්ධති මෙන්ම අධ්‍යාපනය සහ පර්යේෂණ සඳහා අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය සපයන සංගමයක් වන Learn Lanka Education and Research Network සමග සම්බන්ධ කිරීමයි. මෙම මුල පිරීම හේතුවෙන් බොහෝ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවලට වසංගතය අතරතුර තම සිසුන්ට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය සඳහා නොමිලේ ප්‍රවේශය ලබා ගත හැකි විය. එහි දී මෙම අධ්‍යාපනය ආරම්භ වූයේ කොවිඩ් 19 වසංගතය අතරතුර ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල තුළ අන්තර්ජාලය හරහා ඉගෙනීම පිළිබඳ ශිෂ්‍ය තෘප්තිය තීරණය කරන කරුණු විමර්ශනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව වේ.

මාත්‍රානි සහ තවත් අය (2022) විසින් කරන ලද "ඩිජිටල් බෙදීම් රාමුව: COVID-19 වසංගතය අතරතුර අගුලු දැමීමේ දී සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල මාර්ගගත ඉගෙනීම" (Digital divide

framework: online learning in developing countries during the COVID-19 lockdown) යන අධ්‍යයන පත්‍රිකාවට අනුව කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමග ආරම්භ වූ මාර්ගගත ඉගැන්වීමත් සමග සමහර පාසල් මාර්ගගතව ඉගැන්වීමේ කණ්ඩායම්වලින් තම දරුවාගේ නම ඉවත් කර ඇති බවට චෝදනා ඉදිරිපත් කර තිබේ.එමෙන්ම මාර්ගගත ඉගැන්වීම් ඔස්සේ ඉගැන්වීම් කටයුතු සිදු කිරීමට Zoom, Google meet, Facebook සහ WhatsApp යන උපාංග තිබිය දීත් ගුරුවරුන් ප්‍රධාන වශයෙන් WhatsApp පමණක් භාවිත කොට ඇත. එහි දී ගුරුවරුන් විසින් මෙයට හේතුව ලෙස සඳහන් කරනු ලැබ ඇත්තේ ඩිජිටල් පහසුකම් නොමැතිකම සහ මන්දගාමී ජාල සම්බන්ධතාවය මිල අධික අන්තර්ජාල දත්ත ඇසුරුම්, විදුලිය විසන්ධි වීම් වැනි දෑ වේ. එහි දී මෙම අධ්‍යයනය මගින් පළාත් පාලන ආයතන මගින් වැඩි සම්පත් මාර්ගගත අධ්‍යයනය උදෙසා යෙදවිය යුතු බව දක්වා ඇත. තව ද ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් ජාල යටිතල පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීමෙන් සහ නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ හරහා ඔවුන්ට හැකි සෑම තැනකම අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය පරිමාණය කිරීමෙන් පවතින බෙදීම මගහරවා ගැනීමට ක්‍රම සෙවිය යුතුය. එමෙන්ම නැගී එන අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය තුළ විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන් වඩාත් ඇතුළත් ඩිජිටල් මාවතකට යොමු කළ හැකි නව ප්‍රතිපත්ති සකස් කළ යුතු බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් යෝජනා කරනු ලබයි.

අකුරැටිය සහ මැද්දගේ (2020) සිදු කරන ලද "කොවිඩ් වසංගතය අතරතුර මාර්ගගත ඉගෙනීම පිළිබඳ ශිෂ්‍යයාගේ සංජානනය : තොරතුරු තාක්ෂණ සිසුන්ගේ සමීක්ෂණ අධ්‍යයනයක්" (Students' Perception of Online Learning during COVID-19 Pandemic : A Survey Study of IT Students) අධ්‍යයනයෙන් ප්‍රධාන ලෙස අරමුණු කොට තිබෙන්නේ කොවිඩ් වසංගත කාල පරිච්චේදය තුළ අන්තර්ජාල ඉගෙනීම පිළිබඳ තොරතුරු තාක්ෂණ සිසුන්ගේ සංජානනය පරීක්ෂා කිරීම වේ. එහි දී තොරතුරු තාක්ෂණ සිසුන්ට සාපේක්ෂව බලන කල මාර්ගගත අධ්‍යාපනය පිළිබඳව අවබෝධයක් පවතී. එබැවින් වසංගතය තුළ මුහුණ දුන් අභියෝගයන්ට ධනාත්මක ලෙස බලපා ඇති බව කිව හැකි වේ. නමුත් නව තාක්ෂණ සිසුන් කොවිඩ් 19 ට පෙර සබැදි ඉගෙනීමට වඩා සාම්ප්‍රදායික මුහුණට මුහුණ භෞතික ඉගෙනීමට වැඩි නැඹුරුතාවයක් දක්වන බව කතුවරයා මෙහි දී පවසයි. එය ඔහු 54.4% ලෙස සඳහන් කොට ඇත. තවදුරටත් ශිෂ්‍යයන් අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වීමට භාවිත කරනු ලබන ජනප්‍රියම උපාංගය smart phone ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කල 43% කි. කෙසේ වෙතත් වසංගත තත්වයත් සමග ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය, යටතේ ක්‍රියාත්මක වන උසස් තාක්ෂණ ආයතන ඇතුළු බොහෝ විශ්වවිද්‍යාල සහ ආයතන විද්‍යුත් තැපෑල, LMS, Google, Zoom වැනි ක්‍රමයන් මගින් මාර්ගගත ඉගෙනීමට මාරු වී ඇත. කෙසේ නමුත් කොවිඩ් වසංගතයට පෙර ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම ක්‍රමවේදය ඉතාමත් ජනප්‍රිය නොවූවත් වසංගත

තත්වයන් සමග අධ්‍යාපනඥයින්ට බාධාවකින් තොරව සිසුන්ගේ අධ්‍යාපනය දිගටම කරගෙන යාමට හැකි විය.

හාර්ට් සහ තවත් අය (2019) “මාර්ගගත ඉගෙනීම, නොබැඳි ප්‍රතිඵල: මාර්ගගත පාඨමාලා පැවැත්වීම සහ උසස් පාසල් සිසුන්ගේ කාර්ය සාධනය” (Online Learning, Offline Outcomes: Online Course Taking and High School Student Performance.) යන අධ්‍යයනය මගින් මාර්ගගත මාධ්‍යයක් හරහා පාඨමාලා හැදෑරීම ශිෂ්‍ය නියැළීමට බලපාන ආකාරය ගවේෂණය කරයි. ඒ සඳහා ඔවුන් විසින් ශිෂ්‍ය නියැළීමේ ජාතික සමීක්ෂණයේ දත්තයන් භාවිත කරනු ලබයි. මේ අනුව මාර්ගගත පාඨමාලා වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති සිසුන් ඵලදායි ඉගැන්වීම් පිළිවෙත්වලට අඩු නිරාවරණයක් සහ අන්තර්ක්‍රියාවල අඩු ගුණාත්මක බවක් ද වාර්තා කළහ. මෙම නියැළීමේ දර්ශක සහ මාර්ගගතව ගනු ලබන පන්ති ප්‍රතිශතය අතර සම්බන්ධය යෝජනා කරන්නේ මාර්ගගත පරිසරයක් යම් යම් ආකාරයේ බැඳීම්වලට ප්‍රතිලාභ ලැබිය හැකි නමුත් අනෙක් අයට යම් තරමක බාධාවක් විය හැකි බවයි. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව මාර්ගගත පාඨමාලා අන්තර්ගතය සැලසුම් කිරීමේ දී ආයතන විසින් මෙම සොයාගැනීම් සලකා බැලිය යුතු අතර විවිධ බෙදාහැරීම් වර්ග හරහා ශිෂ්‍ය සහභාගීත්වය දිරිමත් කිරීමේ ක්‍රම ගැන මෙනෙහි කිරීමට පීඨය දිරිමත් කළ යුතුය. එහි දී ශීඝ්‍රයෙන් දියුණු වන විශ්වවිද්‍යාල සහ විශ්වවිද්‍යාල සංඛ්‍යාවක් පාඨමාලා අන්තර්ගතය මාර්ගගතව ලබා දීමට ක්‍රම සොයමින් සිටී. එහි දී තාක්ෂණය ශීඝ්‍රයෙන් දියුණු වන අතර තවත් සිසුන් විවිධ හේතූන් මත මාර්ගගත ඉගෙනුම් මාර්ගය හඹා යන විට (ස්ටැන්ලින්ග්ස්) සඳහා ඇගයීම් සහ මාර්ගගත ඉගෙනුම් වැඩසටහන් ඇගයීමේ දී මෙම ආකාරයේ ඉගෙනුම් වැඩසටහන් ඇගයීමේ දී ඉගෙනුම් පරිසරයේ සුවිශේෂී අංග කිහිපයක් ද සැලකිල්ලට ගත යුතුය. සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමරවල සිසුන්ගේ සාර්ථකත්වය සඳහා ස්ථාපිත ශිල්පීය ක්‍රම භාවිත කිරීම දුරස්ථ පාඨමාලාවල සෑම විටම ක්‍රියා නොකරයි. ශිෂ්‍ය අත්දැකීම් වැඩිදියුණු කළ හැකි ක්‍රම සඳහා වඩා හොඳ සන්දර්භයක් සැපයීම සඳහා උසස් අධ්‍යාපන මාර්ගගත ඉගෙනීම සමඟ වත්මන් තත්වයන් සහ ගැටලු ගවේෂණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. සිසුන් සහ උපදේශකයන් සරල අන්තර්ගත ප්‍රවේශය සඳහා කාලය සහ සම්පත් කැප කළ යුතු නම්, අනිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වන තාක්ෂණය ඉගෙනීමට සහ නියැළීමට බාධාවක් විය හැකි බව යෝජනා කරමින් මාර්ගගත ඉගෙනීමේ සැපයුම් සංරචකය සලකා බැලීමේ වැදගත්කම සඳහන් වේ. එහි දී මාර්ගගත පාඨමාලාවල තාක්ෂණික අංග අසමත් වීම සිසුන්ට විශේෂයෙන් කලකිරීමට පත්විය හැකි අතර පාඨමාලාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ සමස්ත සංජානනය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරනු ලබයි.

ඔන්සු සහ කැකීර් (2011) සිදු කරන ලද “මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයන් පිළිබඳ පර්යේෂණ:ප්‍රමුඛතා සහ ක්‍රමවේදයන්” (Research in Online Learning Environments: Priorities and

Methodologies) යන අධ්‍යයනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කර බැලීමේ දී තොරතුරු තාක්ෂණ යුගයේ අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව සඳහා වැඩි වන ඉල්ලුම හේතුවෙන් අන්තර්ජාලය හරහා ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම අපගේ අනාගතයේ අවශ්‍යතාවයක් බවට පත් වෙමින් පවතී. එහි දී සිසුන්ට මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයේ බලපෑම තේරුම් ගැනීමට පර්යේෂණ ඉලක්ක නොමැතිකම මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයන් පිළිබඳ පර්යේෂණ ගැටලුවකි. තරඟකාරී තාක්ෂණික යුගයේ නොනැසී පැවතීම සඳහා ව්‍යාපාරික පරිසරයන්හී වෘත්තියෙන් ඔවුන්ගේ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට සහ නව ව්‍යාපාරික භාවිතයන් ඉගෙන ගැනීමට ජීවිත කාලය පුරා ඉගෙන ගන්නන් බවට පත් විය යුතුය. එහි දී ඉගෙනුම ලබන්නන් අධ්‍යාපනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කැප කරන උත්සාහය ලෙස ඉගෙනුම් නියැළීම අර්ථ දැක්වේ. බොහෝ කතුවරුන් කියා සිටින්නේ ඉගෙන ගන්නන්ගේ නියැළීම ඉගෙන ගන්නන්ගේ ජයග්‍රහණ සහ පුද්ගල සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රබල පුරෝකථනයක් බවයි (Oncu & Cakir, 2011). එපමණක් නොව ඉගෙන ගන්නන් රඳවා තබා ගැනීම සහ ජයග්‍රහණ තීරණාත්මකව ඉගෙනගන්නන්ගේ සහභාගීත්වය මත රඳා පවතී. කෙසේ වෙතත් වඩා ඵලදායි සහ කාර්යක්ෂම මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයන් සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම අඛණ්ඩ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය සමඟ කළ හැකිය. එහි දී මෙම පත්‍රිකාව පර්යේෂණ ඉලක්ක හතරක් ඉදිරිපත් කරන අතර ඉගෙන ගන්නන්ගේ ජයග්‍රහණ නියැළීම සහ රඳවා තබා ගැනීම ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති මාර්ගගත ඉගෙනුම් පරිසරයන් තුළ ශිෂ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පවතින ක්‍රමවේද හතරකට ගැළපේ. එමෙන්ම මාර්ගගත පාඨමාලාවල සිසුන්ගේ තෘප්තිය වැඩි දියුණු කිරීම් සඳහා ඉගෙන ගන්නන්ගේ සහභාගීත්වය සහ සහයෝගීතාවය අවශ්‍ය වේ.

ඩම්ෆෝර්ඩ් සහ මිලර් (2018) “උසස් අධ්‍යාපනයේ මාර්ගගත ඉගෙනීම : නියළීම සඳහා වාසි සහ අවාසි” (Online Learning in Higher Education: Exploring Advantages and Disadvantages for Engagement) යන අධ්‍යයනයෙහි සඳහන් කරන ආකාරයට ලෝකය පුරා කොවිඩ් වසංගතයේ ව්‍යාප්තිය සිදු වීමත් සමඟ අධ්‍යාපන ආයතනවලට ද වසංගතය බලපා ඇති අතර එය අවසානයේ දැනුම ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය වෙනස් කළේය. එහි දී ඉන්දුනීසියාවේ කොවිඩ් වසංගතය සීඝ්‍රයෙන් පැතිරීම නිසාවෙන් පීඨ වසා දැමීමට සහ දුරස්ථ ඉගෙනීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට රාජ්‍යයන්ට බල කර ඇත. එමෙන්ම මුහුණට මුහුණ පාසල් අධ්‍යාපනය නොමැති වුව ද අධ්‍යයන ක්‍රියාකාරකම් දිගටම කරගෙන යාමට වගබලා ගැනීම සඳහා විවිධ මුල පිරීම් ක්‍රියාත්මක වේ. විශේෂයෙන්ම උසස් අධ්‍යාපනයේ දී සිසුන්ට සහ කථිකාචාර්යවරුන්ට පන්ති කාමරය තුළ හමුවීමට නොහැකි වන අතර, ඔවුන් වෙනස් වන තත්වයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු අතර මාර්ගගත ඉගෙනීම සාක්ෂාත් කරගැනීම වැනි විකල්ප උපාය මාර්ග සකස් කළ යුතුය. කොවිඩ් වසංගතයට සමහර පාසල් සඳහා අරමුදල් පවතී. නමුත් විවිධ පාසල් සඳහා එසේ අරමුදල් නොලැබේ. එහි දී ප්‍රායෝගිකව,

බොහෝ පාසල්වල විෂය මාලාව අන්තර්ජාලය හරහා ගෙන යා නොහැකිය. මන්දයත් එය කිරීමට තරම් යටිතල පහසුකම් නොමැති වීම හේතුවෙනි. පාසල්වලට අන්තර්ජාලය හරහා අධ්‍යයනය කිරීමට හැකි නම්, බොහෝ සිසුන්ට ඔවුන්ට ලැප්ටොප් නොමැතිකම, අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය ප්‍රමාණවත් නොවීම වැනි හේතූන් මෙයට බලපෑ කරුණු අතර වේ. කෙසේ වෙතත් මාර්ගගත ඉගෙනීමේ ධනාත්මක සහ සෘණාත්මක බලපෑම දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී ඕනෑම වෙලාවක ඕනෑම ස්ථානයක සිට විෂය කරුණු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අවස්ථාව මාර්ගගත ඉගෙනීමේ වඩාත්ම ධනාත්මක අංගය බව සිසුන් ප්‍රකාශ කරයි. මීට අමතරව, කථිකාචාර්යවරුන්ට අපහසුවකින් තොරව ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍යවලට යෙදුම් හෝ වෙබ් පදනම් වූ සම්පත් ඒකාබද්ධ කළ හැකිය. එහි දී මෙය සිසුන්ට තනි සහ අද්විතීය ඉගෙනුම් අවස්ථා ලබා දෙයි. කෙසේ වෙතත් සමහර සිසුන් තර්ක කරනු ලබන්නේ මාර්ගගත ඉගෙනීම ධනාත්මක බවයි. එමෙන්ම සෘණාත්මක බලපෑම් දෙස අවධානය යොමු කොට බැලීමේ දී විශේෂයෙන් සිසුන්ගේ සෞඛ්‍ය සඳහා සමහර බොහෝ කාර්යයන් නිසා "සෑම තේරීම් සඳහාම ධනාත්මක සහ සෘණාත්මක බලපෑම් ඇත. අන්තර්ජාලය හරහා ඉගෙනීම සඳහා තේරීම් ඇතුළුව, ධනාත්මක බලපෑම් නම් අද දියුණු වී ඇති තාක්ෂණය උපරිම ලෙස භාවිත කිරීමට අපට හැකි වීමයි. අපට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි අතර අප ඉගෙන ගන්නා ක්‍රමයට අනුකූලව අපගේ ආශාවන්ට අනුකූල විය හැකිය.

ගුණවර්ධන (2005) සිදු කරන ලද " ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යුත් ඉගෙනීම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විභව අභියෝග සහ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ ආනුභවික අධ්‍යනයක්." (An Empirical Study of Potential Challenges and Benefits of Implementing E-learning in Sri Lanka) යන අධ්‍යයනය මගින් තෝරාගත් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල දැනුවත්භාවය සහ සූදානම සමාලෝචනය කිරීමෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ E-Learning ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විභව අභියෝග සහ ප්‍රතිලාභ සාකච්ඡා කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනය මගින් ආසියාවේ සත්කාරකයෙකු ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඊ ඉගෙනීමේ අනාගත වර්ධනය සඳහා සක්‍රිය කරන සාධක සහ බාධක පුරෝකථන කරයි. එහි දී විවිධ විශේෂ ක්ෂේත්‍රවලින් තෝරාගත් අධ්‍යාපන ආයතන 50න් 24ක් භාවිත කළ හැකි පිළිතුරු සමග ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත. ප්‍රතිචාර අනුපාතය 48% ක් වූ අතර (Gunawardana, 2005) එය එවැනි සමීක්ෂණ සඳහා අපේක්ෂිත අනුපාතයකි. එහි දී අධ්‍යාපන ආයතනය තුළ ඉගෙනීම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින නමුත් සමීක්ෂණයට අනුව විද්‍යුත් ඉගෙනුම් යෙදුමක් සංවර්ධනය අයෝජනය කිරීම ඉතා දුර්වලය. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් අන්තර්ජාලය ආශ්‍රිත ඊ ඉගෙනුම් වෙබ් අඩවිය භාවිත කරන්නේ ඒ සඳහා මිස සැබෑ අන්තර්ජාල ඉගෙනීම සිදු කිරීමට නොවේ. එමෙන්ම ගෝලීය තාක්ෂණය සහ ආර්ථික පරිවර්තනයේ වේගය වර්තමාන ඩිජිටල් බෙදීම සැමට ඩිජිටල් අවස්ථා බවට පත් කිරීමට හදිසි ක්‍රියාමාර්ගයක් ඉල්ලා සිට ඇත. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවය දෙස අවධානය යොමු කර

බැලුවහොත් සම්පත් වෙන් කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් සිදුව ඇත. එහි දී ඩිජිටල් බෙදීම මැනීමට එක් ක්‍රමයක් වන්නේ දුරකථන ග්‍රාහකයන් සහ අන්තර්ජාල භාවිත කරන්නන්ගේ විනිවිද යාම මෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල සාක්ෂරතා අනුපාතය නිරීක්ෂණය කිරීමයි. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල්වල විද්‍යුත් ඉගෙනීම හඳුන්වාදීම ගැන සිතන විට මනසට නගින පුළුල් විවාදයක් තිබේ.

Jethro සහ තවත් අය (2012) සිදු කොට ඇති "විද්‍යුත් ඉගෙනීම සහ ගෝලීය යුගයක ඉගැන්වීම සහ ඉගෙනීම කෙරෙහි එහි බලපෑම" (E-learning and its Effects on Teaching and Learning in a Global Age) අධ්‍යයනයට අනුව විද්‍යුත් ඉගෙනීම පරිගණක ආශ්‍රිත ඉගෙනීම ලෙසත් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය සහ සහයෝගී ඉගෙනීම සඳහා වන අධ්‍යාපනය ලෙසත් සැලකිය හැකිය. විද්‍යුත් ඉගෙනීමේ මුල් වර්ධනයන් පරිගණක ආශ්‍රිත ඉගෙනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති අතර එහි දී ඉගෙනුම් අන්තර්ගතයෙන් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන් ඩිජිටල් ලෙස බෙදා හරිනු ලැබේ. වඩාත් මෑතක දී විද්‍යුත් ඉගෙනීමේ අධ්‍යාපනික මානය ප්‍රමුඛ වී ඇත. විද්‍යුත් ඉගෙනීම සියලු ආකාර ඉලෙක්ට්‍රොනික ආධාරක ඉගෙනුම් සහ ඉගැන්වීම්වලින් සමන්විත වේ. එහි දී තොරතුරු සහ සන්නිවේදන පද්ධති ජාලගත ඉගෙනීම හෝ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විශේෂිත මාධ්‍ය ලෙස සේවය කරයි. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව විද්‍යුත් ඉගෙනීම යනු දැනුම සහ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අන්තර්ජාල තාක්ෂණය භාවිත කිරීමයි. එහි දී විද්‍යුත් ඉගෙනුම් තාක්ෂණයන් ඉගෙන ගන්නන්ට අන්තර්ගතය,ඉගෙනීමේ අනුපිළිවෙල, ඉගෙනීමේ වේගය, කාලය සහ බොහෝ විට මාධ්‍ය පාලනය ලබා දෙයි. ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික ඉගෙනුම් අරමුණු සපුරාලීම සඳහා ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික ඉගෙනුම් අරමුණු සපුරාලීම සඳහා ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් සකස් කිරීමට ඉඩ සලසයි (Jethro, 2012). විද්‍යුත් ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය වෙත ප්‍රවේශය කළමනාකරණය කිරීම, තාක්ෂණික ප්‍රමිතිගතකරණය පිළිබඳ සම්මුතිය සහ මෙම සම්පත් පිළිබඳ සම සමාලෝචන ක්‍රම,විද්‍යුත් ඉගෙනුම් ශිෂ්‍යත්වය ලේඛනගත කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ අභියෝග සමගින් පීඨ සඳහා පර්යේෂණ අවස්ථා රාශියක් ඉදිරිපත් කරයි. විද්‍යුත් ඉගෙනීම යනු උසස් අධ්‍යාපනයේ විශාල විභවයක් ඇති විශාල සහ වර්ධනය වන වෙළෙඳපළකි. මෙම ආනුභවික අධ්‍යයනයේ නිගමනය වී ඇත්තේ විද්‍යුත් ඉගෙනුම් භාවිත කරන සිසුන් විද්‍යුත් ඉගෙනීම භාවිත නොකරන සිසුන්ට වඩා හොඳින් ක්‍රියා කරන බවයි.

යථෝක්ත අධ්‍යන පත්‍රිකාවන් මගින් මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කොට ඇත. ඒ අනුව ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක වන මෙම ප්‍රතිපත්තිය මගින් ශිෂ්‍යයන්ට සිදු වූ බලපෑම, විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා සිදු වූ බලපෑම මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු බොහෝ රටවල්වල මෙම මාර්ගගත අධ්‍යයන ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරය යනාදී අරමුණු ඔස්සේ පර්යේෂණ සිදු වී

ඇත. නමුත් කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමග මෙරට ආරම්භ වූ මාර්ගගත ප්‍රතිපත්තියෙහි නැගී එන අභියෝගයන් සම්බන්ධයෙන් තවමත් අධ්‍යයනයක් ඉදිරිපත් වී නොමැති අතර අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය යොදා ගෙන නොමැත. එමෙන්ම මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය සහ තේමාත්මක විශ්ලේෂණය ඇසුරෙන් සංජානනවාදී න්‍යාය ඇසුරින් සිදු කළ මෙම පර්යේෂණය ඉහත අධ්‍යයනයන් හා වෙනස් සහ සුවිශේෂී වීමට තවත් හේතු වේ.

පර්යේෂණ අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැගී එන අභියෝගයන් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය ඇසුරින් විමර්ශනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයෙහි මුඛ්‍ය අරමුණ විය. ප්‍රධාන අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා අධ්‍යයන තුළින් අනු අරමුණු කිහිපයක් හඳුනාගනු ලැබීය. මාර්ගගත ඉගෙනුම් ප්‍රතිපත්තියත් සමග පාසල් ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන සහභාගීත්වය කෙසේ ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීම, මාර්ගගත අධ්‍යයනයත් සමග මෙරට පාසල් ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන ප්‍රගතිය අධ්‍යයනය කිරීම යනාදිය එම අනු අරමුණු අතර ප්‍රධාන විය.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

සමාජීය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයක් වන මෙම පර්යේෂණය මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය යොදා ගනිමින් සිදු කොට ඇත. එහි දී ගුණාත්මක මෙන්ම ප්‍රමාණාත්මක යන දත්ත දෙවර්ගයම යොදා ගැනීම මෙයට හේතු විය. අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය වශයෙන් සබරගමුව පළාතෙහි රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ නාගරික,අර්ධ නාගරික සහ ග්‍රාමීය වශයෙන් පාසල් තුනක් යොදා ගත් අතර ඒ අනුව නාගරික පාසලක් ලෙස ර/ඇඹි/ ජනාධිපති විද්‍යාලය මෙන්ම ග්‍රාමීය පාසලක් ලෙස ර/ඇඹි නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලය සහ අර්ධනාගරික පාසලක් ලෙස ර/ඇඹි බෝධිමළුව විද්‍යාලයද මේ සඳහා යොදා ගෙන ඇත.

එහි දී මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන සංගණනය වන පාසල් ශිෂ්‍යයන්ගෙන් අධ්‍යයනයේ පහසුව සඳහා යම් පිරිසක් පමණක් තෝරා ගැනීමට අවශ්‍ය වූ බැවින් රජයේ පාසල් මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් පාසල් තුනක් පමණක් අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ආවරණය වන ආකාරයෙන් පහසුතම ශිල්ප ක්‍රමය යටතේ තෝරා ගත් අතර මීට අමතරව එම පාසල් තුනෙන් කනිෂ්ඨ මෙන්ම ද්විතීයික අංශ නියෝජනය වන පරිදි පාසල් ශිෂ්‍යයන් 70 දෙනෙකු සලාක නියදිය මගින් තෝරා ගැනුණි. පාසල් ත්‍රිත්වය මගින් ගුරුවරුන් 10 දෙනෙකු ද අහඹු වශයෙන් මේ සඳහා යොදා ගනිමින් නියැදියන් සකස් කර ගත් අතර දත්ත රැස් කිරීමේ විධික්‍රම පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත වශයෙන් දත්ත රැස් කිරීම සිදු විය. එහි දී ද්විතීයික දත්ත ලෙස පර්යේෂණ පත්‍රිකා, අධ්‍යයනයන්, වාර්තා, ග්‍රන්ථ යොදා ගැනීමත් ප්‍රාථමික දත්තයන් ලබා ගැනීමේ දී දුරකථන සංවාද සහ ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමවේදයත් යොදා ගැනුණි. රැස්

කළ ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා රූප සටහන් යොදා ගෙන ඇත. මීට අමතරව දත්ත විශ්ලේෂණය සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කිරීමේ දී ප්‍රමාණාත්මක දත්තයන් Ms Excel මෘදුකාංගය මගින් ද ගුණාත්මක දත්තයන් තේමා විශ්ලේෂණය විධික්‍රමය මගින් ද විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

දත්තදායකයන්ගේ සමාජ පසුබිම

දත්තදායකයන්ගේ සමාජ පසුබිම තොරතුරු රැස් කිරීමේ දී ප්‍රධාන භූමිකාවක් සපයා ඇත. මෙහි දී මෙම අධ්‍යයනය උදෙසා සබරගමුව පළාතට අයත් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රධාන අධ්‍යයන ප්‍රදේශය විය. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි නාගරික, අර්ධ නාගරික සහ ග්‍රාමීය වශයෙන් වෙන් කොට හඳුනාගත හැකි පාසල් රාශියක් හඳුනා ගත හැකි අතර එතුළින් පහසු නියැදිය යටතෙහි හඳුනාගත් පාසල් ත්‍රිත්වයක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදාගෙන ඇත. කාණ්ඩ වශයෙන් වෙන් කිරීමේ දී පාසල් ත්‍රිත්වය විවිධාකාර ස්වරූපයක් ගන්නා සේම මාර්ගගත අධ්‍යයන ප්‍රතිපත්තිය පාසල් පද්ධතියට ඇතුළත් වීමත් සමග එහි බලපෑම ලබන්නා වූ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ සහ මුහුණ දෙන අභියෝගයන්හී විවිධත්වයක් පවතී. මෙම දත්ත ග්‍රහණය කර ගැනිමට ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය, මාර්ගගතව අධ්‍යාපනය ලැබූ ශිෂ්‍යයන් ප්‍රමාණය ග්‍රහණය කරගත යුතු අතර ප්‍රතිශත අගයන් ඒ සඳහා යොදාගෙන ඇත. නියැදිය වශයෙන් තෝරා ගනු ලැබූ පාසල් ශිෂ්‍යයන් 70 දෙනා අහඹු වශයෙන් පාසල් තුළින් යොදා ගත් නමුත් ප්‍රායෝගික වශයෙන් එක් පාසලකින් ශිෂ්‍යයන් සම ප්‍රමාණයක් යොදා ගැනීම අපහසු වුව ද වයස් කාණ්ඩය අනුව, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව වෙන් වෙන් වශයෙන් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් යොදාගෙන ඇත.

ප්‍රස්තාරය 01: පාසල් මට්ටමින් දත්ත ලබා ගත් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ප්‍රමාණය

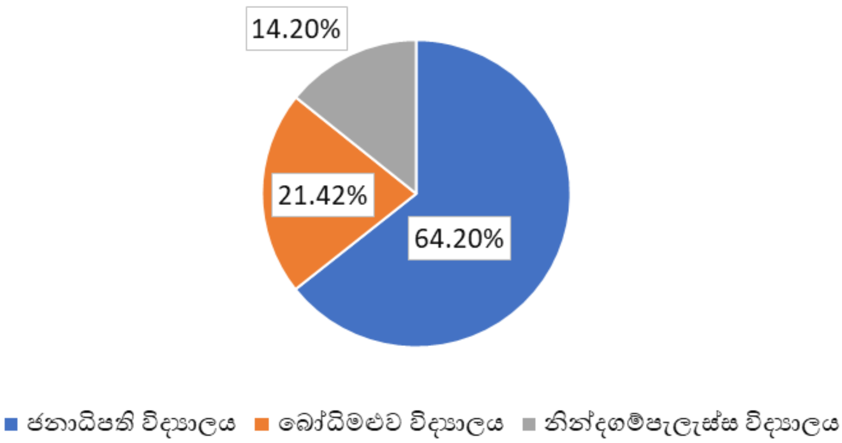

මූලාශ්‍රය: පර්යේෂකයා විසින් නිර්මාණය කරන ලදි, 2023

ප්‍රස්තාරය මගින් දැක්වෙන ආකාරයට මෙම අධ්‍යයනය තුළ ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීමේ විධික්‍රමයක් වන ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා සම්බන්ධ වූ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතාත්මකව සඳහන් වේ. ඒ අනුව ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගතහොත් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා තිබෙන නාගරික පාසලක් ලෙස තොරතුරු ග්‍රහණයට තෝරගත් ර/ඇඹි/ජනාධිපති විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් 64.2% ක් ද, ර/ඇඹි බෝධිමළුව විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් 21.42% ක් ද, ග්‍රාමීය පාසලක් වූ ර/ඇඹි නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් 14.2% ක් ද මේ සඳහා පිළිතුරු සපයා ඇත. සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් මෙම පාසල් ත්‍රිත්වයේ දරුවන් පිළිතුරු ලබා දුන් ආකාරය විමසා බැලීමේ දී පාසල් තුනෙන් ශිෂ්‍යය ශිෂ්‍යාවන් 70 දෙනෙකු මේ සඳහා පිළිතුරු සපයා තිබූ අතර නාගරික පාසලක් වූ ජනාධිපති විද්‍යාලයේ සිසුන් 45 දෙනෙකුද බෝධිමළුව විද්‍යාලයේ සිසුන් 15 දෙනෙකු ද නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයේ සිසුන් 10 දෙනෙකු ද වශයෙන් මේ සඳහා පිළිතුරු ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු විය. සෑම පාසලකින්ම සමාන සංඛ්‍යාවක සිසුන් ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධ කර ගැනීමට උත්සහ කළද එය ප්‍රායෝගික වශයෙන් සාර්ථක නොවිණ. පහත රූප සටහන මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිශතාත්මකව තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එහි දැක්වෙන ආකාරයට සමස්ත ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 60% ප්‍රමාණයක් ගැහැනු ළමුන් ද 40% ක ප්‍රමාණයක් පිරිමි ළමුන් ද වේ. සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් අධ්‍යයනය කර බැලීමේ දී මෙම ප්‍රශ්නාවලියට පිළිතුරු ලබා දුන් පිරිමි ළමුන් සංඛ්‍යාව 28ක් වන අතර ගැහැනු ළමුන් සංඛ්‍යාව 42ක් වේ.

ප්‍රස්තාරය 02: ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය

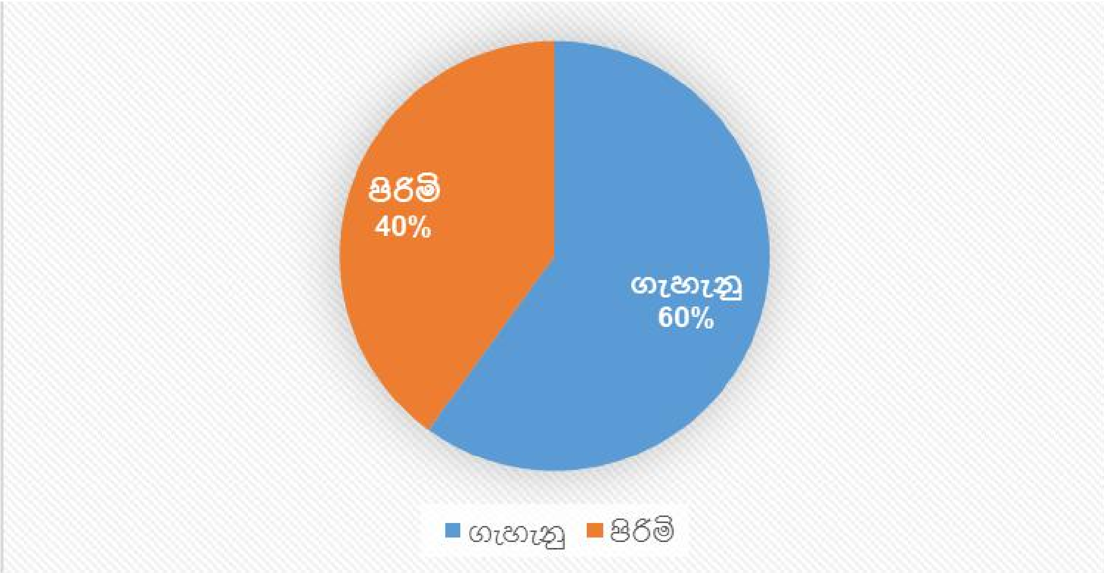

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මාර්ගගතව අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වූ සංඛ්‍යාව පහත ප්‍රස්තාරයෙන් දැක්වේ.

ප්‍රස්තාරය 03: මාර්ගගතව පාසල් අධ්‍යාපනයෙහි නිරත වූ ශිෂ්‍යයන්

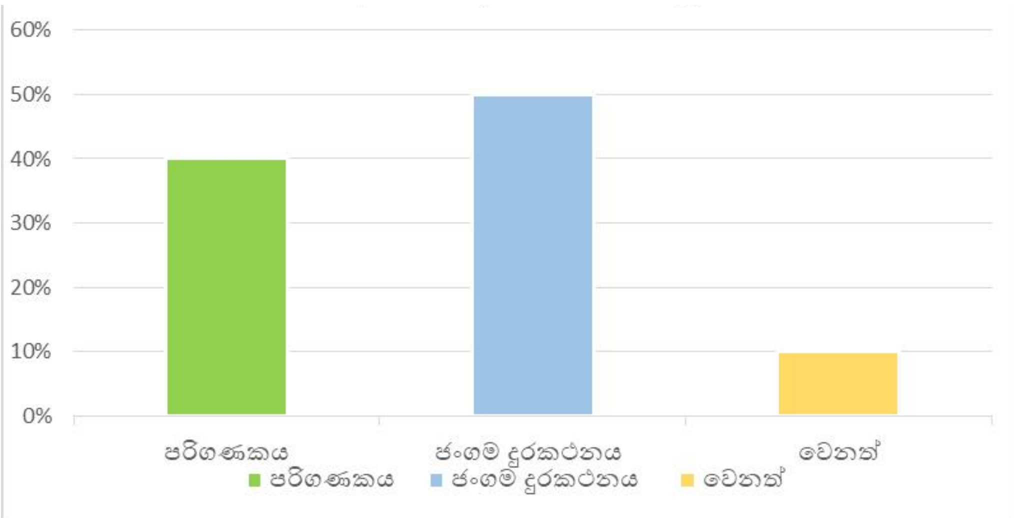

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

ඉහත රූප සටහනට අනුව මාර්ගගතව අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වූ සංඛ්‍යාව සඳහන් වන අතර එයින් 90% ක ප්‍රමාණයක්ම පිළිතුරු සපයා ඇත්තේ "ඔව්" ලෙසයි. නමුත් මෙම වට ප්‍රස්තාරයට අනුව ඉතිරි 10% ප්‍රමාණයක් "නැත" යන පිළිතුර ලබා දී ඇත. මෙහිදී මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමාන ලෙස පොදුවේ ආරම්භ වී තිබුණ ද එය සමාන ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරයක් දැක ගැනීමට නොමැත. මන්දයත් ගුණාත්මක දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ගුරුවරුන් සමග කළ සාකච්ඡාවේ දී ද විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පාසල් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අඛණ්ඩතාවය බිඳ වැටුණු බවට කරුණු ඉදිරිපත් විය. මෙහි දී ඉහත තොරතුරුවලට අනුව වැඩි ප්‍රතිශතයක් මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙහි නියැළී තිබීම සතුටුදායක තත්වයක් වුව ද මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ නියැළීමෙන් තොර වුවා යැයි පිළිතුරු ලබා දුන් පිරිසක් සිටීම මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා සියලු පාසල් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන අවශ්‍යතාවය ඉටු නොවූ බව තහවුරු වේ.

මාර්ගගත අධ්‍යන ප්‍රතිපත්තියත් සමග පාසල් අධ්‍යාපනයට මුහුණ පෑමට සිදු වූ අභියෝගයන්

පාසල් අධ්‍යාපනය වනාහී පොදුවේ හඳුනාගත් කල සියලුම ශිෂ්‍යයන් සඳහා විවෘත වූ අවස්ථාවකි. කෙසේ වෙතත් පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට නව්‍ය අධ්‍යන ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ආරම්භ වූ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග ඒකාකාරීව ගලාගෙන ගිය පාසල් අධ්‍යාපන රටාවෙහි යම් යම් වෙනස්කම් ප්‍රමාණයක් සිදු විය. එම වෙනසත් සමග දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයෙහි අඛණ්ඩතාවයට පොත් පත්, වෙනත් ලිපි ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණවත්ව පැවති සමයෙහි ද වෙනසක් සිදු විය. මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග තාක්ෂණික උපාංගවල අවශ්‍යතාවය මෙන්ම පවුලේ සියලුම දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබීමේ ගැටලු යනාදී නොයෙක් ආකාරයේ අභියෝගයන්ට මුහුණ පෑමට නාගරික, අර්ධ නාගරික, ග්‍රාමිය යනාදී භේදයකින් තොරව සියලුම පාසල් දරුවන්, ගුරුවරුන්ට ද මුහුණ පෑමට සිදු විය.

තාක්ෂණික භාවිතය සහ එහි හැකියාවන්.

ප්‍රස්තාරය 04: මාර්ගගත අධ්‍යයනය සඳහා භාවිත කරන උපාංග

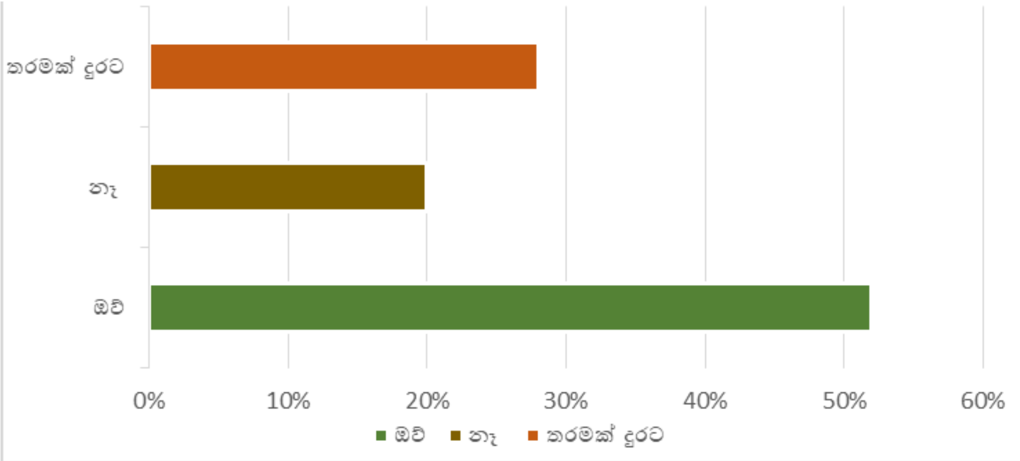

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මෙහිදී 50%ක පිළිතුර වූයේ ජංගම දුරකථනය වන අතර 40% පරිගණකය ද 10% ප්‍රමාණයක් වෙනත් උපාංග ද වූ අතර විශේෂත්වය වනුයේ මෙම පැනය සමග පිළිතුරු තුනක් එකවර දීමේ පහසුකම තිබුණ ද, සියලුම සිසුන් එක් උපාංගයක් පමණක් සටහන් කර තිබීමයි. එහි දී ඉහත ප්‍රස්තාරය මගින් වැඩි ප්‍රතිශතයකින් දක්වා තිබූ පාසල් යන වයසේ දරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවසේ සිටීම සහ මෙම ප්‍රස්තාරය මගින් භාවිත කළ තාක්ෂණික උපකරණය එකකට සීමා වීමත් සමග සෑම නිවසකම සිටින දරුවන්ට එකවර අධ්‍යාපනය ලැබීම ගැටලුකාරී වී ඇති බව තහවුරු වේ. එය පහත ප්‍රස්තාරය මගින් ප්‍රතිශතාත්මක ආකාරයට වැඩි වශයෙන් තහවුරු කරගත හැකි වේ.

ප්‍රස්තාරය 05: මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී මතු වූ තාක්ෂණික ගැටලු

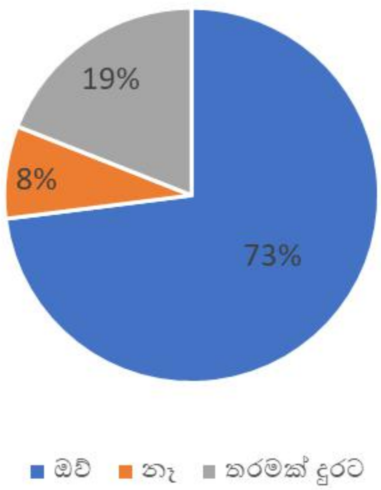

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මෙම ප්‍රස්තාරයට අනුව 52%ක ප්‍රමාණයක් ඔව් යන පිළිතුරද 20% ක් "නෑ" යන පිළිතුර ද 28% "තරමක් දුරට" යන පිළිතුර ද ලබා දී ඇත. මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේ දී වැඩි වශයෙන් ග්‍රාමීය පාසල්වල දරුවන් මෙම ගැටලුවට මුහුණ දුන් බව අනුමාන කළ හැකි වුව ද මෙම ප්‍රශ්නාවලියට වැඩි වශයෙන් පිළිතුරු ලබා දී ඇත්තේ නාගරික පාසලේ දරුවන් වීම වන බැවින් නාගරික ප්‍රදේශවල ජීවත් වුව ද යම් යම් අපහසුතාවයන්ට ඔවුන් ද ලක් වී ඇති බව තහවුරු වේ. මෙම පැනය සඳහා වැඩි පිරිසකගෙන් "ඔව්" යන පිළිතුර ලැබී තිබීමෙන් පසුගිය අවස්ථාවන් තුළ මෙරට දරුවන්ට පාසල් අධ්‍යාපනය මාර්ගගත ක්‍රමවේදය හරහා සිදු කිරීමට සිදුවීමත් සමග මුහුණ පෑමට සිදු වූ ප්‍රයෝගික ගැටලු පිළිබඳව සිහි කැදවීමක් සිදු කරනු ලබයි. මෙහි දී ජංගම දුරකථනයක්, පරිගණකයක් හෝ වෙනත් තාක්ෂණික උපකරණ නොමැති වීම මගින් අධ්‍යාපනයට තිත තැබූ දරුවන් පිළිබඳව පුවත් පසුගිය කොවිඩ් වසංගත තත්වය තුළ වාර්තා විය. ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය යටතේ ගුරුවරුන් සමග සිදු කළ සාකච්ඡාවේ දී තහවුරු වූයේ ද එවැනි සිදුවීම් වේ. නමුත් මෙම තාක්ෂණික උපාංගයන් හිඟකමෙහි ගැටලුව වැඩි වශයෙන් ග්‍රාමීය සහ අර්ධනාගරික පාසල් තුළ සිදු වූ අතර නාගරික පාසල් තුළ අධ්‍යාපනය ලබන දරුවන්ට වැඩි වශයෙන් මුහුණ දීමට සිදු වූ ගැටලුව විදුලි කප්පාදුව මෙන්ම දුරකථන සංඥා ගැටලු වේ. නාගරික පාසල්වල දරුවන්ට දුරකථන සංඥා ලැබීමේ මෙන්ම තාක්ෂණික ගැටලු ඇති විය නොහැකි යැයි සිතිය හැකි වුවද ඔවුන් නාගරික පාසල්වල අධ්‍යාපනය ලැබුවත් ජීවත්වන ප්‍රදේශයන්ගේ තාක්ෂණික මෙන්ම සංඥා කුළුනු පහසුකම් හිඟ වීම මෙම ගැටලුවලට හේතුවක් ලෙස සඳහන් කළ හැකි වේ. මෙම ගැටලුව සමගම පර්යේෂණය මගින් හඳුනාගනු ලැබූ

තවත් සුවිශේෂී කාරණයක් වූයේ පාසල් ළමුන් බහුතරයක් ජංගම දුරකථන භාවිතයට පෙළඹී තිබීමයි. එහෙත් එම භාවිතයට අධ්‍යාපනික පරමාර්ථ සාධනයෙහි ලා යොදවා ගත් බවක් නොපෙනෙයි.

ප්‍රස්තාරය 06: පාසල් ළමුන්ගේ තාක්ෂණික භාවිතය

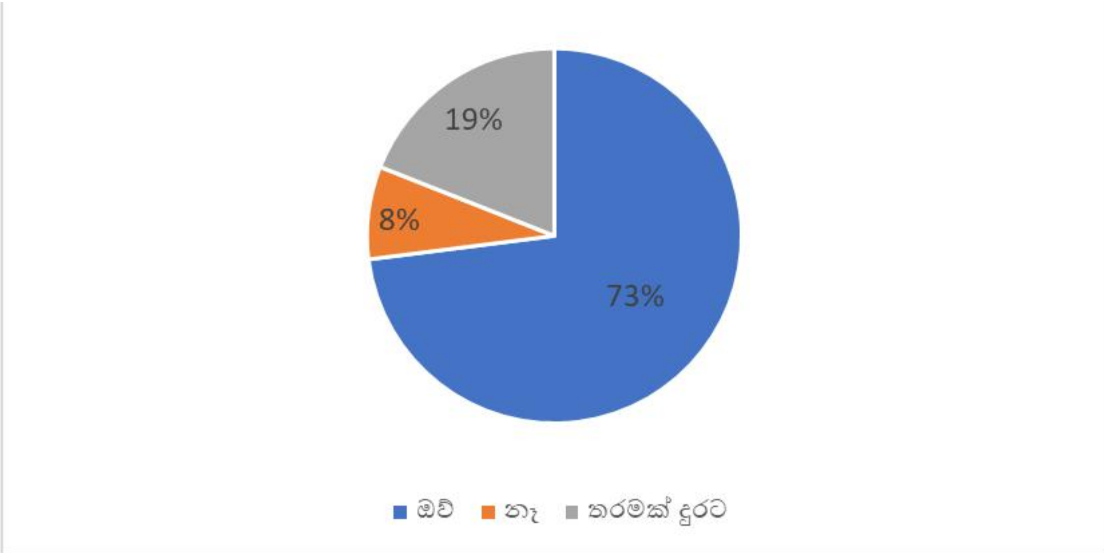

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මෙහි දී මාර්ගගත අධ්‍යාපනය මගින් පාසල් වයසේ දරුවන්ගේ ජංගම දුරකථන භාවිතයට වැඩි නැඹුරුතාවයක් දක්වන බව ගුරුවරුන් සමග කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවේ දී පැහැදිලි විය. ඒ අනුව ප්‍රස්තාරය තුළ ප්‍රතිශතාත්මක ආකාරයෙන් මෙයට පිළිතුර හඳුනාගත හැකි විය. එහි දී මාර්ගගත අධ්‍යාපනයට අමතරව පාසල් ශිෂ්‍යන් 73%ක් පමණ “ඔව්” යන පිළිතුර ද 8% පමණ ප්‍රමාණයක් “නැ” යන පිළිතුර ද 19% “තරමක් දුරට” යන පිළිතුර ද ඉදිරිපත් කොට තිබේ මෙහි දී මේ පිළිබඳව තවත් සවිස්තරාත්මකව කරුණු අධ්‍යයනය කළහොත් ජංගම දුරකථන, පරිගණක මෙන්ම අනෙකුත් තාක්ෂණික උපකරණ භාවිත කිරීමේ දී වැඩි වශයෙන් සමාජ මාධ්‍ය ජාලා තුළ සැරි සැරීමට දරුවන් කටයුතු කරන බව පහත ප්‍රස්තාරය මගින් හඳුනාගත හැකි වේ.

ප්‍රස්තාරය 07: පාසල් ළමුන් තාක්ෂණය භාවිත කිරීමේ පරමාර්ථයන්

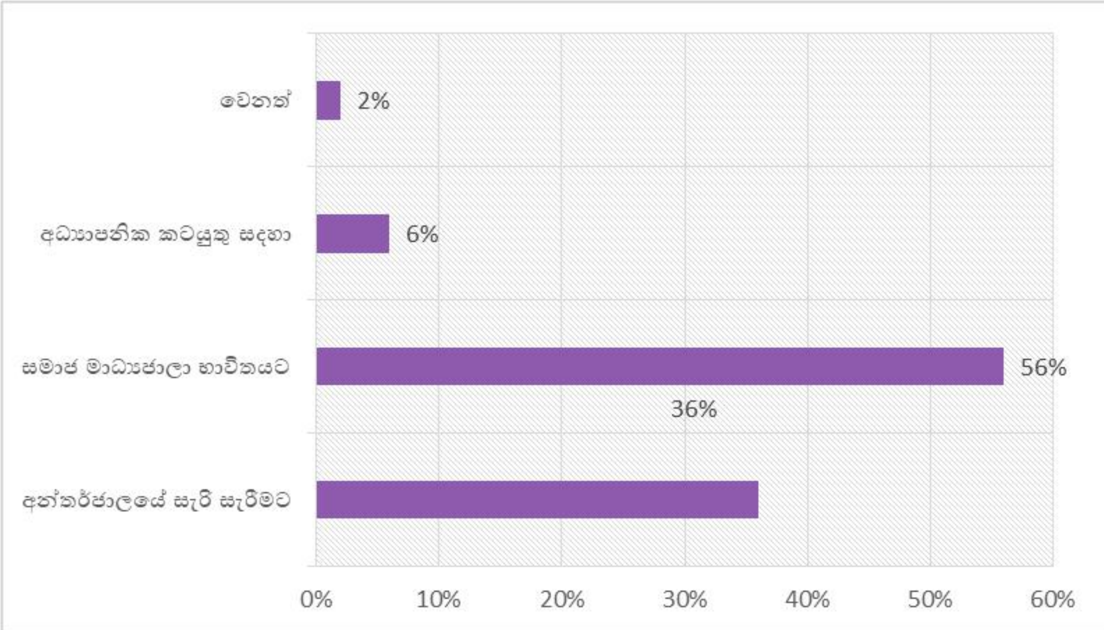

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

පාසල් ළමුන් 92% ක ප්‍රමාණයක් සමාජ මාධ්‍යජාලා මෙන්ම අන්තර්ජාලයේ සැරි සැරීම සඳහා ජංගම දුරකථනය භාවිත කරනු ලබන අතර 8% ප්‍රමාණයක් වෙනත් සහ අධ්‍යාපනික කටයුතු සඳහා ජංගම දුරකථනය භාවිත කරනු ලබයි. ලෝකය ගෝලීයකරණය සහ නවීකරණය වී ඇති කාල වකවානුව තුළ අධ්‍යාපනික කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික සහය ලබා ගැනීම අවශ්‍ය කාරණයක් බවට වර්තමානය වන විට පත්ව තිබේ. කෙසේ නමුත් ඉහත ප්‍රස්තාරයට සාපේක්ෂව ගතහොත් සමාජ මාධ්‍යජාලා භාවිතයට වැඩි ප්‍රමාණයක පිරිසක් තාක්ෂණික උපකරණ භාවිත කිරීම ශ්‍රී ලංකාව වැනි තුන්වන ලෝකයේ සහ සංස්කෘතික වශයෙන් ඉහළ වටිනාකමකින් යුක්ත රාජ්‍යකට සිදු කරන බලපෑම අහිතකර විය හැකිය. මන්දයත් ජංගම දුරකථන භාවිත කිරීම මගින් නොයෙක් අහිතකර සිදුවීම්වලට හසු වූ දරුවන් පිළිබඳව පුවත් සහ ඇතැම්විට මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම් සඳහා ද පාසල් දරුවන් හසු වූ අවස්ථාවන් පිළිබඳ තොරතුරු නිරන්තරයෙන් ඇසීමට දැකීමට ලැබීම කනගාටුවට කරුණකි. එබැවින් මේ සඳහා දෙමව්පියන් ලෙස මෙන්ම ගුරුවරුන් ලෙස ද දරුවන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය යන්න පිළිගත යුතු කාරුණක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

භෞතික වශයෙන් පංති කාමරයක් තුළ යම් කිසි රටාවකට අනුව මෙන්ම ගුරු-සිසු සබඳතාවයෙහි වර්ධනයත් සමග පාසල් අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ අතීතයේ සිටම සිදු වූ ක්‍රියාවලියකි. නමුත් කොවිඩ් වසංගත තත්වයත් සමග මෙරට ක්‍රියාත්මක වූ මාර්ගගත අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයත් සමග

අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය මුළුමනින්ම වෙනසකට භාජනය විය. විශේෂයෙන්ම දරුවන්ගේ පාඩම් වටහා ගැනීමේ සහ අවබෝධයෙහි විශාල පරස්පරතාවයක් භෞතික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව පවතින බව සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් ද හෙළි වූ කාරණයකි.

මාර්ගගත අධ්‍යාපනය වැදගත් යහපත් සහ ඵලදායී ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ලෝකයෙහි බොහෝ සංවර්ධිත රාජ්‍යයන්හි අත්දැකීම් දෙස බලන විට පැහැදිලි වුවත් ශ්‍රී ලංකාවෙහි එම ප්‍රතිපත්තියෙහි විවිධ අභියෝග හඳුනාගත හැකිය. භෞතික සහ මානව සම්පත් හිඟය ප්‍රධාන අභියෝගයන් බවට පත්වී ඇති ආකාරය ගුරුවරුන් සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් ද පැහැදිලි විය.

> "මං නම් හිතන්නේ ශ්‍රී ලංකාව වගේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ගැළපෙන්නෙ නෑ මොකද පිටරටවල්වල වගේ මෙහෙ ළමයින්ට ඒ අවශ්‍ය පහසුකම් ලැබීමක් වෙන්නෙ නෑ, ඒකෙන් වෙන්නේ පිරිසකට අසාධාරණයක් වෙන එක"

ග්‍රාහයන්ගේ පිළිතුරු දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී 75%ක පමණ පිළිතුර වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පද්ධතිය තුළට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය 50% ක පමණ සාර්ථකත්වයක් පවතින බවයි. එබැවින් සනාථ වනුයේ ඉතිරි 50% ම නොගැළපීමක් පවතින බවයි. මන්දයත් ගුරුවරුන් සමග සාකච්ඡා කිරීමේ දී සාර්ථක පැතිකඩක් ලෙස ඔවුන් දකිනුයේ දියුණු වෙමින් පවතින රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපනය එක් වීම සහ පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට එක් වීම දරුවන්ට ලැබෙන ඉතා සුවිශේෂී අවස්ථාවක් ලෙසයි. පරිගණකය හෝ දුරකථනය යනාදී තාක්ෂණික උපකරණ පාසල් දරුවෙකු ලෙස භාවිත කිරීම හෝ අන්තර්ජාලය හරහා නව දැනුම සොයා යාම නාගරික සහ ධනවාදී පවුල්වල දරුවන්ගේ හැකියාවක් පමණක් ලෙස පැවති ශ්‍රී ලංකාවේ රටාව මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග වෙනස් විය. එහි දී ග්‍රාමීය පාසලේ දරුවන්ට ද අවම වශයෙන් හෝ පරිගණකයක් දැකබලා භාවිතයට ගැනීමේ අවකාශය හිමි විය. කෙසේ නමුත් ග්‍රාහකයන්ගේ පිළිතුරුවලට අනුව එහි පැතිකඩ දෙකක් පවතී.

> " අපේ පාසල් පද්ධතිය තුළ මම දකින විදිහට පාසල් අධ්‍යාපනය 100% සාර්ථක නැහැ හේතුව බැලුවොත් අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය තුළ සම්පත් බෙදී යාමේ විෂමතාවය සහ තාක්ෂණික උපකරණ ලබා ගැනීමේ අපහසුතාවය මෙන්ම Signal ලබා ගැනීමේ අපහසුතාවය ය යනාදී හේතුත් එක්ක "

> "මේක ලංකාවට අලුත් දෙයක් නිසා මං දකින විදිහට සාර්ථක නෑ විශේෂයෙන්ම ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේදී මේක විශාල ගැටලුවක් අපිට, ද්විතීයික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව"

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලබා ගැනීමේ දී ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික වශයෙන් ගුරුවරුන් බෙදා වෙන් කිරීමේ දී ද්විතීයික පංති තුළ ඉගැන්වීම කටයුතු සිදු කරන ගුරුවරුන්ගේ මතය සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ මධ්‍යස්ථ වුව ද ප්‍රාථමික වසර තුළ ඉගැන්වීම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන ගුරුවරුන්ගේ මතය සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනයට නොගැළපෙනවා යන්නයි. එහි දී ද්විතීයික වසරවල ශිෂ්‍යයන් අතර ද ගත් කල මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ යම් අසාර්ථකභාවයක් පවතී. මන්දයත් ඔවුන්ගේ හැසිරීම පාලනය කිරීම ඇතැම් විට ගුරුවරුන්ගේ කලකිරීමට පත්වන සුළු වුව ද දුරස්ථභාවය හේතුවෙන් එය පාලනය කළ නොහැකි වීමයි. භෞතික අධ්‍යාපනය තුළ පාසල් ළමයා සහ ගුරුවරයා අතර පවතින සම්බන්ධතාවය මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී ඉතාමත්ම අසාර්ථක බව කිව හැකි වේ. මේ හේතු කාරණාවන් සමග ළමුන්ගේ අධ්‍යාපනය කෙසේ වුව ද පාසල් පද්ධතිය තුළ දරුවන් අතර ගොඩනැගෙන සහ පවතින සදාචාරය, විනය ගිලිහී යාමක් දැකගැනීමට හැකි වේ.

> “පාඩම් කරගෙන යනකොට අපි ගුරුවරයා සහ දරුවන් අතර සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනැගෙන්න ඕන නිසා යම් යම් ක්‍රියාකාරකම් කරනවා ඒවාට සහභාගී වීමක් දරුවන් අතින් සිදු වෙන්නේ නැහැ හේතුව ඇහුවම දෙන පිළිතුර තමයි විදුලි කප්පාදුව එහෙමත් නැත්නම් දුරකථන සංඥා ගැටලු නමුත් බොහෝ දුරට මේ හේතු බොරුවක්”

පාසල් පද්ධතිය යනු අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ ආයතනයක් පමණක් නොව ඒ හරහා ගුණධර්ම, සදාචාරය සහ සාරධර්මවලින් පරිපූර්ණ සමාජයට වැඩදායි පුද්ගලයන් බිහි කිරීම ද සිදු වේ, නමුත් පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපනය එක් වීමත් සමග එහි යම් දුර්වලතාවයක් පවතී. මන්දයත් දරුවා සහ ගුරුවරයා අතර අතීතයේ සිට පැවත එන ගුරු-ගෝල සබඳතාවයේ බිඳ වැටීමක් දැකගත හැකි වීමයි. මෙහි දී ගුරුවරුන් සමග සිදු කළ මෙම සාකච්ඡාවේ දී බොහෝ ගුරුවරුන් පැවසූයේ මානසික වශයෙන් ද ඇතැම්විට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය පීඩනයක් වන බවයි. නියමිත කාල වේලාවට පාඩම් සම්පූර්ණ කිරීම මෙන්ම දුරකථන සංඥා ගැටලු සහ පසුගිය කාලයේ සිදු වූ විදුලි කප්පාදුව ද ප්‍රබල වශයෙන් එයට හේතුවක් විය. විශේෂයෙන්ම ප්‍රාථමික වසරේ අධ්‍යාපනය ලබන ගුරුවරුන් පැවසූවේ දරුවන්ට සිදු කරන ඒකල ක්‍රියාකාරකම් යම්තාක් දුරකට සාර්ථක වුව ද කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේ දී විශාල ගැටලු ඇති වූ බවත් යම් යම් පාඩම් හරහා ප්‍රාථමික අවධියේ ගොඩනැගීමට උත්සහ කරනු ලැබූ කුසලතාවයන් ගොඩනැගීම ද දුෂ්කරතාවයකට පත් වූ බවයි.

"ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේදී ගොඩක් වෙලාවට අපි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් මගින් දරුවන්ට පණිවුඩයක් දෙන්න උත්සහ කරනවා නමුත් මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා ඒක කරන එක ගොඩාක් අමාරු වුණා."

ගුරුවරුන් සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් අනාවරණය වූ තවත් කරුණක් වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග පාසල් ළමුන් අතර භාවිතයට ලක් වූ ජංගම දුරකථන භාවිතයේ සුලබ බව සහ බොහෝ වේලාවක් අන්තර්ජාලයේ සැරි සැරීම වැනි අහිතකර සිදුවීම් ද ඇති වී තිබෙන බවයි. මතු වූ කාරණයක් වූයේ පවුල් සංස්ථා තුළ ගැටලු ඇති වීමයි. දරුවන් මෙන්ම දෙමව්පියන් ද ජංගම දුරකථන භාවිතයට අසීමිතව ලොල් වීම මෙයට හේතුවක් විය. එවැනි සිදුවීම පාසල් දරුවන්ගේ නිවෙස් තුළ සිදු වූ බවට කරුණු කාරණා මතු විය.

"ඇතැම් ළමයි WhatsApp Group වලට අනවශ්‍ය Massages, Videos වගේ දේවල් දානව, ඒ වගේම තමයි මේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග දරුවන් අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව වෙනත් අනවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලට යොමු වෙන්න පටන් ගත්තා ඇතැම් පවුල් තුළ දෙමව්පියන් අතර ද ගැටුම් ඇති වුණ අවස්ථාත් අපිට හමු වුණා.."

මාර්ගගත අධ්‍යාපන රටාවත් සමග දිගින් දිගටම ග්‍රාහකයන් ලබා දුන් පිළිතුර වූයේ දුරස්ථව හිඳිමින් දරුවන්ට ලබා දෙන දැනුම කොටස් ලබා දීම සිදු වුව ද පාසල් පද්ධතියක් තුළ ලබා දෙනු ලබන පරිපූර්ණ අධ්‍යාපනය දරුවෙකුට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා ලබා දිය නොහැකි බවයි. සම්පත් බෙදී යාමේ විෂමතාවය පාසල් තුළ පැවතීම ද මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී පාසල් තුළ විවිධ වශයෙන් බලපෑමකට ලක් විය. විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය පාසල්වල දරුවන් සඳහා මෙය ප්‍රබල වශයෙන් බලපෑ බව කරුණු විශ්ලේෂණයේ දී තහවුරු වූ කාරණයක් විය.

ඉහත කාරණා විශ්ලේෂණයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට නව අධ්‍යන රටාවක් ලෙස ආරම්භ වූ සහ ක්‍රියාත්මක වූ මාර්ගගත අධ්‍යන රටාව නාගරික , අර්ධනාගරික සහ ග්‍රාමීය වශයෙන් වෙන් වෙන්ව පාසල් තුළින් කරුණු එක් රැස් කළ ද සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල මෙම පාසල් පද්ධතියේ අධ්‍යාපන රටාවට ධනාත්මක බලපෑමට සාපේක්ෂව සෘණාත්මක බලපෑමක් එක් වී ඇති බව හඳුනාගත හැකි කාරණයක් විය. නාගරික පාසල් තුළ පවතින සම්පත් සුලබ බව සහ ග්‍රාමීය, අර්ධනාගරික පාසල් තුළ පවතින අවම සම්පත් ප්‍රමාණයත් සමග මාර්ගගත අධ්‍යාපනය මගින් දරුවන්ට සහ පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට ඇති වූ බලපෑම හඳුනාගත හැකි යැයි යම් කෙනෙකු විසින් සිතුව ද එය එසේ නොවේ, මන්දයත් කුමන හෝ මට්ටමක පාසලක් තුළ සිදු වනුයේ දරුවන්ට ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියම පමණක් නොවන නිසාය. ග්‍රාමීය පාසල්වල දරුවන් සම්පත් හිඟකම

හේතුවෙන් ඉගෙනගැනීමේ ගැටලු ඇති වූ අවස්ථාවක නාගරික සහ අර්ධනාගරික පාසල්වල දරුවන් ජංගම දුරකථන භාවිතයේ අතුරු ප්‍රතිඵලවලට ගොදුරු වීමක් දැකගත හැකි විය.

සහභාගිත්වය සහ ආයතනික ධාරිතාවය

නව්‍ය අධ්‍යයන රටාවක් වූ මාර්ගගත අධ්‍යයන ප්‍රතිපත්තිය තුන්වන ලෝකයේ රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් සිසුන්ට නව අත්දැකීමක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. අධ්‍යාපනය යනු සහභාගීත්වය මෙන්ම ගුරු සිසු සබඳතාවයත් සමග සිදු වන්නා වූ පූජනීය කටයුත්තක් ලෙස මෙරට ඇතමුන් හඳුන්වනු ලබයි. කෙසේ වෙතත් මෙහි ක්‍රියාකාරීත්වයේ ස්වභාවය සහ ඒත් සමග අධ්‍යාපනය ලබන සිසුන්ගේ අවධානය සහ ගමන් මාර්ගයෙහි යම් වෙනස්කම් ප්‍රමාණයක් සිදු වූ බවට ප්‍රශ්නාවලිය හරහා තොරතුරු රැස් විය. සහභාගිත්වය හීන වීමේ ප්‍රවණතාවය නව අධ්‍යයනයෙහි විශේෂත්වයක් වූ අතර නව තාක්ෂණයත් සමග ළමුන්ගේ සමාජ මාධ්‍ය ජාලා ආකර්ෂණය ද ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වීම මෙහි අතුරු ප්‍රතිඵල ලෙස හඳුනාගත හැකි විය. තාක්ෂණය ඉතා ප්‍රවේශමෙන් හා සංයමයෙන් භාවිත කළ යුතුය. සුළු හෝ අතපසු වීමකින් විශාල විපතක් සිදුවිය හැකිය. මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග දිනයක් තුළ බොහෝ වේලාවක් තාක්ෂණය සමග ගනුදෙනු කිරීමට සහ අධ්‍යාපනය මග හැර ගැනීමේ මූලික පියවරක් වූ බව පහත ප්‍රස්තාරයන් සහ රූප සටහන් මගින් අවබෝධ කර ගත හැකිය.

ප්‍රස්තාරය 08: මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී පාසල් ළමුන්ගේ සහභාගිත්වය

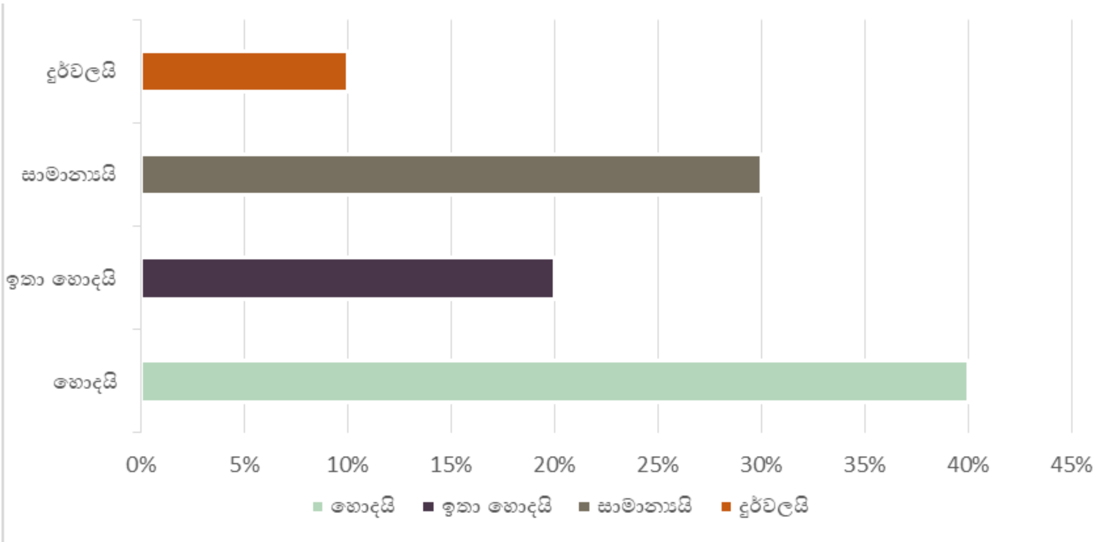

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

සංඛ්‍යාත්මක ආකාරයට පාසල් දරුවන්ගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳව අවධානය යොමු කළහොත් "ඉතා හොඳයි" යන පිළිතුර 21 දෙනෙකු පමණ සිසුන් ලබා දී ඇති අතර 14 ක සිසුන් ප්‍රමාණයක් "හොඳයි"

යන පිළිතුර ලබා දී තිබේ. මෙය ඉතා හොද තත්වයක් ලෙස සතුටු විය හැකි වුව ද අවම ප්‍රතිශතයකින් වුව ද සහභාගිත්වය සාමාන්‍ය මෙන්ම දුර්වල සිසුන් සිටීම මාර්ගගත අධ්‍යාපනය පාසල් අධ්‍යාපනයත් සමඟ ඉදිරියට යාමේදී සිදු වූ ප්‍රධානතම හිස් බවක් මෙන්ම ගැටලුවක් වේ.

ප්‍රස්තාරය 09: භෞතික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී පාඩම් වටහා ගැනීමේ ධාරිතාවය

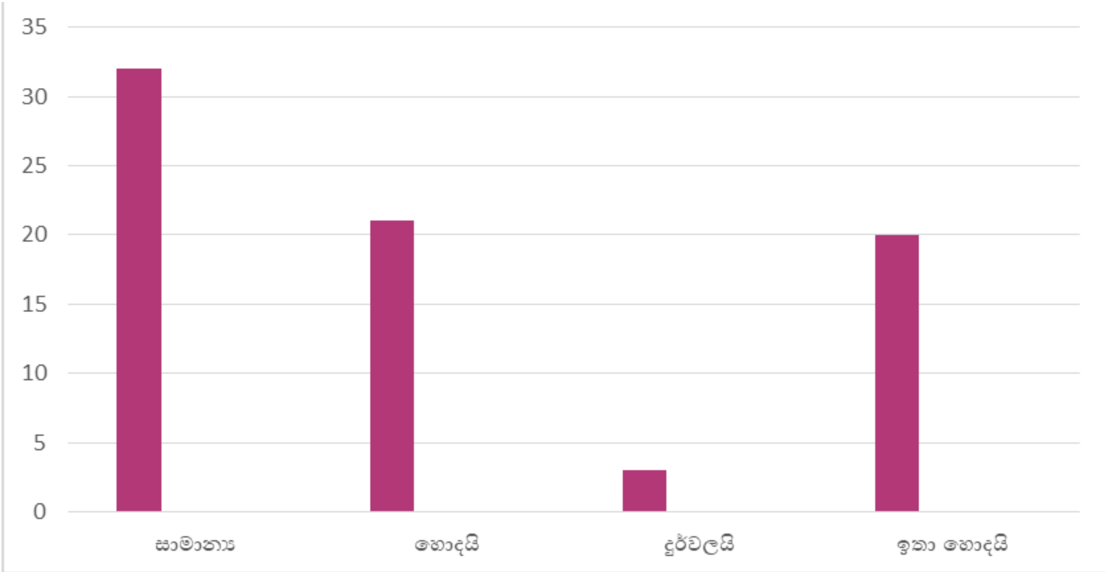

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මෙම ප්‍රස්තාරයට අනුව ශිෂ්‍යයන් 45%ක් “සාමාන්‍ය” බව ද 30% දෙනෙකු “හොදයි” යන පිළිතුර ද ඉතිරි 20% ක් පමණ “ඉතා හොදයි” යන පිළිතුර ද 4% දෙනෙකු “දුර්වලයි” යන පිළිතුර ද ලබා දී ඇත. මෙහි දී “සාමාන්‍යයි” යන පිළිතුර වැඩි දෙනෙකු විසින් ලබා දී ඇති අතර එමගින් 50% වශයෙන් හොඳ සහ නරක යන දෙවර්ගයෙන්ම නිගමනයකට පැමිණිය හැකිය. පාඩම් වටහා ගැනීමේ දී විශේෂයෙන්ම දරුවන් සහ ගුරුවරයන් අතර පවතින සම්බන්ධතාවය ඉතාමත්ම වැදගත් කාරණයක් වන අතර එය මාර්ගගත අධ්‍යාපනය මගින් ගිලිහී යාමකට ලක් විය. එමෙන්ම දරුවා ගුරුවරයාගේ ග්‍රහණයෙන් මිදීම මෙයට හේතුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකි අතර මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී නිවස තුළින් ලැබිය යුතු සහයෝගය ද මෙයට අත්‍යවශය වේ.

භෞතික අධ්‍යාපනික රටාවත් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනය තුළ දරුවන් සහ ගුරුවරයා අතර පවතින සම්බන්ධතාවයත් සමග දරුවාගේ අධ්‍යාපනික මට්ටමෙහි තීරණය වීමක් සිදු වනු ඇත. මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග දරුවා සහ ගුරුවරයා අතර පවතින සම්බන්ධතාවයේ දුරස්භාවයක් දැකගත හැකි විය. ඒත් සමග මෙම ප්‍රශ්නයට ග්‍රාහකයන් ලබා දුන් පිළිතුර එතරම් සුභවාදී බව කිව

නොහැකි වුව ද ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික වශයෙන් මෙහි දී කරුණු ඉදිරිපත් කොට ඇත. සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී එක් ගුරුවරයෙකු සඳහන් කළ තම අත්දැකීම් මෙලෙස විස්තර කරනු ලබයි.

> "මං උගන්නනේ 1 සහ 2 වසර පංතිවලට, ඒ දරුවන්ගේ වයසත් සමග ඔවුන්ව පාඩම තුළ රඳවා ගන්න අපි පංති කාමරයක් තුළ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කරනවා උදාහරණයක් විදිහට ඔවුන්ගේ මනසට වෙනසක් වෙන්න අපි පංති කාමර තුළ විවිධ කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් කරනවා.. සමහර වෙලාවට ඒ ක්‍රියාකාරකම් මගින් තමයි දරුවා තුළට ඒ පාඩම් අවබෝධ කරන්නේ නමුත් මේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා එය සිදු කිරීම අපහසු වුණා.."

> "මං නම් හිතන්නේ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට නම් හොඳම නෑ මේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනය, දැන් ජලය පාඩම වගේ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ගත්තොත් අපි දන්නෙ නෑ ඒ දරුවන් ඒක කරනව ද කියල මොකද ළමයින් එක තැනක ගුරුවරුන් එක තැනක.."

ප්‍රාථමික වසරවල දරුවන් පාඩම තුළ රඳවා තබා ගැනීම පාසලක පංති කාමරයක් තුළ සිට වුව ද සිදු කිරීම එතරම් පහසු ක්‍රියාවක් නොවන අතර මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා එය තවත් සංකීර්ණ වීමක් සිදු විය. ද්විතීයික අධ්‍යාපනික රටාව සමග සලකා බැලුවහොත් එහි යම් වෙනස්කම් ප්‍රමාණයක් දැකගත හැකි විය.

> "මං හිතන්නෙ ඒක සාපේක්ෂයි. ළමයා මත තමයි ඒක තීරණය වෙන්නෙ, ස්වයං අධ්‍යනය කරන දරුවන් කොහොමත් පාඩමේ ඉන්නව ඒක වටහා ගන්නව නමුත් එහෙම නොවන දරුවන් සහ දෙමව්පියන්ගේ මග පෙන්වීම නැති දරුවන්ට ඒක බලපානව.."

> "සමස්තයක් විදිහට ගත්තොත්නම් පාඩම තුළ දරුවන් රඳා පවතිනවා, මොකද අපි මාර්ගගත අධ්‍යාපනය කරද්දී ප්‍රශ්න ඇසිම, කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් වගේ දේවල් කරා, නමුත් ඉතින් හැමෝම ඒකට සහභාගි වීමක් වුණේ නෑ Physical අධ්‍යාපනයේ වගේ. නමුත් සමස්තයක් වශයෙන් ගත්තොත් පාඩම් අවබෝධයට එය ගැටලුවක් වුණේ නෑ"

ග්‍රාහකයන්ගේ යථෝක්ත පිළිතුරු දෙස බැලීමේ දී පැහැදිලි වනුයේ යම් යම් වෙනස්කම් පවතින බවයි ද්විතීයික වශයෙන් ගත් කළ දරුවන් පාඩම තුළ රඳවා තබා ගැනිම යම්තාක් දුරකට අසීරු කාරණාවක් නොවන බව පෙනුණ ද ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය තුළ එහි විශාල බලපෑමක් අහිතකර වශයෙන් පවතින බව දැකගත හැකි වේ.

භෞතික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙහි සාර්ථකත්වය

මෙම පැනය ඉදිරිපත් කිරීම මගින් පාසල් ත්‍රිත්වයේම ගුරුවරුන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විවිධ පිළිතුරු මෙන්ම පාසල් ත්‍රිත්වයෙන්ම ශිෂ්‍යත්ව සහ අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙන් පසු දරුවන්ගේ විභාග ප්‍රතිඵලයන් සහ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයට පෙර එනම් භෞතික අධ්‍යාපනය මගින් දරුවන් ලබා ගත් ප්‍රතිඵලයන් ද ප්‍රස්තාරයන් ඇසුරින් ඉදිරිපත් කොට තිබේ. එමෙන්ම මීට අමතරව භෞතික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ පැමිණීම විමසා බැලීම ද මෙම පැනයට පිළිතුරු සෙවීමේ දී හමු වූ අතර ගුරුවරුන්ගේ තොරතුරුවලට අනුව නාගරික පාසල්වලට සාපේක්ෂව ග්‍රාමීය පාසල්වල පැමිණීමේ අවම මට්ටමක් දැකගත හැකිය. ඇතැම් ගුරුවරුන්ගේ අදහස්වලට අනුව 30% ක පමණ අඩු ප්‍රමාණයක සහභාගි වීමක් මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී සිදු වී තිබේ. නමුත් මෙම පාසල් ත්‍රිත්වයෙහිම අදහස් දැක්වූ ගුරුවරුන්ගේ සමස්ත පොදු අදහස් වූයේ ප්‍රාථමික අංශයේ දරුවන්ගේ සහභාගිත්වය හොඳ මට්ටමක පවතින බවයි.

> "අපේ ප්‍රාථමික අංශයේ ළමයිනම් සහභාගී වුණා, මොකද දෙමව්පියන් නියමිත වෙලාවට දරුවන්ව සහභාගී කළා"

> "දරුවන්ගේ සහභාගිත්වයේ නම් ගැටලුවක් නෑ ජංගම දුරකථන තියෙනෙ හැම කෙනෙක්ම වගේ පාඩම්වලට සහභාගි වුණා නමුත් නිරත වීම භෞතික අධ්‍යාපනයට සාපේක්ෂව ගොඩාක් අඩුයි"

මාර්ගගත අධ්‍යාපනයේ දී පාසල් දරුවන්ගේ සහභාගිත්වය කෙසේද යන්න ප්‍රාථමික ගුරුවරුන්ට සාපේක්ෂව ගතහොත් ද්විතීයික අංශයේ ගුරුවරුන්ගේ මතය වූයේ සහභාගිත්වය අවම වන බවයි. නමුත් කුමන හෝ හේතුවක් මත ප්‍රාථමික අංශයේ දරුවන්ගේ සහභාගිත්වය හොඳ මට්ටමක පවතින බව ගුරුවරුන් පැවසූ අතර එයට හේතුව ලෙස ඔවුන් දැක්වූයේ දෙමව්පියන්ගේ මැදිහත් වීම මත දරුවන් සහභාගි වන බවයි. කෙසේ නමුත් මෙම පැනයට පිළිතුරු ලැබීමේ දී හමු වූ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ ප්‍රතිඵලයන් ප්‍රතිශතාත්මකව පහතින් දැක්වේ.

ප්‍රස්තාරය 10: 2021 වර්ෂයේ ශිෂ්‍යත්ව සහ අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ ප්‍රතිඵල

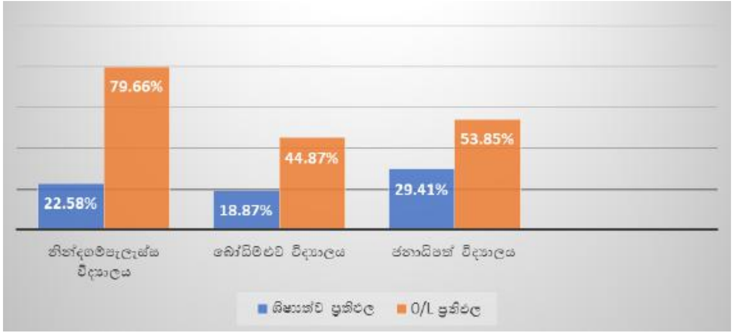

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

මෙහි දී ඉහත තිර ප්‍රස්තාරය මගින් මෙම අධ්‍යනය සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ පාසල් ත්‍රිත්වයේ 2021 වර්ෂයේ එනම් මාර්ගගත අධ්‍යයන ක්‍රමවේදයෙන් අධ්‍යාපනය ලැබූ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ ප්‍රතිඵල සහ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ ප්‍රතිඵල ප්‍රතිශතාත්මකව සඳහන් කොට ඇත. ඒ අනුව ර/ඇඹි ජනාධිපති විද්‍යාලයෙහි ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵලය තුළ සමත්ව ඇති ප්‍රතිශතය 29.41% ක් වන අතර ර/ඇඹි බෝධිමළුව විද්‍යාලයෙහි 18.87% ක් ද ර/ඇඹි නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයෙහි 22.58% ක් ලෙස සමත්ව ඇති ප්‍රතිශතය දක්වා ඇත. එමෙන්ම මෙහි ග්‍රාමීය පාසලක් ලෙස අධ්‍යනය සඳහා තෝරා ගත් නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයෙන් සමත්ව ඇති ප්‍රතිශතය ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත.

අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ ප්‍රතිඵල දෙස අවධානය යොමු කොට බැලීමේ දී නාගරික පාසලක් වූ ර/ඇඹි ජනාධිපති විද්‍යාලයෙහි සමත්වූ ප්‍රතිශතය 53.85%ක් ද බෝධිමළුව විද්‍යාලයෙහි 44.87%ක් ද නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයෙහි 22.58%ක් ද ලෙස ප්‍රතිශත සටහන්ව ඇත. මෙම ප්‍රතිඵලවලට අනුව ජනාධිපති විද්‍යාලය මෙම පාසල් ත්‍රිත්වය අතරින් සමත්ව ඇති ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත.

ප්‍රස්තාරය 11: 2019 වර්ෂයේ ශිෂ්‍යත්වය සහ අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ ප්‍රතිඵල

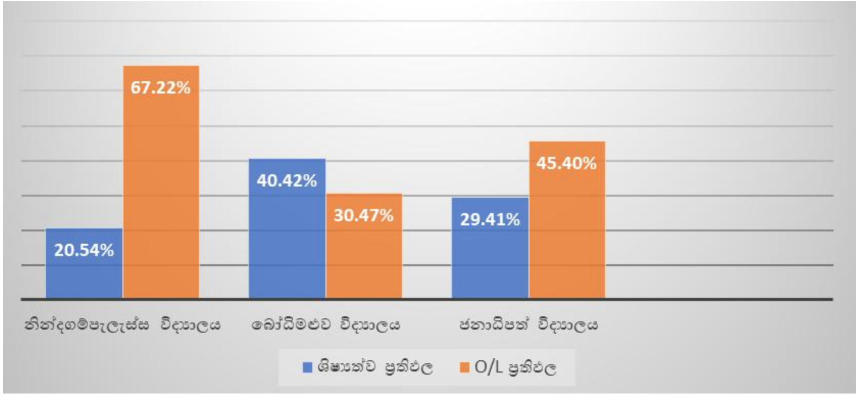

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දත්ත, 2023

ඉහත ප්‍රස්තාරය මගින් භෞතික අධ්‍යාපනය යටතේ මෙරට සිදු වූ පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයෙන් පසුව පැවැත්වූ අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයේ ප්‍රතිඵල සහ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයෙහි ප්‍රතිඵල ප්‍රතිශතාත්මක ආකාරයට සඳහන් කොට ඇත. එහි දී නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයෙහි ශිෂ්‍යත්ව විභාගයෙන් සමත් වූ ප්‍රතිශතය 20.54%ක් වන අතර බෝධිමළුව විද්‍යාලයෙහි 40.42% ක් ද ජනාධිපති විද්‍යාලයෙහි 29.41% ක් වශයෙන් සඳහන් වන අතර අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයෙහි ප්‍රතිඵල දෙස බැලීමේ දී නින්දගම්පැලැස්ස විද්‍යාලයෙහි සමත්වූ ප්‍රතිශතය 67.21% ලෙස සටහන්ව ඇත.

මාර්ගගත අධ්‍යාපනය ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනයට ඇතුළත් වූ මුල් කාලයේ පටන් වර්තමානය වන විට ද පාසල් ගුරුවරුන්,ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් මෙන්ම දෙමව්පියන් ද සමස්තයක් වශයෙන් මුළු පාසල් පද්ධතියද බලපෑමකට ලක් වූ බව තහවුරු වන කාරණයකි. ඒ අනුව මෙම පාසල් පද්ධතියට නව අධ්‍යාපනික රටාවක් ලෙස ඉදිරිපත් වූ මෙම මාර්ගගත අධ්‍යනය කොවිඩ් වසංගත සමයේ පාසල් අධ්‍යාපනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යා යුතු වීමේ අවශ්‍යතාවය මත ආරම්භ වුව ද එය වර්තමානය වන විට මෙරට ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධානතම අධ්‍යන මාර්ගයකි. එහිදී විවිධ පාඨමාලාවන් මෙන්ම අමතර පංතීන් ද මාර්ගගත අධ්‍යාපනය හරහා ක්‍රියාත්මක වන අතර පාසල් අධ්‍යාපනය තුළ මෙය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී පාසල් පද්ධතියට ධනාත්මක හෝ ඍණාත්මක ආකාරයට යම් බලපෑමකට ලක් වූ කාරණයකි. එහි දී පාසල් අධ්‍යාපනය තුළට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වූ යෝජනාවන් මෙම පැනය මගින් විමසූ අතර විවිධ වූ අදහස් ඒ සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාහකයන්ගෙන් ඉදිරිපත් විය.

"යෝජනාවන් ගැන කිව්වොත් මම නම් කියන්නේ ඉස්සෙල්ලාම මෙහි විධිමත් බවක් තියෙන්න ඕන, මුලින්ම ගුරුවරුන්ව දැනුවත් කරන්න ඕන, මේ සම්බන්ධයෙන් ඊට පස්සේ

දරුවන්ට යම් දැනුවත් කිරීමක් සහ දෙමව්පියන්ට යම් දැනුවත් කිරීමක් ලැබෙන්න ඕන මේ සම්බන්ධයෙන්, උදාහරණයක් විදිහට ගත්තොත් තාක්ෂණය හරහා වෙන හොඳ දේවල් මෙන්ම එකෙන් වෙන්න පුළුවන් හානිය ගැනත් දරුවන් දැනුවත් කරන්න ඕන, ඒ වගේම ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත පාසල් තුළම මේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වෙන්න ඕනෙ නම් සම්පත් බෙදීමේ විෂමතාවයක් නැතිව සෑම පාසලකටම, සෑම දරුවෙකුටම ඒ ඒ අවශ්‍ය දේවල් ලැබීමේ වැඩසටහනක් රජයෙන් මැදිහත්වෙලා ක්‍රියාත්මක වෙන්න ඕන."

"Online Learning හොඳයි හැබැයි ඒකට ඕන පහසුකම් ඕන සමහර පැතිවල ළමයින්ට Signal ගැටලු තියෙනවා, ඒ පැතිවලට අවශ්‍ය WiFi කුලුණු නිර්මාණය වෙන්න ඕන. ඒ වගේම දරුවන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික පහසුකම්, Device ලැබෙන්න ඕන, අඩුම තරමේ ඒ පාසල්වලට හරි ඒ පහසුකම් සපයන්න ඕන. ඒ වගේම ප්‍රධානතම දෙයක් තමයි රජයෙන් මැදිහත් වෙලා මොකක් හරි ක්‍රමයක් ගේන්න ඔන්න පහසු ගෙවීමේ ක්‍රමයට ළමයින්ට data package ලබා ගන්න"

ග්‍රාහකයන්ගේ යෝජනාවන් දෙස අවධානය යොමු කර බැලීමේ දී මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට සිදු වූ බලපෑම සහ අභියෝගයන් තහවුරු වන අතර එම අභ්‍යියෝගයන් ධනාත්මක ලෙස නිරාකරණය කර ගැනිමට ඉහත යෝජනාවන් හේතු වන බව කිව හැකිය.

නිගමනය

මෙම අධ්‍යයනය මගින් විමර්ශනය කිරීමට යොමු වූ ප්‍රධානතම අරමුණ වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යයන ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි නැඟී එන අභියෝගයන් අධ්‍යයනය කිරීමයි. පාසල් අධ්‍යාපනය යනු යම් කිසි විෂය නිර්දේශයක් යටතේ දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබා දීම පමණක්ම නොවේ. එහි දී පාසල් අධ්‍යාපනය මගින් අධ්‍යාපනයට අමතරව පාසල් දරුවන්ට අවශ්‍ය ආකල්ප පෞරුෂ වර්ධනය, මෙන්ම අවසන් අරමුණ වශයෙන් සමාජයට වැඩදායි පුද්ගලයන් බිහි කිරීමේ මූලික ක්‍රියාවන් සිදු කරනු ලබයි. මෙම අධ්‍යයනය මගින් හඳුනාගැනීමට හැකි කරුණක් වූයේ පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට මාර්ගගත අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය හරහා පාසල් විෂය නිර්දේශය ලබා දීම පමණක් සිදු වන බවත් එය ද සමානව සියලුම පාසල් දරුවන්ට හිමි නොවන බවත් ය. දිගින් දිගට කරුණු අධ්‍යනය කිරීමේ දී පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග සිදු වූ ධනාත්මක බලපෑම මෙන්ම සෘණාත්මක බලපෑම ද හඳුනාගත හැකි විය. පාසල් ගුරුවරුන් සමග සිදු කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාව තුළ දී මතු වූ සුභවාදී කාරණයක් වූයේ මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග පරිගණක හෝ වෙනත් තාක්ෂණික පහසුකම් මෙන්ම නව තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු අවබෝධයක් නොමැති පාසල් දරුවන් මාර්ගගත අධ්‍යනය ඔස්සේ පාසල් තුළ

අධ්‍යාපන කටයුතු සිදු කිරීමට ආරම්භ වූ දවසේ පටන් තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් යම් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ ආරම්භක පියවර සිදු වීමයි. එහි දී පාසල් දරුවන් අන්තර්ජාලය හරහා නව දැනුම් රටාවන් තම පාසල් අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොදා ගෙන ඇත. නමුත් පාසල් දරුවන් සහ ගුරුවරුන් මගින් ලබා ගත් දත්තවලට අනුව හඳුනාගත හැකි කාරණයක් වූයේ මෙම තාක්ෂණය හරහා නොමනා ක්‍රියාවලට දරුවන්ගේ යොමු වීමේ ප්‍රවණතාවය වැඩි වීමයි. ඇතැම් පවුල් පරිසරයන් විනාශ වීමේ හේතුව ද ජංගම දුරකථන භාවිතයට අධික ලෙස නැඹුරු වීම බව තහවුරු විය, එමෙන්ම පාසල් අධ්‍යාපනය විශේෂයෙන්ම ප්‍රාථමික අංශය තුළ සිදු වනුයේ ගුරු-සිසු සම්බන්ධතාවයත් සමග වන අතර නමුත් පාසල් අධ්‍යාපනයට එක් වූ මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියත් සමග එහි බිඳ වැටීම මූලික වශයෙන් සිදුවන අතර චක්‍රාකාරව එය පාසල් දරුවන්ගේ පූර්ණ පාසල් අධ්‍යාපනයට විශාල බලපෑමක් ඇති කරනු ලබයි. ද්විතීයික අංශයෙහි දරුවන් වැඩි වශයෙන් සමාජ මාධ්‍ය ජාලා තුළ සැරි සැරීමට ජංගම දුරකථන භාවිත කරන බව ප්‍රමාණාත්මක දත්ත රැස් කිරීමේ දී ප්‍රතිශතාත්මක වශයෙන් තහවුරු වී ඇති අතර ඒත් සමග දරුවන්ගේ අවධානය අධ්‍යාපනය ලැබීම වෙනුවට අනුවන ක්‍රියාවලට යොමු වීමක් සිදු වේ. මෙයට හේතුවක් ලෙස භෞතිකව පාසල් තුළ සිදු කරනු ලබන පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයේ දී ගුරුවරයා සහ පාසල් සිසුවා අතර ගොඩනැගුණු සම්බන්ධතාවයේ බිඳ වැටීම ලෙස කිව හැකි අතර අනෙක් අතට දරුවා සහ දෙමව්පියන් අතර පවතින සම්බන්ධතාවයෙහි බිඳවැටීම ද මෙයට ප්‍රබලතම සාධකයක් වූ බව කිව හැකිය. මාර්ගගත අධ්‍යාපනයත් සමග දරුවන්ගේ දවසින් වැඩිම කාලයක් ජංගම දුරකථනයත් සමග ගෙවී යාම මෙන්ම ඇතැම් දරුවන්ගේ දෙමව්පියන් ද ජංගම දුරකථනයට ඇබ්බැහි වීමද පාසල් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය බිඳවැටීමට ප්‍රධානතම කාරණයක් විය. කෙසේ වෙතත් තුන්වන ලෝකයේ රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් දරුවන්ට මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය එක් වීම සතුටට කරුණක් ලෙස මතුපිටින් හඳුනා ගත හැකි වුව ද අභ්‍යන්තර වශයෙන් එහි ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳව සොයා බැලීමේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම මාර්ගගත අධ්‍යාපනයෙහි ක්‍රියාත්මක වීම 50% කින් පමණ සිදු වූ බව හඳුනාගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය පාසල් තුළ පාසල් දරුවන් වැඩි වශයෙන් අධ්‍යාපනය අත් හැර දැමීමට පවා කටයුතු කොට ඇති අතර එයට හේතුව වූයේ පරිගණකයක් නොමැති වීම හෝ දුරකථන සංඥා ගැටලු වේ. භෞතික අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි පාසල් අධ්‍යාපනය සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ පොදුවේ සියලුම දරුවන් හට ලබා ගත හැකි වූවද මාර්ගගත අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය හරහා පාසල් අධ්‍යාපනය ද සීමාවීමකට ලක්ව ඇත. මෙම සමස්ත කරුණු කාරණා විශ්ලේෂණය කර බැලීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනය පද්ධතියට මාර්ගගත අධ්‍යාපනය එක් වීම අභියෝගයන් රාශියකට මුල පිරීමක් බව නිගමනය කළ හැකිය.

සමුද්දේශ

Akuratiya, D. A., & Meddage, D. N. (2020). Students' perception of online learning during COVID-19 pandemic: A survey study of IT students. Tablet, 57(48), 23.

Aliyyah, R. R., Rachmadtullah, R., Samsudin, A., Syaodih, E., Nurtanto, M., & Tambunan, A. R. S. (2020). The perceptions of primary school teachers of online learning during the COVID-19 pandemic period: A case study in Indonesia. Online Submission, 7(2), 90-109.

Dumford, A. D., & Miller, A. L. (2018). Online learning in higher education: exploring advantages and disadvantages for engagement. Journal of computing in higher education, 30, 452-465.

Gunawardana, K. (2005, August). An Empirical Study of potential challenges and Benefits of Implementing E-learning in Sri Lanka. In Special Issue of the International Journal of The Computer, the Internet and Management (2005), Proceedings of the Second International Conference on eLearning for Knowledge-Based Society

Hart, C. M., Berger, D., Jacob, B., Loeb, S., & Hill, M. (2019). Online learning, offline outcomes: Online course taking and high school student performance. Aera Open, 5(1), 2332858419832852.

Hettiarachchi, S., Damayanthi, B. W. R., Heenkenda, S., Dissanayake, D. M. S. L. B., Ranagalage, M., & Ananda, L. (2021). Student satisfaction with online learning during the COVID-19 pandemic: a study at state universities in Sri Lanka. Sustainability, 13(21), 11749.

Jethro, O. O., Grace, A. M., & Thomas, A. K. (2012). E-learning and its effects on teaching and learning in a global age. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 2(1), 203.

Liyanage, I. K. (2014). Education system of Sri Lanka: strengths and weaknesses. Education System Sri Lanka, 116-40

Mathrani, A., Sarvesh, T., & Umer, R. (2022). Digital divide framework: online learning in developing countries during the COVID-19 lockdown. Globalisation, Societies and Education, 20(5), 625-640

Oncu, S., & Cakir, H. (2011). Research in online learning environments: Priorities and methodologies. Computers & Education, 57(1), 1098-1108.

Xu, D., & Jaggars, S. S. (2013). The impact of online learning on students' course outcomes: Evidence from a large community and technical college system. Economics of Education Review, 37, 46-57.

Zembylas, M., Theodorou, M., & Pavlakis, A. (2008). The role of emotions in the experience of online learning: Challenges and opportunities. Educational Media International, 45(2), 107-117.

ආඛ්‍යානnarrations

Volume 09 | Issue 01 | January-June 2024 | Article 06

ISSN 2478-0642

CC BY NC ND

Open Access, Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies, Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk

e-mail: director@cikcs.sab.ac.lk

—— ආඛ්‍යාන කලා හා සාහිත්‍ය විචාර ——

නෙළුම - සමකාලීන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ බේදවාචකය පිළිබඳ දෘශ්‍ය ආඛ්‍යානයක්

මනෝරංජන හේරත්, දෘෂ්‍ය කලා අධ්‍යයනාංශය, සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය,
Anushkaga98@gmail.com

Received: 16 January 2024 / **Revised:** 10 March 2024 / **Accepted:** 22 APril 2024

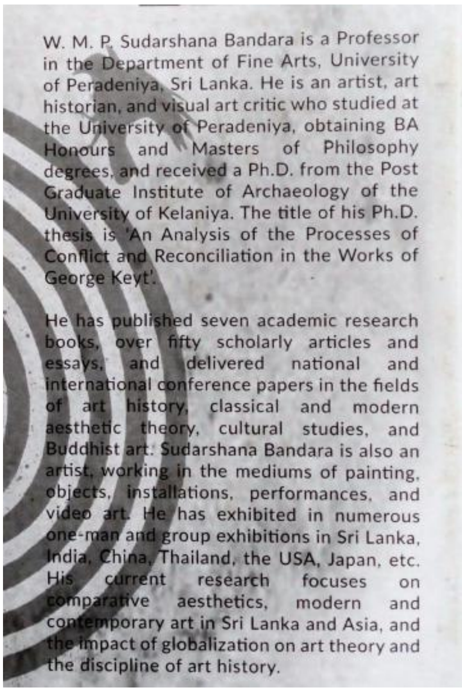

W. M. P. Sudarshana Bandara is a Professor in the Department of Fine Arts, University of Peradeniya, Sri Lanka. He is an artist, art historian, and visual art critic who studied at the University of Peradeniya, obtaining BA Honours and Masters of Philosophy degrees, and received a Ph.D. from the Post Graduate Institute of Archaeology of the University of Kelaniya. The title of his Ph.D. thesis is 'An Analysis of the Processes of Conflict and Reconciliation in the Works of George Keyt'.

He has published seven academic research books, over fifty scholarly articles and essays, and delivered national and international conference papers in the fields of art history, classical and modern aesthetic theory, cultural studies, and Buddhist art. Sudarshana Bandara is also an artist, working in the mediums of painting, objects, installations, performances, and video art. He has exhibited in numerous one-man and group exhibitions in Sri Lanka, India, China, Thailand, the USA, Japan, etc. His current research focuses on comparative aesthetics, modern and contemporary art in Sri Lanka and Asia, and the impact of globalization on art theory and the discipline of art history.

ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ මෑතකාලීන සමාජ දේශපාලන අර්බුද මුඛ්‍ය තේමාව කර ගනිමින් මහාචාර්ය සුදර්ශන බණ්ඩාර විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ "නෙළුම" නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය සම්බන්ධයෙන් පසු විමසුමක් කිරීම මෙම ලිපියේ අරමුණයි. මෙම ප්‍රදර්ශනය පළමු වරට පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයීය ප්‍රධාන පුස්තකාල පරිශ්‍රයේ නව කලාගාරයේදී 2023 වසරේ මැයි 22 දින කලා රසිකයන් වෙනුවෙන් විවෘත විය. එය 2024 පෙබරවාරි මස රජරට විශ්වවිද්‍යාලයීය අමරදේව ශ්‍රවණාගාරයේදී යළි ජනගත වූ අතර මෙම වසරේ මාර්තු මස සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලයීය ජේ. ඩී. ඒ. කලාගාරයේදීද ප්‍රදර්ශනය විය. කඩදාසි බෝඩ් මත ඇක්‍රිලික් වර්ණ භාවිත කොටගනිමින් කරන ලද කලු හා සුදු වර්ණ පමණක් යොදාගෙන නිමැවූ නිර්මාණ 29 ක් "නෙළුම" ප්‍රදර්ශනයට සුදර්ශන එක්කොට තිබුණි.

මූලාශ්‍රය: "නෙළුම" නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

මෙම දෘශ්‍ය ප්‍රකාශන චිත්‍ර ද? දේශපාලන කාටූන් ද? නොමැතිනම් විවිධ සංකේත යොදා ගනිමින් කරන ලද මුද්‍රණාකාර විධික්‍රම ඇසුර ලද රූපමය සංරචන ද? යන ගැටලු රසිකයා හමුවේ පළමුව අභිමුව වේ. (මේවා දෘශ්‍යමය ආඛ්‍යාන, දෘශ්‍යමය පඨිත ලෙස සුදර්ශන විසින් නම් කරනු ලැබ ඇත. (නෙළුම 17 පිටුව) ඊට හේතුව නම් ප්‍රධාන වශයෙන් ඔහුගේ නිර්මාණ රූප සංරචන විවිධ සංකේත හැඩ මත පදනම්ව තිබීමයි. නිර්මාණවල අරුත් සම්පාදනයෙහිලා එකී සංකේත වැදගත් සාධක ලෙස පෙනී සිටී. ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ එක් කෙටි කාලරාමුවක් තුළ ඇති වූ ව්‍යසනයක, අර්බුදයක, අර්ථ සම්පාදනයට මෙම සමස්ත ප්‍රකාශන පෙනී සිටින අතර, ඔහුගේ එම නිර්මාණවල අන්තර්ගත සංකේත අර්ථ හා ඉන් මතු කෙරෙන ප්‍රකාශනය යම් කාල පරිච්ඡේදයක සිදුවීම් මාලාවක්, දෘශ්‍ය ආඛ්‍යානයක් ලෙසද දිග හැරෙයි. ඔහු විසින් සිය අදහස ඉදිරිපත් කිරීමේ නිර්මාණ ක්‍රමවේදය කුමක් වුව, ඔහු සොයා යන, විමසන යථාව හැඳින ගැන්මට එය බාධාවක් නොවන බව කිව යුතුය.

සුදර්ශනගේ මෙම නෙළුමේ කතන්දරය ඉතා සොඳුරු, සුවඳවත් හෝ පිවිතුරු දෙයක් නොවන බව පැහැදිලි අතර එය කවර නම් අදහසක් හා බද්ධ වන්නේදැයි යන්න ඔහු විසින් සම්පාදිත ප්‍රදර්ශන කැටලොගයේ සංකල්ප සටහන ඇසුරින් විමසීමේ අවස්ථාව අපට ලැබේ. "නෙළුම" ලෙස ප්‍රධාන සංකේතමය අරුතකට මෙම ප්‍රදර්ශනය නාමකරණය කරන නිර්මාණකරු එය "පෙනෙන ආලෝකයේ නොපෙනෙන අඳුර" ලෙසින් වෙනත් ව්‍යංගාර්ථ මානයකින් විස්තර කරනු ලබයි. එය මෙම ප්‍රදර්ශනයේ හා ඔහුගේ නිර්මාණ ආවේශයේ වස්තු විෂය මෙන්ම අදහස් සම්පාදනයෙහිලා ගෙන හැර දක්වන මූලික තේමාව වන අතර අපගේ උත්සාහය වනුයේ ඒ සම්බන්ධයෙන් විමසීමය.

එහෙත් ඊට පූර්ව නෙළුම නැමති සංකල්පය සම්බන්ධයෙන් යම් වීමංසාවක් කිරීම වැදගත්ය. නෙළුම් පුෂ්පය ඔහුගේ ප්‍රදර්ශනයේ ප්‍රධාන වස්තු විෂය ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම ඊට හේතුවයි. එය ඔහුගේ බොහෝ නිමැවුම්වල මුඛ්‍ය සංකේතයක් ලෙස අන්තර්ගතව ඇත. එහෙයින් එකී සංකේතය පිළිබඳ අපට යම් වැටහීමක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

සුදර්ශනගේ කෘති අතරැති පද්මය විකසිත වූවක් නොවන අතර, බොහෝ විට මදක් සුපිපි හා පොහොට්ටුවක ආකාරයෙන් ඉදිරිපත්කොට තිබේ. කෙසේ වුව නෙළුම්මල කලාකරුවන්ගේ නිර්මාණ අතර විවිධ ආකාරයෙන් අපට හමුවේ. මෙම පුෂ්පය අපට බොහෝ විට හමුවන්නේ ලොව පැරණි කලා කෘති අධ්‍යයනයේදීය. ආසියාවේ ආගමික කලා නිර්මාණවල ප්‍රමුඛ සංකේතයක් ලෙස සියපත භාවිත වූ අතර හින්දු, ජෛන හා බෞද්ධ කලා කෘති අධ්‍යයනයෙන් අපට ඒ බැව් සනාථ කළ හැකිය. නේක අදහස් සම්පාදනය කළ උතුම් හා සුබවාදී අර්ථ ගෙනදුන් සංකේතයක් ලෙස මෙය යොදාගෙන තිබේ. යුරෝපීය පුරාණ කලා ශිල්පියාගේ නිර්මාණ සඳහාද නෙළුම් මල භාවිත විය. ඊජිප්තු කලා නිර්මාණ අතරැති පද්ම රූ ඊට අනගි සාධකය. ග්‍රීක ජනකතා පරිශීලනයේදීත්, වෙනත් සමාජ සංස්කෘතිවලද

මෙම පුෂ්පය සම්බන්ධ තොරතුරු අපට හමුවේ. ඒ හැරෙන්නට කලා ගමන් මගෙහි නේක කලා ධාරාවන් අතරද, සිත්තරුනගේ ඇස ගැටුණ සොඳුරු සංකේතයක් ලෙස නෙළුම් මලට විශේෂත්වයක් හිමි විය.

නෙළුම සූර්යයා සංකේතවත් කරන ලදී. එසේම මැවීම, නැවත ඉපදීම යන අදහසද එමගින් අරුත් ගන්වා තිබේ. පුරාණ ඊජිප්තු කලාවේ ප්‍රධාන සංකේතයක් ලෙස මෙය යොදාගත් අතර, විවිධ දේව රූප හා මනුෂ්‍ය රූපවල මෙම මල අතින් ගත් ආකාරයෙන් දක්වා තිබේ. ආසියානු ආගමික කලා නිමැවුම්වලද ඒ ආකාරයෙන්ම එය භාවිත කොට ඇති අයුරු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. හින්දු දෙවි දේවතාවන් පද්මයකින් පැන නගින අයුරින් නිරූපිත රූප සංකලනද අපට හමුවේ. බෞද්ධයන්ගේ ගෞරවයට පත් බුදුන්වහන්සේ සංකේතවත් කිරීමද මෙමගින් සිදුව ඇති අතර සිද්ධාර්ථ උත්පත්ති කතාවේ සිටම නෙළුම් මලට ලැබී ඇත්තේ ප්‍රමුඛ තැනකි. ඒ අනුව එය පාරිශුද්ධත්වයේ සංකේතයක් ලෙසද යොදාගත් බව අපට පැහැදිලිව පෙනී යයි. ආධ්‍යාත්මික ඥාණාලෝකයද, කරුණාව පිළිබඳ හැඟීම්ද, සුන්දරත්වය වැනි අදහස්ද නෙළුම් මලින් නිරූපණය විය. බෞද්ධ හා හින්දු දර්ශනයේදී එය විශ්වයේ ගර්භය නිරූපණය කොට ඇත. චීන ජාතිකයන් එය ආගමික සංකේතයක් ලෙස පමණක් නොව ඖෂධීය හා ආහාර අවශ්‍යතා සැපයූ වැදගත් දෙයක් ලෙස සලකන ලදී. ඒ පර්සියානුවන් සූර්ය සංකේතය ලෙස සලකනු ලබද්දී ෆිනීසියානුවන් ස්වර්ගයේ උපත ඉන් අරුත් ගැන්වූහ. මේ ආකාරයෙන් පුරාණ මිනිසා හා කලාකරුවා බොහෝ කලා කෘති අරබයා විවිධ අර්ථ නිරූපණයන් සහිතව මෙකී පුෂ්පය යොදාගෙන ඇති බව අපට පෙනේ.

ඒ අනුව ඓතිහාසික වශයෙන් මීට ලැබී ඇත්තේ අතිශය ගෞරවය මුසු විශේෂ සංකේතමය අර්ථයක් බැව් අපට පැහැදිලි වේ. මෙම සංකේතය කලා නිර්මාණ සඳහා යොදා ගැනීමේදී එය පොහොට්ටුව, අඩක් පිපුණු ආකාරය හා පූර්ණව පිපුණු අයුරින් ඉදිරිපත් කොට ඇති අතර ස්වභාවිකත්වයේ සිට ශෛලිගත සරල ආකාරය දක්වා විවිධත්ව සහිතව නිමවා ඇති අයුරු අපට නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. ගෘහ නිර්මාණ සැරසිලි අංග, විචිත්‍ර චිත්‍රකර්මවල පමණක් නොව සාහිත්‍ය වර්ණනාවන්හිදී පවා පද්මය විශේෂ අවධානයට ලක්ව ඇති බැව් අපි දනිමු.

සුදර්ශන සිය නිර්මාණ සඳහා ගෙන එනු ලබන නෙළුම සංකල්පය මීට සමාන අර්ථ ගෙන එයිද? නොඑසේ නම් ඔහු පැවැති සම්ප්‍රදායික සංකේතාර්ථය නිශේධනය කරයි ද? යන්න විමසීමේදී අපට පෙනී යන්නේ ඔහු එය (පද්ම සංකේතය) සංකල්පගත කරනුයේ ඔහු විසින් තෝරාගනු ලැබූ ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලන බල අධිකාරියක්ද නිරූපණය කිරීම සඳහා බවය; එහි බල අධිකාරියේ ප්‍රබලත්වය, අධිකාරිත්වය හා ඒ මතින් ගොඩනැංවූ සමාජ ව්‍යසනය පිළිබඳ අර්ථ සම්පාදනයෙහිලා බවය. එහිදී එක් දේශපාලන ව්‍යාපාරයක ප්‍රධාන සංකේතය වූයේ නෙළුම් පොහොට්ටුව වන අතර ඔහු එකී දේශපාලන

ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමංසනය කිරීම උදෙසාද මෙම සංකේතය භාවිත කරන බව පෙනේ. නෙළුම ප්‍රදර්ශනයට, පෙනෙන ආලෝකයේ නොපෙනෙන අඳුර ලෙස ඌන පූර්ණයක් දෙනුයේ එබැවිණි. ඒ අනුව සුදර්ශන විසින් නිශ්චිත අවකාශයක බල අධිකාරීත්වයට පත් සංවිධානයක සංකේතයක්, එකී සමූහයේ ක්‍රියා කලාපය විවේචනය කරනු වස් රැගෙනවිත් ඇති බැව් නිගමනය කළ හැකිය.

නෙළුම් පොහොට්ටුව, පොදුජන පෙරමුණ දේශපාලන පක්ෂයේ, සංවිධානයේ ලකුණ වන අතර ඔවුන් විසින් මෙය සංකල්පයක් ලෙස ගැනීමේදී අනිවාර්ය ලෙසම අප පූර්වයෙන් සොයා බැලූ සියපත පිළිබඳ අර්ථ සම්බන්ධයෙන් අනිවාර්ය විමර්ශනයක් සිදුකරන්නට ඇත. ඔවුන් මෙකී සංකේතය රැගෙනවිත් ඇත්තේ ප්‍රබල අරුත් සහිතවය. නව ආරම්භයක් හා දැක්මක් සහිත නිරූපණයක් ලෙස ඔවුන් නෙළුම් පොහොට්ටුව යොදාගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලාංකේය බොදු සිංහල ජන සමාජයේ මනැස් ආමන්ත්‍රණය කළ හැකි, පැසසුමට ලක්වන සුළු නෙළුම දේශපාලන සංකේතයක් ලෙස ගෙන ඒම සවිඥානික උපක්‍රමශීලී ප්‍රවේශයක් ලෙසද හඳුනාගත හැකිය.

පෙනෙන ආලෝකයේ නොපෙනෙන අඳුර ලෙස සුදර්ශන සිය නිර්මාණ ප්‍රකාශන ගොනුවට අවැසි සීමාව සලකුණු කොට ගෙන තිබේ. සුදර්ශන සිය සංකල්ප සටහන ඉතා ආවේගශීලීව හා ප්‍රහාරාත්මකව ලියා ඉදිරිපත් කරන අතර එමගින් තත් දේශපාලන සමාජ සංස්කෘතික වටපිටාව හා ඒ හා බැඳී පවත්නා දේශපාලන අධිකාරියේ කෲරත්වය සිය විමසුමට ලක් කරයි. එසේම විවිධ සමාජ තලවල පුද්ගලයින්ගේ හැසිරීම, දේශපාලනික බල අරගල හා ඒ අතරැති සබැඳියාවන් සම්බන්ධයෙන් සටහන් තබයි. ඒවා ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ ව්‍යසනයන් කෙරේ බලපා ඇති ආකාරය සම්බන්ධයෙන්ද ඔහු අපට සිතන්නට සලස්වයි. මෙකී සංකල්ප සටහන මගින් ඉතා ඍජු ලෙසම සිය නිර්මාණශීලී සංකල්පය ආවේශ ගැන්වූ පසුබිම නොකියැවෙන අතර ඒ හා බන්ධුතා දක්වන්නේ 2023 අප්‍රේල් නැගිටීම / ජන අරගලය/නොඑසේ නම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා බලයෙන් පහ කිරීම හා රාජපක්ෂ රෙජීමයේ බල අධිකාරියේ විපාක බව පැහැදිලිය. ඔහු දැඩිව ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ සංදර්භයේ විවිධ වෘත්තීන්ද විවේචනයට ලක් කරන අතර ශ්‍රී ලාංකේය දෘශ්‍ය කලා ශිල්පියාගේ හැසිරීම බුද්ධිමත් ප්‍රජාවගේ ක්‍රියා කලාප ආදී පොදුවේ මේ මොහොතේ ජනයාගේ ක්‍රියාකලාපය පිළිබඳව ඔහුගේ මානයෙන් විග්‍රහ කරනු ලබයි.

සුදර්ශන විසින් නෙළුම ග්‍රන්ථයේ ඉදිරිපත් කරන පහත උපුටන සටහන් ඔහුගේ ප්‍රදර්ශන කෘති වෙත ළඟාවීමට අවැසි ප්‍රවේශද අප වෙත ලබාදෙයි. එම සටහන අවසන් කරමින් ඔහු පවසන්නේ සිය නෙළුම නැමැති දෘශ්‍යමය වියමන තාර්කිකව විමසීමේදී අප ගෙවන මේ සමාජ සංස්කෘතික මොහොත

පදනම්ව සිදුකිරීම වැදගත් බවයි. එමගින් තමා සහ අනෙකා තේරුම් ගැනීමෙහි ලා අවැසි ඥානයද ගොඩනංවන බව පෙන්වා දෙයි.

අප විසින් මෙකී නිර්මාණ විමසුමට පෙර, සුදර්ශන විසින් සිය ප්‍රදර්ශනයේ අපේක්ෂා හා අරමුණු සම්බන්ධයෙන් ලියා තබන සටහන් වෙන් වෙන්ව ගෙන බලමු.

1. "මෙවැනි සමාජ සහ සංස්කෘතික විපරීතයන් පවතින මොහොතක මෙරට පැවති සහ පවතින, විවිධ වූ සමාජ සංස්ථා සමග සිදුකරනු ලබන අනවරත අරගලය හා අභිමුඛ වීමේ ස්වභාවය කෙබඳු එකක්ද යන්න දෘශ්‍යමය ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදුකිරීම මෙම නෙළුම නමැති ප්‍රදර්ශනයේ අරමුණයි."
2. "මෙරට එක්තරා දශකයක් තුළ රෝපණය වූ දේශපාලන සංස්කෘතික සංකල්පය විසින් සිදු කළ සහ සිදුකරමින් පවතින අනීතික සහ අසම්මතවාදී පොදුජන පීඩනය දෘශ්‍යමය ආඛ්‍යානයක් ඔස්සේ ඉදිරිපත් කිරීමේ ව්‍යායාමය මෙහි මූලික පදනම වේ." (නෙළුම 14 පිටුව)
3. "අපගේ ශිෂ්ටසම්පන්න වැසියන් විසින් ඒ ඒ අවස්ථානුකූලව සමාජ දේශපාලන හා ආර්ථික මෙන්ම සංස්කෘතික අර්බුද හමුවේ මුහුණදෙන අපූර්වත්වය සහ ඒවාට පිළිතුරු ලබාදීමට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයුරින් බලය ඩැහැගත් දේශපාලන සංස්ථාව විසින් සිදුකරන මැදිහත්වීමේ ස්වභාවය කෙබඳු එකක්ද යන්නත් පිළිබඳ ව කිසිවකු එතරම්ම අවධානය යොමු නොකළ ඉසව් පිළිබඳව දෘශ්‍යමය විවරණයක් මෙමගින් සිදුකරනු ඇත." (නෙළුම 15 පිටුව)
4. "පක්ෂ දේශපාලනය හා එහි පුද්ගල චරිත විසින් සිදුකරන අසීමාන්තික සමාජ පීඩනය සහ ඔවුන්ගේ අශීලාචාර ක්‍රියාදාමවල ස්වරූප සහ ප්‍රතිරූප මෙම සිතුවම් අතර තවත් එක් ප්‍රස්තුතයකි "(නෙළුම 15 පිටුව)
5. "මෙම සංකීර්ණ සමාජ සංස්කෘතික මොහොත අත්විඳින හා එය සමග පොරබඳින විටෙක නිහඬව ඒ දෙස බලා සිටින නිර්මාණකරුවකු වන අප දෘශ්‍යමය ආඛ්‍යානයක් ඔස්සේ ඒ පිළිබඳව කිසියම් විවරණයක් සිදුකිරීම මෙම නිර්මාණවල සරලම අරුතයි." (නෙළුම 16 පිටුව)
6. "මේ පවතින අවකාශයේ එකී සමාජ සංස්ථා සහ එහි අයිතිකරුවන් හැසිරෙන ආකාරය සහ ඒවායේ පවතින කැත හා විකෘතිය පුරවැසියන්ට බලාපන ආකාරයත් සම්බන්ධයෙන් කිසියම් අවලෝකනයක් සිදුකිරීමත් මෙම දෘශ්‍ය නිර්මාණ එකතුවෙන් සිදුකිරීමට උත්සුක වූයෙමි." (නෙළුම 17 පිටුව)

සුදර්ශන සිය ප්‍රදර්ශනය සඳහා ලියා තබන සටහනේ තැනින් තැන ඉහත ආකාරයෙන් විස්තර කර එමගින් සිය ප්‍රදර්ශනයේ අභිලාස හා අරමුණු හා ඊට පාදක වූ පසුබිම අප හමුවේ තබන අතර ඊට අදාළ කාලවකවනුව, හා ඔහුගේ නිර්මාණ ප්‍රස්තුතයේ ප්‍රධාන සාධකය ඍජු ලෙස ප්‍රකාශ නොකරයි. එය

වඩාත් ඍජුව ප්‍රකාශ කළේ නම් වඩා වැදගත් බව අපගේ අදහසයි. සුදර්ශන ඉදිරිපත් කරන මෙම නෙළුම සම්බන්ධව අරුත් සම්පාදනය කොට ගැනීම රසිකයාට අසීරු නොවන මුත්, සිය නිර්මාණ ආවේශයට මන් පෑදූ දේශපාලන චරිත, භූමිකාව හා වටපිටාව හා කාලය නිශ්චිතව දැක්වූයේ නම් මේ සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් කරන පර්යේෂකයාට, විචාරකයාට වඩාත් වැදගත් වනු ඇත. මෙහිදී සුදර්ශනගේ ප්‍රස්තුතයට ලක්වන සිද්ධිය හෝ සිද්ධි දාමය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට නොරහසක් වූවා සේම ඒ පිළිබඳව වක්‍රව සිතන්නට පෙළඹවීමේ උවමනාවක්ද නොපවතී.

කෙසේ වුව ඔහු නෙළුම අරබයා ඉදිරිපත් කරන සංකල්ප සටහන මගින් ගොනුකරන අදහස් සමුච්ඡය "නෙළුම ප්‍රදර්ශනය" අධ්‍යයනයෙහිලා අවැසි මූලික අදහස් සපයන අතර එය නිර්මාණකරුගේ සමාජ විවරණය හා ඔහුගේ දැක්ම විග්‍රහකොට ගැන්මටද උපකාරී වේ. අප විසින් එකී අදහස්ද සිත්හි තබාගෙන ඔහු විසින් ඉදිරිපත් කරන දෘශ්‍ය පඨිතයන් විමසීමට උත්සාහ කරමු.

ශ්‍රී ලාංකේය කලා ශිල්පීන්ගේ නිර්මාණ භාවිතයන් අධ්‍යයනය කිරීමේදී අපට විවිධ ආකාරයේ නිර්මාණ හමු වේ. ඒවා නොයක් සංකල්ප, අරමුණු හා අදහස් හා බැඳී පවතියි. එහිදී ඍජු ලෙසම දේශපාලන අර්ථ මතු කිරීම හා එකී සමාජ සංස්ථාව විවේචනය කිරීමෙහිලා මැදිහත්වන ශිල්පීන් හමුවන්නේ අඩුවෙනි. එහෙත් සෑම කාල පරිච්ඡේදයකම මෙන් දේශපාලන කාටූන් ඇසුරින් සමාජ දේශපාලන ධාරාවන්ට පහර ගසන හා ඒවා දැඩිව විවේචනය කරන නිර්මාණකරුවන් රැසක් අපට හමු වේ. අප මෙහිදී ඒ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡාවක් නොකරන අතර විශේෂ අවධානය යොමු කරනුයේ සමාජ දේශපාලන සංස්කෘතිය විමර්ශනය කරනු ලබන, සුදර්ශනගේ 'නෙළුම' මැදිහත්වීම සම්බන්ධයෙනි. ඔහුගේ මෙම දෘශ්‍ය පඨිත සියල්ලම බැඳී පවතිනුයේ රාජපක්ෂ රෙජීමය හා 2023 අප්‍රේල් අරගලය හා එකී කාලච්ඡේදය වන අතර, එය එයිනුත් නොනැවතී මේ මොහොත දක්වාද දිවෙන බව අපට පෙනී යයි. එය විටෙක එක කාලසීමාවකට මොහොතකට ලඝු කිරීමේ හැකියාවද නොපවතින අතර නිර්මාණකරු විසින් හඳුනා ගන්නා හා ආවේශ ගැන්වෙන එම දේශපාලන රංගනයේ උපරිම මොහොතට සාපේක්ෂව අපට සිතා බැලීමට සිදුවේ. රූප සංරචන 29කින් සුසැදි මෙම චිත්‍රාවලිය, නෙළුම නම් නාටකයේ උච්ඡතම මොහොත පිළිබඳ කියැවෙන දෘශ්‍ය සටහන් පෙළක් ලෙස අප අබිමුවට ඔහු ගෙන එයි. කිසියම් මොහොතක කාල පරාසයක දේශපාලන අරගලයක්, පුපුරා යාමක සිද්ධි හා ඊට පාදක වූ සමාජ වටපිටාව නිර්මාණකරුවකු ලෙස දෘශ්‍ය පඨිතයනට හසුකරගන්නා සුදර්ශන, සිය ප්‍රදර්ශන ග්‍රන්ථයේ ලියා තබන සටහන මගින් සමාජය පිළිබඳ ඔහුගේ අධ්‍යයනයද විස්තර කරයි. ඔහු විසින් තෝරාගනු ලබන එම සමාජ දේශපාලන අවකාශයේ ගැටුම දෘශ්‍ය ප්‍රදර්ශනයක් මගින් ජනගත කරයි.

වත්මන් දේශපාලන සමාජ සංස්කෘතික මඩගොහොරුවේ වැටී සිටින බහුතරයකගේ ගැටලුවලින් සුදර්ශනට මෙන්ම අප කිසිවකුට පලා යා නොහැකි අතර මේ සියලු ව්‍යසන හමුවේ අප බොහෝ දෙනා නිසලව හෝ කම්පනයට පත්ව ඇත. අප දන්නා පරිදි 2022 අරගල භූමියේ සිටි සක්‍රීය අරගලකරුවකු, නොමැතිනම් දේශපාලන විචාරකයකු ලෙස සුදර්ශන භූමිකාවක් නොදක්වන අතර, ඔහු මෙම නිර්මාණ ගොන්න රැගෙන එන්නේ ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ දේශපාලන වටපිටාව පිළිබඳ සවිඥානික අධ්‍යයනය කරමින් ඊට ප්‍රතිචාර දක්වන්නු ලෙසය. එහෙයින් මෙම "නෙළුම" පදනම් කොටගත් නිර්මාණ ගොනුව යනු යම් පර්යේෂණාත්මක ගැටලුවක් සම්බන්ධයෙන් කෙරෙන දෘශ්‍යමය වියමනක් බව අපගේ කල්පනාවයි.

විවිධ මානයන් ඇසුරින් කරනු ලබන විමසුම් සහ විචාර නිර්මාණකරු දෘශ්‍ය අක්ෂර ලෙස සුදු පැහැ කඩදාසි මත විවිධ ක්‍රම ඇසුරින් ගොඩනංවා තිබේ. මේ ප්‍රකාශන මගින් සොයා බැලෙන කතන්දරය කවරක්දැයි යන්න අපි තවදුරටත් විමසා බලමු. මෙම ප්‍රදර්ශනයේ බහුතර කෘති සංරචනයට නිර්මාණකරු බොහෝ සංකේත රැසක් යොදාගෙන තිබීම විශේෂය. ඒ අනුව ඔහුගේ අදහස්වල මුඛ්‍ය අරුත් සම්පාදනයෙහිලා ඒවා ප්‍රබල ලෙස පෙනී සිටියි. ඒ මගින් ඉතා ඍජුව හා වක්‍රව අර්ථ මතු කරන අතර එකී සංකේත සමකාලීන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය හා බන්ධුතා දක්වයි. රසිකයාට, විචාරකයාට හා මෙම නිර්මාණ අධ්‍යයනය කරන්නාට සුදර්ශනගේ දෘශ්‍ය රූ විමසීමේදී ඒවා විශේෂ මානයන් විවෘත කරනු ලබයි. මේ අතරින් බොහෝමයක් සමාජය තුළ වඩාත් ජනප්‍රිය වූ සංඥා ලෙස පෙනී සිටි ඒවාද වේ. (උදා:-නෙළුම් පොහොට්ටුව, කපුටා, නීතියේ දෙවඟන) මේ අතරින් බොහෝ අවස්ථාවල නිමැවුම් සඳහා යොදාගන්නා නෙළුම් පොහොට්ටුව ශ්‍රී ලංකාවේ ඇරඹි නව දේශපාලන ව්‍යාපාරයක සංකේතය විය. (පොදුජන පෙරමුණ) මෙය සමකාලීන දේශපාලන බලය හා දෘෂ්ටිවාදය අර්ථ ගැන්වීමේ සංකේතය ලෙස යොදා ගෙන තිබේ. මෙම සංකේතය මීට පූර්ව චන්ද්‍රිකා කුමාරතුංග ජනාධිපතිවරියගේ සමයේ (2006) භාවිතයට ගත් අතර එය සුදු නෙළුම් ව්‍යාපාරය ලෙස කරළියට ආවකි. ජාතික සංහිඳියාව ගොඩනැංවීමේ අරමුණු ඇතිව ඇරඹි ව්‍යාපාරයක සංකේතයක් ලෙස මෙය යොදාගත්තේය. ඒ හැරෙන්නට විවිධ සංවිධානවල සංකේත ලෙස සියපත භාවිතකොට ඇති අයුරු අපට සොයාගත හැකි වේ.

රාජපක්ෂ පාලන සමයේ භෞතිකව ගොඩනගන ලද ගොඩනැගිලි සඳහා මෙම සංකේතය යොදා ගත්හ. (නෙළුම් පොකුණ රඟහල, නෙළුම් කුළුණ) නෙළුම් පොකුණ මාවත ලෙස ආනන්ද කුමාරස්වාමි මාවත නම් කළේද මෙම වකවානුවේදීය. ඒ හැරෙන්නට බොහෝ රාජ්‍ය ප්‍රචාරක කටයුතුවලදී මෙම සංකේතය ඔවුන් භාවිතයට ගත්හ. ඒ අනුව සුදර්ශනගේ නිර්මාණ ගොනුවේ තේමාව ලෙස නෙළුම යොදා ගැන්ම සමකාලින සමාජය විග්‍රහ කිරීම සඳහා ගැළපෙන වැදගත්

ලකුණකි. මේ හැරෙන්නට පහත දැක්වෙන සංකේත ඔහුගේ දෘශ්‍ය පඨිතවල අන්තර්ගතව ඇති ආකාරය අපට සොයා ගත හැකි වේ.

1. නෙළුම් 2. කුළුණ 3. කපුටා 4. වංකගිරිය 5. යුරෝපීය ඇඳුම 6. කවන්ධය 7. ටයි පටිය 8.වලාකුළු 9.කටුඅතු 10. හිස්කබල 11.මීහරක් හිස 12.කටුකම්බි 13.ශ්‍රී ලංකා ධජය 14.නීතියේ දෙවඟන 15.දැල 16.හිට්ලර් 17.චාලි චැප්ලින් 18.බිඳුණ කණ්ණාඩිය 19.වටාපත 20.මුහුණ 21.විහිළුකාරයා 22.ශ්‍රී ලංකා සිතියම 23.අක්ෂර 24.ඉලක්කම් 25.වජ්‍රය.

ප්‍රධාන වශයෙන් රාජපක්ෂ රෙජීමයේ දේශපාලන මැදිහත්වීම හා එහි ප්‍රතිවිපාක විමසීමෙහිලා සුදර්ශන යොදාගන්නා 20කට වැඩි සංකේත සමූහයට, මෙකල වඩාත් ජනප්‍රිය රතු (කුරහන්) සාටකය යොදා නොගන්නේ ඇයි? යන්න ප්‍රශ්න ඇතිකරන සුළුය. එය නෙළුමටද වඩා ප්‍රබල සංකේතයක් ලෙස බහුතර ජනයා හඳුනාගෙන සිටියහ. ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ අර්බුදයේ ප්‍රභවය නොමැතිනම් එහි එක් මූලයක් වන්නේද මෙකී සංකේතය මගින් අධිකාරත්වයට පත් දේශපාලන ධාරාවය. නෙළුම යනු සාටකයට පසු ගොඩනැංවෙන එම මූලයේම දිගුවකි. ඒ අනුව මෙකී සංකේතය සුදර්ශන විසින් හිතාමතාම මගහැරගොස් ඇති බව පෙනේ. සාටකය සංකේතය ඔහුගේ දෘශ්‍ය වියමන් තුළට එකතු වූයේ නම් ඔහුගේ මෙම සමකාලීන සමාජ දේශපාලන විමසුම් විග්‍රහයේ දෘශ්‍ය පඨිත තවදුරටත් ශක්තිමත් වනු ඇති බව අපි සිතමු.

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

විශ්ව දෘශ්‍ය කලා නිර්මාණ අධ්‍යයනයේදී විවිධ සංකේත භාවිත කරමින් සිත්තරු විසින් සිය සංකල්ප පොහොසත් කරගත් ආකාරය අපට සොයාගත හැකි වේ. මෙලෙස සංකේත ඇසුරින්ම නිර්මාණ ප්‍රකාශන ඉදිරිපත්ව ඇත්තේ සංකේතවාදයේ කලා කෘති ඇසුරිනි. වසර 1800දී පමණ යුරෝපයේ සාහිත්‍ය ව්‍යාපාර තුළ ඇරඹී මෙය වසර 1886දී වඩාත් ජනප්‍රිය වන බව පෙනේ. ඒ, ඒ සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන එළිදැක්වීමෙන් අනතුරුවය. දෘශ්‍ය කලාව තුළ පමණක් නොව මෙය කාව්‍ය, සංගීතය හා නාට්‍ය කලාව තුළද යොදාගනු ලැබීය. මෙලෙස සංකේත යොදා ගනිමින් නිර්මාණකරණයේ යෙදෙන බොහෝ නිර්මාණ ශිල්පීන් සමකාලීන කලා ක්ෂේත්‍රය තුළින්ද අපට හමුවේ. යථාර්ථවාදය හා ස්භාවිකවාදයට ප්‍රතිපක්ෂව ගොඩ නැගෙන සංකේතවාදයේ මූලික හරයන්ට අනුව නිර්මාණ කරන ලද බොහෝ සිත්තරු අතර, Gustav Kilmet, Mikhail Vaubel, Edvard Munch, Odilon Redon , Paul Gauguin වැනි අයගේ නම් ප්‍රකටය. මෙම කලා ශිල්පීන් බොහෝ අවස්ථාවන්වල ඔවුනගේ ජීවන අත්දැකීම්, කාංසාව, හුදෙකලාව, මෙන්ම පීඩනයද විවිධ සංකේත ඇසුරින් ප්‍රකාශ කළහ. සිය නිර්මාණවල අරුත් සම්පාදනයට ඒවා මහත් පිටිවහලක් කොටගෙන තිබේ. එහෙත් ඒ ආකාරයෙන්ම සුදර්ශන සිය රූප සංරචන සඳහා සංකේත ගෙනවිත් ඇතැයි සිතීම අපහසුය.

ඔහු ඒවා රැගෙන එන්නේ දේශපාලන කලාවේ නියැළෙන ශිල්පීන් සංකේත භාවිත කළ ආකාරයටය. දේශපාලන කලා ශිල්පීන්ගේ මූලික අරමුණක් වූයේ සංකේත මගින් සමාජයට බලපෑමක් කිරීමය. ඒ මගින් මිනිසුනට බුද්ධිමත්ව සිතීමට, නව මානයකින් සමාජය විග්‍රහ කොට ගැනීමට අවැසි දැනුම සම්පාදනය කිරීමය. එය විප්ලවීය අරමුණුද පෙරදැරිව ඉදිරිපත් විය. සිය කාලීන අදහස් කැටි වූ දේශපාලන සිතුවම් වඩාත් පැහැදිලිව හා නිරවුල්ව රසිකයා වෙත රැගෙන යාමට ඒවා ඉවහල් විය. සුදර්ශන මෙහිදී ප්‍රවේශ වන්නේ එවන් සංකේතිය අර්ථ ගොනුවක් ඇසුරින් සිය පණිවුඩයද, ආවේග ප්‍රකාශනයද, සමාජය හමුවේ වූ ඔහුගේ තැවුලද එකිනෙකට ගළපා ගැනීමටය. ඒ අනුව 20කට වැඩි සංකේත රැසක් යොදා ගනිමින් ඔහු වචනාර්ථයෙන් ඔබ්බෙන් වූ අරුත් සිය නිර්මාණ ඇසුරින් මතු කිරීමට යත්න දරයි.

මෙම ප්‍රදර්ශනය පුරා වූ කෘති 29 සම්බන්ධයෙන්ම මෙහිදී සාකච්ඡා කිරීමට අපි අපේක්ෂා නොකරන අතර ඒ අතරින් කිහිපයක් ගැන මෙහිදී විමසා බැලේ.

Lotus -06

Lotus-15

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

Lotus -06 නමැති නිර්මාණය මෙම කෘති අතරැති වඩත් ප්‍රබලම අදහස් නිරූපිත නිමැවුම බව කිව හැකිය. කඩදාසි තලයේ මධ්‍යයෙන් වම්පසට වන්නට ස්ථානගත කරනු ලබන, ඉහළට එසැවෙන නෙළුම් කුලුණකි. එය ඉහළටම එසැවී චිත්‍ර තලය ඡේදනය කරනු ලබයි. රාජපක්ෂ රෙජීමයේ උපරිම බලය පිළිබඳ, එකී දේශපාලන ස්ථාවරත්වය හා ගම්භීරත්වය පිළිබඳව එමගින් සනිටුහන් කරනු ලබයි. එය හිස් අහස පුරා අතිමහත් ආඩම්බරයෙන් මෙන් එසැවී ඇත. සුදර්ශන විසින් මීට ගෙන ඇත්තේ කොළඹ දැනට ස්ථාපිතව ඇති නෙලුම් කුළුණේ සරල ආකෘතිමය හැඩයයි. මෙම කුලුණ භූමියෙන් ගොඩනැගෙන අයුරින් නිරූපිත අතර එකී භූ තලය බැලූ බැල්මට විවිධ හැඩවලින් අන්තර්ගතය. නරඹන්නාට මුලින්ම ඇස ගැටෙන්නේ සොඳුරු භූ දර්ශන සිත්තමක ඡායාවකි. දශක ගණනාවක් පුරා සමස්ත ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයම අරාජිකත්වයට ගෙන ගිය දේශපාලනික, ආගමික, අධ්‍යාපනික ඈ නොයෙක් බලාධිකාරිත්වයන් විසින් මිහිදන් කරන ලද ශ්‍රී ලාංකේය පුරවැසියන්ගේ අඥෝනාව, බේදවාචකය නෙළුම් කුලුණට යටවී ඇති අයුරු ඒ වෙත ගොස් එකී නෙළුම් කුලුණ භූමිය විමසීමේදී අපට පෙනී යයි. එම භූමිය පුරා විසිරී ඇති මිහිදන් වූ මානව ශේෂ හැඩ මගින් එය ප්‍රබලව සංකේතවත් කරයි. මෙය හුදෙක් “නෙළුම” පදනම්ව බිහිවූ දේශපාලන හස්ත හෝ එකී බල අධිකාරිත්වය මගින් ඇති කළ වසං කළ ව්‍යසනයක සංකේතමය ප්‍රකාශනයක් ලෙස අපි නොදකිමු. එය වත්මනේ අප මුහුණ දෙන ආරාජික රාජ්‍යයක බේදනීය ඉරණමේ ප්‍රභවය, පැවැත්ම හා එහි අනාගත දිගහැරුමද සටහන් කරනු ලබන ප්‍රබල සංකේතමය දෘශ්‍ය පඨිතයකි.

ලොව සිටි ප්‍රකට ඒකාධිපතියකු ලෙස හඳුන්වන ඇඩොල්ෆ් හිට්ලර් මෙන්ම විශිෂ්ට හාස්‍ය රංග ශිල්පියෙකු වන චාලි චැප්ලින්ගේ රූ මැදින් ඉහළට එසැවෙන මදක් පිපි නෙළුමකින් සංරචනය වූ Lotus-15 නිමැවුම මගින් සුදර්ශන මතුකරන යථාර්ථය කුමක්ද? මෙය ඔහුගේ විමර්ශනයට හසු වූ කාලයට පමණක් සීමා වන්නේද? මෙමගින් කියන්නේ 2022 අරගලය හා බැඳි පුවත හා පසුබිම නම්, එය කිසියම් සංකේතමය අරුත් තුනක් මත පදනම් වේ. ඒ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ, එකී ජනාධිපතිවරයා පිළිගත් 69 ලක්ෂයක ජනයා හා එහි හාස්‍යජනක අවසානය ලෙසය. රාජපක්ෂ රෙජීමයේ අවසානයද මින් ප්‍රකාශිතය. නෙළුම් පොහොට්ටුව තවදුරටත් රැඳී ඇත්තේ පැහැදිලි අවකාශයක නොවන බව පොහොට්ටුව වටා ඇති අඳුරු පැහැය මගින් තීව්‍රකරයි. එය ව්‍යසනයක ලකුණක් ලෙස පෙනී යන්නේ නෙළුම වටා ඇති වර්ණ ලේ බිඳු සේ පහළට රූරා වැටෙන ලෙස නිරූපණය කිරීම මගිනි. ව්‍යසනයකදී පවා එකී බල තණ්හාව හා හාස්‍යජනක රංගනය ඉවත්ව නොයන බවක්ද මෙම ප්‍රධාන සංකේත මගින් මතු කරනු ලබයි.

සුදර්ශන විසින් මෙම දෘශ්‍ය සංරචනය සඳහා යොදා ගන්නා ප්‍රකට චරිතවල :රූපවල* ඇති බැල්ම කිසිවිටක එම සමාජ විරෝධය නොතකා හරින සුළුය. එබැවි අරගලයට පසු වසර දෙකකට ආසන්න

කාලයක් ගෙවී ගිය ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයේ බල අරගලය දෙස විමසීමේදී මනාව අපට පසක් වෙයි. පොහොට්ටු සමාජය, එකී වන්දනාකරුවන් විසින්, කිසිවිටක නොපිළිගන්නා සමාජ ව්‍යසනයක අම්හිරි මතක මෙන්ම බේදනීය ඉරණම් තවදුරටත් පවත්නා බවට යම් ප්‍රකාශයක්ද, මෙම දෘශ්‍ය පඨිතය තුළ ගැබ්ව ඇත්දැයි සිතේ. එසේම චාලි චැප්ලින් ලෙස පෙනී සිටින්නේ සරල විහිළුකාර ශ්‍රී ලාංකේය ජනයාද යන්නත් අපට කල්පනා වේ.

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

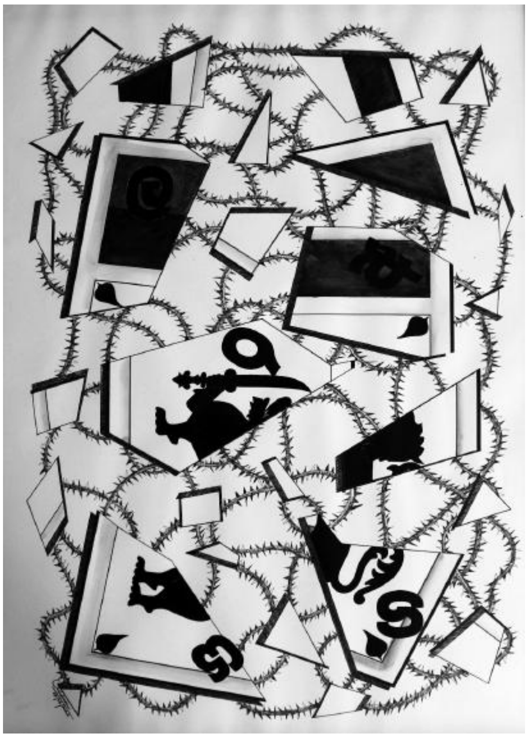

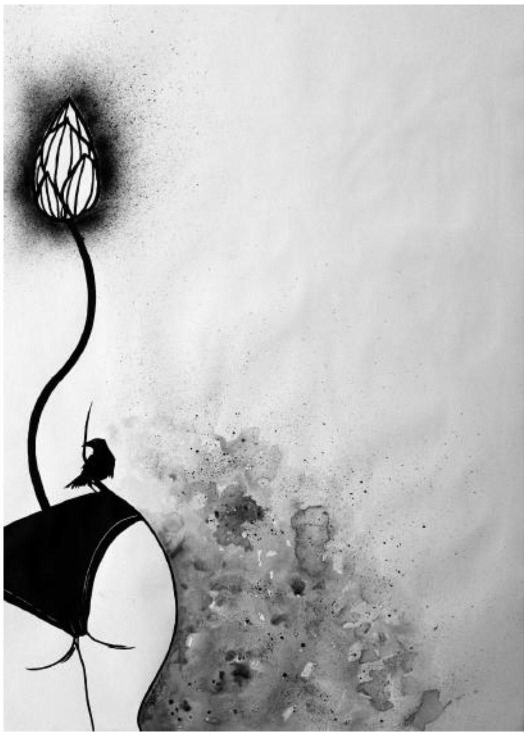

Lotus-21 Lotus-28

මූලාශ්‍රය: "නෙළුම" නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

අරගලය පිළිබඳ සුදර්ශනගේ Lotus-21 දෘශ්‍ය ගෙත්තම මගින් ප්‍රකාශ වන්නේ සරල එහෙත් අපූර්ව සංරචනයකි. ශ්‍රී ලාංකේය සිවිල් සමාජය විසින් ඔවුන් විසින්ම සංවිධානය කොට ගනිමින් ප්‍රභවය වී ගලාගොස් පුපුරා ගිය අරගලයේ වූ සියලු එක්සත්කම් කැඩී බිඳී සී සී කඩ ගිය ආකාරය මෙමගින් නිරූපිතය. මෙහිලා ඔහු ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික කොඩිය, කටු සහිත ලතාවක් සහ අරගලය යන වචනයේ අකුරු යොදා ගනියි. කෑලිවලට වෙන්වූ (කැඩී හෝ බිඳුණ නොවේ.) ශ්‍රී ලාංකේය ජාතිය ඔවුනොවුන් විසින්ම කොටස්වලට වෙන්කරගත් ආකාරයක් මෙයින් පෙනේ. ධජයේ තැනින් තැන ඇති අක්ෂර මගින් කියැවෙන අරගලය නමැති වචනාර්ථයේ පවා තවදුරටත් එක්සත්කමක් නොමැති අතර එය කෙතරම් කටුක යථාර්ථයක්ද යන්න ඒ හා බැඳුණ කටු වැල මගින් ප්‍රකාශ වේ. එය තිබුණාටද වඩා අතිශය බියකරු කටු ගොන්නකට විසි වී ඇතැයි යන අදහසද ගෙන එයි. අරගලයේ සුජාතභාවය, එහි අයිතිය හා සියලු අගයන් ඒ හා සක්‍රීය වුවන් කපා වෙන්කොට ගන්නට යෑමේදී ශ්‍රී ලාංකේය පුරවැසියාට සිදුවූයේ තිබුණාටද වඩා අතිශය භයංකර තත්වයකැයි පෙන්වාදීමට නිර්මාණකරු උත්සාහ කළ බව පෙනේ.

Lotus-28 නිමැවුමේ පසෙකින් අඩනිරුවත් කාන්තාවකගේ පශ්චාත් භාගයෙන් හටගෙන ඉහළට රිද්මයානුකූලව නැඟී එන නෙළුම් පොහොට්ටුවකි. ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ඇය පසුපස හරවා ගෙන සිටින්නීය. ඇය ජංගියක් පමණක් හැඳ සිටින බවක් අපට කල්පනය වේ. අප දන්නා පරිදි මඩෙන් හටගෙන පිපෙන සියපත වෙනුවට මෙහිදී එය හටගන්නේ කාන්තාවගේ අධෝමුඛයෙන් බව සුදර්ශන අපට හාස්‍යජනක විලාශයකින් හා අප්‍රසන්න බව රැඳි ආවේගයක්ද සහිතව ඉදිරිපත් කරනු පෙනේ. මෙකී නෙළුම් පොහොට්ටුව විසිරී ගිය වර්ණ පැල්ලමක් මතින් මතු කිරීම හුදු ඔහුගේ නිර්මාණ කරන ක්‍රමවේදය මෙන්ම, නෙළුම වඩාත් මතුකිරීමට ගත් උපක්‍රමයක්ය යන්න අපගේ වැටහීමයි. පසුබිමේ වැඩි ඉඩක් හිස්ව තැබීම කිසියම් ආකාරයක රික්තයන් මතුකරනු ලබයි. එය රසිකයාගේ හිතලු අනුව පිරවීමට ඔහු ඉඩ සලසයි. යට ඇඳුමේ සිටගෙන සිටින කාකයාගේ අවධානය නෙළුම වෙත එල්ල වී තිබේ. නෙළුම් පොහොට්ටුවේ උපත මිනිසුන් වසඟයට ගත් ප්‍රවේශයකින් වූ බවත් එය එම වසඟය තුළ මිථ්‍යාවක්ව පැවති බවත් නිර්මාණකරු අපට පවසන්නේද? “පෙනෙන ආලෝකයේ නොපෙනෙන අඳුර ලෙස” සුදර්ශන මතු කරන ව්‍යංගාර්ථය මෙයද?

Lotus-23 Lotus-04

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

ශ්‍රී ලාංකේය බහුතර බෞද්ධ බලවේගයන්ගේ සිංහල ජාතිවාදීන්ගේ හා බොහෝ මධ්‍යස්ථ ජනයාගේ කැමැත්ත ගෝඨාභය රාජපක්ෂ රජය පිහිටුවීම සඳහා හිමි විය. එකී ජනයාගේ (නිර්පාක්ෂික ප්‍රජාව) අභිලාස මුදුන්පත් කරනු වස් පැමිණි නායකයා විසින් ඇති කළ අනපේක්ෂිත සමාජ අර්බුදය (මෙය එක මොහොතක ඇති වූ අර්බුදයක් නොවන බව අපගේ අදහසය) සුදර්ශන සමබර රූප සංරචනයකින් ඉදිරිපත් කරයි. Lotus-23 වන නිමැවුම ඊට කදිම නිදසුනකි. වටාපත මතින් පුදසුනට වැඩි නෙළුම මුළු මහත් සමාජයක උත්තරීතර නිවන් ප්‍රාර්ථනා සුන්නද්ධූලි කළ වග මෙමගින් නිරූපණය වෙතැයි යමෙකුට සිතෙනු ඇත. එකී ශෝකාන්තය ඔහු චිත්‍ර තලය පුරා අඳුරු (කළු) කරමින් තීව්‍ර කරනු ලබයි. සංකේතයක් ලෙස ඔහු යොදා ගන්නා කැදර කාක පක්ෂීන් මෙම වටාපත වටා භ්‍රමණය වනු අපට පෙනෙන්නේ ලේ උරා බොන ඩ්‍රැකියුලා ගණයේ සතුන් මෙනි. නෙළුම් මල මගින් සංකේතවත් කළ විචිත්‍රත්වය හෝ උදාරත්වය, වටාපත මගින් සිත් සිසිල් කරනු ලැබූ දහම් පණිවුඩයද තවදුරටත් එකී සමාජයට උරුම නැත. එය කටුකය. පොහොට්ටු දේශපාලන සමාජය විසින් පරිකල්පනය කළ උදාර සංකල්ප තවදුරටත් වලංගු නැත. එය කුඩුපට්ටම් ව ගොස් ඇත. සුදර්ශන විසින් සංකේත 4ක් භාවිතයෙන් සාකච්ඡා කරන මෙකී කටුක යථාව ඉතා සරල හැඩතල ඇසුරින් ඉදිරිපත් කිරීම අපූරුය. එය විටෙක නිහඬ ප්‍රචණ්ඩත්වයක අවිනිශ්චිත හැඟීම් රසිකයාට ගෙන එනු ඇත. මෙහි අඳුරු හිස් අවකාශය පුරා සුදු පරවියන් සේ පියාඹන ගිජු කාකයන් ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ මේ මොහොත දක්වා ක්‍රියාත්මක දේශපාලන භූමිකාවන්ගේ හා වෙනත් සමාජ පාලන අධිකාරීන්ගේ අඳුරු හා අනපේක්ෂිත චලනවලින් අප තිගස්සනු ලබයි.

නිර්පාක්ෂික අරගලකරුවන් විසින් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනපති එම ධුරයෙන් පලවා හරිනු ලැබූ ඓතිහාසික සිද්ධිය කැටිකොට දක්වන සංකේතමය සටහනක් Lotus-04 මගින් නිරූපිතය. සැලසුම් සහගතව ප්‍රහේළිකාවක් සේ ගොඩනංවා ඇති මෙය දෙස විමසිල්ලෙන් බැලීමේදී විවිධ අර්ථ මතු වේ. මෙය බැලුබැල්මට කටු අකුලක් වැනිය. එය මැදි කොටැති මුහුණක ඡායාවක් අපට දෘශ්‍යමාන වෙයි. හිස්කබලක ආකාරයකින් එහි හැඩ මතුව එන්නේ මුව අයාගත් ආකාරය නිසාය. මුඛය සඳහා ශ්‍රී ලංකා සිතියමේ හැඩය යොදාගෙන ඇත. ඒ සියල්ල වටකොටගත් 09 ඉලක්කමක් ගොඩනංවා තිබේ. මේ සියලු සංකේත රූප හා හැඩ බැලූ බැල්මට අපට දිස් නොවේ. පසෙකින් දක්වා ඇති නෙළුම් පොහොට්ටුවේ සංකේතය සමස්ත සංරචනයට ආගන්තුක එකකි. එය නොවන්නට මෙය වඩාත් අපූරු වන්නට තිබුණි. සිතුවම් සමූහයම එකම හුයක බැඳි කතා පුවතක් ගැන සාකච්ඡා කරනු ලබන හෙයින් නෙළුම මගින් නිර්මාණකරු විභාග කරන කරුණ එය නොමැතිව වුව රසිකයාට අවබෝධ කරගත හැකි ය. 09 වනදා දිනය මෙම දෘශ්‍ය පයීතයේ ප්‍රධාන අවධාරණය හා වැදගත්කම දක්වන සටහන

බැවින්ද ඔහුගේ සාකච්ඡාවට බඳුන්වන සිද්ධිදාමයේ ඓතිහාසික මොහොත සටහන් කරන දෘශ්‍ය සටහනක් බැවින්ද පෙර කී පරිදි නෙළුමක සංකේතය මෙම නිමැවුමෙන් ඉවත්වීම එතරම් ගැටලුවක් නොවන බව අපගේ අදහසය. කෙසේ වුව තත් වසරේ අප්‍රේල් 09 වනදා ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ සිදුවූ එම සිද්ධිය තුළ පවත්නා භයංකර බව හා කෲර බවද මනා දෘශ්‍ය සංකලනයකට ගොනු කිරීමට සුදර්ශන ගන්නා ප්‍රවේශය අගය කළ හැකිය.

Lotus-24

Lotus-20

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

මුහුණු, ප්‍රකාශනයේ ප්‍රධාන හැඩය කොට ගනිමින් ගොඩනගන ලද දෘශ්‍යරූප සංරචන කිහිපයක් අපට මෙම ප්‍රදර්ශනයේදී දැකබලා ගත හැකිය. (Lotus -07, 20, 24, 25) කයෝර බව හා විලාපය මුසු වූ මෙම මුහුණුවල හැඟුම් අප මීට පෙර කථා කළ දෘශ්‍ය පඨිතයනට වඩා සෞන්දර්යාත්මක නිර්මාණ ප්‍රවේශයකින් නිමකොට ඇත. ඒවා ඔහු විසින් මීට පූර්ව කරන ලද “මුහුණු” තේමා යටතේ කළ නිර්මාණ කෘති අපට සිහිගන්වයි. මෙකී සංරචන අභ්‍යන්තරයට ඔහු විවිධ සංකේත එක් කිරීමට අමතක කර නැත. ඒවා කිසියම් සොඳුරු බවක්ද, එසේම එකී අභ්‍යන්තරයෙන් මතුව එන ගූඪ සිතිවිලි පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක්ද අප වෙත ගෙන එයි. සුන්දර වූ ශ්‍රී ලාංකේය භූමියේ අපේක්ෂා භංගත්වයට පත් මිනිස් ආත්මවල ළතෝනියද සුදර්ශනගේ පෞද්ගලික වේදිතයක්ද මේ හැඩ තල රේඛා අතර සැඟව ඇතැයි අපට යෝජනා කළ හැකිය.

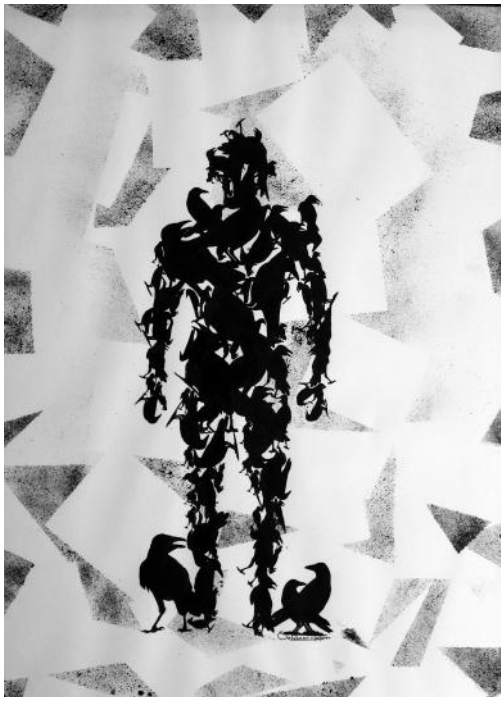

Lotus -14 Lotus -22

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

නෙළුම් පොහොට්ටුවලින් සුසැදි මිනිසා (Lotus -14) මෙන්ම කාකයන්ගෙන් සැදි මිනිසා (Lotus -22) අපට වත්මන් සිනමා පටවල හමුවන අද්භූත මිනිස් ආත්ම සිහිගන්වයි. ඒවා ගුප්ත, අද්භූත හා නපුරු බලවේග පිළිබඳ අදහස් අප තුළ ජනිත කරයි. මෙවැනි අරුම බලවේගයන්ගේ ක්‍රියාත්මක වීම සෑම විටම අප සමාජය ඛේදනීය ඉරණම්වලට ලක්කළ බව අප කාටත් නොරහසකි. මේවා පාලන බලයට ගිජුකම් දක්වන ආත්මයක් නැති අසංවේදී නායකයන් ගැන සුදර්ශන ගොඩනගන සංකේතමය රූපාක්ෂරදැයි විටෙක සිතෙනු ඇත. නිර්මාණකරු විසින් මෙම සංකේත හැඟුම්කරණය කරන චරිත කවරේදැයි නොකියැවෙන අතර ඔහුගේ වස්තු විෂයට ලක්වන ප්‍රමුඛ දේශපාලන පුද්ගල චරිත (පක්ෂ හා විපක්ෂ) මේ හා බන්ධුතා දක්වන්නේයැයි අපට අනුමාන කළ හැකිය. ඔහුගේ සිතුවම් අතරැති ටයි පටිය සංකේතය, එය පැළැඳි මිනිසාල විහිළුකාරයා වැනි නිමැවුම් මෙකී අනුමානය කෙරේ හේතු සාධක ලෙස ගෙන ආ හැකිය. (බලන්න Lotus -02,03,09,27)

Lotus -27

මූලාශ්‍රය: “නෙළුම” නමැති දෘශ්‍ය කලා ප්‍රදර්ශනය, 2023

මෙතෙක් අප විසින් තෝරාගත් කෘති කීපයක් ඇසුරෙන් “නෙළුම” ප්‍රදර්ශනය පිළිබඳ විමසන ලද අතර මෙහිදී සාකච්ඡාවට ගනු නොලබන නිර්මාණ තුළද අඩු වැඩි වශයෙන් සමාන ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි. ඒ හරහා ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ විවිධ පැතිකඩ විවරණය කිරීමේ හැකියාවද පවතී. (නීතියේ භාවිතය/අනාගත පරම්පරාවේ ඉරණම/පෞද්ගලික කාංසාවන්/ පශ්චාත්තාපයන්- Lotus -12,07,17 නිර්මාණ බලන්න)

සුදර්ශන විසින් ප්‍රදර්ශනය තුළ ගොනු කරන ලද නිර්මාණ එකම හුයක බැඳී චිත්‍රාවලියක් සේ බුද්ධිමය විචාර වින්දනයකට රසිකයාට මං සලසනු ලබයි. එහෙත් ඒවා වර්ණ ගැන්වුණ සිතුවමක මෙන් සෞන්දර්යාත්මක රසවින්දන ගොඩනගන්නේ සුළු වශයෙනි. ඔහුගේ පර්යේෂණ මාතෘකාවේ මුඛ්‍ය පරමාර්ථය සමාජ දේශපාලන සංස්කෘතික ගැටලුවක් හා සබැඳි බැවින්ද, ඔහුගේ දෘශ්‍ය ප්‍රකාශන විධි

ක්‍රමය වඩාත් බැඳෙන්නේ සංකේතමය අරුත්ගත් හැඩතල හා ලකුණු මගින් වන බැවින්ද, එසේම කලු සුදු වර්ණයට පමණක් සීමා වීමද , ඊට හේතු ලෙස අපි දකිමු. ඔහුගේ අධ්‍යයනය හා ප්‍රකාශනය ඍජුවම දේශපාලන කලා භාවිතයට මංපෙත් විවර කරන බැවින් ඔහු එහිලා අභිමත ක්‍රමවේදයක් කෙරේ අවධානය දක්වා ඇති බව පෙනේ.

ආරම්භයේදී අප සඳහන් කළ අයුරින් සුදර්ශන සිය විමර්ශනයෙහිලා දෘශ්‍ය සංකේත හා ලකුණු රැසක් යොදා ගනිමින් සිය ප්‍රකාශනයේ යෙදී තිබේ. ඒවා මෑතකාලීන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට හුරු සංකේත පද්ධතියක් වන අතර රසිකයාට ඒවායේ කාලීන අර්ථද සමගින් දෘශ්‍ය සටහන් පෙළ අධ්‍යයනය කිරීමේ අවකාශය හිමි වේ. එසේ ම එය හුදෙක් "නෙළුම" සංකේතය මත ගොඩ නැංවුණ දේශපාලන ධාරාවේ එකී සමයේ සිදුවූ අසුබවාදී සමාජ ගැටුමක, පුපුරා යාමක සිද්ධියක් පමණක් සටහන් නොකරන අතර දශක ගණනාවක ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ සන්දර්භයේ බිඳ වැටීම, සෝදා පාළුව හා අපේක්ෂාභංගත්වයේ අඳුරු සේයාද මතු කරන බව කිව යුතුය. දෘශ්‍ය කලා නිර්මාණ ඇසුරින් මෑතකාලීන සමාජයේ සිද්ධි පිළිබඳ විවිරණයක යෙදුන මෙම පර්යේෂණාත්මක කාර්යය විද්‍යාර්ථීන්ට පර්යේෂකයනට මෙන්ම කලා රසිකයනටද පරිශීලනය කළ හැකි නිර්මාණ ගොනුවක් බව අපගේ විශ්වාසයයි.

සමුද්දේශ

වික්‍රමගේ, බූපති නලින් (2022). අප්‍රේල් නැගිටීම් ගැන අප්‍රේල් සටහන්, විදර්ශන ප්‍රකාශන, කළුබෝවිල.

Bandara, W.M.P., Sudarshana,(2023), **Lotus**, Published by Lady.J., Maharagama.

Bunec, Fredrick W.,(1997),**A Dictionary of Buddhist and Hindu Icongraphy**, D.K. Print world (P) Ltd. New Delhi.

https//www.mindbodygreen.com (Lotus History & Symblism 'What we can learn from the Flawless Flower, Sarah Regam Sep. 14. 2021)

https//www.alexandani.com (The History Meaning of the Lotus Flower. March 30. 2023)

https // tricycle.org/magazine(The Lots [Allan, Baillie) and Suzanne, Ostro] Allan Baillie/ Spring 1999

https//www.Parade.com (What does the Lotus Flower Symbolize Exactly? Experts Reveal its' Significance, Kelsky Kryger. Oct 15, 2023.)

https//library.OSU. edu (Why do Cartoonists use symbol?)

https//art-mine.com/ collections corner (Symbolism in contemporary Art a continum of coded Language September 19, 2023)

https//Fromlight 2 art. com/political art how - can - Art be – Political (Creative Dissent ; Exploring the Power of Political Art as a Catalyst for Social Change)

https//www.atxfinearts.com /blogs/news - How do Artist use Symblism and Allegory in their work.